ಶ್ರೀ [redacted] ॥ಶ್ರೀ॥

ದಿನಾಂಕ: ೧೭-೪-೬೭

ಆರ್. ಆರ್. ಕಾರ್ಯಾಲಯ

ಮುನ್ಸೀಫ್

ಕೆಲವೆ ವೆಸ್ಟ್‌ಕಾಸ್ಟ್ ಸೋಪ ಕಂಪನಿ

ಸಾಗರ

ಸಾಲೆ. ಚಂದನಸೋಪು

ಮಾನ್ಯರೆ, ತಮ್ಮ ಅಭ್ಯರ್ಥನೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಇಂದು ೧೨=೦೦ ಘಂಟೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕೈಸೇರಿತು. ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವಿಳಾಸದಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗಿ ಅದು ಆದಷ್ಟು ನನ್ನ ಕೈಸೇರಿತು. ಇರಲಿ. ತಮ್ಮ ವಿನಂತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕಂಪನಿಯ ಸಾಲೆ ಚಂದನಸೋಪಿನ ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಲೇಬಲ್ ಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಆದರೆ ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಸೋಪಿನ ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಲೇಬಲ್ ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟ ನಂತರ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲು ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಂತೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಇಂದು ೧೫=೦೦ ಘಂಟೆಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡಿದಾಗ ಅವರು ಮತ್ತು ಅವರ ಸಹಾಯಕರು ಬಂದು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರತು ಇದುವರೆಗೂ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಬಂದಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾಫಿಯನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಅಷ್ಟೆ

ಕೆಲವಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಗಾದರೂ ಬರಬೇಕು
ರು ಬಲವಾಗಿ ಆಕರ್ಷಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ
ವಿದ್ಯುತ್ಕಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯೆಯಿರಬೇಕು.

ನಂತರ ನನ್ನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ
ರು ಬಹಳಷ್ಟು ಆಲೋಚನೆಗಳಾಗಬೇಕು
ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ನನ್ನ ಬಂದು ಕೊಳ್ಳಲು
ಇಷ್ಟವಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಹಾಗೆ
ಬಲ್ಲಷ್ಟು ಪೂರ್ತಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಿಕ್ಕಿದ್ದು
ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಮಾತ್ರ ನಿಮ್ಮದು. ಇದರ
ಪ್ರಯೋಜನವೆಲ್ಲವೂ ನನ್ನ ಬಾಳಿನಲ್ಲಾಗಲಿ
ಎಂಬುದೇ ನಿಮ್ಮಾಶಯವಾಗಿ ಆಶಿಸುವೆ. ಲೈಲಾ

ಪೋಸ್ಟ್ ಕಾರ್ಡ
POST CARD

LATE FEE

Shri: Dr. M.K. Vaidya

C.M.O. Karnatak Health

Institute Ghalaprabha

X GHATAPRABHA

Distict. Belgaum

13/4/1963

Dear Dr Balarin

Received the invitation card dated 9-4-1963. I shall be coming to Kathmandu tomorrow by 4 P.M. St. Flora; and wish to join the programme.

Yours sincerely

A.N. Bajpai

HICO Products Private Limited

TELEGRAM :
" BATCHINOL " BOMBAY 16.

Regd. Office :-
MOGAL LANE. POST BOX 6467. MAHIM. BOMBAY 16.

TELE : 61739
63811

Ref.No. 1583/63

April 13, 1963

Mr. M.K.Vaidya,
The Karnatak Health Institute,
Ghataprabha.

Dear Sir,

The undersigned regret to state that it will not be possible for him to attend at the time of Dr.Sushila Nayar's visit to your institute.

Thanking you,

Yours faithfully,
For HICO PRODUCTS PRIVATE LTD.,

G.M.Abhyankar
Mg. Director

GMA/fsp

Belgaum
14-4-63

Dear Kochar,

Rcd. the invitation card & thanks for the same. I intended to go there today, but owing to my sister's illness I am unable to do so. Please excuse. However I wish the function every success.

With best compliments to Vaidya, Hardikar & Yourself

Yours sincerely
Rahman

Received on 15-4-63
Inward No. 485
Replied on .....
Outward No. .....
Main file No. .....
Cross file No. .....

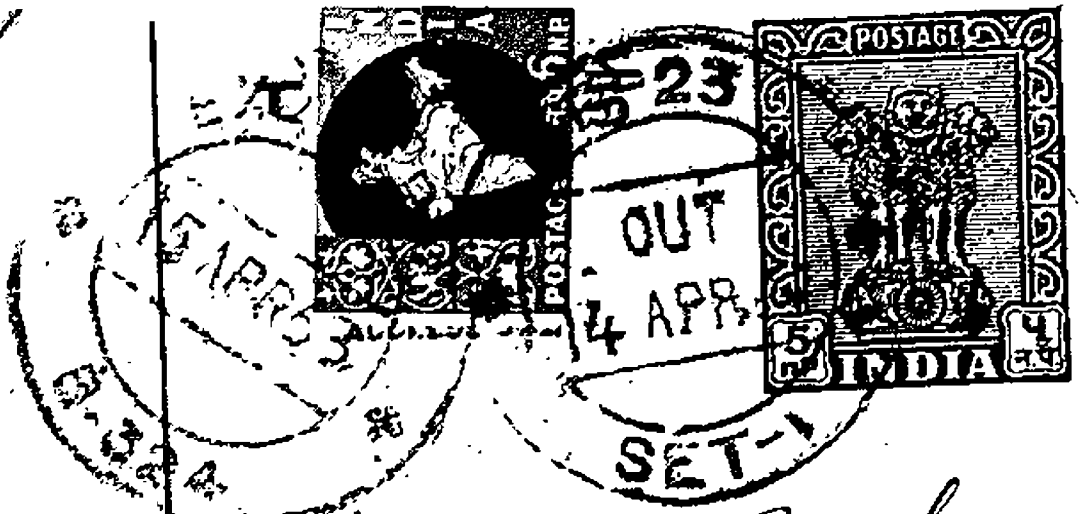

Dr. G. T. Balakhe
M.S.
C/o
R. H. Institute
Ghata/Nagbha
Dt. Belgaum

THE BELGAUM MEDICAL REPRESENTATIVES' ASSOCIATION,

1480/2 Deshpande galli
BELGAUM.

155
C/63

Dated- 14th April 1963

To
Dr. M. K. Vaidya
C.M.O
K.H.I.
Ghatprabha

Dear Dr. Vaidya

We are in receipt of your individual invitations sent to our members. We have arranged to deliver them to the persons concerned.

We are very much thankful to you for remembering us on this happy occasion, on eve of the visit of our Union Health Minister Dr. Sushila Nayar to your world fame Institute.

On behalf of our Association and on my behalf, I wish you a grand success and further growing prosperity.

Yours Sincerely
[illegible]
Secy

GUESTS for ~~LUNCH &~~/ DINNER 14.4.63

1) Dr. Sushila Nayar, Chief Guest (1) (56)
2) Shri Krishna Bihari, Dy. Secy. (2)
3) Shri D.Q. Jha, Private Secretary (3)
4) Shri D.P. Karmarkar
5) Dr. G.R. Kokatnur — 15
6) Shri G.V.K. Rao, Div. Commissioner (4)
6A Mrs. G.V.K. Rao. (5)
7) Dr. N.Y. Anegundi, Dist. Surgeon (6)
8) Dr. B.S. Nagaraj, Dist. H.O. (7)
9) Shri B.B. Potdar — (8)
10) Dr. N.B. Kabbur
11) Shri S.V. Kirloskar — (9)
12) Shri B.N. Kanguri — (10)
13) Dr. B.R. Kulkarni — (11)
14) Dr. M.K. Vaidya — (12)
15) Dr. G.T. Balankhe (13)
16) Shri R.S. Hukkerikar
17) Dr. V.S. Metgud — 15
18) Dr. M.R. Kaulgud — (14)
19) Dr. R.V. Rajadhyaksha (15)
20) Shri Raghveshrao Sirur
21) Dr. S.D. Vaidya — (16)
22) Shri V.V. Deshpande
23) Shri . . Magdum
24) Shri D.T. Mole — (17)
25) Dr. A.G. Fletcher (+H) — 15
26) Superintendent of Police
27) Dr K. Nagappa Alva — (18)
28) Shri T Siddalingayya Health minister — (19)
29) Dr. M. Athalye — (20)
30) Shri C.A. Jamkhandimath
31) Shri Kondajji Basappa
32)
33)

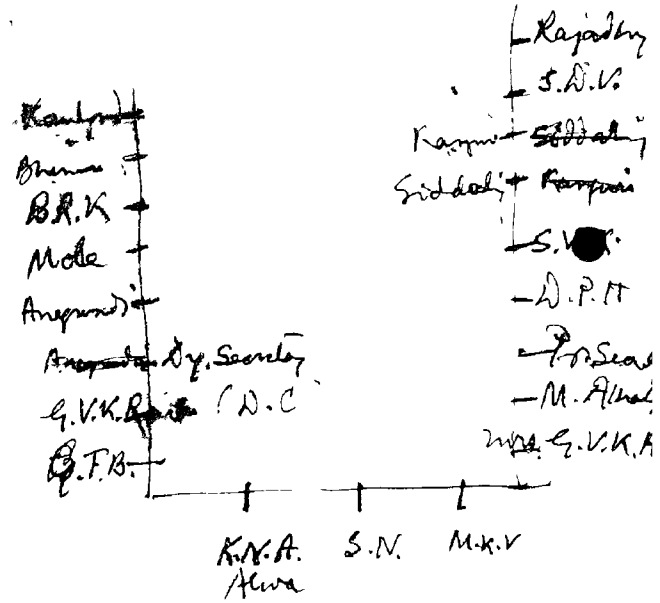
Rajadhy
S.D.V.
Siddaly
Kanpur
S.V.
D.P.M
M. Alva
Dy. Secretary
D.C
K.V.K.A.
Alva
S.N.
M.K.V

GUESTS FOR LUNCH &/ D[illegible] 15-4-6

1) Dr. Sushila Nayar, Chief Guest ○
2) Shri Krishna Bihari, Dy. Secy. ○
3) Shri D.C. Jha, Private Secretary ○
~~4) Shri D.P. Karmarkar~~ 15 8
5) Dr. G.R. Kokatnur ○
~~6) Shri G.V.K. Rao, Div. Commissioner~~
7) Dr. N.Y. Anegundi, Dist. Surgeon ○
8) Dr. B.J. Nagaraj, Dist. H.O. ○
9) Shri B.B. Potdar ?
~~10) Dr. N.B. Kabbur~~
11) Shri S.V. Kirloskar ○
12) Shri B.N. Kanguri
13) Dr. B.R. Kulkarni
14) Dr. M.K. Vaidya ✗ ○
15) Dr. G.T. Balankhe ✗ ○
~~16) Shri B.[illegible] Kerkar~~
17) Dr. V. [illegible] Metgud ○
18) Dr. [illegible] Kaulgud ○
~~19) Dr. R.V. Rajadhyaksha~~
~~20) Shri Raghveshrao Irur~~
21) Dr. [illegible].D. Vaidya ×
22) Shri V.V. Deshpande ○
~~23) Shri [illegible] Nagdum~~
24) Shri D.T. Mole ○
25) Dr. A.G. Fletcher
~~26) Superintendent of Police~~
27) Shri C.A. Jamkhandimath ○
28) Shri Kondajji Basappa ○
29) Shri T Siddlingappa ○
30) Shri Borde (Vankatrao)
31) Shri Gawade
32) Shri Rajaram Desai
33) Shri Ajjappa

14th/54

1. Dr. Sushila Nayar, New Delhi
2. Shri L.C. Jha, New Delhi
3. Shri Krishna Pathak, New Delhi
4. Shri G.V.K. Rao, Belgaum
5. Dr. B.[illegible] Nagaraj, Belgaum
6. Shri V.V. Gaiwadi & Son, Belgaum X
7. Dr. S.G. Ammangi, Bechahri X
8. Dr S.N. Anekhundi & friend, Bangalore
9. Shri A.K. Phalnikar, Belgaum X
10. Shri Shrikant Mangalwedhe, Belgaum
11. Shri P.B. Patdar, Belgaum
12. Dr K.L. Kagwad Jaisingpur, Miraj
13. Dr. D.K. Kamalapur, Belgaum (3)
14. Shri [illegible] Nimbalkar, [illegible]
15. Dr Miss [illegible], [illegible]
16. Dr B.R. Kulkarni, Gokak
17. Shri B.V. Ranganna, Nathpur
18. Mr Rao. Agent State Bank, Gokak
19. Correspondent of Sandesh, Belgaum

15th 160

① Dr G.P. Kadalgikar, Khargam X
② Dr G.P. Kokatnur, Miraj
③ Dr. G.Y. Deshpande, Ankalgi X
④ Dr. A.G. Fletcher & friends, Miraj
⑤ Adv. D.T. Mole, Pleader Belgaum
⑥ Dr. B.B. Morchi Bagavadi
⑦ ~~Dr. Kadalgikar, Khargam~~
⑦ Dr S G Hatlinhalli, Kabbur
⑧ Dr M I Jigajinni, Vinayak

P. G. SAVANUR,
Assistant Commissioner.
231 Ramar Road
Tilakwadi Belgaum.

Belgaum
Date 14/4/63

My dear Dr Vaidya.

I thank you very much for your kind invitation for the opening ceremony of the Vidyoga Kendra at the hands of the Union Health Minister on 15th inst. But I am extremely sorry that I could not attend the function as I came from Bangalore today evening. Kindly excuse me for my inability to attend the function of the Kendra which is so dear to me. I hope our wish that the Kendra will serve the rural community and be an ideal one in our district under your able guidance and self-less service. Kindly convey my kind regards to Dr. Hardikar. My kind regards to you.

Yours Sincerely
P G Savanur

13.4.'63

Dear Sir,

We are in receipt of your post card of the 9th instant and thank you for your kind invitation to attend the function being put up on the occasion of the visit of the Union Health Minister at Ghataprabha on the 14th instant. Though we regret our inability to attend the same in person, we wish the function every success.
With Best Wishes,

Yours truly

N B Hegalal

Partner.

Bombay. 11-4-63

My dear Dr. Vaidya

Thank you for your kind invitation dated

9-4-1963.

I am extremely sorry I will not be able to attend the function as I am unable to get leave from office at present

Yours sincerly

Kashinath

Dharwar 12-4-63

My dear Dr. Vaidya

I was thinking of going to K-H & to attend the function But I am sorry I can not as some critical cases have made it impossible for me to leave Dharwar

Yours
sincerely,
N B Kabbur

ALL COMMUNICATIONS TO BE ADDRESSED TO THE COMPANY

TELEPHONE NOS. 580 & 581

TELEGRAPHIC ADDRESS
"BURMAHSHEL"

BURMAH-SHELL

OIL STORAGE & DISTRIBUTING CO., OF INDIA, LTD.

INCORPORATED IN ENGLAND

BUNGALOW NO. 104
BELGAUM CANTT

Ref.BL/Misc.

13th April,1963

Dr.M.K.Vaidya,
The Karnatak Health Institute,
GHATAPRABHA

Dear Sir,

We are glad to note from your letter dated 9th April about the visit to your Institute of the Union Health Minister, Dr.Sushila Nayar on the 14th and 15th of April and thank you for the invitation for the function that is being arranged in honour of the visiting Health Minister on the morning of the 15th April.

We regret to advise you, however, that due to prior engagements no one from this office will be able to be present on this occasion, but we take this opportunity to wish the function all success.

Yours faithfully,
For BURMAH-SHELL OIL STORAGE &
DISTRIBUTING CO. OF INDIA LTD.

D. O. 85, 2 Pkts, x 500, 2-63 P.P.

Telephone: 27221

TRADE MARK

Telegrams: "BHALABS"

DR. BHALCHANDRA LABORATORY

215, CHARNI ROAD, GIRGAUM,
BOMBAY 4.

No.569 13th April 1963.

Dr.M.K.Vaidya,
The Medical Officer I/C.,
The Karnatak Health Institute,
GHATAPRABHA. (Mysore State)

Dear Sir,

We thank you very much for your kind invitation dated the 9th inst. requesting us to be present at your above Institute on Sunday, the 14th inst. on the occasion of the visit of Dr. Sushila Nayar, the Union Health Minister, to your Institute.

However, due to preoccupations, the under-signed regrets his inability to attend the above function.

Wishing the programme a grand success and thanking you, we remain,

Yours faithfully,
For Dr.Bhalchandra Laboratory,

Partner

SARABHAI CHEMICALS

KARAMCHAND PREMCHAND PRIVATE LIMITED
MANUFACTURERS AND DISTRIBUTORS OF FINE CHEMICALS AND OF

SQUIBB
MEDICINALS
IN INDIA

DM:53

April 10, 1960

EXPRESS DELIVERY

Dr. M.K.Vaidya,
The Karnatak Health Institute,
Ghataprabha.

Dear Dr. Vaidya,

Re: Visit of Dr.Sushila Nayar,
Union Health Minister

Thank you very much for your postcard dated 9th April, which has been received by us just this morning.

However much the undersigned would like to attend the function, it would not be possible due to pre occupation to be present at the time of the visit of Union Health Minister to your Institution on the 15th.

Wishing you all the success,

Yours sincerely,

V. Nyayashankar

Divisional Manager,
Bombay

SANDOZ (INDIA) LIMITED

3, A, JAYACHAMARAJENDRA WADIYAR ROAD, P. B. No, 868, BANGALORE-2.

Telephone : 72906 Telegrams : Sandopharm

PHARMACEUTICAL DEPARTMENT

13. 4. 1963

The Karnatak Health Institute,
GHATAPRABHA. (Dist: Belgaum)

Dear Sirs,

We thank you very much for your letter dated 9. 4. 1963. We regret our inability to attend and wish the function all success.

Yours faithfully,
for SANDOZ (INDIA) LIMITED.

Received on 15-4-63
Inward No. 486
Replied on .....
Outward No .....
Main file No .....
Cross file No .....

1-12

13-4-1963

Dear Sir,

I have been glad to receive your letter dated 9-4-1963 and thank you very much for the invitation so kindly extended to me on the occasion of the visit to your Institute by the Union Health Minister Dr Sushila Nayar

As I have not been keeping well at present, I regret my inability

to attend the luncheon
and hope to be excused
for the same.

I wish every success
in your undertakings
with best regards
Yours truly
V. P. Gaikwad

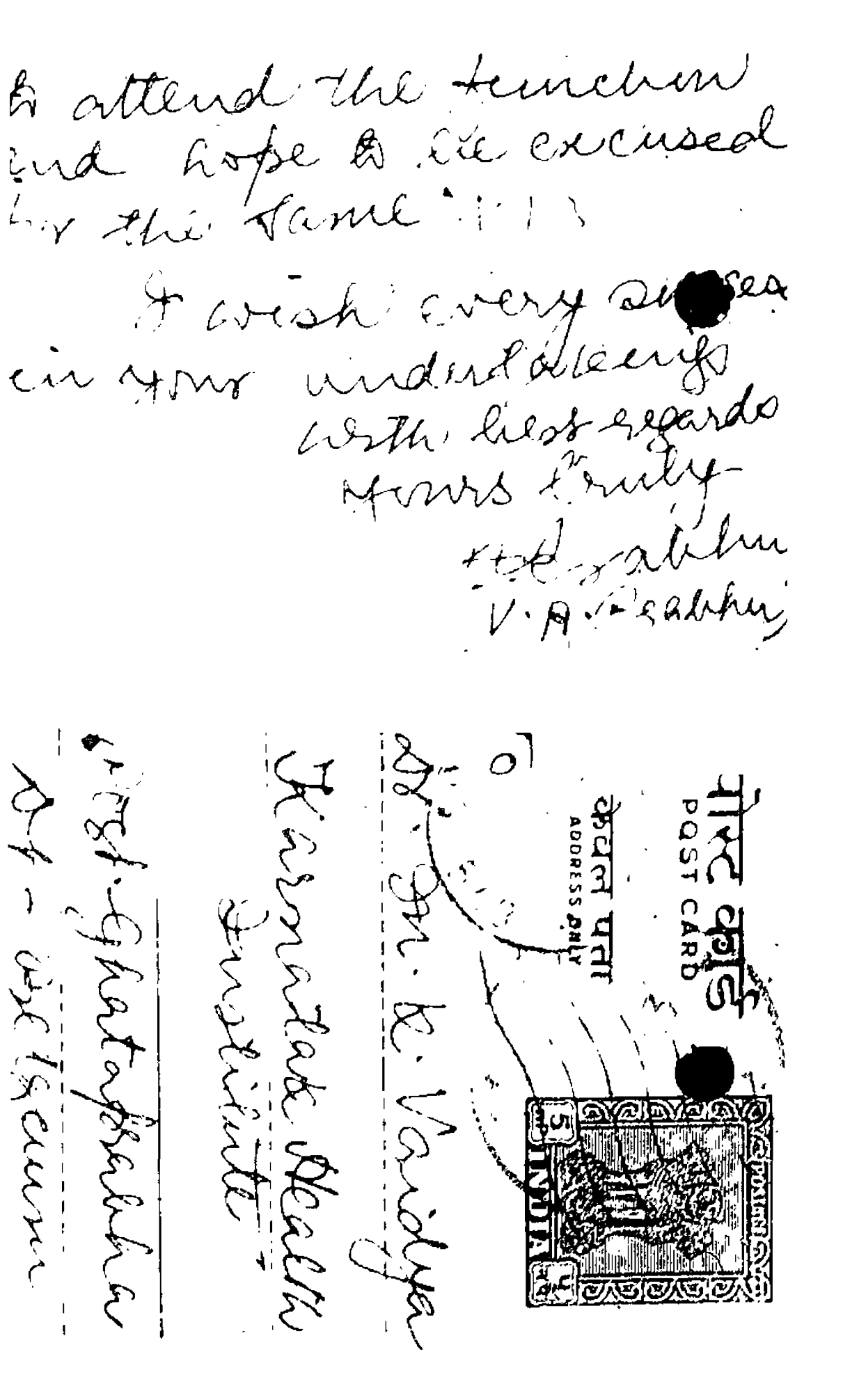

Dear Sir

Read your invitation dated 9.4.63. I thank you very much for the same.

I will certainly come there on Monday morning by Poona - Bangalore Mail. reaching there at about 8.0 AM

Thank you once again for your invitation

Yours Sincerely

S. Nijalingappa

Estd 1938

Phone : 630

Sandesh Kannada Bi-Weekly

Maruti-Galli, Belgaum.

(Sandesh Silver Jubilee)

Ref. No.

Date 13-4-1963

Dear Sir

Recieved your letter. Our special corrospondent will come tommoraw by Bengalore Poona mail

Yours faithfully

A G Deshpande

INVEST WISELY
Buy NATIONAL SAVINGS CERTIFICATES

128

INDIAN POSTS AND TELEGRAPHS DEPARTMENT

Class Prefix } O ..... Code ..... M

No. 21

Recd. from Bom 2

By

Sent at ..... H. ..... M.

To

By

EXP Office stamp
13 APR 63

Handed in at (Office of Origin)	Date	Hour	Minute	Service Instructions	Words
24 Bangalore I	13	12			21

TG

Recd. here at 17 H. 7 M.

Doctor Vaidya Karnatak Health
Institute C.T.P.
Wish you All the Best Inform
Doctor Hardikar Excuse unable
To Attend
Mohammba

MGIPN—CRFW—153 P. & T. Nasik/59—13-4-60—1,94,000 Bks.

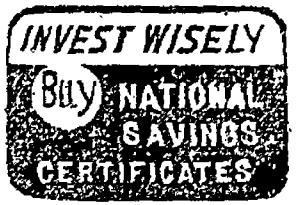

INDIAN POSTS AND TELEGRAPHS DEPARTMENT

Class Prefix } CM Code LD No. C

Recd. from Gen 2/1

By

Sent at ..... H. ..... M.

To

By

Office stamp 14 APR 63

Handed in at (Office of Origin) | Date | Hour | Minute | Service Instructions | Words

A (5 NEW) DELHI 13 9 20 12

TO

Recd. here at 7 H. 25 M.

Ags Dr. Hardikar Health Unit I

Ahmednagar

Wishing the function Every success.

G. V. Krishnamurty Rao

MGIPN—CRFW—153 P. & T. Nasik/59—13-4-60—1,94,000 Bks.

INVEST WISELY — Buy NATIONAL SAVINGS CERTIFICATES

INDIAN POSTS AND TELEGRAPHS DEPARTMENT

SERVICE BEFORE SELF

Class Prefix } Grm Code..... CB

Recd. from.....

By.....

Sent at.....H. .....M.

To.....

By.....

Office Stamp

(Handed in at Office of Origin)	Date	Hour	Minute	Service Instructions	Words
221 Mysore	13	14	10		10

TO

Recd. here at H. M.

Tgs Vaidya Karnatak Health Institute GT

Wishing the function Every Success

Afgare m Ramaiah

MGIPN -CRFW—153 P. & T. Nasik/59—1,94,000 Bks.

ANAESTHETICS.
H-7, Anandashram,
Proctor Road, Grant Road,
Bombay No 7. WB. 13th April 63

Dear Sir,

This is to thank you for your kind invitation to be present on the ocassion of Dr. Sushila Nayar's visit to your institution. We appreciate very much of having remembered us. Regret that we would not ble to attend the same. Please accept our good wishes for your continued progress.

12

Assuring you of

our co-operation

yours faitnfully,

For Aaestnetics,

Manager. M. R. Rao

The Chief Medical Officer,

The Karnatak. Health Institute

Ghataprabna.

Received on 15-4-63

478.....

TELEGRAMS & CABLES: INCREASE, BANGALORE
TELEPHONE: 6387 & 71764

CODES: A. B. C. & BENTLEY'S 6TH
POST BOX NO. 585

Dadha & Co. (Mysore)
PHARMACEUTICAL DISTRIBUTORS
1, Krishna Singh Lane, Silver Jubilee Park Road
BANGALORE-2

April 13, 1963

Dear Sirs:

We are in receipt of your postcard of [illegible] inviting us to attend the Occasion of the visit of Dr. Sushila Nayar tomorrow and we thank you very much for the same. Due to pre-occupation, we regret our inability to attend.

Thanking you,

Yours faithfully,
FOR DADHA & CO. (MYSORE)

MANAGER

Grams: "AGMEROR" Phone: 6170

ORIENTAL MERCANTILE DISTRIBUTORS PRIVATE LTD.

AUTHORISED DISTRIBUTORS FOR CIBA PHARMACEUTICAL SPECIALITIES

REGD. OFFICE: 110, ARMENIAN STREET, MADRAS-1

15, Purna Prasad, Race Course Road
P. Box No. 85
BANGALORE-1

April 13, 1963.

The Karnatak Health Institute,
G H A T A P R A B H A .

Dear Sirs,

While thanking you for your invitation on the occasion of the visit of the Union Health Minister, Dr. Sushila Nayar, on the 14th inst. we wish the function all success and regret our inability to attend the same in person.

Thanking you once again.

15-4-63
475

Yours faithfully,
For O.M.D. PRIVATE LTD.

ACCOUNTANT

SSR:py

Alembic DISTRIBUTORS LTD.
SIDHESHWAR MAHAL, STATION ROAD, HUBLI.
Grams : ALDISTA, Phone : 341

Ref. No. K/25

13 April 1963.

The Karnatak Health Insititute,
GHATAPRABHA.

Dear Sirs,

Ref: Your letter of 9-4-1963.

We thank you very much for your kind invitation for a function, which is to be attended by Dr. Sushila Nayar the Union Health Minister. We wish the function all success.

We regret, however, our inability to attend the same owing to circumstances beyond our control.

Thank you,

Yours truly,

Division Manager.

vhd/ank

Received on 15-4-63
Inward No. 473
Replied on
Outward No.
Main file No.
Cross file No.

(18)

NOTICE

Date: 13.4.63

A meeting of K.H.I. Staff
be held in the main library hall at 4 p.m. today to consider and discuss about the programme of Dr. Shakuntala Nayak's visit to the Institute on 14th and 15th of this month. Dr. Hardiker will speak and explain the progs and arrangements to be done at that time. All are requested to come in time. If you are not able to attend, please inform accordingly.

S. T. Kalkhuran
13/4/63

✓ (1) Mahm Y. Z. Tamaskar — MRT
✓ (2) Shri I N K. Joshi — INK
✓ (3) Shri A. R. Venkatram — ARV
✓ (4) Shri N M Deshpande — N.M.D
✓ (5) Shri D L Telang — DLT
✓ (6) Shri N. Rao — UNR
✓ (7) Shri V.M Mahajan
✓ (8) Shri S.B Deshpande — SBD
✓ (9) Shri S.G Pradhandesai — SGP
✓ (10) Shri G V. Mangrulkar — GVM
✓ (11) Shri Vincent Sinha
✓ (12) Shri S.N Deshpande — S N Deshpande 13/4/63
(13) Shri S.N Patil — B Patil
✓ (14) Shri G.R. Kulkarni — GRK
✓ (15) Shri P.C. Joshi — PCJ
✓ (16) Shri N.V Deshpande — N V Deshpande
✓ (17) Shri M.L. Hudgalkar — Hudgalkar
(18) Shri T.N Joshi — TNJ
✓ (19) Shri M. A. Maharashtrade — MAM
✓ (20) Miss Nalini N. Joshi — N Joshi
✓ (21) Miss P.V. Saraswathi — PVS

	(23)	Miss. Vennutai Gokhale	VG.
	(24)	Smt. Vimal Kulkarni	* (handed to Girkar)
✓	(25)	Smt. Shanta Sawant	Sawant.
✓	(26)	Miss Elizabeth Gokavi	EG.
✓	(27)	Miss Subodhana Hawaldar	S.H.
✓	(28)	Miss Tellicheri (टेलिचेरी)	SR Telicheri
✓	(29)	Shri Shankar Vaidya	
	(30)	Shri. Venkatesh S. Kulkarni	V. S. Kulkarni
✓	(31)	Shri S. A. Kulkarni	S A Kulkarni
✓	(32)	Shri D. V. Kulkar	

Telegram :—"POLY-VIT" Tele. No. 6 10 86

BOMBAY PHARMACEUTICAL WORKS
PRIVATE LIMITED

Registered Office:
Mathura Bhuvan,
96, Dadasaheb Phalke Road,
Dadar, BOMBAY 14.

Our Ref. No. VKN/582 Date 14th April, 19 63.

The Karnatak Health Institute,
Ghataprabha.

Dear Sirs,

Attention: Shri M.K. Vaidya.

We are in receipt of your post-card dt.9-4-63 informing us that the Union Health Minister Dr.Sushila Nayar is visiting your Institute on Monday, the 15th instant.

We thank you for the kind invitation you have sent to us for attending and taking part in the function which you have arranged in the Minister's Honour. We however, regret to advise you that since your post-card has reached us only yesterday it is not possible for us to instruct our representative from Belgaum Head-quarters to personally be present on the occasion.

Kindly excuse for our inability to take part in the function; but at the same time we take the opportunity to wish your function a grand success.

Assuring you of our best and prompt attention always, we remain,

Yours faithfully,
For Bombay Pharmaceutical Works Pvt.Ltd,

Jt.Managing Director.

Received on 17-4-63
Inward No. S.P.6.
Replied on.....
Outward No.....
Main file No.....
Cross file No. VKN./Gm.

Sat ch 1
14/4

THE KARNATAK HEALTH INSTITUTE, GHATAPRAB

SUNDAY NOTICE (14th April 19(

Dr. Sushila Nayar, the Union Health Minister, visits our Institute to-day and to-morrow. She reaches K.H.I. at 5-30 p.m. to-day and she leaves for Delhi(Via Belgaum) to-morrow at 1-30 p. All the inmates of K.H.I. are invited to attend the programme and bring friends with them.

PROGRAMME

April 14, 1963	1)	Evening Prayer ...	9-00 P.M.
April 15, 1963	2)	Salute & March-past by trainees	6-30 A.M.
	3)	Opening of Udyoga Kendra	8-15 A.M.
	4)	Visit to the Hospital	8-40 A.M.
	5)	Opening of Out-Patients Department	9-30 A.M
	6)	Meeting in the Auditorium	10-00 A.M
	7)	Departure for Delhi by air	1-30 P.M

Note:- All the inmates are requested to be present for th
1) Prayer at 8-45 p.m. sharp on Sunday the 14th, and
2) Salute & March-past at 6-15 A.m. on Monday the 15t

T Balambal

Chief Medical Officer.

ಕೇಂದ್ರ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಡಾ॥ ಸುಶೀಲಾ ನಯ್ಯರ್ ಇವರು ನಾಳೆ ಮತ್ತು ನಾಡಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಡುವರು. ಅವರು ಸಂಜೆ ೫-೩೦ ಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ನಾಡಿದ್ದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೧-೩೦ ಕ್ಕೆ ಬೆಳಗಾವಿ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ದೆಹಲಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸುವರು. ಆದಕಾರಣ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಎಲ್ಲ ರೋಗಿಗಳೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ತಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ಕರೆತರಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಿಕೆ.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೪, ೧೯೬೩ ೧) ಸಾಯಂಪ್ರಾರ್ಥನೆ ---------- ೯.೦೦

ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೫, ೧೯೬೩ ೨) ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳ ಪಥಸಂಚಲನ ಮತ್ತು ವಂದನೆ ೬.೩೦

೩) ಉದ್ಯೋಗ ಕೇಂದ್ರದ ಉದ್ಘಾಟನೆ ೮.೧೫

೪) ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಭೇಟಿ ---------- ೮.೪೦

೫) ಹೊರರೋಗಿಗಳ ವಿಭಾಗದ ಉದ್ಘಾಟನೆ ---------- ೯.೩೦

೬) ಸಭಾಭವನದಲ್ಲಿ ಸಭೆ ---------- ೧೦.೦೦

೭) ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ದೆಹಲಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ (ಬೆಳಗಾವಿ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ) ೧.೩೦ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ

ಸೂಚನೆ - ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಿಗಳೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕು
೧) ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ೮.೪೫ ಕ್ಕೆ ೨) ವಂದನೆ ಕವಾಯತ್ತು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ

ಡॉ. सुशीला नायर, केंद्रीय आरोग्य मंत्री, हया आपल्या संस्थेस आज व उद्या भेट देत आहेत त्या येथे आज सायंकाळी ५.३० वाजता येतील व उद्या १.३० ला दिल्लीस जाणेस निघतील. तरी के येथ आपू संस्थेच्या सर्वांनी कार्यक्रमासाठी हजर रहावे व आपल्या मित्रपरिवारासही घेऊन यावे.

कार्यक्रम

१४ ॲप्रिल १९६३	५)	सायंप्रार्थना ----------	रात्री ९.०० वा
१५ ॲप्रिल १९६३	६)	मानवंदना व कवायत ----------	सकाळी ६.३० वा
	७)	उद्योगकेंद्राचे उद्घाटन ----------	" ८.१५ वा.
	८)	इस्पितळची पहाणी ----------	" ८.४० वा.
	९)	ओ.पी.डी. उद्घाटन ----------	" ९.३० वा.
	१०)	मिटिंग सांस्कृतिक सभागृहामध्ये...	" १०.०० वा.
	११)	दिल्लीस प्रयाण (विमानाने) ----------	दुपारी १.३० वा

टीप सर्वांस विनंती अशा की त्यांनी —
१) सायंप्रार्थनेसाठी रविवार दि. १४ रोजी ठीक ८.४५ वा. हजर रहावे.
२) सकाळी कवायतीसाठी सोमवार दि. १५ रोजी ठीक ६.१५ वा. हजर रहा॥

P. S. K.

सौ. तुलसाबाई मोरे

सौ. चंद्रकलाकोकटनूर

सौ सुमती केसकर

MA

THE KARNATAK HEALTH INSTITUTE, GHATAPRABHA.

R E Q U E S T

****

All friends whose names appear below are requested to be present at about 5 p.m. to-day in Dr. Hardikar's bungolow to be introduced to the Union Health Minister. She is expected to arrive here at about 5-15 p.m.

G.T. Balankhe
M.S.,
Chief Medical Officer.
14.4.63.

1. Shri. S.V. Kirloskar. ಶ್ರೀ. ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರ್. ✓ informed by Phone
2. Shri. T. Siddalingayya. ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯ.
3. Shri. B. N. Kanguri.
4. Dr. B. R. Kulkarni.
5. Dr. N. B. Kabbur.
6. Dr. G. T. Balankhe.
7. Dr. Mrs. M. Athalye.
8. Dr. S. R. Limaye.
9. Dr. Rajadhyksha. ✓ Shown
10. Dr. M.R. Koulgud. ✓ Shown
11. Dr. J.T. Balankhe.
12. Dr. V.G. Kulkarni.
13. Dr. M.G. Deshpande. ✓ Shown.
14. Shri. Ramarao Shevade.
15. Smt. Matron.

****

Request

All ~~these~~ friends whose names appear below are requested to be present at about 5 PM today in the Dr Hardikar bungalow to be introduced to the Union Health minister. She is expected to arrive here at about 5-15 PM ~~or So~~.

~~All these friends will~~

G. T. Balankhe
C.M.O.
14. 4. 63

1 Shri S V. Kirloskar
2 " T. Siddalingaiya
3 " B N Kanguri
4 Dr B R Kulkarni
5 Dr N B. Kabbur
6. Shri Ramarao Shevade
7 Dr G T Balankhe
8 Dr M Atkalye
9 Dr S.R Limaye
10 Dr Rajadhyaksha
11 Dr M.R. Kaulgud
12 Dr J.T Balankhe
13 Dr V.G Kulkarni
14. Dr M.G ~~Kulkarni~~ Deshpande
15 Smt Matron

THE KARNATAK HEALTH INSTITUTE
HOSPITAL AND SANATORIUM
(DIST. BELGAUM)

P.O. } K. H. INSTITUTE
TELE.
TELEPHONE: GHATAPRABHA NO. 81
RAILWAY : GHATAPRABHA (S. R.)

Ref. No.

Date

You might have already been informed that the Union Health Minister, Dr. Sushila Nayar is paying a visit to the Karnatak Health Institute on Sunday the 14th and stays here until 1-30 p.m. the next day(Monday the 15th).

Her activities in the K.H.I. campus will begin from 6-30 morning on the 15th. Later on she will open the Udyoga Kendra, see the Hospital and then declare open the Out-Patients Department. After that from 10 to 11 there will be a meeting in the K.H.I. auditorium when she will deliver her speech.

It gives me much pleasure to invite you to these functions. I am sure you will make it convenient to attend the same without fail. Do bring your friends along with you.

Yours brotherly,

(Vaidya)

THE KARNATAK HEALTH INSTITUTE, CHATAPRABHA:

PROGRAMME OF DR. SUSHILA NAYAR, UNION HEALTH MINISTER:

April 14, 1963:	1) Evening Prayer:	9-00 P.M.
April 15, 1963:	2) Salute & March-past by trainees	6-30 A.M.
	3) Opening of Udyoga Kendra	8-15 A.M.
	4) Visit to the Hospital	8-40 A.M.
	5) Opening of ~~the~~ Out-Patients Dept.	9-30 A.M.
	~~6)~~ Meeting in the Auditorium	10-00 A.M.
	~~7)~~ Departure for Delhi by air	1-30 P.M.

****

8 Visit the Corporation Hospital 11.00 A.M.

6) Unveiling of ~~the~~ The Prime Ministers Portrait in the Auditorium

9. Return to K-H-I. for Lunch 12.05 A.M.

10. Rest. 1-30

THE KARNATAK HEALTH INSTITUTE, GHATAPRABHA

Guidance to Visitors & Friends through the Guides.
14-15th April 1963

Items for Ready -reference:

1) Reception of guests at the Lokatnur Cottage as when they come from the station.

2) To accomodate in their respective places.

3) To explain the programme of the Minister.

4) To tell about food arrangements, as also timing for taking food.

5) To supply Institutional information, orally and also by distribution of K. H. I. pamphlets.

6) Any other help they may require.

Guides :

1) Dr. Mrs. Jayawantbai Bhagwat ... For Ladies

2) Dr. V.G. Kulkarni ... For Gents

3) Dr. M.G. Deshpande ... " "

4) Dr. A.G. Annangi ... " "

5) Dr. B.B. Morchi ... " "

Meeting in the Auditorium

Ladies to be received by:	Gents to be received by:
1) Dr. Mrs. Bhagwat	1) Dr. V.G. Kulkarni
2) Smt. Karguppikar	2) Dr. A.G. Annangi
3) Miss Yellurkar	3 Dr. B.B. Morchi
4) Miss Khadilkar	4) Dr. M.G. Deshpande
	5 Dr. D.G. Toshikhane
	6) Dr. A.G. Koppad

Accomodation of Distinguished Guests

	SN	Name	Place	
	1.	Dr. A.G. Fletcher, Miraj	Kirloskar B'low	
	2.	Shri S.K. Shalnikar, Belgaum	"	"
	3.	Dr. C.R. Kokatnur, Miraj	Jadbidri Cottage	
	4.	Shri D.S. Karmarkar, New Delhi	"	"
	5)	Shri R. . Hukkerikar, Hubli-Dharwar	"	"
	6)	Shri R.K. Shevade, Hubli	"	"
	7)	Dr. .K. Kabbur, Dharwar	"	"
	8)	Shri S.V. Hirur, Hubli	"	"
	9)	(Reserve		
Room I	10)	Shri S.S. Jha, Prv. Cty., New Delhi	Kokatnur Cottage	
"	11)	Shri Krishna Bihari, Dy. Cty.	"	"
Room II	12)	Shri B.B. Potdar, Belgaum	"	"
"	13)	(Reserve)	"	"
Room III	14)	Dr. R.V. Rajadhyaksha, Miraj	"	"
"	15)	Dr. M.R. Paulgud, Belgaum	"	"
IV	16)	Dr. B.R. Kulkarni, Gokak	"	"
	17)	Shri S.M. Kanviri, Kalkarni	"	"
Room V	18)	Correspondent, Samyukta Karnatak	"	"
	19)	" Times of India	"	"
	20)	" Indian Express	"	"
	21)	" Sandesh	"	"
	22)	Photographer, Shri Kashi, Belgaum	"	"

Other guests are to be received and then taken to Vidya Mandir for reception and a little rest, if necessary. One guide will stay there for reception.

THE KARNATAK HEALTH INSTITUTE - GHATAPRABHA

Respected Health Minister of India.....

Dr. Sushila Nayarji,

I welcome you this morning to this isolated place in the State of Mysore on behalf of the President, Chairman, members of the Governing Council, the General Body, and the staff of the Karnatak Health Institute, as also a large number of friends, well wishers, and Honorary workers of this Institution.

You have honoured us by accepting our invitation to visit and inspect this Institution which has received generous help in recent years from the Government and which has served in its humble capacity the villagers of these remote areas for the past 28 years through thick and thin, and mainly with the help of the common man and through the good will of everyone who came, saw, and encouraged the work that was being continuously planned and executed.

You will kindly permit me to acquaint you with the salient features of this Institute and its main activities.

The Institute was founded by Dr. G.R. Kokatnur and his friends. It was registered in the year 1929 under the Societies Registration Act No.XXI of 1860 and also under the Public Trusts Act of 1950. It opened its first dispensary at Ghataprabha in the year 1935 and has steadily grown into a modest and multipurpose Rural Health Centre through these years.

The Karnatak Health Institute is a "Medical Mission". It is an enterprise of social minded people of Karnatak and Maharashtra and has no li it of service within India. It is built by the efforts of its members, by donations from innumerable benefactors, and collections from paying patients. It is fortunate in having the staff that has been working without rules of service and regulations of pay, at least up to this day. It was raised mainly by the small men for the smaller men of the rural areas...the village folk. In recent years the Union and the State Governments and some of the International Organisations like the Unitarian Service Committee of Canada have shown sympathy towards its solitary struggle and have given generous help and added considerable speed to its growth, and usefulness to the people, not only of the villages around but also to the people of other parts of India.

Despite its rapid growth in recent years the Institute has not forgotten its basic aim to remain a Rural Health Centre. It has kept quality and not quantity before its eyes. It has put limits to its growth in keeping with needs of efficiency. It has also struggled to bring the latest in the science of healing to the doors of the neglected villager, who forms the basis of India's existance and culture. That is how it is continuously trying to bring as much as possible of the latest equipment and a band of workers who could use them and are keen on fulfilling the task of living in this village and doing the maximum with the minimum resources available to them as rural workers.

While going round the Institution this morning you must have personally seen what I may not be able to convey in so short, and must have formed your own judgment of the degree of its successes and failures.

An important facet of the ideology of this Institute, is the meaning it attaches to the word "Medical". To us the word means the "Science of Life" and not merely the treatment of diseases by medicines. We take the man as a whole to be the responsibility of the science of medicine. We feel that a real medical man should be able to guide the humanity better, because he knows human mind and human body and their needs better than any one else; and that has been responsible in not making it a mere centre of Hospitals but significantly a "Health Institute".

That, Madam, is the reason we were dragged in to start Village Health Services, accept the Welfare Extension Projects, introduce physical training for its staff and the children in neighbouring schools, open Balawadis and Mahila Mandals, runa canteen on medical basis, take up training of Auxiliary Nurses for village work, learn and introduce spinning wheels and Ambar Charkhas wherever we could, and start the Handi-Craft teaching, etc. whereby helpless and ignorant men, women and children from the villages could come and take training for making an honorable and healthy living for themselves or helping their families earn more, eat better, live stronger, and keep the diseases away from their homes.

You have been kind enough to agree to our request to declare open the new Craft School for one of such activities. You have also been kind enough to declare open the large Out-Patients Department building which we longed to place before Panditji, and then decide not to do it considering that every minute of his life was so much more important to the care of the Nation. You carry great respect from us because of those qualities which have been responsible for your closest association with the Father of the Nation, and which have been responsible for so much good work done at your hands in Delhi and the country. We feel greatly honoured for the previledge of receiving you and placing before you this humble contribution to the uplift of the rural areas around here: an actual contribution to the good wishes of the Mahatma to "go to the villages".

Government has taken our services from the time it came to know of our bona fides. Correctly speaking, KHI has merely been a coordinating agency which brings help from wherever available and then pools it together to the benefit of humanity in various ways we know of. That way we are also beneficiaries of a theme. We beseach you not only to continue to take our services for the nation as best as you can, but also to help us to increase our power of service to the rural population and to the humanity at large through the science of medicine. That is the only reward we work for.

Before I close, I have to place before you the desire of the people that we start a Leprosy Centre, and a Cancer Centre. They are much needed in these areas from what we see of the two foll diseases. But nuclei do exist around for leprosy work. Government can get work from them and improve them, and ours may not be needed. And Cancer is too expensive a proposal for this Institute to-day without the sole help of the Government. We have been able to make a very good start in Lung Surgery in the last two years due to great necessity of the same. Difficulties were many and medical persons can understand them better. Now we are trying to gather strength to an allied department...the Heart Surgery. We do not aim high; but we should be satisfied if we can give the life to a few villagers a year, doomed by heart diseases. Then there is the bigger problem of how to bring this costly treatment to the poor people and the poor Institution. We can only struggle and try as in the past and hope to find the ways and means.

I thank you again for all the kindness shown to us and the people who have gathered here to receive you and hear you. I thank you on behalf of all for sparing so much of your time for the two little Institutions at Ghataprabha.

I request you to guide us in our services to humanity and pray God to give you long and healthy life in service of motherland.

KHI: 15-4-1963 JAI HIND

5 copies

SEPT.—OCT. 1959 (1) सितम्बर—अक्तूबर १९५९

27	SUNDAY रविवार	meeting -15·4·63 - 10 am to 10·50 am (1) Welcome Song : a) Kannada Song b) Marathi Welcome song } I Mrs Aruna by Kumale & Mrs Vasanta Namdeo Goan is now chairman of this
28	MONDAY सोमवार	c) [illegible] by [illegible]
29	TUESDAY मंगलवार	(2) [illegible]
30	WEDNESDAY बुधवार	(3) [illegible]
1	THURSDAY बृहस्पतिवार	6 ~~[illegible]~~ - Kashtra Geeta
2	FRIDAY शुक्रवार	
3	SATURDAY शनिवार	

Patta chitra—folk painting from Orissa

ट चित्र—उडीसा की एक लोक कला

20	SUNDAY रविवार	
21	MONDAY सोमवार	
22	TUESDAY मंगलवार	
23	WEDNESDAY बुधवार	
24	THURSDAY बृहस्पतिवार	
25	FRIDAY शुक्रवार	
26	SATURDAY शनिवार	

No burden at all
स्नेह का बोझ

Dr. Sushila Nayar Visits K.H.I

OCTOBER 1959 अक्तूबर १९५९

Her Programme - Monday 15.4.63

11		Morning — Salute & March-Past 6.30 am onwards
११	रविवार	
12	MONDAY	① Vande Mataram
	सोमवार	② Salute
		③ March-Past
		④ Drill Demonstration
		⑤ Stretcher Drill
13	TUESDAY	⑥ P.T. Exercises
१३	मंगलवार	⑦ After this item, the Health Minister may spend a few minutes seeing, talking with — shake handing with the trainees by way of encouragement to them.
14	WEDNESDAY	
१४	बुधवार	
15	THURSDAY	⑧ Rashtra Geeta
१५	बृहस्पतिवार	The training has become a part of the curriculum from the very inception of an Auxiliary Nurse-Midwifery School here in K.H.I. At the beginning, Seva Dal Instructors were training the trainees. During the last four years the National Discipline scheme of the education department of the Govt. of India
16	FRIDAY	
१६	शुक्रवार	
17	SATURDAY	
१७	शनिवार	

has deputed its instructors to train our trainees. The present incharge is Miss Sanjivini Tellicherry

Training ship, "Dufferin"
प्रशिक्षण जहाज, "डफरिन"

SUNDAY
रविवार

(6) Most of the Tibetan refugees
Ha.: Tarpo Rinpoche and Tr. Tailor
Dhiraj etc. ~~have managed to proceed~~ made
trainees have left by these
trainees themselves. ~~Since~~

MONDAY
सोमवार

(7) Since they have begun eight
months ago, they have been able
to get a good market for their
products.

TUESDAY
मंगलवार

(8) ~~They~~ boarding The Governor ...
... Minister ...
... Chief Minister ...
... the last ... meeting ...
... which ~~was~~ ... the Govt. ~~of India~~ ... had decided
... during ... last ... years in Cooke Taking

WEDNESDAY
बुधवार

THURSDAY
बृहस्पतिवार

FRIDAY
शुक्रवार

... Liaison ...

SATURDAY
शनिवार

(9) This building has cost us almost
at least Rs. 25,000/- so far. It will
have ~~the~~ trainees and trainers
from the rest of Tibetans

h festival, Mysore
दशहरा समारोह

DR. SUSHILA NAYAR'S VISIT TO K.H.I.

Her Programme - 15th April 1963.

1) Salute and March-Past by trainees		8-30 a.m.
2) Opening of Udyoga Kendra	...	8-15 a.m.
3) Visit to the Hospital	...	8-40 a.m.
4) Opening of Out-Patients Department		9-30 a.m.
5) Unveiling of the Prime Minister's Portrait	...	10-00 a.m.
6) Meeting in the Auditorium	...	10-05 a.m.
7) Visit to the Co-operative Hospital		11-00 a.m.
8) Return to K.H.I. for Lunch	...	12-05 noon
9) Rest	...	1-00 p.m.
10) Departure for Delhi by air	...	1-30 p.m.

Dr. Sushila Nayar Visits K.H.I.

Her Programme - Monday, 15-4-1963

MORNING - Salute and March-Past 6-30 a.m. to 7 am

1) Vande Mataram

2) Salute

3) March-past

4) Drill Demonstrations

5) Stretcher Drill

6) P.T. Exercises

7) After this item, the Health Minister may spend a few minutes again talking and shake-handing with the trainees by way of encouragement to them.

8) Rashtra Geeta.

This training has become a part of the curriculum from the very inception of the Auxiliary Nurse Midwifery School here in K.H.I. At the beginning, Seva Dal instructors were training our trainees. During the last four years, the National Discipline Scheme of the education department of the Govt. of India has deputed its instructorsof train our trainees. The present instructor is Miss Snajivani Tellichery.

III Opening of the Udyoga Kendra, Karnatak Health Institute. 15-4-1963 at 8-15 a.m

1) It was Mrs. Durgabai Deshmukh, the then Chairman, Central Social Welfare Board, who helped us to create this Udyoga Kendra and thus it was born on 15th of August 1962.

2) This is a Rural Craft Training Centre run by this Institute, for imparting education in Soft and Hard Toy Making, Tailoring.

3) Mrs. Durgabai Deshmukh gave a stipend for a matriculate girl to be trained in Bombay in Toy Making.

4) She also sanctioned Rs.14,000/- for trainign 15 village women in Craft. For this Rs.30/- a month stipend per head was sanctioned.

5) Under that scheme 15 village women are now undergoing training in this Institute for the last eight months.

6) These trainees live in a hostel under the guidance and supervision of the Chairman of K.H.I. Mahila Mandal. This method of keeping the stipend-holders at one place in a hostel has been found very satisfactory from the view point of economy in the maintenance and progress of training.

7) Most of the Soft Toys as well as Hard Toys and the tailored clothes ~~xxxxxxx~~ have been made by these trainees themselves.

8) Though it is only eight months since starting this centre, the training as well as marketing are very encouraging.

9) The Minister for Commerce and Industry of the Govt. of Mysore paid a visit to the Craft School and immediately decided to transfer the tailoring sect which was being run by Rural Artisans Training Institute, Gokak to this cent

10) This building has cost us about Rs. 25,000/- so far. It will house at least trainees and train them in the art of Tailoring and Doll-Makin

11) The person in charge of this Training Centre is Smt. Vimal Kulkarni and the instructress is Miss Suman Nawalder.

DR. SUSHILA NAYAR'S VISIT TO KHI
Monday, April 15, 1963

MESSAGES

1) Shri T.R. Deogirikar says: Dr. Sushila Nayar will by glad to see the great humanitarian work that you and your band of workers are doing. Dr. Hardiker and his colleagues have built up, bit by bit, such a big Hospital about which any one can be proud. I request the Health Minister to be sympathetic and kind to the Institution, which has gone through stresses and strains. WISH YOU GOOD SUCCESS

2) Dr. P.L. Mohanamba says: Wish you all the best

3) Shri S.V. KrishnamoorthyRao says: Inviting the function every success.

4) Dr. R.V. Sathe says: In view of the many things to be managed before my departure to Belgrade, it will not be possible to be at Ghatprabha on the 15th instant. But I shall however meet Dr. Sushila Nayar in Bombay on the night of the 15th inst.

Opening of the Udyoga Kendra, Karnatak Health Institute. 15-4-1963 at 8-15 a.m.

1) It was Mrs. Durgabai Deshmukh, the then Chairman, Central Social Welfare Board, who helped us to create this Udyoga Kendra. ~~and thus~~ It was born on 15th of August 1962.

2) This is a Rural Craft Training Centre run by this Institute, for imparting education in Soft and Hard Toy Making, Tailoring.

3) Mrs. Durgabai Deshmukh gave a stipend for a matriculate girl to be trained in Bombay in Toy Making.

4) She also sanctioned Rs.14,000/- for training 15 village women in Craft. For this Rs.30/- a month stipend per head was sanctioned.

5) Under that scheme 15 village women are now undergoing training in this Institute for the last eight months.

6) These trainees live in a hostel under the guidance and supervision of the Chairman of K.H.I. Mahila Mandal. This method of keeping the stipend-holders at one place in a hostel has been found very satisfactory from the view point of economy in the maintenance and progress of training. It may kindly be noted that the stipend is only 30/- Rupees a month

7) Most of the Soft Toy as well as Hard Toys and the tailored clothes ~~xxxxxxx~~ that you see in This hall have been made by these trainees themselves.

8) Though it is only eight months since starting this centre, the training as well as marketing are very encouraging.

9) The Minister for Commerce and Industry of the Govt. of Mysore paid a visit to the Craft School and immediately decided to transfer the tailoring section which was being run by Rural Artisans Training Institute, Gokak to this centre.

10) This building has cost us about Rs. 25,000/- so far. It will house at least 20 trainees and train them in the art of Tailoring and Doll-Making.

11) The person in charge of this Training Centre is Smt. Vimal Kulkarni and the instructress is Miss Suman Hawaldar.

DR. SUSHILA NAYAR'S VISIT TO KHI
Monday, April 15, 1963

MESSAGES

1) Shri T.R. Deogirikar says: Dr. Sushila Nayar will by glad to see the great humanitarian work that you and your band of workers are doing. Dr. Hardiker and his colleagues have built up, bit by bit, such a big Hospital about which any one can be proud. I request the Health Minister to be sympathetic and kind to the Institution, which has gone through stresses and strains. WISH YOU GOOD SUCCE

2) Dr. P.L. Mohanamba says: Wish you all the best

3) Shri J.V. KrishnamoorthyRao says: [illegible] the function every success.

4) Dr. R.V. S[illegible]the says: In view of the many things to be arranged before my departure to Belgrade, it will not be possible to be at Ghat prabha on the 15th instant. But I shall however meet Dr. Sushila Nayar in Bombay on the night of the 15th inst.

DR. SUSHILA NAYAR'S VISIT TO KHI
Monday, April 15, 1963

MESSAGES

1) Shri T.R. Deogirikar says: Dr. Sushila Nayar will be glad to see the great humanitarian work that you and your band of workers are doing. Dr. Hardiker and his colleagues have built up, bit by bit, such a big Hospital about which any one can be proud. I request the Health Minister to be sympathetic and kind to the Institution, which has gone through stresses and strains. WISH YOU GOOD SUCCESS.

2) Dr. P.L. Mohanamba says: Wish you all the best

3) Shri S.V. KrishnamoorthyRao says: Wishing the function every success.

4) Dr. R.V. Sathe says: In view of the many things to be managed before my departure to Belgrade, it will not be possible to be at Ghataprabha on the 15th instant. But I shall however meet Dr. Sushila Nayar in Bombay on the night of the 15th inst.

DR. SUSHILA NAYAR'S VISIT TO K.H.I.

Her Programme - 15th April 1963

1)	Salute and March-Past by trainees		6-30 a.m.
2)	Opening of Udyoga Kendra	...	8-15 a.m.
3)	Visit to the Hospital	...	8-40 a.m.
4)	Opening of Out-Patients Department	...	9-30 a.m.
5)	Unveiling of the Prime Minister's Portrait	...	10-00 a.m.
6)	Meeting in the Auditorium	...	10-05 a.m.
7)	Visit to the Co-operative Hospital	...	11-00 a.m.
8)	Return to K.H.I. for Lunch	...	12-05 noon
9)	Rest	...	1-00 p.m.
10)	Departure for Delhi by air	...	1-30 p.m.

)oOoOoO

GUESTS for LUNCH ~~of DINNER~~ 15.4.63

1) Dr. Sushila Nayar, Chief Guest
2) Shri Krishna Bihari, Dy. Secy.
3) Shri D.C. Jha, Private Secretary
~~4) Shri D.P. Karmarkar~~ 2 (5)
5) Dr. G.R. Kokatnur
~~6) Shri G.V.K. Rao, Div. Commissioner~~
7) Dr. N.Y. Anegundi, Dist. Surgeon
8) Dr. B. . Nagaraj, Dist. H.O.
9) Shri B.B. Potdar
~~10) Dr. N.D. Kabbur~~
11) Shri S.V. Kirloskar
12) Shri B.N. Kanguri
13) Dr. B.R. Kulkarni
14) Dr. M.K. Vaidya
15) Dr. G.T. Balankhe
~~16) Shri R. . Pathrikar~~
17) Dr. V. . Motgud
18) Dr. M.R. Paulzud
~~19) Dr. K.V. Raj dharaka~~
~~20) Shri Raghveshree Iruk~~
21) Dr. .D. Vaidya
22) Shri V.V. Deshpande
~~23) Shri . . Kadam~~
24) Shri D.T. Hole
25) Dr. A.G. Plotcher
~~26) Superintendent of Police~~
27) Shri Kondajji Basappa
28) Shri B.A. Jamkhandi-math
29) Shri T Siddalingaya
30) Shri Bonde Gauleswar
31) Shri V.Y. Ganade
32) Shri Rajaram Desai
33) Shri Ajjappa
~~34) Shri G.R. K~~
34) Dr. G.R. Kadalgikar
~~35) Shri D. Va. Gokak~~ X

DR. SUSHILA NAYAR, Union Health Minister,
writes in Visitor's Book of K.H.I.

15-4-63

I was very glad to visit the Karnatak Health Institute at Ghataprabha and meet a devoted band of workers. It is the devoted workers who make a success of any scheme. I was glad to see that from treatment and care of diseases, the doctors have started thinking of control and eradication of diseases and have made a beginning with common eye conditions. I wish them all success. I hope the Institute can take up the fight against tuberculosis and unnecessary mortality among mothers and children. Here is a nucleus for starting a comprehensive Health programme on a regional basis. My best wishes in all the activities already taken up and to be taken up.

Sd/- Sushila Nayar

DR. SUSHILA NAYAR, Union Health Minister,
writes in Visitor's Book of K.H.I

15-4-63

I was very glad to visit the Karnatak Health Institute at Ghataprabha and meet a devoted band of workers. It is the devoted workers who make a success of any scheme. I was glad to see that from treatment and care of diseases, the doctors have started thinking of control and eradication of diseases and have made a beginning with common eye conditions. I wish them all success. I hope the Institute can take up the fight against tuberculosis and unnecessary mortality among mothers and children. Here is a nucleus for starting a comprehensive Health programme on a regional basis. My best wishes in all the activities already taken up and to be taken up.

Sd/- Sushila Nayar

in all the activities already taken up should be taken up

10 MONDAY
१० सोमवार

11 TUESDAY
११ मंगलवार

12 WEDNESDAY
१२ बुधवार

13 THURSDAY
१३ बृहस्पतिवार

14 FRIDAY
शुक्रवार

15 SATURDAY
१५ शनिवार

15.4.62

16	SUNDAY	I was very glad to visit
१६	रविवार	the Karnatak Health Institute
17	MONDAY	at Ghalaprabha and meet a
१७	सोमवार	team of workers. It is
18	TUESDAY	the devoted workers who make
१८	मंगलवार	a success of any scheme.
19	WEDNESDAY	I was glad to see that from
१९	बुधवार	time to time the doctors have
20	THURSDAY	started an examination of
२०	बृहस्पतिवार	diseases which have made a
21	FRIDAY	large number of common eye
२१	शुक्रवार	condition which then go
22	SATURDAY	unchecked. I hope the Institute
२२	शनिवार	can take up the fight against
		infectious and unnecessary
		mortality and morbidity in
		northern Mysore. Here is
		a nucleus for starting a multi
		purpose Health programme on
		a regional basis. My last visit

Madras Mandalam Tamil Nadu Kerala Andhra Pradesh Karnataka Maharashtra

Periyar hydro-electric project, Madra
पेरियार पन-बिजली परियोजना, मद्रा

Telephone :
71726

BOMBAY SURGICAL COMPANY

NEW CHARNI ROAD

Post Box No. 3510

BOMBAY-4

Cable Address :
"SURGICO"

15th April 1963.

The Karnatak Health Institute,
Ghataprabha.
Dist. Belgaum.

Dear Sirs,

We are in receipt of your letter of 9th instant, and in reply beg to inform you that our Mr. Bhujanga Rao is out of town and will not be back till the 22nd April 1963.

Yours faithfully,
BOMBAY SURGICAL CO.

KSR:

KODAK LIMITED
(INCORPORATED IN ENGLAND WITH LIMITED LIABILITY.)

P. O. BOX No. 343
KODAK HOUSE
DR. DADABHAI NAOROJI ROAD.
BOMBAY No. 1-BR.
TELEGRAMS: KODAK - BOMBAY
TELEPHONE: 26-2604

The Karnatak Health Institute,
GHATAPRABHA.

16th April 1963.
Ref:5/MMani/LR.

Dear Sirs,

Thank you for your post card dated 9th April 1963 inviting us to be present at your Institute on Monday, the 15th April 1963, at the time of visit of the Union Health Minister, Dr. Sushila Nayar.

We would have been very glad to have taken part in this function but, unfortunately, your invitation was received by us here only on the 15th.

We are sorry to have missed this wonderful opportunity of meeting the Union Health Minister. However, we thank you for remembering us.

Yours faithfully,

KODAK LIMITED,

Medical Department

18-4-63
501

Phones :
57210, 56166,
55000.

SAKAL

595, Budhwar,
Poona 2.

(Prop.–Sakal Papers Privt. Ltd.)

April 12, 1963

Shri M. K. Vaidya,
The Karnatak Health Institute,
Ghataprabha Dist. Belgaum

Dear Mr. Vaidya:

Thank you for your letter of April 4, 1963, which came to my hand when I returned this morning from Delhi. I am afraid it may not be possible for me to visit the Health Institute at the same time as Dr. Sushila Nayar, the Health Minister. But I hope to be there on Friday, April 19 evening. Just now, however, I do not know precisely the hour or the method of transport, but will let you know soon.

Sincerely yours,

N. B. Parulekar

kNt

224 Madras
12.4.69.

Dear Dr Vaidya

Received your Telegram yesterday evening

We are very grateful for your kind invitation. But I am very sorry we can't attend. I can't leave this place on a short notice and maybe. Can't leave as our daughter have exams till 19th.

We wish the occasion a great success and I have no doubt that she will be very much impressed by the work of the institution.

I tried to Contact Dr. Salve today & wanted to know how your

Delhi but he did not leave the Hospital
I shall catch him on one of these days
& shower him your letter. But I am
afraid he may be able to do anything
this time: because the exam will
start on 19th. However in any case it is good
to appraise him of the facts

Your relatives both in London
already admitted in the T.B. Sanatorium
Please do everything to give him
maximum concession possible

With best wishes

Convey my regards to all

I wish the grand occasion all
success

Yours Sincerely

V.D. Goel

Phone 68

R.S.Hukerikar

JANATA SHIKSHANA SAMITI

...HAWAR

12th April,1

My dear Doctor,

I thank you very much for your invitation to go t
Ghataprabha on the 15th when Dr.Sushila Nayar is comin
there. I regret, I shall not be able to go. I want to
take as much rest as possible in one place and that is
the main consideration for my not going. You will kind
excuse me.

I am sending a bundle of articles to be kept in
your museum. This bundle will go to Mr.Shevade tomorro
morning and I trust he will send it to you immediately
Thus only it is possible display these things on the
14th. I am also sending a letter to Shri.Bhimarao to

POST-CARD

to take them with him.
I am taking the medicine
regularly and shall return
to you after 4 days.

Yours sincerely,

R S Nikam

Dr.M.K.Vaidya,

Karnatak Health
Institute,

GHATAPRABHA.

T. R. Deogirikar

Phone : 50313
Chitrashala Press
POONA 2.

डॉ. वरदेसाहेब, नमस्ते!

आपल्या आदेशाप्रमाणें संदेश पाठवीत आहे
मी येथें नाहीं हें एक कारण आहेच पण आणखी दोन
महत्त्वाचे प्रश्न आहेतच

डॉ. नायर यांनी व आपले बोलणें होतांना
एक बोलण्यात त्यांनी गांधी स्मारक निधीच्या
पुणें कचेरीला कोट देण्याचे बाबत केले आहे त्याची
आठवण द्यावी. दुसरी व महत्त्वाची गोष्ट अशी
की निधीला लागून आता सरकारने २० एकर
जागा आयुर्वेदीय वनस्पतीच्या संशोधनाकरतां
घेतली आहे. ती जागा तीन वर्षांपूर्वी घेतली
पण अद्याप तेथें कांहीं काम सुरु नाहीं. मला
असें समजते आहे की, सरकारी जागा
निधीस्थानें कायमचीच देऊन टाकणें
आहे. तसें झाल्यास मोठीच अडचण आहे.
गांधी निधीला एक पवित्र व शांत
वातावरण सदैवच ठेवले आहे. सेवाग्राम

रण व्यवस्थापन आयोगाचे अध्यक्ष म्हणून
ही होईल. तेव्हा मुख्यमंत्री [illegible]
ते व्हावे यासाठी [illegible]
सरकारला हे संस्थेचे [illegible]
स्वायत्त संस्था व्हावी. तुमची [illegible]
विनंती निवेदन करावी

माझे इंग्रजी पुस्तक "Twelve years in Parliament"
हे लिहून तुमच्या पुढे ठेवले आहे. आता [illegible]
दोघांचे आहे. पुस्तक [illegible]
12 वर्षांचा इतिहास [illegible] विनंती
पण मी [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

FILE No 85

1970

PAGE No's 1 To 12

C. J. Kamlani
Board Member
Mysore State Road Transport Corporation

TEL. NOS:
Bangalore - Off: 2898
Dharwar - Off: 827
Res: 830
838
Opp: District Judge's Cour
DHARWAR
(Mysore State)

Dt.11-5-1970

My Dear Doctorsaheb,

Immediately on my return from Ghataprabha, I had addressed a letter to the Divisional Controller, M.S.R.T.C. Belgaum regarding diversion of services via Karnatak Health Institute, Ghataprabha. I am herewith enclosing a copy of letter received by me from the Divl.Controller, for your information.

Thereafter I had a telephonic conversation with the Divisional Traffic Officer and I have asked him to introduce the necessary diversion of services via Karnatak Health Institute from the 15th of May. I hope this will serve the needs of the hospital.

With kind regards,

Yours sincerely,

(C.J.Kamlani,

Dr.N.S.Hardikar,
Karnatak Health Institute,
Ghataprabha.

Copy of letter No.MST/DCB/TR/OPN/7189 dt. 7th May 1970 from the Divl.Controller, MSRTC,Belgaum.

To

Shri C.J.Kamlani,
MSRTC Board Member,
Opp.Dist.Judge Court,Dharwar.

Sub:- Diversion of services via Karnatak Health Institute, Ghataprabha.

Dear Sir,

The party was requested personally and also officially, several times to intimate the suitable timings so as to provide services as desired by them.

As per their request, the information regarding arrivals and dererartures at Ghataprabha from dirferent routes was also furnished under this office letter No. DCB/TR/OPN/ 23497 dt. 9-8-68. But so far no reply has been received from the party.

As such, nothing remains to be done by this office. After receipt of reply from the party, demand of the party will be complied.

With respectful regards,

faithfully,
Sd/

C. J. Kamlani
Member
National Rly. Users Consultative
Council of Indian Railways

TEL. NOS:
Bangalore - Off: 28986
Dharwar - Off: 8273
Res: 8304
8385
Opp: District Judge's Court
DHARWAR
(Mysore State)

Dt. 15-5-1970

My Dear Doctor Saheb,

I hope by now you have received my letter posted on 11-5-70. I hope by now the State Transport services have been diverted via K.H.I. Kindly let me know whether this has been done.

I am herewith enclosing a copy of letter received by me from the Divisional Controller, for your kind information.

With kind regards from both of us,

Yours sincerely,

(C.J.Kamlani,)

Dr.N.S.Hardikar,
Karnatak Health Institute,
Ghataprabha.

MYSORE STATE ROAD TRANSPORT CORPORATION

Unit: Divl. Offices, Belgaum

No.MST/DCB/TR/OPN/7460 Dt. 13 May 1970

To

Sri. C.J.Kamlani,
Hon'ble Board Member,
Opp.Dist.Judge Court, Dharwar.

Sub:- Routing of S.T. buses via K.H.I., Ghataprabha

Sir,

As per your telephonic directions today, the 9th May 1970, instructions have been issued to all the concerned staff to divert the S.T. bus services touchin Ghataprabha, only via Karnatak Health Institute Ghataprabha, with immediate effect.

This is for your kind information please.

Yours faithfully,

Sd/

Dy. General Manager & D.C.
Belgaum.

"Copy"

C. J. Kamlani
Board Member
Mysore State Road Transport Corporation

5

TEL. NOS:
Bangalore Off: 28986
Dharwar - Off: 8273
Res: 8304.
8385
Opp: District Judge's Court
DHARWAR
(Mysore State)

Dt. 25-5-1970

My Dear Hardikar,

Many thanks for your kind letter dt. 22nd May. I do not think there was any necessity to thank me for what little I have done. I am happy I am being of some use to the K.H.I. I had asked the Divisional Controller to issue instructions to the Gokak Depot to divert all the buses excepting the Express buses which do not stop and I understand this has been done. However I am again writing to the D.C. to furnish the necessary details so that you could post necessary information on the notice boards. A copy of my letter addressed to the D.C. is enclosed herewith.

I have been following doctors advice and I have been taking care in not exerting unnecessarily. In fact I have given up quite a few activities and I have also given up unnecessary travelling. I do go out once in a month to Bangalore to attend important meetings of the MSRTC Board. Even here I do not attend meetings of its Sub-Committees. I will definitely abide by your advice and come down to Ghataprabh for a holiday. In fact I have been thinking of having a medical check up over there.

With love from both of us,

Yours affectionately,

(C.J. Kamlani,)

Dr. N. S. Hardikar,
Karnatak Health Institute,
Ghataprabha

C. J. Kamlani
Board Member
Mysore State Road Transport Corporation

TEL. NOS:
Bangalore Off: 28986
Dharwar Off: 8273
Res: 8304
8385
Opp: District Judge's Court
DHARWAR
(Mysore State)

D.O. Letter. Dt. 25-5-1970

Dear Shri Ramachandrappa,

Please let me have the details about the buses diverted through the Karnatak Health Institute, Ghataprabha. These detai are required by the K.H.I. since they would exhibit the informat on their Notice Boards for the advantage of the people. I had a suggested that one of your Officers should visit K.H.I. and meet Dr. H.S.Hardikar and Dr. Vaidya and find out from them their problems and also give them the required information.

You also told me that you would be sending up the proposal to the Central office regarding provision of a Passenger shelter Please let me have a copy of this proposal so that I could get the matter settled during my next visit to Bangalore.

With regards,

Yours sincerely,

(C.J. Kamlani,)

Shri Ramachandrappa,
Divisional Controller
MSRTC, Belgaum.

MST-G-81 F

Phone:

Grams: 'STATEBUS'

MYSORE STATE ROAD TRANSPORT CORPORATION

Office of the Divisional Controller
Belgaum Divisi
BELGAUM

D.O.Letter.

Ref. No. MST/BGM/ DCB/TR/ OPN/ 152

DATE June, '70.

M. Ramachandran.
Deputy General Manag-
Divisional Controller

Dear Dr. N.S. Hardikar

Sub: Diversion of bus services
Via Karnatak Health Institute, Ghataprabha...

Ref: Your letter dated 28-5-1970.

As desired in your kind letter dated 28-5-70, I had deputed Sri K.L.Kurtakoti, Divisional Statistician, who is in the additional charge of the Divisional Traffic Officer's post, to contact you personally and discuss the matter with - you.

He contacted you yesterday and discussed the issue and took your instructions for the purpose of proper routing of the buses. I am taking action in this behalf and all our buses will follow the route specified by you within the - Hospital premises.

I am informed that you would be soon taking up the issue of constructing a bus Shelter within the Hospital - premises and the M.S.R.T.C. is only to ply the buses for the convenience of the visitors to the Hospital and the patients.

As desired by you, I am sending herewith the timings of buses, together with the destination, so that this could be exhibited at the bus stop, for the guidance of the travellers.

As soon as Sri K.A.Kamat resumes duties, I will request him to contact you.

Assuring you of our best co-operation,

Yours Sincerely

Encl:- 2.

Dr.N.S. Hardikar,
Karnatak Health Institute, Hospital,
GHATAPRABHA, (Dist: Belgaum

Towards Gokak side.

Sr.No.	Timing at Ghataprabha.	To
1.	0715	Gokak.
2.	0815	Saundatti.
3.	0915	Gokak.
4.	1000	Ghataprabha.
5.	1030	Gokak.
6.	1045	Saundatti
7.	1130	Gokak.
8.	1230	Gokak-Bagalkot.
9.	1315	Saundatti.
10.	1400	Gokak.
11.	1530	Mudhol.
12.	1630	Saundatti.
13.	1715	Gokak.
14.	1730	Gokak-Betgeri.
15.	1800	Gokak.
16.	1830	Gokak.
17.	1905	Shindikurbet.
18.	1930	Gokak.

- -

Towards Sankeshwar Side.

Sr.	Time at Ghataprabha.	To
1.	0630	Nesari.
2.	0900	Sankeshwar.
3.	0900	Sankeshwar.
4.	0900	Kolhapur.
5.	0945	Chikodi.
6.	1000	Sankeshwar.
7.	1030	Kolhapur.
8.	1030	Ajara.
9.	1130	Sankeshwar.
10.	1230	Kolhapur.
11.	1330	Sankeshwar.
12.	1430	Sankeshwar.
13.	1530	Sankeshwar.
14.	1600	Chikodi.
15.	1700	Sankeshwar.
16.	1900	Sankeshwar.
17.	1915	Kabbur.
18.	2030	Sankeshwar.

8

C. J. Kamlani
Board Member
Mysore State Road Transport Corporation

TEL NOS:
Bangalore - Off 28956
Dharwar - Off 3473
Res 3394
3[illegible]

Dpp. District Judge's Court
DHARWAR
(Mysore State)

Dt. 29-6-1970

My Dear

Many thanks for your kind letter dt. 13th June. I am very happy to know that the State Transport authorities in Belgaum Division have been cooperating with the K.H.I., in fact during my last visit, I had also suggested to them that whenever they are in that area they should call on you and find out from you the inconveniences so that they could solve your problems. I always believe that things could be settled by personal contact than by correspondence and I hope they will adhere to this.

I am very sorry I could not respond to your request during my last visit and spend some more time with you as we had to return to Dharwar to attend a marriage which we could not avoid. We shall shortly make it up by coming and spending two full days at Ghataprabha along with you. I will also bring Mr.& Mrs. Agnihotri with me.

Kindly convey our Pranams to Dr. & Mrs. Vaidya.

With respects and love from both of us,

Yours

(C.J. Kamlani,)

Dr. N. S. Hardikar,
Karnatak Health Institute,
Ghataprabha.

Stamtam
ard Member
ysore State Road Transport Corporation

TEL NOS:
Bangalore Off 28986
Dharwar - Off 5273
Res 5304
5385
Opp District Judge's Court
DHARWAR
(Mysore State

Dt. 4-6-1970

My Dear

Sri. M. Ramachandran, Divisional Controller, MSRTC Belgaum informs me that he had deputed one Sri. K. L. Kurtkoti Divisional Statistician to call on you regarding the requirements of K. H. I. from the MSRTC. I hope you have given him an idea about your requirements. In this connection I have received a letter from the Divl. Controller, copy of which is enclosed herewith along with the necessary particulars for your kind information.

I hope you are doing well.

With kind regards and respects from both of us,

Yours affectionately,

(C. J. Kanlani,)

Dr. N. S. Hardikar,
Karnatak Health Institute,
Chataprabha.

10

MYSORE STATE ROAD TRANSPORT CORPORATION,

Office of the Divisional Controll
Belgaum Division,
BELGAUM, Dt. 2nd June 1970

No. MSRT/BGM/DCB/TR/OPN/153

M. Ramachandran,
Dy. General Manager &
Divisional Controller.

Dear Sri. C.J. Kamlani,

Sub:- Diversion of bus services via Karnatak Health Institute, Chataprabha.

Ref:- Your D.O. Letter dt. 25-5-1970.

In continuation of my D.O. No. DCB/TR/OPN/3240 dt. 29-5-70, I am to inform you that I had deputed Sri. K. L. Kurtakoti, Divisiona. Statistician, who is holding an additional charge of Divisional Traffic Officer, to Chataprabha to contact Dr. N. S. Hardikar, as desired by you.

He contacted Dr. Hardikar yesterday and apprised him of the information he desired to have. In the discussion Dr. Hardikar suggested that he would be taking up the issue of constructing the Bus Shelter within the Karnatak Health Institute premises, with th Hospital Trust and the M. S. R. T. C. need not worry about it. He was further informed that any other information or help required by th MSRTC would be extended from time to time.

Buses plying between Sankeshwar and Gokak and touching Chataprabha have already been diverted via the K. H. Institute Hospital and there is no question of additional charges, as the diversion is only about one kilometer. Dr. Hardikar has already arranged for fixing up of bus stops and the route to be followed by our buses within the premises. He desired personal contacts and this would be maintained for the mutual benefit.

With respectful regards,

Yours sincerely,

Sd/

Sri. C.J. Kamlani,
Hon'ble Board Member,
M. S. R. T. C. Opp. Dist. Judge's court,
Dharwar.

"Copy"

CHATRABHA STAND.

	Departing Time			Departing Time	To
1.	0600	SNK	20.	1230	BGM
2.	0645	JKD	21.	1300	GKK
3.	0730	GKK	22.	1315	SDT
4.	0815	SDT	23.	1400	GKK
5.	0825	SNK	24.	1400	GKK
6.	0830	SNK	25.	1500	GKK
7.	0855	SNK	26.	1530	MDL
8.	0900	SNK	27	1530	SNK
9.	0915	SDT	28	1615	GKK
10.	0915	GKK	29.	1625	BGM
11.	0930	GKK	30.	1630	SNK
12.	0955	SNK	31.	1630	SDT
13.	1000	SNK	32.	1715	GKK
14.	1030	SNK	33.	1800	GKK
15.	1025	SDT	34.	1830	GKK
16.	1030	GKK	35.	1830	GKK
17.	1030	SNK	36.	1930	GKK
18.	1100	SNK	37.	2025	SDT SN
19.	1130	GKK			

C. J. Kamlani

Board Member
Mysore State Road Transport Corporation

12

MYSORE STATE ROAD TRANSPORT CORPORATION

TEL NOS:
Bangalore - Off 28986
Dharwar - Off 373
Res 304

M.G. Depot Office
HARWAR
Mysore State

Dt. 15-7-1970

My Dear [illegible]

I am in receipt of your letter dt. 13th July sent through Sri. Jitturi. As desired by you I have spoken to Sri. Ganesan and also to the Divl. Personnel Officer. I find it would be rather difficult to help him as there are senior people than him in the run. However they have assured that they would do their best in the matter.

Kindly convey my Pranams to Dr. & Mrs. Vaidya.

With respects and warm regards from both of us,

Yours

(C. J. Kamlani,)

Dr. N. S. Hardikar,
Karnatak Health Institute,
Ghataprabha.

GAP

FILE. NO: 86 TO 88

FILE NO 89

1570

PAEG NO 1 TO 53

THE KARNATAK HEALTH INSTITUTE
HOSPITAL AND SANATORIUM
(DIST. BELGAUM)

P.O. / TELE. | K. H. INSTITUTE
TELEPHONE GHATAPRABHA NO. 31
RAILWAY : GHATAPRABHA (S. C. Rly.

Ref. No.

Date 12-3-1970

My dear Lalchand,

1. I know you might have forgotten me. I am the same Hardiker who started the Hindusthani Seva Dal and trained a number of volunteers for the Congress in the twenties, thirties and forties of this Century. Can you now remember?

2. I belong to the Karnatak Health Institute to-day. This is located in Ghataprabha between Miraj and Belgaum on the South Central Railway. Here there is a big Hospital, a Sanatorium, a Maternity Home, a Nurses School, a Craft Centre, primary school & Balwadi, Village Health Centres, etc. For the last 36 years now this Institution is going with a total number of beds to accommodate 450 patients. I am its Administrator. From volunteering I have come to administration.

3. In Europe and America such institutions run efficiently for centuries together. We want the same thing to happen in our country. In the same manner I want this Karnatak Health Institute to be of use to the poor, ailing humanity. For that purpose we have to place these organisations on sound financial footing. Therefore, on April 19, 1969 (Aksha ya Tritiya Day) I have started a permanent fund called "Akshayya Nidhi" of five(5) lacs of Rupees. Five lacs is nothing compared to the funds controlled by your and other organisations in this country. So far, we have been able to collect one lac of Rupees and that too with the good offices and efforts of our stalwart leader Mr. V. Nimbkar. The remaining four lacs are to be collected. I want your help. In the hope of getting it I am writing this long letter to you. I am sure you will not laugh at its length.

4. I want you to give me a letter to be posted to your best monied but generous friends along with a list of their names and addresses. A copy of your request for me will go with my appeal to them for helping me in the collection work. It may just be possible that at least some of your friends might have, in the olden days, heard my name and then they will know that I was also an humble soldier of Gandhi Sevaks. They may help me to some extent at least. Please do me this favour soon so that I will immediately take up the work of writing to them individually. Your active participation will help this Institution much.

5. Herewith I am sending to you a copy each of the 'Akshayya Nidhi' literature. Shall I send you these? Please write.

Your brother,

N.S. Hardiker

(N.S. Hardiker)

Shri Lalchand Hirachand,

BOMBAY.

IE KARNATAK HEALTH INSTITUTE
HOSPITAL AND SANATORIUM
(DIST: BELGAUM)

P.O. TELE. | K. H. INSTITUTE
TELEPHONE: GHATAPRABHA NO. 31
RAILWAY : GHATAPRABHA (S. C. Rly

Date 12-3-1970

2

My Dear Lalchand,

1. I know you might have forgotten me. I am the same Hardiker who started the Hindusthani Seva Dal and trained a number of volunteers for the Congress in the twenties, thirties and forties of this Century. Can you now remember?

2. I belong to the Karnatak Health Institute to-day. This is located in Ghataprabha between Miraj and Belgaum on the South Central Railway. Here there is a big Hospital, a Sanatorium, a Maternity Home, a Nurses School, a Craft Centre, primary School & Balwadi, Village Health Centres, etc. For the last 36 years now this Institution is going with a total number of beds to accommodate 450 patients. I am its Administrator. From volunteering I have come to administration.

3. In Europe and America such institutions run efficiently for centuries together. We want the same thing to happen in our country. In the same manner I want this Karnatak Health Institute to be of use to the poor, ailing humanity. For that purpose we have to place these organisations on sound financial footing. Therefore, on April 19, 1969 (Akshayya Tritiya Day) I have started a permanent fund called "Akshayya Nidhi" of five(5) lacs of Rupees. Five lacs is nothing compared to the funds controlled by your and other organisations in this country. So far, we have been able to collect one lac of Rupees and that too with the good offices and efforts of our stalwart leader Mr. V. Nimbkar. The remaining four lacs are to be collected, I want your help. In the hope of getting it I am writing this long letter to you. I am sure you will not laugh at its length.

4. I want you to give me a letter to be posted to your best monied but generous friends along with a list of their names and addresses. A copy of your request for me will go with my appeal to them for helping me in the collection work. It may just be possible that at least some of your friends might have, in the olden days, heard my name and then they will know that I was also an humble soldier of Gandhi Sevaks. They may help me to some extent at least. Please do me this favour soon so that I will immediately take up the work of writing to them individually. Your active participation will help this Institution much.

5. Herewith I am sending to you a copy each of the 'Akshayya Nidhi' literature. Shall I send you these? Please write.

Your brother,

N. S. Hardiker

(N.S. Hardiker)

Shri Lalchand Hirachand,

BOMBAY.

Akshayya Nidhi File

Office Copy 3

11-3-1970

My dear K.K.,

1. I have written to you yesterday only and requested you to inaugurate the T.B. Exhibition in our Campus on May 8, 1970 and help us to take it to Villages and carry on anti-T.B. propaganda. You might have already received that letter.

2. Now, I write this personal note with full confidence in you and hope of the nation's future. We have worked for the same cause under a very hard task master who was able to deliver the goods before he was taken away from us. We both belong to the same school. Whether we were near each other or not we are co-workers and brothers-in-arms. As such you have claim over me and I have over you. Therefore, I am opening my heart to you.

3. Under the present circumstances in the country, whatever you can you are doing and I do what easily I can. We have, in our own way, tried to adjust our ideological work to the prevailing circumstances - and are doing our bit to serve our people and the nation according to our own lights.

4. For 37 years now this Institution is going on. I have become one with it. I want it to live for centuries just as Institutions live in England and America. For this some financial arrangement has to be made. Because after all without the aid of money we cannot run such Institutions as these. So, on Akshayya Tritiya day of the last year, April 19, 1969, I started a Permanent Fund called Akshayya Nidhi, of Five Lacs and immediately launched the campaign. My leader, friend and collague Mr. V. Nimbkar, a great Industrialist, has been able to collect from his few friends one lac of Rupees within ten months and hopes to continue his efforts further. Thanks to him and his efforts.

5. But now I must take up the link and try to get funds for the Nidhi. Hence I am writing to you. Personally, I can't go out and do anything. The only thing I can do is to run paper hors like this and appeal to friends like you to help me directly & indirectly in this collection work which I consider as the last practical act of mine. I should depend on friends like you to help me achieve this object.

6. Give me a letter to be posted to your best monied but generous friends along with a list of their names and addresses. A copy of your request for me will go with my appeal to them for helping me in the collection work. It may just be possible that at least some of your friends might have, in the olden days, heard my name and then they will know that I was also an humble soldier of Gandhi Sevaks. They may help me to some extent at least. Please do me this favour soon so that I will immediately take up the work of writing to them individually. Your active participation will help this Institution much.

7. Moreover, you are running a Hospital to serve the ailing humanity ... you know what should be done and what not. You know how much finance we have to go through such works and how hard it is to satisfy the pangs of illness. Efforts at it are continually going on. I want you, K.K. Shah, to help me as a good loving friend of mine.

yours affly.,

N.S. Hardikar

(N.S. Hardikar)

To

Mr. K.K. Shah,
Minister for Heal
NEW DELHI.

THE KARNATAK HEALTH INSTITUTE
HOSPITAL AND SANATORIUM
(DIST: BELGAUM)

P.O. TELE. | K. H. INSTITUTE
TELEPHONE : GHATAPRABHA NO. 31
RAILWAY : GHATAPRABHA (S. C. Rly.)

Ref. No. 4

Date 11-3-1970

My Dear Y.K.,

1. I have written to you yesterday only and requested you to inaugurate the T.B. Exhibition in our Campus on May 8, 1970 and help us to take it to Villages and carry on anti-T.B. propaganda. You might have already received that letter.

2. Now, I write this personal note with full confidence in you and hope of the nation's future. We have worked for the same cause under a very hard task master who was able to deliver the goods before he was taken away from us. We both belong to the same school. Whether we were near each other or not we are co-workers and brothers-in-arms. As such you have claim over me and I have over you. Therefore, I am opening my heart to you.

3. Under the present circumstances in the country, whatever you can you are doing and I do what easily I can. We have, in our own way, tried to adjust our ideological work to the prevailing circumstances - and are doing our bit to serve our people and the nation according to our own lights.

4. For 37 years now this Institution is going on. I have become one with it. I want it to live for centuries just as Institution live in England and America. For this some financial arrangement has to be made. Because after all without the aid of money we cannot run such Institutions as these. So, on "Akshayya Tritiya" day of the last year, April 19, 1969, I started a Permanent Fund, called Akshayya Nidhi, of Five Lacs and immediately launched the campaign. My leader, friend and collague Mr. V. Nimbkar, a great Industrialist, has been able to collect from his few friends one lac of Rupees within ten months and hopes to continue his efforts further. Thanks to him and his efforts.

5. But now I must take up the link and try to get funds for the Nidhi. Hence I am writing to you. Personally, I can't go out and do anything. The only thing I can do is to run paper horses like this and appeal to friends like you to help me directly and indirectly in this collection work which I consider as the last practical act of mine. I should depend on friends like you to help me achieve this object.

6. Give me a letter to be posted to your best monied but generous friends along with a list of their names and addresses. A copy of your request for me will go with my appeal to them for helping me in the collection work. It may just be possible that at least some of your friends might have, in the olden days, heard my name and then they will know that I was also an humble soldier of Gandhi Sevaks. They may help me to some extent at least. Please do me this favour soon so that I will immediately take up the work of writing to them individually. Your active participation will help this Institution much.

7. Moreover, you are running a Hospital yourself. You know what should be done and what not in order to serve the ailing humanity through such Hospitals. You know how much finance we have to get to feed the mouths and how hard it is to satisfy the pangs of lif Attempts at it are continually going on. I want you, K.K.Shah, to help me as a good loving friend of mine.

Yours affly.,
N.S. Hardikar
(N.S. Hardikar)

To

Mr. K.K. Shah,
Minister for Health,
New DELHI.

KARNATAK HEALTH INSTITUTE
HOSPITAL AND SANATORIUM
(DIST: BELGAUM)

P.O. TELE. | K. H. INSTITUTE
TELEPHONE GHATAPRABHA NO. 31
RAILWAY : GHATAPRABHA (S. C. Rly)

Date 12-3-1970.

My Dear S.K.,

1. After a long time I am writing to you. We were anxious to have you here in Ghataprabha to see the work that your friends and colleagues are doing. Mr. V.Nimbkar also had assured me of your interest in this work of ours. But somehow due to various factors which possibly were beyond you, you couldn't come.

Now, I have again thought of renewing my request to urge you to pay a visit and see for yourself the work that is being done by us. Of course, in requesting thus I make myself bold to say that I crave for your personal help and assistance in putting this Institute on sound financial basis so that it may run for years without any trouble from any quarters. As far as I know, the organisations you started or you were connected with have been placed by you on sound footing and you have given them stability. I want you to help me to do the same in so far as this Karnatak Health Institute is concerned. Hence it is that I am asking you to come here, see the work and give us the hints and push.

On April 19 1969 about a year ago, we started an Akshayya Nidhi of five lacs for this Institute and pledged ourselves to serve a number of poor patients every year out of the interest from this five lacs fund. Through the good and sustained efforts of my leader and president Mr.Nimbkar the Institute has been able to collect one lac so far. Four more are yet to be collected. He is doing and will be doing what he should in this respect. But I too want to do my bit in collecting the remaining amount.

4. personally, I can't go out and do anything. The only thing I can do is to run paper horses like this and appeal to friends like you to help me directly and indirectly in this collection work which I consider as the last practical act of mine. I should depend on friends like you to help me achieve this object.

5. Give me a letter to be posted to your best monied but generous friends along with a list of their names and addresses. A copy of your request for me will go with my appeal to them for helping me in the collection work It may just be possible that at least some of your friends might have, in the olden days, heard my name and then they will know that I was also an humble soldier of Gandhi sevaks. They may help me to some extent at least. Please do me this favour soon so that I will immediately take up the work of writing to them individually. Your active participation will help this Institution much.

6. Moreover, you are running a Hospital yourself. You know what should be done and what not in order to serve the ailing humanity through such Hospitals. You know how much finance we have to get to feed the mouths and how hard it is to satisfy the pangs of life. Attempts at it are continually going on. I want you, S.K.Patil, to help me as a good loving friend of mine.

Yours affly.,
N.S.Hardikar
(N. S. Hardikar)

Shri. S.K.Patil,
C/O. Bombay P.C.C. Girgaon.

12-3-1970

My Dear S.K.,

After a long time I am writing to you. We were anxious to have you here in Ghataprabha to see the work that your friends and colleagues are doing. Mr. V.Nimbkar also had assured me of your interest in this work of ours. But somehow due to various factors which possibly were beyond you, you couldn't come.

Now, I have again thought of renewing my request to urge you to pay a visit and see for yourself the work that is being done by us. Of course, in requesting thus I make myself bold to say that I crave for your personal help and assistance in putting this Institute on sound financial basis so that it may run for years without any trouble, from any quarters. As far as I know, the organisations you started or you were connected with have been placed by you on sound footing and you have given them stability. I want you to help me to do the same in so far as this Karnatak Health Institute is concerned. Hence it is that I am asking you to come here, see the work and give us the hints and push.

3. On April 19.1969 about a year ago, we started an Akshayya Nidhi of five lacs for this Institute and pledged ourselves to serve a number of poor patients every year out of the interest from this five lacs fund. Though the good and sustained efforts of my leader and president Mr.Nimbkar the Institute has been able to collect one lac so far, four more are yet to be collected. He is doing and will be doing what he should in this respect. But I too want to do my bit in collecting the remaining amount.

4. personally, I can't go out and do anything. The only thing I can do is to run paper horses like this and appeal to friends like you to help me directly and indirectly in this collection work which I consider as the last practical act of mine. I should depend on friends like you to help me achieve this object.

5. Give me a letter to be posted to your best monied but generous friends along with a list of their names and addresses. A copy of your request for me will go with my appeal to them for helping me in the collection wor It may just be possible that at least some of your friends might have, in the olden days, heard my name and then they will know that I was also an humble soldier of Gandhi Sevaks. They may help me to some ext at least. please do me this favour soon so that I will immediately take up the work of writing to them individually. Your active participation will help this Institution much.

6. Moreover, you are running a Hospital yourself. You know what should be done and what not in order to serve the ailing humanity through such Hospitals. You know how much finance we have to get to feed the mouths and how hard it is to satisfy the pangs of life. Attempts at it are continually going on. I want you, S.K.Patil, to help me as a good loving friend of mine.

Yours affly.,

N. S. Hardikar

(N. S. Hardikar)

Shri. S.K.Patil,
C/O.Bombay P.C.C. Girgaon.

THE KARNATAK HEALTH INSTITUTE
HOSPITAL AND SANATORIUM
(DIST: BELGAUM)

P.O. TELE. | K. H. INSTITUTE
TELEPHONE : GHATAPRABHA NO. 31
RAILWAY : GHATAPRABHA (S. C. Rly

Ref. No.

Date 12-3-1970

My Dear Bharatbhai,

1. After the sudden demise of Maii I wrote to you twice but with no reply. I was disappointed.

2. Mrs. Raja Iyer is now in Bombay with Krishnamoorthy, t advocate. She might have seen you. I am expecting here here some time this month to stay with me at least for a week. She needs some rest. There is no doubt about it.

3. I write to you to say that I want you to help me in the collections that I have started for the Karnatak Health Institute. You know what this Institute is doing. I need not repeat it again. In order to run it for a number of years to come we will have to see that it stands on a firm economic footing. Hence the creation of "Akshayya Nidhi" of 5 lacs of Rupees. The interest derived from the Capital so collected we have to feed a number of poor patients who come to this Institute from far and wide. Out of 5 lacs we have already collected one lac during the first ten months. We want to collect further with the help of friends and sympathisers like you. That is the reason why I am writing to you now.

I want you to give me a letter to be posted to your best-monied but generous friends along with a list of their names and addresses. A copy of your request for me will go with my appeal to them for helping me in the collection work. It may just be possible that at least some of your friends might have, in the olden days, heard my name and then they will know that I was also an humble soldier of Gandhi Sevaks. They may help me to some extent at least. Please do me this favour soon so that I will immediately take up the work of writing to them individually. Your active participation will help this Institution much.

5. Herewith I am sending to you a copy each of the 'Akshayya Nidhi' literature. Shall I send you these? Please write.

N. S. Hardikar
(N.S. Hardikar)

Shri Bharatbhai Doshi,

BOMBAY.

HE KARNATAK HEALTH INSTITUTE
HOSPITAL AND SANATORIU
(DIST: BELGAUM)

TELE. | K. H. INSTITUTE
TELEPHONE : GHATAPRABHA NO. 21
RAILWAY : GHATAPRABHA (S. C. Rly.)

ef. No

Date 12-3-1970

My Dear Bharatbhai,

1. After the sudden demise of Mai I wrote to you twice but with no reply. I was disappointed.

2. Mrs. Raja Iyer is now in Bombay with Krishnamoorthy, the advocate. She might have seen you. I am expecting her here some time this month to stay with me at least for a week She needs some rest. There is no doubt about it.

3. I write to you to say that I want you to help me in the collections that I have started for the Karnatak Health Institute. You know what this Institute is doing. I need not repeat it again. In order to run it for a number of years to come we will have to see that it stands on a firm economic footing. Hence the creation of "Akshayya Nidhi" of 5 lacs of Rupees. The interest derived from the Capital so collected we have to feed a number of poor patients who come to this Institute from far and wide. Out of 5 lacs we have already collected one lac during the first ten months. We want to collect further with the help of friends and sympathisers like you. That is the reason why I am writing to you now.

4. I want you to give me a letter to be posted to your best monied but generous friends along with a list of their names and addresses. A copy of your request for me will go with my appeal to them for helping me in the collection work. It may just be possible that at least some of your friends might have, in the olden days, heard my name and then they will know that I was also an humble soldier of Gandhi Sevaks. They may help me to some extent at least. Please do me this favour soon so that I will immediately take up the work of writing to them individually. Your active participation will help this Institution much.

5. Herewith I am sending to you a copy each of the 'Akshayya Nidhi' literature. Shall I send you these? Please write

Your brother,

N. S. Hardiker

(N.S. Hardiker)

Shri Bharatbhai Joshi,

BOMBAY.

12-3-1970

My dear Bharatbhai,

1. After the sudden demise of Mali I wrote to you twice but with no reply. I was disappointed.

2. Mrs. Raja Iyer is now in Bombay with Krishnamoorthy, the advocate. She might have seen you. I am expecting her here some time this month to stay with me at least for a week. She needs some rest. There is no doubt about it.

3. I write to you to say that I want you to help me in the collections that I have started for the Karnatak Health Institute. You know what this Institute is doing. I need not repeat it again. In order to run it for a number of years to come we will have to see that it stands on a firm economic footing. Hence the creation of "Akshayya Nidhi" of 5 lacs of Rupees. The interest derived from the Capital so collected we have to feed a number of poor patients who come to this Institute from far and wide. Out of 5 lacs we have already collected one lac during the first ten months. We want to collect further with the help of friends and sympathisers like you. That is the reason why I am writing to you now.

4. I want you to give me a letter to be posted to your best monied but generous friends along with a list of their names and addresses. A copy of your request for me will go with my appeal to them for helping me in the collection work. It may just be possible that at least some of your friends might have, in the olden days, heard my name and then they will know that I was also an humble soldier of Gandhi Sevaks. They may help me to some extent at least. Please do me this favour soon so that I will immediately take up the work of writing to them individually. Your active participation will help this Institution much.

5. Herewith I am sending to you a copy each of the 'Akshayya Nidhi' literature. Shall I send you these? Please write.

Your brother,

N. S. Hardiker

(N.S. Hardiker)

Shri Bharatbhai Doshi,

BOMBAY.

Dr. N.S. Hardiker, Administrator,
THE KARNATAK HEALTH INSTITUTE
HOSPITAL AND SANATORIUM
(DIST: BELGAUM)

10 Copies of this to Goa

TELE. | K. H. INSTITUTE
TELEPHONE : GHATAPRABHA NO. 31
RAILWAY : GHATAPRABHA (S. C. Rly)

Date 15-3-1[illegible]

My Dear

1. I am not known to you much; still as you were here for a number of days I am writing to you this affectionate letter. please do write to me after you go through it.

2. I think that Dr. M.K. Vaidya and his family in Goa are known to you and to your family. So they are near to you. I need not speak much about it.

3. While here you have come to know the Institute and its workers. Whatever was possible was done by everyone to give redress to those who were ailing and give help to those who were with them. It is just possible that some of us might fall short of giving attention to everyone who comes here and stays for a while. After all human failings have to be taken into consideration and neglect them.

4. The Karnatak Health Institute is not only a medical institute but an all-round institute for nation building. It has become a huge organisation. It aspires to live long and serve the ailing humanity as efficiently as it is possible for it to do.

5. But to live long we have to make provision. Economics to-day has to be taken into consideration. Without financial assistance no such organisation can live for long and run efficiently. For this purpose last year in April on Akshayya Tritiya day we started an "Akshayya Nidhi" - permanent Fund - of 5 lacs corpus, from the interest of which patients are to be treated. For this purpose we have to collect yet 4 lacs of rupees.

6. You know what we are and what this institution is doing. We want you to help us by donating a good sum to swell this 'Akshayya Nidhi'. Besides your own contribution, may I request you to give me a list of persons together with their addresses who may likely help us if we appeal to them.

A line in return is solicited.

Your brother,
N.S. Hardiker
(N.S. Hardiker)

To

THE KARNATAK HEALTH INSTITUTE, GHATAPRABHA

Ref No..... 10 Date:15-3-1970

My Dear

1. You were a patient in our Nandanvan. By God's grace you became well and were able to go home. How nice : our doctors, nurses, ayas and ward boys have served you to the best of their ability. They have tried to exert much to make you feel at home.

2. During your stay here you might have seen me. But there was no occasion for us to meet. You knew that I was one of the humble workers of this Institute. Now, as a worker, I write to you and say that I expect your help to the Institute where you spent some months of your life and became one with it. I know very well that you went home in a cheerful mood to enjoy the family life.

3. It is not possible for any one to run such institutions without the aid of friends like you. Of all the people, you as a cured patient, ought to understand the need of helping K.H.I. financially.

4. Friend, do you know that the number of T.B. sicks in this country is slowly increasing ? Should we not try to get rid of this disease. It has surely a cure. This Institute is after it. We need money to do this. For this purpose we have started an "Akshayya Nidhi" of 5 lacs, the interest of which is to be used for treating poor patients coming from far and wide to Ghataprabha.

5. This "Beggar's Bowl" of mine is before you. Will you give me some alms to fill my "Zholi" ? I want you to send your contribution immediately to the "Karnatak Health Institute" for "Akshayya Nidhi".

6. Need I add more ? With love,

Your brother,

S. Hardikar

(N.S. Hardikar)
Administrator

A N Copy 12

16-3-1970

My Dear Kinkar,

1. I need not write to you anything about the Karnatak Health Institute about which you know everything. Both your daughter and son-in-law might have kept you posted about the work that this Institute is doing for the betterment of humanity and its ailing people. You too have seen it and sensed it well. So, what need is there for my repeating it?

2. No Institution of this calibre, standard and objective can run long without the aid of good workers and money to spend for everything that is needed. As far as possible we are trying to stand upon our own feet without making any special efforts of approaching monied people like you for help. But to make the Institution a stable one, to run it for a long time to come we have to have a permanent source of a fund from the interest of which the Institution can carry on its work without any hesitation.

3. On April 19, 1969, the Akshayya Tritiya day, we have started the "Akshayya Nidhi" - permanent Fund - of five(5) lacs. So far we have been able to collect one(1) lac. We have yet to collect 4 lacs. I approach you with my Zholi and say to you ~~with~~ Bhiksham Dehi. please send as much as you can and perpetuate your name here. If we cannot depend upon charitable minded people like you, on whom can we?

Please write to me in return and oblige.

with love

Yours affectionately,

Shri Vasantrao Kinkar

N.S. Hardiker

(N. S. Hardiker)

Kolhapur

13

19. 3. 1970

My dear Pathak,

It is a long time since we met each other. I had asked Mr. Managoli to request you to meet me at Hubli when I was there in the month of September last. I do not know whether you received that invitation or not. Any way, that invitation stands good. But you will have to come to Ghataprabha, meet me and stay here for a day or two to see the working of the Karnatak Health Institute.

I am now feeling the effects of oldage. I am very anxious to see that this Institute is established on sound and firm basis before I close my eyes. With this object in view, I have started the "AMAYYA NIDHI" with a target of collecting Rs. 5 Lakhs. Friends like you have been coming forward to help me in reaching the goal. The contributions that I have received until now have neared two Lakhs. For the remaining amount iam depending upon friends like you.

I am sending herewith some literature pertaining to the Karnatak Health Institute for your information. Apart from that, I want you to be with me for a day. Will you oblige ? Please

Your Brother,

To

Shri. D. V. Pathak, Pleader,
Proprietor, Rupam Talkies,
Bajibanpet,
H U B L I.

14

19. 3. 1970

CM

Dear Brother,

It is a long time since we met each other. I feel like meeting you once before any thing happens to me. Will you spare some time and come over here to Ghataprabha for a day, stay with me and see the working of the Karnatak Health Institute ?

I am now feeling the effects of oldage and awaiti the call from above. Before I close my eyes for good I am anxious to see that the Karnatak Health-Institute is established on sound and firm basis. With this object in view, I have started the "AKAYYA NIDHI" with a target of collecting Rs. 5 Lakhs. Benevolent friends like you have been coming forward to help me in reaching the goal. The contributions I have received uptil now have neared two Lakhs. I have yet to go a long way to reach my target. I am depending upon friends and well wishers like you in this venture.

I am sending herewith some literature pertaining to the Karnatak Health Institute, for your information. Apart from that, I want you to be with me for a day or two with me here at Ghataprabha. Will you oblige ? Please.

Your Brother,

MB

To

Shri. G. S. Desai
Saptapur,
DHARWAR

CSM
15

19. 5. 1970

My dear M. R.,

I was told by Mr. Managoli that you were keeping indifferent health. Why did you not come over here for a change and stay here for a few weeks ? The climate and water would have given you some relief. Your brother H. R. did come over here some time back and immediately went back. My invitation to you stands good even today. Spare some time and go over here.

I have now begun to [illegible] of oldage. I am very anxious to see that this Karnatak Health Institute is established on a sound and firm basis. With this object in view, I started "AKKAYYA NIDHI" last year keeping a target of collecting Rs. 5 Lakhs. With the help of friends like you I have been able to collect contributions to the extent of nearly two Lakhs. But I have to go a long way to reach the goal. For that I am depending upon friends like you. Being away from Hubli for a long time, I have lost contact with friends there. But you are there and I am confident that you will do your best to fulfil that last wish of mine.

I am sending herewith some literature pertaining to the Karnatak Health Institute for your information. Apart from that, I want you to be with me for a day or two at least. Will you do so ? A line in reply will very much oblige.

Your Brother

Shri. V. R. Patil, M.L.A.,
Hubli

16 Comm

19th March, 70

My dear Nanasaheb,

Yours of the 16th. Thanks.

I learn that the correspondent of Loka Satta at Hubli is one Mr. S. C. Bankapur. The same report relating to me has been published in " TARUNA BHARAT" Poona and " MAHARASTRA [illegible] " Bombay. The reproduction of the report as appearing in those papers is sent herewith for your perusal.

A number of letters from Readers have appeared in Samyukta Karnataka Daily of Hubli strongly condemning the news appearing in Loka Satta. All of them have challenged that report and have stated that the report of the correspondent is baseless, false and mischievous. This is only for your information. I am least interested in all this hubub.

I do wish that you should snatch some time from your ever busy days and come over here and stay with me. Will you do so ? Please.

Your Brother.

Dr. V. D. Karmarkar

21. 3. 1970

17

My dear Bharathi,

Yours dated 18th March. Thanks.——

Yes. I have received a card from Mrs. Kantha Krishna Murthy from Bombay stating that Raja has gone to poona and is likely to reach Ghataprabha tomorrow Sunday the 22nd. But I still hope to hear from her.

It is true that I am not well. I am going down and down. For the present I am O.K.

As soon as you come back from Walchandnagar, please write to me as to what you do about " AKAYYA NIDHI". It is true that people known to me are known to you also. Still I want you to prepare a list of even those persons along with their addresses and sen it on to me. Will you be good enough to give me the address of Kanitkar of Poona ? Is he the boss of Coopers at Satara ? please let me know.

Let him have Your Home address, Please

Yours affectionately,

NNK

Shri Bharat Bhai Doshi
Construction House
Ballard Estate
Bombay 1

21. 3. 1970

My dear Bharathibai,

Yours dated 18th March. Thanks.

Yes. I have received a card from Mrs. Kantha Krishna Murthy from Bombay stating that Raja has gone to Poona and is likely to reach Ghataprabha tomorrow Sunday the 22nd. But I still hope to hear from her

It is true that I am not well. I am going down and down. For the present I am O. K.

As soon as you come back from Walchandnagar, please write to me as to what you do about "AKAYYA NIDHI". It is true that people known to me are known to you also. Still I want you to prepare a list of even those persons along with their addresses and send it on to me. Will you be good enough to give me the address of Kanitkar of Poona ? Is he the boss of Coopers at Satara ? please let me know.

Let him have Your Home address, Please

Yours affectionately,

NMC

Shri Bharat Bhai Doshi
Construction House
Ballard Estate
Bombay 1

C.V.1
18

My dear Srriniwasan,

Its ages since we met each other. I did not write to you either. I am now taking this opportunity of renewing old contact.

My friend Shri. G. V. Hawaldar is working in th e stores department of M. S. R. T. C., Belgaum for the last two years. I know him and am interested in him and in his well being. A rumour that he is likely to be transferred to some other place from Belgaum has upset him. He will be put to inconvenience and domestic difficulties if he is made to shift from Belgaum now. I understand that this transfer is to be effected just to bring back some one else who has worked in Belgaum for ten long years and who again wants to go there. If it is a fact, we should not encourage it.

You are the final authority in this matter. Therefore, I am writing this letter to you to see that Mr. Hawaldar is not disturbed for another couple of years. Will you tee to that ? please wr and let me know that you do it.

How are you ? How is every thing else ?

Your brother,

COR

19

21. 3. 70 xxx

My dear Shriniwasan,

Its ages since we met each other. I did not write to you either. I am now taking this opportunit of renewing old contact.

My friend Shri. G. V. Mawaldar is working in th e Stores Department of M. S. R. T. C., Belgaum for the last two years. I know him and am interested in him and in his well being. A rumour that he is likely to be transferred to some other place from Belgaum has upset him. He will be put to inconvenience and domestic difficulties if he is made to shift from Belgaum now. I understand that this transfer is to be effected just to bring back some one else who has worked in Belgaum for ten long years and who again wants to go there. If it is a fact, we should not encourage it.

You are the final authority in this matter. Therefore, I am writing this letter to you to see that Mr. Mawaldar is not disturbed for another couple of years. Will you see to that ? Please write and let me know that you do it.

How are you ? How is every thing else ?

Your Brother,

VNS

21. 3. 1970

2.C

My Dear Desai,

I know you are busy with the Assembly session when the Assembly prorogues, I would like to meet you some time. You know I am unable to move about. You will have to come over here for a day and stay with me. We will then talk about the matter, I want to discuss with you. It is in respect of " AXAYYA NIDHI "- a Nidhi which I have started on 19. 4. 1970 with a target of collecting Rupees Five Lakhs for stabilizing the financial position of the K. H. I. Uptil now, we have been able to collect Rupees One Lakh. We have yet to go a long way to reach our target. I am sure, you and friends like you will certainly help me in this work. Will you please write a line in reply and let me know as to when you will be free to come over here ?

More when we meet.

Your Brother,

To

Shri. R. M. Desai, M. L. A.,
BANGALORE

21. 3. 1970xx

My dear K K

Yours dated March 13, in reply to my invitation to inaugerate the K. B. Exhibition on May 8th. Thanks.

You cannot come because " I am MOST LIKELY TO BE AWAY FROM INDIA IN MAY" . If you but do not go outside the country, will you come ? If you do, I want you to release the Biography of Dr. G. R. Kokatnur, the Founder of this Institute on that day. please write immediately and say what you have in your mind.

On the 11th of this month I had written to you about "AKAYYA NIDHI" which I have started on the 19th of April, 1969 and had requested you to send me a list of your friends to whom I should approach for contribution to this Nidhi. will you attend to it ? please.

Yours affectionately,

To

Shri. K. K. Shah,
Hon. Minister for Health,
Govt. of India,
NEW DELHI

22

21. 3. 1970

My Dear Gangadhar,

Never in the past have I approached you for some personal work. You are like a son to me, though you were woumded for some reason or the other and gone away from me. Never mind the past. Let me speak of the present.

When your father was alive, hail and hearty and working with me and cooperating with me in my social activities, I helped him to straighten the affairs of the Indian Women's Aid Society and put it on sound working order. He played his part excellently in bringing the name and fame to the Institution and brought it up and up. After he disappeared from the scene and I stopped coming to Hubli, you know what fate the Women's Hospital has met.

Here, I am helping Dr. Vaidya. To the best of my abilities, I have done what I could. Even so, if I do not help him to make it run after I close my eyes, I shall be failing in my duties. So, I started 'AXAYYA NIDHI' on 19-4-1969. This Nidhi will be a permanent fund and only the interest accrued on this fund will be utilise for helping the poor and the needy. The Target of this Nidhi we have fixed is Rupees Five Lakhs. Uptil now we have been able to collect Rupees One Lakh from our friends and we have yet to go a long way to reach the target.

Therefore, I want to throw a portion of this burden upon your and upon your friends ' shoulders. Take the help of Messrs Chowti, Raykar, Shriniwas pictures Raju, pralhadappa Sakri and other friends. You have got a vast circle of wel-meaning and well-to-do friends. Shoul I write to them all myself or you will approach them on my behalf. However, I am writing to Chowti and pralhadappa and ~~th~~ leave the details to you. you are the boss. Lose no time and start the ball rolling. Will you write to me how are your kids ?

Please reply soon. With love
Yours affly
N.S. Hanchinal

23

Copy

23. 3. 1970

My dear Prabhudas,

Somehow, we have been attracted towards each other since we have met. Our actions so far have proved it. Am I not right ?

I need not tell you any thing about the Karnatak Health Institute. You know I am one with it. You cannot separate me from it, nor can any one do so except death can pull me away from it. So intermingled are the lives of both. I want this Institute to live long even after I disappear from this world. So, I have started "AKAYYA NIDHI" on 19-4-1969 with a target of collecting Rupees five Lakhs. Until today we have been able to collect Rupees one Lakh and have yet to go a long way to reach the goal. Whatever you and your friends gave me last year on the occasion of the 81st Birth Day that has been passed away on to the Nidhi.

That alone

Now I must do some thing to collect the remaining four Lakhs as early as I can and get rid of this moral burden which I have shouldered voluntarily.

In one way I am an invalid. Dr. Vaidya has disallowed me to move outside. So I have to lie down here and request friends like you to move about for me and on my behalf.

You have got very good connections in Bombay and elsewhere. Why not speak to them about the K. H. I. & make them come over here and see the working of the Institute with their own eyes ? Anyway, you are the better judge. Come and meet me and act as you deem fit. Please acknowledge receipt of this letter and come to stay here for a day when we talk further about it.

Awaiting to hear from you in reply,

I am,
your brother,

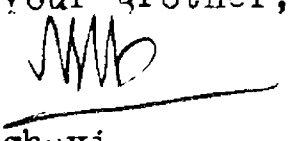

To

Shri. Prabhdas Shanghavi,
Amkrishna Cloth Stores,
Roadway,
HUBLI

com 24

23-3-1970.

My dear Chowti,

I have been thinking of writing to you about the work that I am doing and which to see it done well even after I disappear from the scene.

I wished to write to you simply because I see in you a self-made man and a man of action. You have created a career for yourself and helping a number of your colleagues in pushing their cause forward. Naturally, therefore, I too am attracted towards you.

After all I am a volunteer. A poor worker. Born and brought up as such, I have tried my level best to build up institutions from the meagre stre that I used to derive from myself.

Being conscious of the volume of my strength I tried to push my cause even in darkness, and attempted at getting success. Sometimes I got success and many a time I got rebuffs too. Any way, I have done my duty. I wish to continue it even after I attain 82.

To my mind, you are the man of the hour. So, naturally, I seek your help. Won't you give it to me?

In order to make the Karnatak Health Institute run for ages, I have started a permanent fund calle "AKSHAYYA NIDHI" on 19.4.1969 with a target of collecti Rs. five lacs. Up till now we have collected Rs. one la and have to go a long way to reach the goal. This enti amount will remain as corpus. Only the interest accrue on this Nidhi will be utilised for the benefit of poor and needy persons coming to K.H.I. for treatment.

You have connections with a vast number of peopl of Film Industry. You are also the president of Mysore Film Chamber of Commerce.

through these friends of yours you can move heaven and earth. That is what modernism is. You know it better than I do. I only want your help to make this Institute live long and work efficiently to help the ailing humanity. How to do it is your question. You should solve it. Write to me as to what I should expect from you.

This is the first time, Mr. Chowti, that I am writing to you in such a tone and in such a manner. I am sure this request of mine will not go unheeded. I have written a separate letter to Gangadhar about this affair.

With love

Your brother,

MMB

Shri V. G. Cho
Sudarshan Talkies,
HUBLI.

26

23. 3. 1970

com

My dear Dr. Phatak,

I am not known to you, nor have we seen each other. I have heard much about you and your work through the Vaidya family which is known to me. I know Dr. Sharad Vaidya, your son-in-law, who was here in Chata Prabha for some months, some years ago. He used to speak about you and himself. Thus I am, in one way or the other known to you, though distantly.

I am one of the workers in the Karnataka Health Institute living and working under the guidance of Dr. M. V. Vaidya, the Chief Medical Officer of this Instt. The Institute has a desire to live long and to work day in and day out round the clock to remove the sufferings of ailing humanity. With this idea in view, it has started a permanent fund called "AKAYA NIDHI". This Nidhi was it has been planned so far is to consist of five Lakhs of Rupees and only the interest accrued on this amount shall be utilized in giving aid to the poor and needy sufferers. We have so far collected Rupees One Lakh and are now trying to get the remaining.

Allow me to place this appeal before you for fulfilling our object. Please do your bit and help me by sending a list of those whom I may approach with the same idea.

Hoping to be excused for the liberty I am taking,

I am,

Your Brother,

mo

Dr. V. V. Phatak, M. D.
33/[illegible] Prabhat Road,

27

25. 3. 1970

Cor

My Dear Bhirangi,

Karnatak Health Institute for which I am working is very wel-known to all the Tops in Kirloskar Conserns who have direct connections with that Institute and who have practically made it their own. As such, I need not write more about it to you, who is the head of their Conserns at Hubli.

On the 19th of April, 1969, I started " AXAYYA NIDHI" a Permanent Fund of Rs. Five Lakhs to stbilize the finansial position of the Institute. This will be Corpus Fund. Only the interest earned on this fund will be utilized for helping the suffering needy and poor public. Uptil now, we have been able to collect Rs. One Lakh and we have yet to go a long way to reach the target.

I want your help and cooperation in reaching the goal. Please let me know how you do it. I know that under the present circumstances, it is difficult to do much. Even then if you make up your mind you will be able to do some thing. Please write and let me know as to what action you take in this matter.

How are you ?

Your Brother,

M. S. Hanbikke

To

Shri. I__ Bhirang
50, Ashoknagar,
HUBLI - 20

28

25. 3. 1970

My Dear Mohan,

Two days ago, I have written to Gangadhar about my work in connection with the Karnatak Health Institute. and have requested hom to help me personally and to muster the ecoperation of his friends in the Film Industry. I request you also to do the same.

Herewith I am attaching a similar letter to Shamu. I am sure all three of you will help me to run the K. H. I.most efficiently and for a long time.

How to do it, you are to chalk out.

Please write and let me know what you intend to do in the matter.

With love,

Yours affectionately,

To

Shri. M. G. Hublikar,
Mallikarjun Talkies,
Hubli

Shri. S. G. Hublikar,
Mallikarjun Talkies,
HUBLI

25. 3. 1970

My Dear Mohan,

As a last act of my life, I have undertaken the collection of Rs. Five Lakhs as a permanent fund for the K. H. I. It will be Corpus fund. Only the interest accrued on this sum will be utilized for the benefit of the poor and needy.

We have no far collected ₹ One Lakh and we have yet to go a long way to reach the target. I am now at it. For this purpose, I have written to Gangadhar and Mohan. I am now writting to you too. I want you to raise this fund. I depend on you. Please help me. How to do it is your business.

Write a line and let me know what you do in this matter.

With love,

Yours affectionately

29.

25. 3.-1970

My Dear Tembe,

You know that I have been working for the Karnatak Health Institute for the last so many years. The Tops in the Kirloskar Concerns have direct connections with the Institute and they have made it their own. As such, I need not write more about this Institute. A.Y.N.

To stabilise the financial position and to make its position sound, I have started " AKAYYA NIDHI" on the 19th of April, 1969. It will be corpus fund of Rs. Five Lakhs. Only the interest earned on this Fund will be utilised for the benefit of the poor suffering ~~public~~. Uptil now, we have been able to collect Rs. One Lakh and have still to collect Rs. Four Lakhs to reach the target..

I want your help and cooperation in reaching the goal. Please let me know how you do it. A line in reply will be very much appreciated.

With regards,

Your Brother,

V. K. Hanchinal

To
Shri. A. G. Tembe,
Mysore Electric Co. Ltds
Gokul Road,
HUBLI

30

25. 3. 1970

Dear Govindappa,

I think this is the first time that I am writing a letter to you.. Knowing as I do your religious and philanthrophic out-look, I have made up my mind to write to you and friends like you to bid Good-by to you all.This is one reason for writing to you and the other one is about the Karnatak Health Institute of Ghataprabha.

You know I have been working for that Institute. I am interested in the stability of the Institute,as such I expect my friends also take keen interest of its will-being. In order to stabilise its financial position and to make it more efficiently, I have started "AXAYYA NIDHI" on the 19th of A pril, 1969 with a tamrget of Rs. Five Lakhs. This will be a corpus fund and only the interest earnedt thereon will be utilized for the benefit of the poor and the needy sufferers. Uptil now, we have been able to collect Rs. Three Lakh and we have yet to collect Four Lakhs to reach our target.

I am sure with the help of friends like you , I will surely be able to collect this sum before I leave this world. I depend upon you and upon friends like you for this work.

Further, I would like to request you to come over here for a day or two, stay with me and see the working of the Institute. will you do so ? Please.

Please write and let me know what you do in the matter.

With regards,

Your Brother,

JNH

Shri. G. S. Savanur,

Deshpandenagar,

HUBLI

31

25. 3. 1970

Dear Kamat,

Its ages since we
to you 2-3 letters and they too remained with you un-
answered. I would very much like to meet you and talk
with you about certain matters connected with the
Karnatak Health Institute, Ghataprabha.

You might be knowing that I have devoted the rest
of my life to serve the ~~[illegible]~~ ailing humanity through the
Karnatak Health Institute. That is why I have been stayi
here. I have decided to see that the K. H. I. is
established on sound lines and serves the humanity for
a long time. I will bek glad if you can spare some time
and come over here for a day, stay with me and see the
working of the K. H. I. On your way to Ankli or whenever
you go to Belgaum, you may come over here. We will then
talk about it. Please write and let me know when you
come over here.

With best regards,

I am,
Your Brother,

To
Shri. K. D. Kamat,
Engineer & Contractor.
Vidyanagar,
HUBLI

32

25th March, '70

Dear V. A.,

How are you young man ? Last time when I was in Hubli I desired to meet you. I had asked Managoli to convey my message to you. He told me that you would do so. I wanted to bid Good-by to all my friends at Hubli. But you did not turn up. Any way, My invitation to you stands good even today. But as I am , in a way invalidated, I am not permitted to move outside. So you will please go over here to Ghataprabha for a day or two, stay with me and see the working of the Karnatak Health Institute.

Dear Kalburgi, I have a request to make. You know I have dedicated my remaining part of the life to the cause of serving the suffering humanity through the Karnatak Health Institue. In a way, my life is intermingled with that of the K. H. I.

In order to see that this Institution serves the humanity efficiently for a long time without let or hindrance, I have started "AXAYYA NIDHI", a corpus fund of Rs. Five lakhs. Only the interest to be earned on this Fund will be utilized for the benefit of the poor and needy sufferers. This Nidhi was started on 19-4-1969 and uptil today, we have been able to collect Rs. One lakh from friends like you. We have yet to go a long way to reach the target. I want your help and cooperation in this work. You have got high connections in the society and there are a number of generous and philanthrophic minded friends around you. If you but make up your mind, it will not be a difficult task. I don't know how you do it.

Please take an earliest opportunity of coming over here with your friends and give me an opportunity of meeting you all. Will you do it ? Am I asking too much ? Please write and le me know.

With regards,

I am,
Your Brother,

Shri. V. A. Kalburgi, LL. B.,
Income-Tax Consultant,
Dajibanpet, HUBLI

33

Corr

25th March 1970

My Dear Gurunna,

I do not know whether you are at Bangalore attending the Assembly Sessions or are at Dharwar. However, I am writing this letter to your Dharwar address.

You know that I am working for the Karnatak Health Institute for the last 10-12 years. To see that this Institute does not suffer for lack of funds and to stabilise its position financially, I have started " AKAYA NIDHI " on the 19th of April last year. It will be a corpus Fund of Rs. Five Lakhs. Only interest earned on this sum will be utilised for the benefit of the suffering poor and needy. We have been able to collect Rs. One Lakh uptil now and have to go a long way to achieve our goal. I want to see that this done before I leave this world. I had expected to meet you at Hubli when I was there during the month of October last. But that did not happen.

I want your help in collecting this amount. Not only that, you should also help me in collecting it. Will you do it ? Please.

How are you now ? I heard that you were indisposed a few months back.

With regards,

I am,
Your Brother,

To

Shri. H. N. Desai, M. L. A.,
(Kallapur)
Saptapur, (Belgaum Road.)
DHARWAR

34

25th March, 1970

My Dear Dhondiba,

I am taking liberty of addressing this personal letter to you. You know that I am serving the Karnatak Health Institute since these 10-12 years. With the intention of stabilising the financial position of the Karnatak Health Institute and to make it run efficiently for many years more, I have started a Fund called " AKAYYA NIDHI " on the 19th of April, 1969. This will be a corpus fund and only the interest accrued on this fund will be utilized for the benefit of the poor and needy sufferers. We have been able to collect Rs. One Lkah uptil now and our target is to collect Rs. Five Lakhs. We have yet to collect Rs. Four Lakhs more.

I have been approaching all my friends who are generous and philanthrophic with my beggar's bowl. Accordingly, I am writing this letter and through this letter I am approaching you not only for your help but also for help from your other friends also. I need not say any thing more about the Karnatak Health Institute as you know every thing.

I will be highly obliged if you will kindly extend your personal help and also suggest to me as to whom else I should approach in Gokak. I await your reply.

With Best wards,

I am,
Your Brother,

Shri. Dhondiba Jadhav,
Merchant,
GOKAK

35

25th March, 1970

To

The Proprietor,
M/s. Bhikusa Sinnar Beedi Factory,
S I N N A R

SUB: KARNATAK HEALTH INSTITUTE, GHATAPRABHA

Dear Friends,

I am taking liberty of writing this letter to you even though we do not know each other. I am writing this letter in connection with the Karnatak Health Institute, Ghataprabha which is public Hospital and Sanatorium run by a private Body with the help of Philanthrophic individuals and Institutions. A pamphlet containing information about this Institute is sent herewith for your perusal.

In order to make it more useful to the suffering poor and needy people of Karnatak and Maharashtra and to stabilise its position financially, I have started a Fund called "AMAYA NIDHI" with a target of collecting Rs. Five Lakhs. This will be a corpus Fund and only the interest earned on this sum will be utilised for the benefit of the poor and the needy. Uptil now, we have been able to collect Rs. One Lakh and we have yet to collect the remaining Four Lakhs. With a view to get a munificient donation befitting your position, I am approaching you for your contribution. I know nobody returning empty-handed who have approached you for charities. This fact has emboldened me to approach you.

I am confident that my request will not go unheeded. Any further information regarding the Karnatak Health Institute will be gladly supplied.

I await your favour.

Your Brother,

ADMINISTRATOR

Dear Ghodgeri anna,

Both myself and yourself are too near at the same time too far from each other. Except in some public functions we have not come in close contact. But I am in the know of your activities and you too might be knowing my movements.

Since the last 8-10 months I am not permitted to move out by Dr. Vaidya. But I have to carry on my duties inspite of my indifferent health. You might be knowing that I have started " AKAYYA NIDHI " on the 19th of April last year with a target of collecting Rs. Five Lakhs for stabilizing the financial position of the Karnatak Health Institute. This will be a corpus fund and only the interest earned on this sum will be utilized for the benefit of the poor and needy sufferers. We have been able to collect Rs. One lakh uptil now. We have yet to collect Rs. Four Lakhs to reach the goal. It is my earnest desire to see that we reach the target before I close my eyes

You are a giant both in the field of organizing and administration. I am sure you will very easily understand th problem. I am approaching you through this letter to help me in this matter. If you take up into your head it will not be a difficult task in mobilising a big portion of this amount. How to do it is to be decided by you. Please consider over this request and let me know as to what I should expect from you. I await your reply.

With Best Regards,

I am,
Your Brother,

To

Shri. G. V. Ghodgeri,
Chairman,
Gokak Taluka Cooperative Supervising Union,
G O K A K

HE KARNATAK HEALTH INSTITUTE
HOSPITAL AND SANATORIUM
(DIST BELGAUM)

PO / TELE | K. H. INSTITUTE
TELEPHONE GHATAPRABHA
RAILWAY GHATAPRABHA (S C Rly)

37

Date 25th March, 1970

My Dear Guramma,

This is in connection with the Karnatak Halth Institute. You know that I have been working for this Institute for the last 10-12 years.

In order to see that this Institute does not suffer for lack of funds and to make it sound and efficient I have started "AKAYYA NIDHI" with a target of collecting Rs. Five Lakhs, on the 19th of April, last year. This will be a corpus Fund and only the interest earned on this amount will be utilised for the benefit of the poor and the needy. Uptil now we have been able collect Rs. One Lakh. We have yet to collect Rs. Four Lakhs more. For this, I am approaching generous and philanthrophic friends like you.

I want your personal help and the help of your vast circle of friends in raising this amount. Will you oblige me ? I want to see this done before I close my eyes. Please write and let me know as to what you do in this matter.

With regards,

I am,
Your Brother,
N. S. Hardikar

To

Shri. G. R. Desai,
KALLAPUR
(Tal: Hangal)

26-3-1970

38

My Dear Dr. Desai,

Your letter and also the cheque for Rs.100/-(One Hundred) towards Akshayya Nidhi.

Please find herewith a receipt for the same. On the reverse of that receipt you will find income-tax exemption No.

It is true you gave Rs.30/-(thirty) for the Akshayya Nidhi before you left. Thank you for the additional amount. Will you be good enough to let me know the names of probable contributors? I may take a chance of writing them and request them to contribute.

Taking I hope you are well and I am sure you are necessary rest.

Your brotner,

(N.S. Haruiker)

To

SGP

·57

26-3-1970

My Dear Kamadia,

Thank you for your contribution of Rs.25/-(twenty-five) towards Akshaya Nidhi.

Please find herewith your receipt. On the back of it you will find Income-tax exemption No.

Will you be good enough to let me know the names of your friends who will also contribute to the K.H.I. Akshayya Nidhi? Will you write to them and send us their addresses? Please.

Your brother,

(N.S.Hardiker)

To

SGP

26-3-1970

My Dear Dr. Phatak,

How glad I am to get your letter and also a cheque for Rs.1,000/-(One Thousand) from you! Though I do not know you you have responded to my call by sending at least a small amount.

I wish to make a further request to you. You have never come to this side of ours. Will you allow me to invite you to K.H.I. Ghataprabha and see the working of this Institute yourself? You are in medical line just as we are. We want you to see what we are doing and help us by making your own suggestions to us in further developing the Institute. I am told you are a man of rich experience and even if a part of it is given to us will carry us much further. Will you please condiscend?

Herewith please find the receipt for the amount you have sent. On the back of the receipt you will the Income-tax exemption No.

Hoping to hear from you soon

Your brother,

(N.S.Hardikar)

To

SGP

THE KARNATAK HEALTH INSTITUTE
HOSPITAL AND SANATORIUM
(DIST. BELGAUM)

P. O. } K. H. INSTITUTE
TELE. }
TELEPHONE : GHATAPRABHA NO 31
RAILWAY : GHATAPRABHA (S. C. R.)

Ref. No. 40 Date 28. 3. 1970

Dear Iammappa,

Its a long long time since we met each other. Neith have written to you. I am writing this to just bid you Good-by. Also, there is some thing else to write to you about.

You know that I have been working for the Karnatek Health Institute, Ghataprabha for the last 10-12 years. I am losing my health day by day. I would like to do some solid work for the Institute before I close my eyes. With this object in view, I have started " AAAYYA NIDHI" - a Corpus Fund of Rs. Five Lakhs. Only the interest earned on this Fund will be utilised for the benefit of the ailing poor and needy. We have been able to collect Rs. One Lakh uptil now. We have yet to get Rs. Four lakhs more to reach the goal. I am confident of achieving this with the help of friends like you.

I have written to Shri. B. A. Desai and Shri. Amrit lal about this matter. All of you sit together and see what you can do in the matter.

Please write and let me know what you x do in this behalf.

How are ?

I am,
Your Brother,

Shri. T. A. Kousali,
Broadway,
HUBLI

THE KARNATAK HEALTH INSTITUTE
HOSPITAL AND SANATORIUM
(DIST BELGAUM)

P. O. } K. H INSTITUTE
TELE. }
TELEPHONE : GHATAPRABHA NO. 31
RAILWAY : GHATAPRABHA (S. C. R)

411

Ref. No.

Date 28. 3. 1970

My Dear Desai,

I was glad to meet you, though for a few minutes, during my stay at Hubli in the month of October last. I wanted to be with you for some time for a chit chat. But I was told that you had some other pressing engagement then. So, I did'nt like to disturb you.

Of late, I am feeling myself going down and down in my health. I do not Know when the CALL comes. Before any thing happens to me, I must finish off the work in hand. That is why I am writing to you now.

You know, I started "AKAYYA NIDHI" on 19-4-1969. This is Corpus Fund of Rs. Five lakhs for stabilising the financial position of the Karnatak Health Institute to see that it is put on a sound basis to serve the ailing poor for many more years. We have been able to collect Rs. One lakh uptil now. Only the interest earned on this Nidhi will be utilized for the benefit of the ailing humanity and the Corpus Fund itself will remain untouched. We have yet to go a long way. Whatever you and your friends gave on my 81st B. D. was given away to this Nidhi.

I want you to take interest in this matter. I need help from you and friends like you in reaching the target. How to achieve it is your problem. Please sit with your friends and colleagues and see what can be done. But it must be done before I close my eys for good. Please write and let me know what you do in the matter.

How are you ? Where is Chachadi ? Is he still in Hubli with you ?

Shri B. A. Desai
Hubli

Your Brother,

THE KARNATAK HEALTH INSTITUTE
HOSPITAL AND SANATORIUM
(DIST. BELGAUM)

TELE. } K. H. INSTITUTE
TELEPHONE : GHATAPRABHA NO. 31
RAILWAY : GHATAPRABHA (S. C. R.)

Ref. No. 42 Date 28. 3. 1970

Dear Amritlal,

It is nearly six months since we met. My health is deteriorating day by day. I do not know when the CALL comes. Any way I must prepare myself for the Last Journey. Before leaving this world, I have to finish the work that is in my hand. Or else, I will feel myself failing in my duties and obligations. That is why I am writing this letter.

You know that I started " AKAYYA NIDHI" with target of collecting Rs. Five Lakhs to put the Karnatak Health Institute on a sound basis. I want it to run for many more years to serve the ailing humanity most efficiently. We have been able to collect Rs. One Lakh towards this Nidhi. have yet to collect Rs. Four Lakhs more to reach the target. I am sure I will be able to do so with the help of friends and colleagues like you. For your information, I am telling you that this Akayya Nidhi will remain a permanent Corpus Fund and only the interest earned on this fund will be utilised for the benefit of the ailing poor.

I need not write any thing more as you know every thing fully well. Please sit together with your friends and see how you can help us in collecting this amount. I leave the details to y You have around you a vast circle of friends in Hubli and elsewhere connected with your line. I am sure, a word from you will be of immense help.

Please write and let me know what I should expect of you and your friends. I have written to Shri. B. A. Desai and Shri. Tammappa Kousali.

How are you ?

With love ,

Your Brother,

THE KARNATAK HEALTH INSTITUTE
HOSPITAL AND SANATORIUM
(DIST. BELGAUM)

P. O. } K. H. INSTITUTE
TELE. }
TELEPHONE : GHATAPRABHA NO. 31
RAILWAY : GHATAPRABHA (S. C. R.)

Ref. No.

Date 28. 3. 1970

Dear Venkappanna,

I am writing to you after a long time. I heard that you are not keeping well. How are you now ?

You know that I have been working for the Karnatak Health Institute , Ghataprabha since these 10-12 years. Of late, I keeping indiffcrent health. I want to see that the Karnatak Health Instute is maintained on sound financial basis to enable it to serve the ailing humanity efficiently for many more years to come.

With this object in view, I have started "AKAY NIDHI" with a target of collecting Rs. Five Lakh, on 19-4-1969. Upto-il today, we have collected Rs. One Lakh. We have yet to collect Four Lakhs of rupees to reach our target. This Will be a corpus Fund and only the interest earned on this sum will be utilise for the benefit of the ailing poor and the needy.

I seek your help in collecting this amount. I am confident that your generous and philanthrophic nature will certainly prompt you to contribute a decent sum towards this Nidhi. Will you kindly see to that ?

Please write and let me know what you can do in this behalf.

With regards,

I am,
Your Brother,

N.S. Hardikar

To
Shri. Venkappanna Sakri,
BAGALKOT

THE KARNATAK HEALTH INSTITUTE
HOSPITAL AND SANATORIUM
(DIST BELGAUM)

P.O. | K. H. INSTITUTE
TELE.
TELEPHONE GHATAPRABHA NO. 31
RAILWAY GHATAPRABHA (S. C. Rly.)

Ref. No 43 Date 28. 3. 1970

Dear Brother,

I was glad when I came to know that you still remembered me. You know that human memory is short. When one is active everybody meets one and tries to keep contact. But many a times it so happens that " out of sight out of mind ". Messrs. Ranganna Kamat and Managali told mr about your activities and spoke highly of you. I am now writing to renew the old contact.

You might have heard about the Karnatak Health Institute, Ghataprabha a public charitable Hospital and Sanitarium serving the ailing humanity. I have been working for that Institution for the last 10-12 years. It is equipped with all the modern equipment that every up-to-date Hospital aspires, and even more than that. There are a number of buildings to house the different category of patients with colonies for the workers of the Institute. Contruction work of new and additional buildings goes on all round the year. We need red tiles in good quantities every year. This is one thing.

The other one is, in order to see this Institute lives for a long time giving efficient service and medical aid to the ailing and suffering humanity, in the years to come, I have started a Corpus Fund " AMRUTA NIDHI" with a target of Rs. Five Lakhs. Only the interest earned on this Fund will be used for the benefit of the ailing and poor. We have been able to collect Rs. One Lakh uptil now. I am enclosing some literature which gives you an idea of the working of this Institute.

For the present this much is enough if you spare some time and come here for a day. If you happen to come this side along or with Kamats please make it a point to drop in here.

with love to you,

I am,
Your Brother,
N. S. Hardikar

Shri. M. R. Shanbhag Burdekar,
KUMTA

THE KARNATAK HEALTH INSTITUTE
HOSPITAL AND SANATORIUM
(DIST BELGAUM)

TELE | K. H. INSTITUTE
TELEPHONE : GHATAPRABHA NO 31
RAILWAY GHATAPRABHA (S C. Rly)

Ref.-No.

Date 28. 3. 1970

Dear Brother,

I hope your know anout the Karnatak Health Institute, Ghataprabh with which I am connected. I have been working for this Institute for the last 10-12 years.

I very much wish to see that this Institute is put on sound financial basis, so that it may be able to serve the ailing humanity for many more years to come.

With this and in view, I have started " AAYYA NIDHI" - a Corpus Fund of Rs. Five lkhs. Only the interest on this Fund will be utilized for the benefit of the ailing and suffering poor and needy.

We have been able to collect Rs. One Lakh up-til now and we have to go a long way to reach our target. I am confident that I will be able to do so before I leave this world, with the help of friends like you. I want your help in this work. This much I know. How you can help is a matter to be decided by you and your friends. Please ponder over the matter and let me know what you do in this behalf.

How are you ?

I am,
Your Brother,
N. S. Kandikar

To

Shri. Madhav B. Mudkavi,
KIRLOSKARWADI
(Distt Sangli)

THE KARNATAK HEALTH INSTITUTE
HOSPITAL AND SANATORIUM
(DIST BELGAUM)

P.O. | K. H. INSTITUTE
TELE.
TELEPHONE GHATAPRABHA NO 3
RAILWAY GHATAPRABHA (S C Rly)

Ref. No.

Date 28. 3. 1970

45

My Dear Kothawale,

I need not write to you any thing about the K. H. I., of which I am an humble worker. You have come here a number of times and you know what it is and what it aspires to do. We want to put it on sound financial basis, so that it can run for a number of years and serve the ailing humanity on this side of our country. With this end in view, we have started "AXAYYA NIDHI", a Corpus Fund of Rs. Five Lakhs and only the interest earned on this sum will be utilized for the benefit of the ailing and needy humanity.

Uptil now we have been able to collect Rs. One Lakh we have yet to collect Rs. Four Lakhs to reach our target.

I hope you will take a lead in this matter to see that substantial help is given to us by your Nipani friends. If you want me to write to any particular friend, please send his address and I will do do so.

How are you ? When are you coming over this side ? Please write and let me know.

With regards,

I am,
Your Brother,

NBK

To

Shri. S. S. Kothawale,
Merchant,
N I P A N I

THE KARNATAK HEALTH INSTITUTE
HOSPITAL AND SANATORIUM
(DIST BELGAUM)

P.O. TELE. | K. H. INSTITUTE
TELEPHONE GHATAPRABHA NO 31
RAILWAY GHATAPRABHA (S C. Rly),

Ref. No.

Date 28th March, 1970

Dear Brother,

I need not write to you about the Karnatak Health Institute which I have been serving for the last 10-12 years. To enable it to stand on its own feet and to serve the ailing public more efficiently for many more years to come, I have started a Corpus Fund called "AKAYYA NIDHI" on 19-4-1969 with a target of collecting Rs. Five Lakhs of Rupees. Out of this, we have been able to collect Rs. One Lakh uptil now. We have still to collect Rs. Four Lakhs. I am confident of reaching the target with the help of friends like you. This will be a Corpus Fund and only the interest earned on this Fund will be utilised to help the ailing and needy sufferers.

I am sure you will do your bit in helping me to collect the required sum for this Fund. I am enclosing a pamphlet pertaining to this work for your perusal. I hope you will do your best in the matter.

With regards,

I am,
Your Brother,
M. S. Nimbalkar

To

Shri. Khalandarsaheb Dasankop, M.
DHARWAR

46

14-4-1970

My Dear Jalihal,

Thank you for your letter dt. 10-4-70 and also the cheque for Rs. 100/- meant for Akshayya Nidhi. Please find herewith a receipt for the same. On the reverse of it you will find certificate of exemption of Income-tax.

Under separate cover I am sending you some literature of K.H.I. and Akshayya Nidhi. This literature will help you in the matter of your appeal to the local institutions. See what you can do. It would be better if you send me a list of your friends who may help K.H.I. in building its permanent fund. I will write to them directly from here. That will also strengthen your hands.

I had written to Mr. Mudkavi also. Has he not received my letter? Ask him.

With love

Your brother,

N.S. Pandit

(N.S. ~~Pandit~~ Pandit)

Shri M.A. Jalihal,
C/o Kirloskar Bros. Ltd.,
KIRLOSKARWADI.

P.S. Your P.C. received. Am writing to the President Social Club also

NSP

SGP

47

14-4-1970

My Dear Bharatbhai,

1. I have already written to you about Raja Aiyer's arrival and departure from Ghataprabha to Bangalore.

2. I have also written to you about the letters that I had written to your elders. A copy of that letter was sent to you.

3. What have you done? Do you want me to write to anyone? Excuse me for troubling you. But, after all in these days of democracy we have to depend upon people and appeal to them for all kinds of work and financial help.

4. How are you? Where are you? How are Kanitkars'? Please write.

With love

Yours affly.,

(N.S. Hardikar)

Shri Bharatbhai Doshi
BOMBAY.

418

14-4-1970

My Dear B.A.,

Thanks. I have made a direct appeal to you for Akshayya Nidhi. I am glad you are thinking of the same. Please note that I have written to a number of friends in Hubli and also wlsewhere. I do not desire to call any meeting anywhere for collecting this amount. It is only the personal appeal. If it has any effect it will bring us money. I do not wish to attempt at holding meetings and appointing committees for this purpose. If my personal appeal request appeals to you please help. If not, you don't take this request into account. That is my attitude. I say this because Amritlal has suggested that we call all friends in Hubli together and place this request before them. I have written to him about my attitude towards this question. Hence this letter.

How are you? How is Chachadi? Where is he? Please give him my love.

With love to you

Yours affly.

(N.S. Hardiker

Mr. B.A. Desai,
Bedford,
HUBLI.

After the above was typed I received a letter and cheque from Amritlal. F cheque is for 25/-

SGP

49

15-4-1970

Dear Shri Hasbi,

It was very nice of you to have waited for us to come ther and hand over the amount you had collected for the stability of the services of KHI through the Akshaiya Nidhi.

In a way, it was good that you did not wait for us because Doctor Hardikar was not very well of late and has just recovered from a bad illness. He is better now though it is getting more and more difficult for him to travel outside KHI campus.

I am thankful to you for the amount of Rs.2,000/sent by this cheque. I am sure it will go a long way to help the task we have before us and may be, you will be able to give more and mo as you feel convinced of the usefulness of KHI to the needy peopl around.

I am enclosing the receipt for the amount sent, for y ur files. It shows in the basal part, the incometax exemption referan in case you need it.

Hoping to be excused for the troubles,

And with best wishes,

Yours sincerely,

M.A. Vaidya. M.S.

M.O., K.H.I.Hospita

50

18-4-1970

My Dear Saraf,

How kind of you to have come here and donated Rs. 55/- for Akshayya Nidhi! Please find herewith receipts for the same.

Will you be kind enough to let me have names and addresses of those who are sympathetic to this cause? Please.

With love to all

your brother,

(N.S. Hardiker)

Shri M.V. Saraf,
BELGAUM.

SGP

19-4-1970

51

My Dear Talaulicar,

Your registered letter and the cheque for Rs.1,000/-(One Thousand) have been thankfully received

Please find herewith a receipt for the amount so kindly given. This will help us immensely to help the cause of suffering humanity.

May I request you to send me names and addresses of friends sympathetic towards such cause whom I may write and request for help!

Hoping that everything is O.K. at yours

Your brother,

NSH

(N.S. Harshker)

Shri M.S. Talaulicar,
Panaji,
GOA.

SGP

ಭಗಿನಿ ಪದ್ಮಾವತಿ [illegible] ಯವರಿಗೆ—

ಬಹಳ ದಿನಗಳಿಂದ ನಿಮಗೆ [illegible] ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಪ್ರಕೃತಿ ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ನನಗೆ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿಂದ [illegible] ಮಲಗುವದೂ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. [illegible] ನಂದನಿಗೆ ಡಾ. ರಾ. [illegible] ಗೆ ಬಂದುದ್ದಕ್ಕಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಪತ್ರ ಬರೆ[illegible] ಇಂದ [illegible].

ನನ್ನ [illegible] ನಂತರದ [illegible] [illegible] ನಿಮಗೆ [illegible] [illegible] ನನ್ನ [illegible] [illegible]. ನನ್ನ [illegible] [illegible] [illegible] ನನಗಾಗಿ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ನನ್ನ [illegible]. [illegible] ನಿಮಗೆ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ಬಂದು [illegible]. [illegible]

ప్రియరంగడ్డు,

నీచ్చ ఇల్లిగే బందు ననగె బిట్టి కొట్టు హోదద్దక్కె ననగె బహళ ఆనంద ఆగిదె. [illegible] కుటుంబదల్లి నన్న చరిత నిన్నవరల్లరు ఒళ్ళొళగాగి హేగిరుత్తారెంబుదన్న కేళిదాగ [illegible] శ-డేశకార గురుదు, ఆ మాధ్యమ, కుబ్బళ గుంపు నాద్య ప్రేక్షక భేకడ రాత్రి [illegible] నన్న చరిత్రెల్లా హేగిరుత్తు హోదరు. నానూ నన్న గంచుత్తు మత్తు చిక్కి హేగిరుత్తిద్ద ఆ-యుగదల్లి యే. ఆదరె హేగువదక్కింతా చలు ంబిదే- నన్న కె-ఆ-ధి వచ్చుగడి ళి. చలుగినే బేకాగిదె.

శ-నాళిగె-ఆదరే గ్యాధ్యా చందదక్కె లనిద ఒచాబ్బారీ నాను హేళ్తుకొండిద్దే నే. ఆదరె గొత్తిల్ల చాగి బళిదు రోగగ్రస్తరన్నే చేమస్సు నదాహెలచ్చా లుత్తేజ్ హేగిరుత్తి ఉళిదవరు మత్తు కలంక్కె బరువంతే ఆదన్ను గట్టి చలుబాగి మాడబేకాగిదె- ఆదక్కాగి హోదద వర్షా ఆక్షేయ్ల్ ల్-ఆ-యుద దివస "ఆక్షేయ్ల్ నిధి" హుట్టిసబేకెన్ను చలత్తు ఈ ఆక్షేయ్ల్ నిధిగె ళలక్షరు చిళాయి కొడిరి, ఆదక్కె బరువ బడ్డి ఉళిందవరిగె బెళ్ళద్దిగె ఆహారవన్ను హొంక్కె చీయువుదాగి చలుచువ్యవస్థెయన్ను మాడుత్తవనిదే నే. ఈ నిధిగె చిత్రదిందలూ [illegible] ళలక్షరు చిళాయి బందిదె ళి నన్న నాళిన [illegible] ళక్షకాదరూ కొడబేకాగిదె

నాను నిచ్చళ్ళన్నల్లే [illegible] ఈ నిధిగాగి సిచిత్రగళన్ను నిచ్చ మూడా చిత్రగళ జొతెగిరబేకెందు నన్న బేడికె- ఆదే- ఆ శ-చ్చడిక-చ్చ నిశ్చయిసబేకెందు నన్న బేడికె- ఆదే- ఆ శ-చ్చడ చిచ్చుదొడ్డదిరబేకు; హేగొళ్ళిరబేకు; చిచ్చుదుగళు ఆదక్కె మిచుగొచగొడబేకు; ఎంబివిచారవన్ను నిచ్చగే మిట్టిద్దేనే. నీచ్చ చిత్రనన్ను మాడిద ఇదేరీతి దొడ్డ చిత్రగళన్ను- ఆదరె నిశ్చయవాగియూ ఆడబేకాద ఇరువుదన్ను నానగే గొత్తిల్ల. ఆద్దరింద ఆ చిత్రవన్ను మత్తే నిచ్చగే మిట్టిద్దేనే. ఏనాదరూ మాడువుదన్ను నిశ్చయవాగి నిర్ణయవు ఆగిదేదుకొళ్ళబేకు

ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಾಲು ಸಾಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸಲು ಹೇಳಿದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಯಾರೂ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗಿದ್ದರು. ಸುಮಾರು ಒಂದು ಗಂಟೆಯ ನಂತರ ಎಲ್ಲರೂ ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸಿ ಮುಗಿಸಿದರು. ಆಗ ಅವರಿಗೆ ಚಿತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲು ಹೇಳಿದೆ.

FILE NO:- 90

1961 - 1975

PAGE NO:- 1 - 313

in their manual service programs. I have enclosed herewith an
editorial of the Herald daily for your perusal. You may note that
Nile, the are given more importance through our tournament than the
Federal has happen to be more efficient, sincere and real. Of late
we have been thinking of toning up our organ and give more vigour
and strength to it. Not only have we to face the govt, but also
we are beset with our own men. — more hindrance than a helper
Secondly we are faced with the Question of finance. Govt Pours money
into' Ministry of Social welfare, Education, N.C.C. Are those organ to achieve the aim
in. Part atleast, for Conformity sake, we are not Consulted, asked
any meaning the govt take though we proclaim ourselves as a
three wide body. Where are we exactly then? How long are
to survive like this! Where do we stand! These are some
Questions that have been working in my mind since long.

Of Course, as the editorial says, the students are in
favour of these trainings and activities. Should not we take some
measure to rectify this position?

TAMILNAD CONGRESS COMMITTEE

elegrams: "CONGRESS"
elephone: 72477

MOUNT ROAD.
ADRAS-6.

ef: T. N. C. C.

Just I wrote what came uppermost in my mind. I never
ll also be thinking ~~in it~~ or would have thought over!

Hope you are keeping first health. When are
you expected to come here.

With regards

Yours sincerely

K. Kamaraj

The Hindu dated 5th Seppember '61. Cf For your Perusal

STUDENTS AND NATIONAL DISCIPLINE.

One of the topics discussed at the recent Con Social work in Madras was the question of whether students should be conscipted for national service. Reading a paper on this subject Mr. O.V. Alexandeer, Secretary of the Y.M.C.A., recalled that this proposal was originally made by the Prime Minister in 1959 and that a sub-committee which went into the details estimated that a sum of Rs. 150 Crore's would be required if all college students were to devote a year(during the five years of the Third Plan) to work projec drill, general cultural education, etc., in camps set up for the purposes. Even if they contributed Rs. 150 worth of labour during the year)which is doubtful) they would still have to be subsided at the rate of Rs. 600/- per head. Mr. C.Subramaniam, Minister of Education, Madras, and other State Ministers have naturally taken the view that it would be much better to organise some work for the students during the holiday period. The Conference of Social Work supported this idea, adding only that the holiday period should be cool season, rather than the sweltering period of summer.

As we have pointed out before, this is considerable vagueness about this whole idea of national service by students and those who put it forward seem to expect different things from it which are not likely to be achieved. Firstly, there seems to be some idea that it will promote in students a sense of patriotism and national integration. We may point out that the student community in India has always been in the forefront of the national movement and that it has often been necessary to check their ardour rather than to stimulate it. They are often said to be lacking in discipline and self control and are blamed for plunging into various political and other movements without reflection. This may be true to some extent, but if it is military or para-military discipline that is wanted, the remedy is to be found in the Auxiliary cadet Corps and the Nationa High school and college boys and girls are now in these organisations and in a few years we will have very few graduates who have not undergone some form of military drill and discipline. The Boy Scouts nd Girl Guides movements are also popular and could easily be given greater emphasis in future.

Another defect that is sought to be remedied is the failure of educated youth to appreciate the dignity of labour and importance of doing things for themselves instead of depending upon others. This could be corrected without any conscription if from the lowest school classes to the college level, pupils were encouraged to assist in manual work and do things for themselves. A recent issue of the American journal SPAN records that no less than four lakhs of America college students earn while they learn and that in some institutions like Blackburn College they put up the buildings, cook the food, maintain the gardens, run the libraries and generally function as the working staff of the college. All this may not be possible immediatel in India but studets both in school and college could certainly help in many ways and some of them could be paid for doing so.

Social service work, which mobilises educated youth for the uplift of persons less fortunate than they are, is already being done in nearly all the colleges on a voluntary basis by small groups of students. There is little doubt, that given proper leadership and more generous assistance, these projects could be made more popular among the whole student body. The idealism of youth can easily be tapped by teachers and organisers who know how to do it. It seems therefore that much can be done to promote these objectives of discipline , dignity of labour and social service without holding up the academic time-table for a whole year and sending thousands of students into unfamiliar surroundings where they may not achieve much of lasting value. Students are not all of one uniform type and their different talents and temperament offer educators a chance of utilising them for different socially- useful purcposes.

Seva Dal Bulletin

Tele : { Grams : 'CONGRESS'
Phone : 73111
Congress House,
BOMBAY - 4.

Published by : CONGRESS SEVA DAL, ALL-INDIA PUBLICITY & PROPAGANDA COMMITTEE

5

Bombay, 15th Oct. 61.

Respected Dr. Saheb,

Thanks for your favour of 12th Oct. I will try to keep you informed about happenings here.

Today before an hour I had telephone-talk with Sri Gajendragadkar. He has already ordered, for an Uniform for me, with our A.I. Bhandara. i.e. the presentation from Nehruji is fixed. Thus, the misunderstanding caused by uncertainty is removed. The problem seems to be solved.

I had a talk about hiring taxi with Dada, Wadibhai & Padma ben. They told, we shall give a car, if possible, otherwise taxi will be there

Work, here, is going on heavily. Hectic activity is noticed. But, I am told (P.T.O.,

(2) (5)

accommodation problem, especially that of providing latrines for 10,000 people is a thorny one.

S. Dada is sick to-day. He had fever last night. Still he is attending his work.

S.D. Rally Posters are sent up to Shekhar, invitees, Rally Guide is also posted to, Rally-Workers, Pradesh, Tinda, Shahdara (A copy is sent to you also) We had a Cinema-Show two days before for Rally-Fund. We exhibited our Slide in it. We stenciled car Slips. too. I am O.K.

N.B. I got the oil-painting photo. I yours today by air for N. Delhi. We are printing it's copies then Nirdeshanaya... Bhai.

Nayak
CONGRESS SEVA DAL,
All-India Publicity & Propaganda Committee,
Congress House, V. P. Rd.,
BOMBAY 4.

Dr. N.S. Hardikar,
Karnataka Health Institute,
CHATTRADHA,
Dist. Belgaum,
(Mysore STATE)

Seva Dal Bulletin

Tele : Grams : 'CONGRESS'
Phone : 73111
Congress Hou.
BOMBAY-4.

Published by : CONGRESS SEVA DAL, ALL-INDIA PUBLICITY & PROPAGANDA COMMITTEE

बम्बई; ता० १६/१/६२.

प्रिय डॉक्टर साहब,

आपका ता० १२ का पत्र मिला। किसीने कहा कि आप ता० २४ को आ रहे हैं। तो मैं 'डेक्कन क्वीन' से आपके लिए टिकट आरक्षित करा ही रहा था कि आपके कुछ और ही लिखा देखा। तो कैसे आयेंगे?

'अल्फ्रेड' आपने पढ़ा। कैसा लगा? मेरी जगह पर किसी के नाम की जरूरत नहीं हुआ। लेकिन जानी कहता था कि G.O.C. ने उसे पसंद किया है। अभी तक मेरे पास चार्ज लेने वाला कोई नहीं आया है देखता हूँ क्या होता है।

आत्मकथा का क्या हुआ। लेकिन 'अल्फ्रेड' के बारे में कुछ नहीं लिखा तो कुछ और ही लिखा है। आपने तो सिर्फ आपकी तस्वीर की ७००० प्रति-यां और छपवाने को कहा है। आज ही कह-कर ऑर्डर दे दिया है।

आपके जन्मदिन पर पारितोषिक की पुस्तिका की प्रस्तावना तो मेरी जल्द भेजिये ताकि अंकको जल्दी छपवा लें।

मेरी सरदी के लिए आप कुछ चिन्तित

(2)

તારીખ વગેરે લખવા માં મેળમિલાપ કરવાનું
આપણે કોઈએ મુલતવી નહીં રાખી શકીએ કારણ
તારીખ બદલવી પડે તેમ છે. શક્ય તેટલું
ઝડપથી આટલું થઈ જવું જોઈએ. તેમાં મોડું કરવાની
રજા નથી.

આપણે આપણો મત જાહેર કરવો જોઈએ કે
પટનાના આગામી (આવતી વાર્ષિક) શિબિરમાં આપણે ભાગ લેવો કે
કેમ કોઈ પ્રકારની 'નહીં દખલ' સમિતિ રચી તેનું
આ વિષયોના અનુસાર આપણી પ્રકાશન કમિટી આ
રજૂ કરી છે. જેમાં આપણે આવતા મહિનાનું કામ કેવું
પ્રકાર ચાલુ રાખવું છે વગેરે વિચારણા હોય. 'સુકાનીઓ' ની
નિમણૂક થઈ ગઈ નથી. નિમણૂક થયા પછી કોણ નિમાયું
તેની જાણકારી થઈ જશે. શેષ કુશળ છે. -મધુકુમાર

મધુકુમાર

CONGRESS SEVA DAL,
~~India Publicity & Propaganda Committee,~~
Congress House, V. P. Rd
BOMBAY 4.

Dr. N.S. Hardikar, M.D.
Karnataka Health Re
GHATPRABHA
Dist. BELGAUM
(Mysore State)

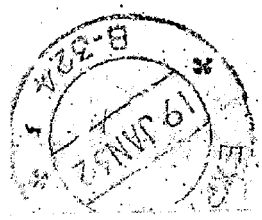

MYSORE PRADESH CONGRESS SEVADAL

POST BOX No. 53 : BANGALORE-1.

Telephone : 3952 Telegrams : "MYCONGRESS"

RAMAKRISHNA HEGDE.
SECRETARY. PROVINCIAL VOLUNTEER BOARD.

SHAM WATVE
SAMYOJAK CONGRESS SEVADAL

Date 2.4.62

Ref: No. 492/62

Dear Dr. Hardikarji

I am glad to inform you that we are going to have an All India camp at Haveri on the 22nd of April till 12th May 1962. Hope in the meantime you might have heard regarding the same. I have not arranged any finance from the P C They are all busy with the Nehrishtry malang The D.C.C of Dharwar has agreed to give me Rs 1000/- The remaining expenses I have met- Sri. G.V. Hallikeri and arrangement is being done. I will be leaving for Haveri in a day or two.

I also feel happy to inform you that we intend to have a Rally at Coorg District in the Third week of May 1962. (District Rally) for which the D.C.C is prepared to give me full co. operation. Hence I request you to come over to Coorg after the All India Camp. So that you can meet the Local people and all the there are some of your old workers, who are willing to meet you

Yours Sincerely
G.D. Hiremath

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी

परेल टँक रोड,
परळ, मुंबई १२.

19.6.62

पू. डा० साहब

सादर प्रणाम

सोबत २० किलोग्रॅमची मांगा पाठवली आहे
पत्राची वाट पाहत आहोत. मांगा
पाठविणे आहे. ही प्रथम होणे आहे.
वातावरण बदलले असल्यामुळे
वाहतूक खर्चाचे अंदाजपत्रक बदलावे
लागेल. सांगा काही नवीन आहे
आपले पत्र लिहावे
कळावे. ही विनंती

आपला विनम्र

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी

परेल टँक रोड,
परळ, मुंबई १२

Camp: - Pune 2
१७.४.६२.

पू० श्री० जिनाभचारजी

आदर प्रणाम

① श्री गुरुजी मुंबईस येणार म्हणून मी दोन दिवस मुंबईस होतो. श्री गुरुजींच्या औषधी श्री नवीन यांची करे झाली.

② मी आपणांस ता० ३० डि० सोलापूर - धरणगांव - शिबिर - संबंधी लिहिले होते, व त्या प्रमाणे जिल्हाधिनायकांच्या मी पाठविली, पण कर्व जिल्हाधिनायक ग्रामपंचायतीच्या जिल्हा कौन्सीलच्या निवडणुकीचा बंदोबस्त करण्यात व काही अधिकाऱ्यांचे बदल यामुळे त्रस्त झाले. व ही निवडणूक फेब्रुवारी चुरशीची आहे. पू० का० कुं० हयांना निवडणुकीचा तंटा मिटवीण आहेत. हयांना दोन महिन्यांची परवा जरूरत असल्याचे त्यांनी हयांना निवडणुकीतून मुक्त आहे. म्हणून शिबिरे होणे सुरी शक्य नाही. जिल्ह्याच्या जिल्ह्याला ऑक्टो. नोव्हेंबर या मध्ये नाही वाटी अपेक्षा करणे शिवा लोकांचे व सभा स्थितीचा घरगडबोबार वाटतो. त्या सर्व जिल्हा पुढाऱ्यांची मी पुन्हा बोलणी करीन आपणास कळविले आहेत. त्यांच्या निवडणुकीच्या कामात कुठे मदतीचे काम करण्याबद्दल जे नेतीक धैर्य हवे त्याचे संगरच आपण - त्या बोलणीमध्ये संबंधी कायदेशीर विचार कुं० पाम करण्याबद्दल जे नेतीक धैर्य त्या सर्वांनी दाखविले ते मजुरा आहे. व त्या सर्वांना शिबिरात किंवा मजूरांच्या मी जातीने प्रयत्न करीन आहे. व त्यांना मदत करण्याबद्दल विनंती आहे. हयासंबंधी चर्चा श्री नवीन काकांशी मी केली आहे. व आपणांशी केली आहे. आपली कशिलाच.

③ आपल्या गुरुजींच्या आपणा दोघा आंतरवेलीची योग्य तयार वाटो. व आपणा अधिवेशनाची पुरुष घेणे योग्य वाटो.

આપવા દોરા આકાશ હવાચ આકે પણ તો
ચુ.ઈ જાવું.

(4) મા વાય કુરાવે દા કચાડ રેગારે. એટેલું સૂપ.
[ઘરેણ આકે. જે રેચાદડાંચે કાર્ય કરે તે વધુ
કી આ આરવાડમાં ઠાકરણી ઠાંચના માટે પ્રયત્ન
કરવે ગાટે આમ વાનિય આકે. વધુચમાં સૂપ ના
પ્રાણીક રેચાદડાંચે કાર્યાલેયાચે કામ - પાકે વધારા
વધાર આકે. વ વ્યાદિવસ માટિયાટના કુવાડેલ - ઢાંકા
વધારા - વધાર આકે. વવાળે કો. કવણ (By name
Tilak Bhavan) વધાર કરાવે આકે. જ્યે, મકારાષ્ટ્રદિના
નિશિન ઓફિસેરના નામે ઓળખાર આકેન. ઓવડ ઓવડ
વર્ક વિભાગની વાગી ઓળા - નિશિન રેગાવા આકેન, પરંતુ
રેચાદડામા - કાર્યાલેયારાની ઓફિસ વાવથી કેચાય વેબસિટ
(ની વિવા પુરવાની) બોરાવી વેબ નાદિન સૂપ ના વે
કામ - ઓપરેટ્ર વિભેરીન આકે. આપવા કર્મા દ્વારા વધુ
ઓવદારીક આવશ્યકતા પણ કાર્યાલેયામા - ઓપરેટ્ર
મંજવી પાડવાવે વ આવ્યા (ની G.O.C. વ પ્રાણીક
રાકુટર) માંચે. કુડ પાડવાના સૂપોક્ત મર્યા આકુચવા-
રેખાર નાદિને

વકાવે દા વિનંતી

[illegible]

Phone: { 3952 / 3478

Telegrams: "MYCONGRESS

Mysore Pradesh Congress Committee

RACE COURSE ROAD, POST BOX No. 1932, BANGALORE-9

Ref. No. 1455/62

Dated 29-11-62

CONGRESS SEVA DAL.

Congress Seva Dal work in Emergency:-

With a view to thrashing out a definite plan of action in the present National Emergeny, a meeting of the District Organisers of Belgaum, Dharwar, Bijapur and North Kanara was held at Ghataprabha recently under the Chairmanship of Dr. N.S.Hardikar Sanchalak, Congress Seva Dal

A resume of the work done so far by the Congress Seva Dal in the Mysore State was given by the Pradesh Samyojak and Pradesh Organiser.

Among other things, the meeting issued instructions to the Congress Seva Dal workers throughout Mysore State to render active help and Co-Operation in the following items of work.

1. To take initiative in joining the Home guards and organisation of villege Defence Committees.

2. To start Refresher courses for Congress Seva Dal workers throughout the State.

3. To actively encourge youths to enlist themselves in the Army, Navy, and Air Force.

4. To organise Public Meetings throughout State to keep up the moral of the people and to forge National so solidarity.

5. To help and co-operate with the Taluk and Local Defence Fund Committees in their collections towards National Defence Fund.

Yours Sincerely

M.K. Krishnan

(M.K.KRISHNAN)
PRADESH ORGANISSER.

To
Dr. N. S. Hardikarji
Karnataka Health Institute
Ghalatge

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी,

-: कचेरी
राष्ट्रीय मिल मजदूर संघाच्या सध्या
जागेत (हॉफकिन इन्स्टिट्यूटचे
जवळ) परेल टँक रोड. मुंबई १२.

१०१ शुक्रवार पेठ पुणे
१३. १२. ६८.

पू० डॉ० साहेब

सादर प्रणाम

पत्र मिळाले. आपले पत्र येण्याच्या आधी १० जिल्हादारजी यांना मी Personal पत्र पाठवून माझ्या भाग प्रदेशाची सर्वी खरी माहिती पाठविली आहे. सध्या तरी आमच्या (Old Maharashtra) प्रदेशांतील जिल्हा संघटन उदासीन, निरुत्साह, होऊन जाण्याचे मंद प्रयत्न काम करीत आहेत. प्रगती नाही. चैतन्य नाहीसे. दोघांच्या वेळी कल्पना पकडून आणलेल्या लोकांचा समाधी कार्यकर्ता मागरे मागतात. वर सांगितल्याप्रमाणे आमचे दडपणे सांगणे मानून काम चालले काम खूप आहे. जोम संघटन सुरू आहे. पंधरा हजार संख्या आहे. हे वरिष्ठ नेत्यांना दाखविण्यासाठी. पण वस्तुस्थिती तशी नाही. दलपतींचे दौरे नागपूर, चांदा, वर्धा इथपर्यंत पुरतात. तेही क्वचित होतात. मराठवाड्यात काम नाहीच. विदर्भ सदैव काम नाही. नागपूरच्या ३ जिल्ह्यांत व चंद्रपूर चंद्रपूरच्या ४-५ जिल्ह्यांत थोडेफार काम आहे. बाकी ठिकाणी सुतोच काम नाही. प्रदेश कार्यालय active नाही. प्रदेशाला मार्गदर्शन पोचत नाही. ही आहे परिस्थिती. मी तरी बेचैन आहे. पक्षाला वेळ कोणी घालवावा म्हणून आलेलो नाही. इथपर्यंत खूप काम करावे. होऊन आले. पण दडपणींचा पूर्वी विश्वास नाही. दडपणे खाली जाऊन हाती चाबी येतील. असे तरी काही होईल असे मानण्याला जागा आहे.

INLAND LETTER

To:
Dr.
Dr. N. S. Hardikar
At. Ghadprabha. Karnataka Health Home
Dist. Belgum

चटप्रभा

मजकूर इकडे लिहू नये. Letters here

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी

-: कचेरी स्थळ :-

Dr Shukravar
with Poona

राष्ट्रीय मिल मजदूर संघाच्या संस्था
जागेत (हॉफकिन इन्स्टिट्यूटचे
जवळ) परेल टॅक रोड, मुंबई १२.

Goa Daman Diu Pradesh Congress

AD HOC COMMITTEE

Ref. A/21/62

PANJIM (GOA). December 18, 1962

Dr. N.S.HARDIKE.,
Ghataprabha,
Dist. Belgaum.

Most respected Doctor,

I have received your post card dtd. 6th inst. and am happy to know that you will be in a position to spare a couple of days for us in Goa. However, having consulted our Pradesh Convenor and the Secretary, they are of the opinion that you should postpone your visit for a later date i.e. as soon as the Pradesh elections are over. These will be within a month or two at the most. Just now we are preparing ourselves for our Camp which is intended to be on the 26th inst. Our Inamdarji has already sent us a cheque of Rs. 500/- for our initial expenses. The problem of finance has been quite difficult for us but we hope for better days as soon as the elections are over.

Tomorrow is our Liberation Day but, unfortunately, we cannot celebrate it with due pomp and enthusiasm owing to the Chinese agression. However, our Seva Dal Volunteers will put up a show tomorrow with a march followed by Flag hoisting ceremony and a short address by our Pradesh Convenor Shri Purshottam Kakodker.

With my best compliments, I am,

Yours obediently,

(Alvaro Pereira)

19

KERALA PRADESH CONGRESS COMMITTEE

ONGRESS HOUSE
RIVANDRUM

Ref. No. III C/14/62

cember 22. 1962.

ear Sir,

Sub :- Activities of Seva dal in connection with the National Emergency.

Ref :- Circular dated 8-12-62 from All India Office.

In regard to the present National Emergency and programme alked out by the AICC, I have to inform you as follows :-

The Seva dal volunteers' activity participated in the eneral Drive for the National Defence fund. We did not organise any pecial collection in the name of Seva dal, but urged the people to ontribute liberally to the Chief Minister's Defence Fund. But the hiyoor unit put to auction a bundle of Pappadam and bottle of "Arishta" hich fetched Rs. 40/- and Rs. 78-50 respectively. The amount was mmediately remitted to the N.D.F. The women's unit in Trivandrum ollected Rs. 20 and they also remitted it immediately. The units have een instructed not to raise any unauthorised collection.

26 applications have been submitted to the local Health ervices Authorities for admission to First Aid & Home Nursing courses. eva dal units have been instructed to co-operate with the various fficial and semi officials agencies organised by the Government, the SS etc. Our volunteers have been urged to join the N.V.F. as and when ormed. Some of our members are already in the Home guards and the NCC

The Pradesh in charge and the Secretary of the PVB have been ominated as the members of the state Defence Council of which the hief Minister is the Chairman.

The Pradesh in charge and the Secretary of the PVB have just inished a tour of the District head quarters in connection with the naugural meetings of the newly constituted District Seva dal Advisory oards. During their tour they visited several units and issued ersonal instructions tow workers.

An Emergency Training camp for Quilon District is to be held t Kundara from 28-12-62 to 6-1-63. The pradesh in charge and DCC ecretary of Quilon will be touring in the District from 23-12-62 nwards for selecting candidates from the various Niyojaka Mandals and or making arrangements for the camp. The programme of the camp is o designed as to be a comprehensive one, imparting training in both ay to day seva dal work and in activities of special nature to overcome

P.T.C.

the present National Emergency. A similar camp is to be held at Varkala in Trivandrum district from 16-1-63 to 26-1-63. The idea of these camps is to create a number of new and energetic workers for Seva dal in these districts, as also a new batch of active Associates. As stated in the A.I.C.C. circular dated 8-12-62 they will be our acutal gain when the emergency is over.

Copy of a "Note on war Activities" issued to the various units is enclosed herewith for your perusal.

Ack-1

C.Vijayakumaran 27/12

C.Vijayakumaran)
Secretary, Pradesh Seva dal Officer
Congress House,
Trivandrum.

NB:- A copy of the tour Report of Rtd Pradesh Incharge etc. is herewith submitted.

Sri. Dr. N.S. Hardikar,
Karnataka Health Institute,
Ghata prabha,
Dist. Belgaum,
Mysore State.

Copy to :-
All India Office,
New Delhi.

VCG/

टे. नं. ६५७९४

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी,

दि. 25.12

— : केंद्री स्थळ :—
राष्ट्रीय मिल मजदूर संघाच्या नव्या
जागेत (हॉफकिन इन्स्टिट्युटच्या
जवळ) फरेल टँक रोड. मुंबई १२.

१०१ शुक्रवार पेठ पुणे २

वाजगां

प. डॉक्टर साहेब

यांना—

About organisation साधर प्रणाम.

तुमची प्रकृति बरी असलच? काळजी घ्यालच असेल? काम उत्तम पद्धतीने, उत्साह ठेवून करत असणार. त्या दृष्टीने इंदापूरची ही पदाधिकारी शिबीर घेणं गरजेचं वाटतं. कामांत अडचणी येतात. कार्यकर्त्यांची एकमेकांशी ओळख होणं, विचारांची देवाण घेवाण होणं, (ओळखी + अनुभवांची + चर्चा) मुळेच कामाला बळकटी येते. सॉक्रेटिस ची छोटीशी आठवण तुम्हाला सांगतच असेल.

About Personal life.

माझ्या वैयक्तिक जीवनाबद्दल (व्यवसाय) थोडक्यात सांगायचं झालं तर मी अध्यक्ष असल्यापासून दिवसेंदिवस व्यवसाय वाढतच चालला आहे. आपल्या आशीर्वादाने घरची परिस्थिती उत्तम आहे. आपण दोघांनी (बहिणींनी) माझ्या चेहऱ्यावर, व कुटुंबावर) येणारा गेलेलाच अडचणी पण मला सांगितल्या कुठून पैसा मिळेल याची चिंता करू नये. घर खर्च आम्ही चालवू. कुणाचा व्यवसाय करणे योग्य नाही. हसत्या खेळत्या संसाराला (व्यवसायाची) नजर लागते. आपण दोघांनी सुद्धा चांगले काम करतो आहात घर चालवे. माझी मुलगी चांगले मार्क्स घेऊन पास होऊन जास्तीत जास्त कॉलेज व पदवी (डाक्टरची) मिळवून कॉलेजात BA आर्ट्स स्कूल व्हावी असे मनाने ठरवले आहे ते वर्षे अजूनच गेले. एक पाऊल आहे मागे घेतले तरी शाळेत जाताना व परतीच्या वेळेस जवळचा घरी येऊन अडचणी - कुठून - घर टच. मार्क्स मिळवून पास होऊ नाही. हसत्या खेळत्या करतो, मेणे शाळेत अडचणी जाणून घेऊन. ती पूर्ण करून घ्यायला सुरुवात केलेली आहे पैसा हा सर्वस्वी नाही. पण माझ्या जीवनात येणारा पैसा मिळावा अशी अपेक्षा आहे.

હમા રહેવા આવ્યા ત્યારથી મારા પતિ [illegible]
પોતાની ઓફીસ કોર્ટમાં જાય છે. મારા-બા-સાસુ-સસરા જેમની ઉંમર ૬૦ વર્ષથી ઉપર
છે તેમની દેખરેખ કરવા માટે તેમની દીકરી ઘરે આવે છે. પણ
ત્યાં મારે પરિવાર છે પણ તેઓ આવે. મારી નણંદ નથી. જે
કોઈ હતા તે ૩૫ વર્ષથી કુવૈત વ્યવસ્થિત થઈ ગયા છે. તેમના કુટુંબીજનો
ત્યાં છે. હમા પર નવેમ્બર વર્ષથી રહેવાનો પરવાનો આપવા વિચાર
કરવા અરજી છે વિનંતી છે

[illegible]
[illegible]

अन्तर्देशीय पत्र

INLAND LETTER

BLESSING

HAVES US GUESSING

श्री०

श्री० डी० जी० दु० हर्णेकरजी

कार्यालय तेल्ह डब्लिंग्टन रोड

चर्चगेट

श्री० वेळ गांव —

घाटकोपर

मोड़ें नोड (Fold here)

वाले का नाम और पता — Sender's name and address —

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी

कचेरी स्थळ :-

राष्ट्रीय मिल मजदूर संघाच्या नव्या

जागेत (हॉफकिन इन्स्टिट्यूटचे

जवळ) परेल टँक रोड, मुंबई १२.

१०१ शुक्रवार पेठ
पुणे २.

ता० २७ - १२ - ६२

मा.युत विनायकरावजी पाटील.
अध्यक्ष म.प्र.काँ.क मुंबई नं २८

सेवेशी सादर प्रणाम,

① प्रवास खर्चाची रक्कम रु. ९१ - ८९ मिळाली. आभारी आहे. ग्रासोबत आपल्या कडून नोंद झालेली सूचना मिळाली. या पुढे दौरा ठरविताना महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कार्यालयाच्या संपर्कातून तसेच मी पठाण गुरुजी यांचेशी चर्चा करून दौरा ठरवावा.

② अ मला नाशिक आजपर्यंत सर्व कामकाज दप्तरीच्या सह्यांनिशी झालेले आहे. व तीच आमची पद्धत आहे. या आपणास अशी सूचना करावी लागली त्या संबंधी कळवावे ही विनंती.

ब प्र० कार्यालयातील कोणास विचारावे हेही कळवावे. या संबंधी दप्तरी श्री गुरुजी यांजकडून मला आलेल्या पत्राची प्रत आपल्या माहितीसाठी पाठविली आहे. आपल्या सूचनेच्या व दप्तरीच्या पत्राचा आपण कृपया अभ्यास करावा. व कसे ते मला व त्यांना लिहावे, ही विनंती

③ मला वाटते हवा परिस्थितीत आपण आग्रहास आमच्या अनुभवाप्रमाणे जोर करण्याची मोकळीक द्यावी. इति शिवाय काम वाढणार नाही.

④ माझ्या सारख्या युवकांकडून यथेच्छ आपणास काम हवे असेल, त आपणास निश्चित धोरण ठरविले पाहिजे व सेवादलाच्या ध्येय धोरणाशी सुसंगत काम झाले पाहिजे. मी जे कोर्से करीत आहे, ते संबंधीतांना मोकळ्या वेळात या साठी प्रशिक्षणाकडे लक्ष ठेवून विचारपूर्वक बोलविले पाहिजे. तेव्हाच आपला रामकृष्ण मेहून अहवाल दिसेल असेल. आपणाशी संबंधाने संबंधी चर्चाही झाली आहे. माझ्या कामा संबंधी दि. २०/१२/६२ रोजी S.S. No. ६४८ सेवादल विभागाकडून आलेल्या पत्राची झेरॉक्स प्रत आपल्या माहितीसाठी जोडत आहे. माझ्या कडून Sincere & Truthfull Services आपणास जर हवी असतील तर आपण माझ्या कामाची व पैशाची जरा मोकळीक दिली पाहिजे. येवढेच या पत्राने कळकळीने लिहीत आहे. कळावे ही विनंती

आपला नम्र.
[illegible]
आनंदराम पु
प्रवेश संघटक

कम्प, १०१ शुक्रवार

पुर्ते २

ला० २५-२-६

दत्तपाती फी० पठाण गुरुजी यांचे कडून आलेल्या पत्राची प्रत

ला० नं १५६-

२६-१२-६२

मुंबई

श्री आनन्दीराम कुमट,

यांजा स्नप्रेम वन्दे.

तुमचे लागचे पत्रें व आज आलेला त्रयोदशी जाहिरात-वर्दी रिबीयाचा हिशोब त्यांत आहे. पी ग्रान्चा संदर्भाशी जोडपे नो. सहाय्य सर्व कार्य कार्यकर्त्यांनें होत नाहीत. खुचा प्रवास खर्चा रकम रु. ९१-८१ चेकने पाठविली आहे प्राप्त. ती मिळाले आहे तुमच्या खिडकीत प्रान्तिक कार्यालयाचा संमेलनी पी तत्पतीसंबंधी चर्चा करणार, दौरे ठरविणे गरजे है वरीलवर ते होतील. पी केव्हां असतो केव्हां नसतो सुट्टीला दौरा ठरवर गाहे. तरुन या लक्षात घेऊन तारीखवारीचा दौरा कसेल शीघ्र लिहीत येईल. मेणेकरुन गाड्या वेरजेरीत खुंदा प्रमाणे दौरा करता गाता व रकूम पण मिळावे.

२ पुढील आठवड्यात आरंभालाच नागपूर, भंडारा - पी परता आलो. नी तारीखांची लिहून गेले होते. त्याप्रमाणे ती पुर्ण होते है बरे ! २८/२९ येणार आहे तो २८ येऊन २७ नागपूर ! भंडारा जिल्ह्याचे. त्याचा एक कार्यक्रम पूर्वला आहे. पुढे आणेक गोष्टी वरीलवर त्यांचे खाले असे नागपूरच्या कार्यकर्त्यांना कळविले आहे

पी ता० 2, 3 जानेवारी पर्यंत मेरे पेरेंट : ९ वेजर ७ जानेवारी पासून वेजावर जाईन

पत्र वाचे - नागपूरच्या पंचायत

आपला

रावे -

(सु. पठाण)

डिसेंबर १९६२ महिन्याची महत्वाच्या कामकाजाची डायरी

दि. १-१२-६२ :- पुण्यास दलपति श्री. पठाण गुरुजीसह सरचीटणीस श्री. धारिया यांचेशी कामकाजासंबंधी चर्चा झाली.

दि. २-१२-६२ :- पुण्यास दलपति श्री. पठाण गुरुजी यांचे अध्यक्षतेखाली पुणे शहर सेवादल कार्यकर्त्यांची बैठक झाली. त्यांत मार्गदर्शन केले. सरचीटणीस श्री. धारिया यांच्या अध्यक्षतेखाली विद्यार्थी संरक्षण समितीची बैठक झाली. त्यांस हजर राहिलो.

दि. ३-१२-६२ :- मुख्यमंत्री श्री. दादासाहेब कन्नमवारजी यांचे कार्यक्रमांस, व ऑफिसच्या कामकाजासाठी अुपस्थित राहिलो.

दि. ४-१२-६२ :- पुण्याहून जळगांव जिल्हा काँग्रेस कमिटीच्या बैठकीस गेलो. सेवादलाचे व काँग्रेस कमिटीचे पदाधिकाऱ्यांशी कामकाजासंबंधी चर्चा झाली. कामास जोराने चालना मिळाली आहे. दि. ७-१२-६२ रोजी पुण्यास आलो.

दि. ८-१२-६२ ते १४-१२-६२ :- ह्या काळांत पुणे शहरांतील सेवादल कार्यकर्त्यांच्या दोनदा बैठकी झाल्या त्यास हजर राहून मार्गदर्शन केले. शहरांतील कामकाज अुत्तम पध्दतीने सुरु असल्याचे दिसून आले. रायफल ट्रेनिंग, रक्तदानासाठी नोंद, स्टेशनवर सैनिक अुपहार गृह, आदि कामे सेवादल कार्यकर्त्यांकडून व्यवस्थित चालविले जातात.

दि. १५-१२-६२ मा. प्रांताध्यक्ष यांना भेटण्यासाठी मुंबअीस आलो. भेट होऊन बातचीत झाली. प्रांतिक कार्यालयांत पदाधिकाऱ्यांनाही भेटलो व १६-१२-६२ रोजी पुण्यास आलो.

दि. १७-१२-६२ ते १९-१२-६२) पुणे मुक्काम. शहर सेवादल कार्यकर्त्यांच्या गाठीभेटी व कामकाजांची पहाणी.

२०-१२-६२ पुणे शहर सेवादल कार्यकर्त्यांच्या बैठकीस हजर राहून मार्गदर्शन केले.

२१-१२-६२ श्री. नवीनभाअी झा, अ.भा.साहय्यक संघटक यांचे सूचनेवरुन मुंबअीस आलो. दलपति श्री. गुरुजी मुंबअीस नसल्याने आमची बैठक होअू शकली नाही. प्रांतिक कार्यालयांत सर्वांची भेट घेऊन दि. २२-१२-६२ रोजी नवीनभाअीसह पुण्यास आलो. २९-१२-६२ रोजी मुंबअीस बैठकीस हजर रहाण्याबद्दल श्री. नवीनभाअीकडून सूचना मिळाली.

२२-१२-६२ ते २७-१२-६२) पुणे येथे मुक्काम. प्रांतांत पत्रव्यवहाराने मार्गदर्शन.

२८-१२-६२ श्री. नवीनभाअी झा पुण्यास आले. सायंकाळी ७ वाजता पुणे शहरांतील अिमर्जन्सी तुकडीची बैठक झाली. श्री. झा यांनी मार्गदर्शन केले. मी त्यांचेबरोबर हजर राहिलो.

२९-१२-६२ दि. २१-१२-६२ रोजी ठरल्याप्रमाणे व अ.भा.साहय्यक संघटक यांचे सूचनेप्रमाणे मुंबअीस बैठकीस आलो. पण दलपति नसल्याने आमची बैठक होअू शकली नाही. परत पुण्यास आलो.

२०-१२-४२ पुण्याहून औरंगाबाद येथें आलो., सकाळी दल-दिनानिमित्त ध्वजवंदनाच्या कार्यक्रमास हजर राहून सर्व सैनिकांना मार्गदर्शन केलें. त्याच दिवशीं सकाळी ९ वाजतां जेस.टी.नें अधिनायक श्री.खतोडे यांचें सह नालन्यास गेलो. दुपारी तेथील कार्यकर्त्यांच्या बैठकीस हजर राहिलो. मार्गदर्शन केलें. वरील दोन्ही ठिकाणच्या कार्यक्रमास काँग्रेस कमिटीचे जेल्ली पदाधिकारी हजर नव्हते. मी त्यांना भेटण्याचा प्रयत्न केला. परंतु भेट होऊं शक्ली नाहीं. सेवादलाच्या कार्यकर्त्यांना काँग्रेस कमिटीकडून कसलेही सहकार्य मिळत नाहीं. सेवादलाचे कार्य चांगल्या पध्दतीनें सुरूं आहे. ता.२१ रोजीं पुण्यास आलो.

(१) प्रांतांतील कार्यकर्त्यांना पत्रव्यवहारानें मार्गदर्शन केलें.

(२) सांगली जिल्ह्यांतील "सबल सिपाही" हे अंक प्रसिध्द करण्यांत नातीनें लक्ष घालून मार्गदर्शन केलें. अंक, गृहमंत्री श्री.सावंत व सरचिटणीस श्री.दादा यांचें अध्यक्षतेखाली दल-दिनानिमित्त प्रसिध्द झाला.

(३) दलपति श्री गुरुजी यांची भेट न झाल्यामुळें जानेवारी महिन्याचा कार्यक्रम ठरवूं शक्लो नाहीं. भेट झाल्यावर कार्यक्रम ठरवून आधींच प्रांतिक कार्यालयांत नोंद देईन.

(४) १५ जानेवारीस पुणें येथें म.प्र.कॉ.कमिटीची बैठक आहे. त्या बैठकी व्यवस्था सेवादलाकडून चांगल्या पध्दतीनें बनाविली जाईलच. त्या दिवशीं अगर आपणांस वेळ असेल त्या दिवशीं सेवादलाच्या प्रौढ कार्यकर्त्यांची सभा आपल्या अध्यक्षतेखालीं घेण्याचें आम्ही ठरवीत आहोत. वेळ, तारीख व संमति कळवावी, अशी विनंती आहे. कळावे.

आपला नम्र,

(आनंदीराम कुमट)
प्रांत सं घ ट क.

(१) श्री.प्रांताध्यक्ष. (२) श्री.अ.भा.संघटक. (३) श्री. सेवादल संस्थापक
(४) श्री. दलपति.

यांचेकडें रवाना.

GOA DAMAN DIU

PRADESH CONGRESS COMMITTEE

MARGAO (GOA), 9th January '63

My dear Doctor

Received yesterday your wire to which I have replied today as follows:-

"RADHA RAMAN RETURNING DELHI TENTH COMING AGAIN NEXT MONTH LETTER FOLLOWS".

I drafted it as per instructions from Shri Radha Raman himself who is to put a letter to you today. He came over here on the 3rd instant and returning to Delhi tomorrow. As he is our PRO appointed by the Congress President to guide us in conducting organisational elections, he is to come again more than once if he is not in a position to stay here throughout the period required for elections. He is to come back in the 3rd week of February and he has the desire to visit your place by that time. He has asked me also to go there along with him. I shall be glad to do so.

Last time you came to Goa and went back and I was left in dark. I should request you to simply inform me whenever you have any programme to visit this poor but good place of ours.

With regards,

Yours sincerely,

Purushottam Kakodkar

(Purushottam Kakodkar)

Dr. Hardikar,
K.H.Institute,
GHATAPRABHA.

Goa Daman Diu Pradesh Congress

AD HOC COMMITTEE

Ref. GP. 223/63 MARGAO (GOA). 18 - 1 - 1963.

My dear Doctor,

Thank you for your kind p.c. of 12th instant.

Shri Radha Raman is to come again to Goa in the middle of February and to spared about ten days. After that he desires to pay a visit to you and he wants me to accompany him. I shall be very glad to visit Ghataprabha, and specially the Health Centre not to speak of you and of Dr. Vaidya whom I promised long ago.

As far as Seva Dal is concerned, Shri Inamdar has sent Shri Kashelikar to organise Dal activities in Goa. He is doing his work satisfactorily under Shri Alvaro Pereira who has been appointed by the Pradesh Committee in charge of organising Seva Dal in Goa Daman And Diu. So the field is being prepared and further action for development of the activities should be taken. I am grateful to for your saying that your services might be requisitioned here at any time for organisational proposes. Yes, your guidance will be, I have no doubt about it, most useful to us. I am instructing Shri Alvaro Pereira to chalk out some programme for you when you spare time to visit us.

Thanking you with regards,

Yours sincerely,

Purushottam Kakodkar

(Purushottam Kakodkar
PRESIDENT

Dr. N. S. Hardik
GHATA PRABHA
(Hukeri Road)

30

Goa Daman Diu Pradesh Congress

AD HOC COMMITTEE

Ref. A/ /63 PANJIM (GOA), January 19, 1963

Most respected Dr. Hardikar,

I received your post card a few days back and am sorry for not having been prompt in replying. Please, forgive me.

Our Seva Dal activities in Goa are still in the infancy and we are trying our best to raise a good number of volunteers before June. We have just finished our Primary Training Camp for 64 volunteers including 10 girls but I do not know how many of them will now take up the Seva Dal work and be sincere and dedicated workers. During the Camp we gave the boys some knowledge about the rifles.

We have started our activities practically in all the Talukas but we have concentrated our attention on Panjim, Margao and Mapuca. Just today we have started our activities in Vasco and entrusted the work to one of the boys who attended the Camp.

The Eye Camps of the Bharat Blind Relief Mission are already over. Only one camp out of the three was organized under the auspices of Congress Seva Dal. The 2nd one was organized by Bharat Sevak Samaj and the 3rd by one of the local Clubs. I am sorry I do not know exactly Dr. Sharma's qualifications. The Mission was introduced to us by the Chief Secretary and the Government gave a small grant towards the expenses of the Camp. If I am not mistaken there were more than a thousand operations in all the 3 camps together.

Our Congress elections are due on the 25th February and therefore we are all busy with the preliminaries. Shall write to you again.

With my deepest respects, I remain,

Yours obediently,

Fernandes

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी

फोन नं. ६५७९४

टिळक भवन,
गोखले रोड (दक्षिण), खेड गल्ली,
दादर, मुंबई २८.

८८/६३

दि. २२/८

जा.क्र. १३ । वंदेमातरम् । सोपान गणपत नागरीवळक

शहर संघटक काँग्रेस सेवादल पंढरपूर

घर नं. ४ दत्त दर्शन दत्तगल्ली पंढरपूर

दिनांक २५।१।१९६३

माननीय,

पूज्य श्री हॉ. ना. सु. हर्डीकर

काँग्रेस सेवादल संस्थापक,

अखिल भारतीय काँग्रेस सेवादल

कर्नाटक आन्ध्र प्रांत विभाग

महाराज,

सप्रेम सालस्ते नमस्कार प्रणाम

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस सेवादल, महाराष्ट्र विभाग केंद्र पंढरपूर

प्रदेश - महाराष्ट्र जिल्हा सोलापूर केंद्र - पंढरपूर

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस सेवादल
केंद्र - पंढरपूर.

१ प्रदेश - महाराष्ट्र [illegible]

२ पत्रव्यवहारासाठी नाव श्री सोपान गणपत नागरीवळक [illegible]

[illegible]

१	सोपान गणपत नागरीवळक	शहर संघटक	उजवा गल्ली पंढरपूर	
२	देवेंद्र सदाशिव ज्वाळे	शहर संघटक	जुनाघर गल्ली, पंढरपूर	
३	शेषगिरी दत्तात्रय मासोळे	शहर संघटक	दत्तगल्ली नं. ४८ पंढरपूर	
४	नानासाहेब उत्तम [illegible]	तालुका संघटक	मोरवळे पो. ता. करवीर	"
५	शंकरराव नारायण मोरे	तालुका संघटक	दोडेगल्ली पंढरपूर	"
६	जगन्नाथ [illegible]	केंद्रनायक केंद्र १	पुरुषोत्तम [illegible]	"
७	तात्यासो शंकरराव देवकर	केंद्रनायक	हनुमान मंदिर [illegible]	"
८.	नामदेव पांडुरंग गोपकवाडे	केंद्रनायक केंद्र [illegible]	दोडेगल्ली [illegible]	"
९	पांडुरंग सोपान हसके	केंद्रनायक	दोडेगल्ली [illegible]	"
१०	सौ. सुभद्रा [illegible]	शहर संघटक (स्त्री विभाग)	दत्त मोजनालय पंढरपूर	

सरव्यक्ति --- बालगट --५० प्रौढगट ५० - कुमारका --१५. ७कृ" १२५

केंद्रसंख्या --- ३. १. मुलींचे नवीन सुरू केंद्र १ पत्ता - गोरक्षण विभाग पंढरपूर

२- जुनी बंद केन्द्र --२. पुष्पक दिवसापासून.

साहित्य विभाग :- १ लेझीम १०. - २- रोंग नगर. ३. हॉलीबॉल साहित्य

४- लांछ्या - १० ५- वाचनालय पुस्तके २००. -

तिसगाव - पंढरपूर शहर काँग्रेस सेवादलाकडे

वाचनालय यातले वाचनालयाचे नांव "काँग्रेस सेवादल वाचनालय पंढरपूर" असे आहे. ग्रंथालयाचे ग्रंथपाल म्हणून श्री. सोपान गणपत लोंढारकर हे काम पहात असतात या ग्रंथालयाची सुरुवात इ.स १९८९ पुढ झाली सुरुवातीस यामध्ये २०० पुस्तके होती आता एकूण ३०० पुस्तके आहे या ग्रंथालयास आरंभी भारतीय काँग्रेस कमेटीकडून 'दल समाचार' आणि काही संस्था व नेहरू प्रेमातले [illegible] हे मासिक फक्त मोफतच मिळायचे. वाचनालयाचे सभासद असल्याने सभासदांना सर्व सोयीसवलती फायदा घेता व आपल्या बौद्धिक ज्ञानाचा विकास करून घेता.

१. प्रत्येक रविवारी याप्रमाणे साप्ताहिक, पाक्षिक मासिक साप्ताहिक ज मासिक चर्चासभेचे कार्यक्रम पार पाडले.

२. दिनांक १६. सोलापूर जिल्हा काँग्रेस कमेटीने दिनांक १९।१२।१९६२ रोजी 'सेंट्रल को-ऑपरेटिव्ह बँकेत' श्री. नामदेवराव जगताप (अध्यक्ष जिल्हा काँग्रेस कमेटी सोलापूर) यांचे अध्यक्षतेखाली 'चीन आक्रमण निषेध' सभेचे आयोजन केले होते. सदर मिटींगला पंढरपूर शहर काँग्रेस सेवादलाचे पदाधिकारी व सैनिक उपस्थित राहिले. तालुक्यातून श्री. ना. कृ. उर्फ तात्यासो नवरे जिल्हा संघटक सोलापूर काँग्रेस सेवादल हे पण उपस्थित होते पंढरपूर शहरातील सैनिकांनी पंढरपूर ते सोलापूर आणि सोलापूर ते पंढरपूर असा एकूण ८८ मैल सायकलने प्रवास केला.

३. दिनांक १८ ते २१. या चार दिवसांत 'संरक्षण निधी' गोळा करण्यासाठी पैसे घेऊन स्वयंसेवक गावातून फिरले. अशारीतीने सेवादलाकडे राष्ट्रीय संरक्षण निधी गोळा करण्यात्यावेळी पंढरपूर तालुक्यात आला.

दिनांक २०।१२।६२ रोजी पंढरपूरपासून ११ मै अंतरावर असलेल्या विष्णुपद या स्थळी सैनिकांची सहल गेली

होते यामध्ये १५ सैनिकांनी भाग घेतला होता. समारंभानंतर, स्नेहभोजन, खेळ आदि कार्यक्रम उत्कृष्टपणे पार पाडले.

६. दिनांक २७-१२-८८ रोजी तहसील काँग्रेस कमेटीचे अध्यक्ष श्री. गणपत उर्फ बाबूराव डोंगरे यांचे अध्यक्षतेखाली इत्यादी कार्यक्रमांचे तसेच माजी सैनिकांचे फेर सैनिकीकरण [illegible] मार्गदर्शन करण्यात आले होते.

७. दिनांक २८-१२-८८ श्री. अनंतराव देशमुख, [illegible] यांचे अध्यक्षतेखाली [illegible] उपस्थित होते.

८. दिनांक २९-१२-८८. श्री. अनंतराव देशमुख, [illegible] यांचे अध्यक्षतेखाली [illegible] उपस्थित होते.

९. श्री. उद्धवराव देवतळे रहाणार [illegible] यांनी [illegible] यांचेतून राष्ट्रीय संरक्षण निधीस मोठी मदत केल्याबद्दल फेरूत गावकरी फुलून [illegible] रुपये गोळा केले. सदरचा निधी ते [illegible] यांनी नागरपालिकेचे व [illegible] राष्ट्रीय संरक्षण खात्यातले तत्कालीन [illegible] श्री. वा. ना. कोतुरे यांचे [illegible] केला आहे. अशा प्रकारे राष्ट्रीय संरक्षण निधी गोळा करणेसाठी नागरपालिकेस सहकार्य करण्यात आले

पंढरपूर शहर काँग्रेस सेवादलातर्फे 'राष्ट्रीय संरक्षण निधि' गोळा करून सदरचा निधि रुपये ३१ फक्त नामदार श्री. यशवंतराव चव्हाण माजी मुख्यमंत्री महाराष्ट्र राज्य व सध्याचे संरक्षणमंत्री यांचे नांवे पाठविण्यात आला असून सदरची मनीऑर्डर पोंच पावती पण मिळालेली आहे. [नोट :- कृपया 'अधिक माहितीसाठी' माहे डिसेंबर 'दल समाचार' अंक पान १६ वर" कृपा करून पहा.]

कार्यक्रम

दलदिनानिमित्त सकाळी ठीक ६ वा. वाजता सर्व सैनिक गणवेषांत हजर होते. कार्यक्रम ठरल्याप्रमाणे सर्व व्यवस्थित रीतीने पार पाडण्यात आले.

दलदिनानिमित्त सकाळी ७ ते ८ गीतगायन झाले. ७ पुरुष सैनिकांची प्रभात फेरी गांवातील मुख्य ठिकाणांपासून काढण्यात आली. सदर प्रभात फेरीत घोषणा प्रथम मीच देत होतो. जाइनाद हिंदू - जिंदाबाद, नेहरू चाचा - जिंदाबाद, काँग्रेस सेवादल - जिंदाबाद या घोषणांनी सर्व शहर दुमदुमून गेले होते. या कार्यक्रमांत येथील काँग्रेस कार्यकर्ते श्री. आण्णासाहेब रेवणकर, सौ. सुभद्राबाई जोशी सौ. विमलाबाई नगरकर यांनी पण अत्यंत उत्साहाने भाग घेतला होता.

दलदिनानिमित्त सेवादलावर झेंडावंदनाचा कार्यक्रम पंढरपूरांतील उत्साही, तडफदार काँग्रेस कार्यकर्ते व पंढरपूर नगरपालिका अध्यक्ष श्री. म. बा. मोदुले यांचे शुभहस्ते झाला. सदर शुभप्रसंगी श्री. बबनराव बडवे, श्री. जगतसिंह शिंदे श्री. पु. बा. अंधवकेकर वगैरेंच गांवातील प्रतिष्ठित काँग्रेस कार्यकर्ते उपस्थित होते. अध्यक्षांनी चीनने भारतावर केलेले पातकी आक्रमण व सैनिकांचे कर्तव्य काय? या विषयावर सैनिकांना मार्गदर्शन केले. झेंडावंदनानिमित्त ५ पुरुष सैनिक उपस्थित होते.

दलदिनानिमित्त नगरपालिका उद्यानात दुपारी १ ते ५ या वेळेत सहभोजनाचा कार्यक्रम झाला. अत्यंत उत्साहाने २ खेळांचे सामने पार पडले. सहभोजन संपल्यानंतर सेवादल या विषयावर मार्गदर्शन विचारण्यात आले. असा गीतांचा कार्यक्रम झाला.

१ सेवादल स्थापना का केले? २ सेवादल स्थापन केले नसते तर
३ सेवादलाने आजपर्यंत कोणती प्रगति केली? - - - आदि प्रश्न
सैनिकांनी विचारले. त्याचे वेळी श्री. अशोकराव सोनकवडे यांनी

श्री पु बा अहवलकर गुरुजी, श्री सोडवळ गुरुजी यांनी सैनिकांच्या झांकेचे निरसन केले. या चर्चेच्या कार्यक्रमात सैनिकामध्ये व कार्यकर्ते यांचेमध्ये एक प्रकारची स्पर्धाच निर्माण झाली होती सैनिकामध्ये झकंदरीत नवचैतन्याची भावना दिसत होती

कार्यक्रमाचा वृत्तांत दत्तदिनानिमित्त सायंकाळी ४-३० ते ६-३० या वेळेमध्ये मान्यवर श्री बा.प्र.उर्फ बबनराव बडवे यांना सैनिकातर्फे सलामी देण्यात आली त्यानंतर सैनिकांसाठी कबड्डी स्पर्धा हा खेळ २० मिनिटे, तसेच मुलींचा लंगडी हा खेळ पण उत्कृष्टपणे झाला खेळ संपल्यानंतर श्री सो.ग तागडकर, यांनी अहवाल वाचन केले

अहवाल वाचनानंतर श्री बबनराव बडवे अध्यक्षीय भाषण ३० मिनिटे भाषण झाले भाषणात त्यांनी - १. समाजवादी काँग्रेसचा २. चीन आक्रमण आणि मुख्य मंत्रीपदाचे राजीनामे ३. या सैनिकाचे सध्याचे कर्तव्य कोणते ? R.S.S. काय काँग्रेस सेवादल यातील फरक काय ? या विषयावर मान्यवरांनी मार्गदर्शन केले. यावेळी प्रमुख अनेक आणि काही कार्यकर्ते हजर होते

दत्तदिनानिमित्त खालील स्पर्धकांना पुस्तके बक्षीस देण्यात आली.

१. कबड्डी स्पर्धेबद्दल - मीरत रेंज पुस्तक श्री. व. दा. पुरंदरे यांना.
२. रक्षक दलाची स्पर्धेबद्दल - आर्मस सॉल्जर्स्ची पुस्तके कुमारीना देण्यात आली
३. रक्षक केंद्र चालविल्याबद्दल - आर्ट्स्टोडास जगत पुस्तक श्री. तु. के. गाडगीळ यांना
४. रक्षक केंद्र चालविल्याबद्दल - श्री छत्रपति शिवाजी पुस्तक श्री. द. ह. कोष्टी यांना.

अशाप्रकारे दत्तदिनाचा कार्यक्रम सायं ५ ते ७ वाजता संपन्न झाला. सर्वांनी दत्तदिनाचा कार्यक्रम उत्तम प्रकारे पार पाडण्यात आला.

यंदाचे वर्षी सेवादलाचा दत्तनिधी ठोकुण २८ रुपये जमलेला आहे. सदरचा निधी श्री. सो.ग तागडकर यांचेकडे आहे.

तालुका काँग्रेस कमेटीचे अध्यक्ष श्री. आ दा उर्फ बाबूराव पाटील, दत्तज व तालुकदार साहेब श्री. औदुंबर कोंडीबा पाटील, पंढरपूर नगरपालिका पंढरपूर व पंढरपूर शहर यांचे उत्साही व तडफदार तरुण काँग्रेस कार्यकर्ते आम्हाला नेहमी मदत करतात. तसेच मार्गदर्शन पण करतात. याबद्दल आम्ही त्यांचे अत्यंत आभारी आहोत.

कृपया करून मागे पहा

मागे लिहिलेला मासिक अहवाल व दैनंदिन कार्यविवरण सादर करतांना आम्हाला फार आनंद होत आहे कृपा करून पोचल्यावर याचे ताबडतोब उत्तर द्यावे ही विनंती.

पंढरपूर दिनांक २५।१।१९६२

ह. स. स्वामी — सो. ग. जांभळेकर

शहराधिनायक — शहर संघटक

पंढरपूर शहर काँग्रेस सेवादल — पंढरपूर शहर काँग्रेस सेवादल

केंद्र - पंढरपूर — केंद्र - पंढरपूर.

ग. बा. जोशी

अध्यक्ष

पंढरपूर तालुका काँग्रेस कमिटी पंढरपूर.

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस सेवादल
केंद्र - पंढरपूर.

रवाना [illegible] दि. २५।१।६२ रोजी प्रत माहितीसाठी रवाना [illegible]

प्रत माहितीसाठी रवाना -

श्री. [illegible], [illegible] संघटक, [illegible]

श्री आनंदीलाल [illegible] संघटक, [illegible]

श्री. [illegible], महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी [illegible]

श्री. [illegible] अध्यक्ष, [illegible] काँग्रेस [illegible]

श्री [illegible] जिल्हा संघटक, [illegible]

यांना माहितीसाठी [illegible] केला असे

दिनांक २५।१।६२.

सो. ग. जांभळेकर

शहर संघटक

नायक [illegible] सेवादल केंद्र पंढरपूर.

दिनांक २५।१।१९६२.

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस सेवादल
केंद्र - पंढरपूर.

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस सेवादल
केंद्र - पंढरपूर.

३६

माहे जानेवारी १९६३

पंढरपूर

वंदेमातरम !

पंढरपूर शहर ...
काँग्रेस सेवादल कार्यालय
शहर संघटक काँ से. पंढरपूर

पूज्य श्री हॉ ना सु हर्डीकरजी,

सेवेत सादर प्रणाम.

विनंती विशेष :- सन १९६२ मध्ये सेवादलातर्फे शिक्षण घेतलेल्या सैनिकांना दर समाचार ग्राहक बनावेण्यात आले आहे सदरचा नोंद पूज्य श्री सर्व इनामदार ऊर्फ भाऊ सेवादल संघटक (ग्रा) काँग्रेस कमेटीकडे ठेवावयाचे आहे

सोमवार दिनांक २१.१.१९६३ पासून सेवादल सैनिकांना रायफल शिक्षण देण्यास सुरुवात केली आहे स्थळ :- पोलीस कचेरी पंढरपूर

* रायफल शिक्षण घेत असलेल्या सैनिकांची नांवे *

क्र.	सैनिकांचे संपूर्ण नांव	वय	शिक्षण	पत्ता
१	श्री दगडू गंगाराम भुईटे	२१	मॅट्रीक	दोकेगल्ली पंढरपूर
२	श्री ज्ञानेश्वर काशीनाथ मेनकुदळे	१९	मॅट्रीक	" "
३	श्री नामदेव लक्ष्मण डोंगरे	२१	"	" "
४	श्री केशवलाल हनुमंत [illegible]	२१	"	" "
५	श्री नामदेव कोंडू [illegible]	२१	"	चोखामेळा पंढरपूर
६	श्री रामचंद्र गंडुबा देवे	२२	"	लक्ष्मण बाबू रेडे शाळेजवळ पंढरपूर
७	श्री दशरथ आनंद नागटिळक	१९	इ १० वी	दोकेगल्ली पंढरपूर
८	श्री लक्ष्मण दशरथ देवे	१८	इ ९ वी	लक्ष्मण बाबू रेडे शाळेजवळ पंढरपूर
९	श्री पांडुरंग सोपान हाके	२०	इ १० वी	दोकेगल्ली पंढरपूर
१०	श्री भाऊ कृष्णा रेडेकर	१८	इ ९ वी	" "
११	श्री विठ्ठल रामाराम देवकर	१९	"	हनुमान मैदान पंढरपूर
१२	श्री मुरलीधर नारायण कदम	१९	"	स्टेशन रोड पंढरपूर
१३	श्री वसंत सुकदेव अलकुटे	२०	इ ९ वी	दोकेगल्ली पंढरपूर
१४	श्री रामचंद्र महादेव पवार	१९	इ १० वी	" "
१५	श्री दत्तात्रय लक्ष्मण कोळी	१९	मॅट्रीक	जुनीपेठ पंढरपूर.
१६	श्री जगन्नाथ कृष्णा बाबर	२०	मॅट्रीक	२५४४, पुरुषोत्तम पडळ पंढरपूर

वरील सैनिकांना रायफल शिक्षण देण्याची सोय श्री. ग. वा. उर्फ बाबूराव जोशी तालुका काँग्रेस कमेटी अध्यक्ष यांनी केली असून पोलीस कचेरीतर्फे सायंकाळी ५ ते ६ या वेळेत फक्त २ तास शिक्षण दिले जाते.

अध्यक्ष
पंढरपूर तालुका काँग्रेस कमेटी.

श्री ग नागटिळक
शहर संघटक.
काँग्रेस सेवादल केंद्र पंढरपूर

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी

फोन न. ६५७२४

अध्यक्ष
श्री. विनायकराव पाटील

उपाध्यक्ष
श्री. बाबासाहेब सवनेकर

सरचिटणीस
श्री. हरि गोविंदराव वर्तक
श्री. वसंतराव पाटील
श्री. मोहन धारिया

टिळक भवन,
गोखले रोड (दक्षिण), लोकमान्य नगर,
दादर, मुंबई २८.

दि. ४-४-१९६२

१०१ शुक्रवार पुणे २

पूज्य श्री. विनायकरावजी पाटील,

प्रांत अध्यक्ष - म.प्र.काँ.कमिटी - मंत्री २८

सेवेत सादर प्रणाम,

सोबत मार्च १९६१ महिन्याचा अहवाल व झालेला खर्च, ६५१७, ८१७८। स्टेशनरी आदींचा सर्व तपशील पावत्यासह पाठवीत आहे. मंजुरी मिळावी ही विनंती.

फेब्रुवारी १९६२ चा सर्व मिळणे असलेला } १५६.१२
मार्च १९६२ चा झालेला खर्च } १४२.२८
२९८.६०

वजा मिळणे आलेले : रु.

हया महिन्यांत परीक्षा सुरू असल्यामुळे जास्त दौरा करू नये निर्णय घेतला आहे. पण साताऱ्या, महाबळेश्वर, वाशी, प्रतापगड येथे पूज्य. डॉ. हर्डीकरांनी दौरा काढले आहेत म्हणून त्यांच्याबरोबर राहणार आहे, व पुढे जिल्ह्याचे काम अजिबात मंदावले असल्याने १५ अप्रिल नंतर लिहिले जाण्याबद्दलचा पत्रव्यवहार संबंधित सेवादलाचे अधिकारी व जिल्हा काँग्रेस कमिटीचे अधिकारी यांचेशी सुरू आहे. ज्या जिल्ह्यात जास्त मी जाऊन आलो, त्या जिल्ह्यात परत तीन महिने मी जात नाही. याप्रमाणे कमिटीचे सर्व काम जास्तीत जास्त काम कसे करता येईल याचा प्रयत्न मी करीत असतो. मी हस्तरांकून अनामत रक्कम घेत नाही. महिनाअखेर अहवाल व बिल पाठवीत असतो व प्रवासखर्च पंधरवारी रु.१० चे वर जाऊ देत नाही. या अशा विशिष्ट पध्दतीने मी काम करीत असतो. मार्च फेब्रुवारीचे बिल अद्याप मिळाले नाही. बिलांची रक्कम त्वरित मिळावी अशी आपणास आग्रहाची विनंती आहे.

(मागे पहा

(२)

दौऱ्याच्या प्रवास खर्चाबद्दलही ठोस निर्णय घेऊन आम्हांस सूचना केल्यास त्याप्रमाणें मी वागावयास तयार आहे. पण प्रवासखर्चाचे बिलें २।२ महिनें पेंडिंगमध्यें पडलेली मला रुचत नाहीं, हें आपणांस माझी अडचण म्हणून खुल्या अंतःकरणानें लिहीलें आहे. त्याबद्दल गैरसमज करून घेवूं नयें ही विनंती

आळंदी येथील शिबिराचे देणेबद्दलही आपण त्वरित निर्णय द्यावा ही आपणांस नम्र विनंती आहे. कळावे.

आपला नम्र सहकारी

(आनंदीराम कुमठे)

प्रांत संघटक.

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस से
केंद्र - पंढरपूर.

वंदेमातरम्

पंढरपूर शहर काँग्रेस सेवादल

नं. क ६२
६।४।६३

दिनांक ६ अप्रैल १९६३

पूज्यनीय पद्मभूषण डॉ. ना. सु. हर्डीकर साहब,
काँग्रेस सेवादल संचालक तथा संस्थापक

महाराज

सेवेत सादर प्रणाम

आपले पाहिले वाचे पत्र मिळाले. वाचून खूप खूप आनंद झाला आहे फेब्रुवारीचा मासेक सेवादल आपणाकडे पाठवला होता. तो आपणास मिळाला च असेल. कृपा करून त्याची पोहोच द्या पाहू.

बाबत आपल्या अवलोकनाचे माहे मार्चचा मासेक कोणतेही अद्यवाप पाठवून देत आहे. त्याचा आपण प्रसन्न स्वीकार करावा योग्य त्या सूचना आम्हाला द्याव्यात ही विनंती.

पत्राचा लाभ नेहमी होत राहे. पत्राचे उत्तर उशीर देणे. यहल्ला आपण [illegible] देऊन आहात करार [illegible] स्वातंत्र्यसंग्रामातले [illegible] सेवादल [illegible] [illegible]

वंदे मातरम्

जा. क्र. ६२
दि. ४।१९६३

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस सेवादल
केंद्र - पंढरपूर.

पंढरपूर शहर काँग्रेस सेवादल
काँग्रेस सेवादल कार्यालय पंढरपूर
४ एप्रिल १९६३

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस सेवादल महाराष्ट्र विभाग
प्रदेश - - - महाराष्ट्र जिल्हा - - - सोलापूर केंद्र पं

मासिक अहवाल १९६३

(१) केंद्र संख्या :- १) आझाद केंद्र नं. १ स्थळ - गोरक्षण पंढरपूर
२) आझाद केंद्र नं. २ " - लोकमान्य टिळक यांचे मठा समोर
३) आझाद केंद्र नं. ३ " - खुल्लीचे गोरक्षण पंढरपूर

(२) साहित्य विभाग :- (१) लेझीम १० (२) रिंग नग ३ (३) खात मटा कवेला चेंडू मुलींच्या उड्या मारण्याच्या दोऱ्या नग ६ (५) वाचनालय पुस्तके २१०

(३) वाचनालय विभाग :- पंढरपूर शहर काँग्रेस सेवादलातर्फे वाचनालय चालविले ग्रंथालयाचे ग्रंथपाल म्हणून श्री. सो. ग. नागटिळक हे काम पहातात. वाचनालय सोयीचे असल्याने सर्व सैनिक त्याचा भरपूर फायदा घेतात या महिन्यात ३० खाजगी व ३० सैनिकांनी वाचनालयाचा फायदा घेतला. अधिकाऱ्यांनी सर्व सैनिक आपल्या बौद्धिक ज्ञानाचा विकास करून घेतात वाचनालयास सहाय्यक म्हणून श्री. गं. सु. मासाळ व. श्री. ज. कृ. वाघ हे काम पाहातात

(४) विशेष घडामोडी :- (१) कै. डॉ. राजेन्द्र बाबू - यांस श्रद्धांजलि दिनांक १ :- भारताचे माजी राष्ट्रपति डॉ. बाबू राजेंद्र प्रसाद यांचे अकस्मिक निधन महात्मा गांधीच्या मृत्युनंतर देशाला दुसरा धक्का हा पडला! - राजाजी.

दिनांक १ रोजी सदर दुःखात्म्यास सेवादलावर सैनिकांतर्फे श्रद्धांजलि अर्पण करून, मृत आत्म्यास शांति मिळण्यासाठी दुखवटा व्यक्त करण्यात आला सायंकाळी वाजवंटात झालेल्या जाहिर सभेस पूर्ण सेवादल सैनिक उपस्थित होते

(२) दिनांक २ रोजी तालुका काँग्रेस कमेटीचे अध्यक्ष दे. भ. श्री. ग. वा. उर्फ बाबूरावजी जोशी यांचे अध्यक्षतेखाली काँग्रेस कार्यालयात मिटिंग घेण्यात आली होती अध्यक्षांनी सैनिकांना राजेंद्र बाबूच्या कार्य विषयी माहिती देऊन आर. एस. एस. वी. व काँग्रेस सेवादल संघटित पणाबद्दल सांगून मार्गदर्शन केले

(३) महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस सेवादल महाराष्ट्र विभाग गुरुवार दिनांक ७ महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस सेवादलाचे [illegible]

P.T.O.

उत्साही प्रदेशीय संघटक श्री. आनंदराम कुमटकार यांनी पंढरपूर काँग्रेस सेवादलास दिलेली भेट :-

कार्यक्रम विभाग :- (आझाद केंद्र नं. १) गोरक्षणाच्या मैदानावर शारिरिक व सांस्कृतिक कार्यक्रमाची पहाणी करून त्यांनी सेवादलविषयी समाधान व्यक्त केले. रात्री ८ वाजता काँग्रेस कमेटीच्या कार्यालयात गरूण सैनिकांसमोर बोलतांना ते म्हणाले काँग्रेस सेवादलाचे प्रमुख ध्येय म्हणजे सेवादलात येणाऱ्या तरूणांचा वैयक्तिक विकास करणे. हेच आहे. आजच्या तरूण त्याच्या भवितव्याबद्दल उदास दिसतो याचे आत्मविश्वास कमी झाल्यासारखा वाटतो. त्यासाठी सेवादलातल्या प्रत्येक सैनिकाली स्वतःत जिज्ञासूवृत्तीने ज्ञानवृद्धि केली पाहिजे.

(४) प्रत्येक रविवारी साप्ताहिक, पाक्षिक, त्रिसांप्ताहिक, मासिक ध्वजवंदनाचे कार्यक्रम पार पाडण्यात आले

ध्वजवंदन :- रविवार दिनांक १०रोजी सकाळी ७ वाजता पाक्षिक ध्वजवंदनाचा कार्यक्रम लोकमान्य काँग्रेस कमेटीचे अध्यक्ष श्री. ग. वा. फि बाबूराव जगडी यांचे शुभ हस्ते झाला त्यांनी देशातील सध्याची राजकीय परिस्थिती तसेच आर्थिक संकल्प करण्याबद्दल सैनिकांना मार्गदर्शन केले सदर शुभ प्रसंगी श्री. नाणासो रूपनर. श्री. सोउवळ गुरूजी. श्री नानासो सांगोलकर आदि गावातील प्रतिष्ठीत काँग्रेस कार्यकर्ते उपस्थित होते.

(५) **सहभोजन विभाग** :- रविवार दिनांक १०रोजी पंढरपूर गावून एक मैल असलेल्या "पाण्याची गिरण: उद्यान विभाग" प्रतिकाणी भगिनींचा सहल काढण्यात आली होती. सहभोजनाचा कार्यक्रम अत्यंत उत्साहाने व खेळकी सैलीने पार पडला सहभोजन संपल्यानंतर समरगीतांचा कार्यक्रम उत्कृष्ट झाला कार्यक्रमात एकूण २० बाल भगिनींनी भाग घेतला होता. सहलीची जबाबदारी भगिनींचे केंद्र नायक श्री. ना. पां. गायकवाड. यांनी उत्कृष्टपणे पार पाडली कुमारी. नित्यावली बाबूलाल गांधी कुमारी. शामल चव्हाण गावकर यांनी बरेच सहाय्य केले.

(६) **आजारी भगिनीची चौकशी** :- सेवादलातील कार्यप्रवृत्त व ध्येयनिष्ठ भगिनी कुमारी निर्मलरेखा भाऊराव मोदीयेल या दोन दिवस आजारी होत्या आजारी असलेल्या सेवादलातील अधिकारी वर्गी ही त्यांच्या घरी जाऊन आजारीपणाबद्दल चौकशी केली व औषधोपचार

करण्यास सांगितलेले व शासकीय सेवादलातील सैनिकांचा वेळोवेळी त्यांच्या दारगुली बाबलीविजयी स्नेहसंमेलनाच्या कार्यविषयी काळजी घेतली जाते व त्याना मदत पण केली जाते.

(७) **राष्ट्रीय संरक्षण निधी विभाग**:- पंढरपूर डाहर काँग्रेस सेवादलातर्फे स्थानिक राष्ट्रीय संरक्षण निधी समितीचे अध्यक्ष श्री भ.ग भादुले यांचेजवळ सैनिकांतर्फे राष्ट्रीय संरक्षण निधीस गोळा केलेले एकूण ४ रुपये फक्त सोपविले

८) **झेण्डावंदन विभाग**:- रविवार दिनांक १७ सेवादलावर आजादके दिवस निमित्त साप्ताहिक झेण्डावंदनाचा कार्यक्रम पंढरपूरात उत्साह व तडफदार भगिनी सौ रुक्मिणीबाबू जोशी (स्त्री संघटना विभाग डाहर संघटक) यांचे हस्ते झाला. अध्यक्षांनी मार्गदर्शन करतांना भगिनी वर्गाना सध्याच्या राजकीय परिस्थितीत भगिनींचे कर्तव्य काय ? याविषयावर मार्गदर्शन केले सदर झेण्डा प्रसंगी झेण्डावंदनानिमित्त ५० सैनिक उपस्थित होते

९) **सफाई विभाग**:- दिनांक १९ सेवादल शिबिरागणावर सफाई करण्यात आली सफाई विभागात खेळाचे मैदान स्वच्छ करणे मैदानावर पाणी संपडणे सारख्या घालणे इ. कार्यक्रम झाले यामध्ये सर्व सैनिकांनी श्रमदान सफाईचे महत्व समजावून सागण्यात आले यामध्ये सर्व सैनिकांनी व भगिनी वर्गानी अत्यंत उत्साहाने भाग घेतला होता.

१०) **मिटिंग विभाग**:- दिनांक २२ सायंकाळी ठीक ७ वाजता केंद्र संघटनेवर सेवादल कार्याचा अधिक विकास करण्यासाठी तसेच मे महिन्यात पुढे श्री स.वा. दुनाम दारजी अखिल भारतीय संघटक पद्मभूषण डॉ. ना सु. हर्डीकर साहेब सेवादल संस्थापक तथा संचालक यांचे मंगलागमन नंतर पंढरपूर डाहरात (महाराष्ट्र राज्यामध्ये) शुभागमन होत असल्याकारणे कार्यक्रमाची पूर्व तयारी करण्यासाठी श्री. सो. ग. नागोळकर यांचे अध्यक्षते खाली फक्त सेवादल पदाधिकाऱ्यांची मिटिंग घेण्यात आली होती या मिटिंगला सेवादल गणवेष विजयी (सामाजिक स्वयंसेवक विभाग) तसेच मे महिन्यात मेळावा अथवा डोंगर घेण्याविषयी पण अधिक चर्चा (विचार - विनमय) करण्यात आली.

११) **कार्यालय विभाग**:- दिनांक ३ रोजी सेवादलकार्यी तयारीसाठी काढण्यात आलेल्या पत्रकावर १५० सैनिकांच्या सह्या घेण्याचा संकल्प पुरा करण्यात आला आहे यापुढे पण स्वाक्षरी घेण्याचे व प्रत्येक आजी माजी सैनिकांच्या नोंदणी समजावून घेण्या [illegible]

१२) **सेवादल पदाधिकारी नियुक्ती** :- सेवादलाच्या कार्य आधिक जबाबदारीसाठी व सेवादल संघटना बळकट करण्यासाठी जिल्हा टिळक यांच्या अनुमतीने (१) श्री. नागनाथ उद्धव सिंगण (डोहर कार्यालयमंत्री) २) श्री. गंगाधर सुकदेव माशाळ (डोहर सहाय्यक संघटक) ३) श्री. जगन्नाथ कृष्णा बाबर (डोहर द्वितीय) इतक्यांची नेमणूक करण्यात आली आहे तेव्हा कृपया यांची आपल्या ऑफिसला जरूर ती नोंद घ्यावी ही विनंती

१३) रविवार दिनांक २७ :- महाराष्ट्र राज्याचे महसूल खात्याचे उपमंत्री जमादार राजाराम बापू पाटील यांची पंढरपूरास भेट - काँग्रेस कमिटी फेरीचे स्वागत करण्यात आले. टिळक स्मारक मंदिरात दुपारी २ ३० ते ३ ३० पर्यंत डोहर कार्यकर्ते सोनी डोहर चेरा बंधूना मार्गदर्शन केले. डोहर बंधूच्या अडीअडचणी समजावून घेऊन त्यावर विचार विनिमय करण्यात आला या सदर बैठकीस गावचे सेवादल सैनिकांनी पण भाग घेतला होता.

१४) **स्वामी विवेकानंद जयंती** - पंढरपूर डोहर काँग्रेस सेवादलातर्फे यावर्षी स्वामी विवेकानंद जयंती साजरी करण्यात आली त्याच्या जयंतीनिमित्त सेवादल सैनिकांनी यांच्या चरित्रावर माहिती सांगितली तसेच सेवादलातर्फे जयंतीनिमित्त वक्तृत्व स्पर्धा ठेवण्यात आली होती. तेव्हा या वक्तृत्व स्पर्धेत सर्व सैनिकांनी अत्यंत उत्साहाने भाग घेतला होता.

टीप - वरील हकीकत मासिक अहवाल सादर करताना आम्हाला अत्यंत आनंद होत आहे कृपा करून अहवाल पोहोचल्याबद्दल यांचे कळवून उत्तर द्यावे ही विनंती. दिनांक ५/७/६३

सो. ग. जागटेदक
स्थानिक अधिनायक
पंढरपूर काँग्रेस सेवादल पंढरपूर

डोहर कार्यालयं मंत्री
पंढरपूर काँग्रेस सेवादल पंढरपूर
ना. पां. गव्हाणकवाडे
केंद्र नायक
महिला विभाग काँ. सेवादल पंढरपूर
दिनांक ५/७/६३

रं. सु. माशाळ
डोहर सहाय्यक संघटक
पंढरपूर काँग्रेस सेवादल पंढरपूर
दिनांक ५/७/६३

प्रत :- [७] श्री. स. वा. इनामदार अ. भा. संघटक दिल्ली [८] श्री. सुलेमान खाँ पठाण मुकुंदो दफ्तरी नागपूर [३] श्री. आनंदराम कुमरमाई प्रदेशीय संघटक पुणे [४] श्री. नामदेवबाबा जगताप जि. काँ. क. अध्यक्ष [५] श्री. तात्या नवले जिल्हा संघटक [६] श्री. सुरेश विश्वनाथ गाजमोटे डोहर कार्यालय मंत्री (पंढरपूर)

Phones: 3952 3478 Telegrams: "MYCONGRESS"

Mysore Pradesh Congress Committee

RACE COURSE ROAD, POST BOX NO. 1932, BANGALORE-9

Ref. No. 1905/63

Dated 11th April 63.

CONGRESS SEVA DAL.

Dear Doctorji,

Hope you are aware of the meeting discussions through Sri, Watveji, our Samyojak. I came to know after your visit to Bangalore you are not satisfied by the General Work of Seva Dal. Here below I give you an exact picture of what is happening in the State regarding the Seva Dal Organisation.

After I took charge of the organisation I contacted all our old workers who were trained at Bargalore in 1960 as District Workers to work in their respective Districts. In this we have made a provision to pay Rs. 100/- to the worker, whom approve by the D.C.C. and Samyojak and ~~x~~ on a basis of fifty- fifty by D.C.C. and Pradesh. After their appointment they started their work in their respective Districts, but to our great disappointment we found no D.C.C. so far helped the worker in having an Organisation at their respective Districts. They want Seva Dal only at the time ~~of~~ they require such as some function or election, to come and stand at the gates or shout for election purpose, more than this I never think they thought the organisation as serious. Seva Dal Organisation as you already know is not a mere assemble of young boys or girls but it

it is trained body, for which we have together boys and girls and give Training this has not been done by any D.C.C. so far. What so far done is only by the mere struggle of our workers. Of course the P.C.C is spending about Rs. 10-15 thousand by way of pay to organisers and a secretary and some travelling allowences to Pradesh Officers to go on tour or to attend some meeting and camps. I have been contacting mostly all D.C.C. in connection with camp and organisation but to my surprise there are so many D.C.C. who so far not even replied to this office. To be frank no D.C.C. is sincere about the organisation except two or three in the State.

Regarding Bangalore is concerned, when I came itself there was no Organisation at all. There where some boys, who are not coming now. a. days. We had an Organiser but for about a year he never showed any work hence the B.C.D.C. removed him and appointed another part time worker. His main work was whenever we wanted some boys he will get them from some Hostels and send them off after the function. This I felt very bad, where the have no training or anything. So the BCDCC has stopped him also. Now there is no worker in City here. I have contacted the President Sri. Subbanna many atime and he promised that he will give some in this holidays. I am always ready to go anywhere to give training provided some boys is arranged by the local people concerned.

es: { 3952
3478

Telegrams: MYCONGRESS

Mysore Pradesh Congress Committee

RACE COURSE ROAD, POST BOX NO. 1932, BANGALORE-9

Ref. No. 1965/6

Dated 11-4-1963

CONGRESS SEVA DAL.

--3--

. am trying my level best to have a good Seva Dal ~~xixix~~ Unit through out the State. I want to regain the name of Karnatak in the field of Seva Dal activities, but a small Co-Operation from the D.C.C.'s concern will help a longway, which is absolutely nil at present.

With your guidence and some help from the D.C.C. I cam promise you in a year I will turnou a good job. To mention some of Districts where we have nil work.

1. Shimoga.
2. Bellery
3. Mandya
4. Tumkur
5. Chitradurg
6. Bangalore
7. Kolar.

Thanking you,

ours Sincerely.

(M.K.KRISHNAN)
PRADESH ORGANISER

Mr. N.S.Hardikar
Sanchalok,
Congress Seva Dal
Ghataprabha
B E L G U M

महाराष्ट्र प्रदेश काग्रस कामटा

अध्यक्ष
श्री. विनायकराव पाटील
उपाध्यक्ष
श्री. बाबासाहेब सवनेकर
सरचिटणीस
श्री. हरि गोविंदराव वर्तक
श्री. वसंतराव पाटील
श्री. मोहन धारिया

टिळक भवन,
गोखले रोड (दक्षिण), लोकमान्य नगर,
दादर, मुंबई २८.

प. नं. 363 दि. 29/8/1983

पू० डॉ० साहेब. आंना—

सादर प्रणाम

आपले पत्र मिळाले..

① प्रतापगड + वाई + महाबळेश्वर येथील कार्यक्रमाबद्दल- या व्यवहारांने स्वरूप प्रथम केले., गाडी अद्याप मिळाली नाही. कराडच्या पोट निवडणूकीला सर्व गाडुमा- अटकल्या आहेत अशे कळले मी वैयक्तीक पैसा जोडून- कार्यक्रम केलेच्या होया महिण्यांनच पडून आणण्याच्या प्रयत्नांत होतो. परंतु प्रदेश कॉग्रेस कमिटी कडून 3000/- दोन महिण्याचे प्रवास- खर्च अद्याप मिळणे बाकी आहे. अद्यप्तांना केक दा लिहले पण- अद्याप पैसे नाहीत. आंआं देवाधर्म कार्यालयाच्या कडून जो मानधन मिळतो तो अधा- अद्याप आला नाही. पू० डॉ० साहेब व माझ्या दोघांना- आंना प्रवास आणा जाने व अनुषंगिक खर्च कडून आमची कुचंबणा income tax ची होणार आहे. ? मनांत स्वरूप- दर्शी कार्य कर्तव्यात दोघा व आहे तितका पैसा उपलब्ध करून देवदा आहे. म्हणून- वरिल- कार्यक्रम बघणे अशक्य आहे. ही स्वरूप दुसरी परिस्थिती. लिहिली आहे. राग मानू नये तोच आंत व्यक्त केली. तरि मी सारखा प्रयत्नांत आहे. निराश आहे. शक्यतो तया- महिण्यांनच वरील कार्यक्रम- आटोपणार आहे. नाहीतर पुढील पू० जिल्हाप्रमुखजी व आपली दोघा सवडीने मेळावे आंतरवाली- सवडीने दोघांना- सर्व निरोपही ~~आलेले~~ आले आहे. आपण दोघांना सर्व सोयीने होईल अशे आहे का ? मुंबई- किंवा दिल्ली दोघांनी नाही तर मला. खर्चाने कुठलाच हेतू नाही. मुंबईचे तो मेळावे विचार, कुरण- मध्ये दोघ दिवस- जिल्हाप्रमुखजी यांचे सोयीचे

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी

टिळक भवन,
गोखले रोड (दक्षिण), लोकमान्य नगर,
दादर, मुंबई २८.

अध्यक्ष
श्री. विनायकराव पाटील
उपाध्यक्ष
श्री. बाबासाहेब सवनेकर
सरचिटणीस
श्री. हरि गोविंदराव वर्तक
श्री. वसंतराव पाटील
श्री. मोहन धारिया

[illegible]

[illegible]

आपला नम्र [illegible]

[illegible]

[illegible]

"CONGRESS"

Phone : 92

GOA DAMAN DIU

PRADESH CONGRESS COMMITTEE

SD/ 475 /63.

MARGAO (GOA), 26th May 1963.

Dear Dr. Hardikar,

The Prime Minister made reference to you day before yesterday, evening, and again yesterday morning before entering the plane for Bomba; Yesterday he told me that he received a wire from you informing that ~~he is~~ you are not coming, because it was too late. Day before yesterday he had asked me whether I knew you to which I said 'Yes'!

Now he will be requested to come again in October. He has not been seen by the people in the northern-most part as well as in the southern-most part. Therefore Goa deserves his second visit not very far from now

Also we have invited the next session of the AICC to be held in Goa. The AICC members welcome it by applauding and cheering when the Congress President, Shri Sanjivayya, announced it, during the last session in Delhi. We have started reminding the AICC so that there may be no doubt about holding the next session in Goa.

We require strong organisation of Seva Da in Goa at present. So far, our activities have been very poor. Something is to be done to give push to organise it. Your guidance in the matter will solve the problem, I believe.

ith regards

Yours sincerely,

Purushottam Kakodkar

Dr. Hardikar,
Health Centre,
GHATAPRABHA.
(Dist. Belgaum)

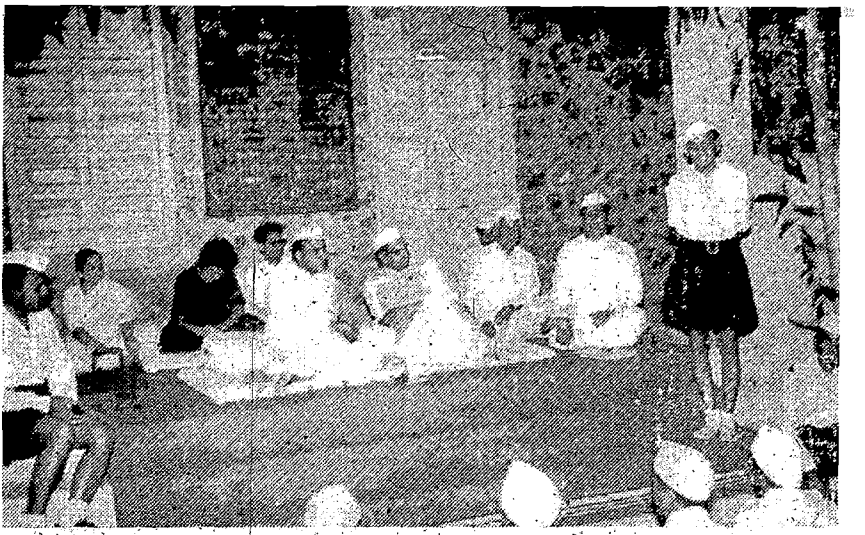

शिबिराधिपति श्री. कुमठभाई शिबिराची माहिती देत असून व्यासपीठावर ना. चौधरी, श्री. धारिया, स् जेन अबेल, सौ. धारिया, डॉ. मंगुडकर आदि दिसत आहेत.

काँग्रेसचा कणा बनून तिला शक्ति देणाऱ्या सेवादल संघटनेकडे अधिक लक्ष पुरवावे

पंढरपूर शिबिराच्या समारोपप्रसंगी ना. चौधरी यांची सूचना

(आमच्या खास प्रतिनिधीकडून)

पंढरपूर : पंढरपूर येथें ता. २३ मे पासून २ जूनपर्यंत भरलेल्या काँग्रेस सेवादल अधिकाऱ्यांच्या शिबिराचा समारोप आरोग्यमंत्री श्री. मधुकरराव चौधरी यांच्या हस्ते रविवारी झाला. देशाचा विकास घडविण्यासाठीं युवक कर्तव्यबुद्धीच्या संस्कारानें भारलेला असावा" असे श्री. चौधरींनी आपल्या भाषणांत सांगितले.

समारोप समारंभाचे अध्यक्षस्थानी महाराष्ट्र काँग्रेसचे चिटणीस श्री. मोहन धारिया होते. अमेरिकेच्या स. जेन अबेल व प्राचार्य डॉ. मा. प. मंगुडकर हेहि याप्रसंगीं उपस्थित होते. त्यांचीहि मार्गदर्शनपर भाषणें झाली.

शिबिराला महाराष्ट्रातून ८५ अधिकारी आले होते. शिबिराचें संचालक श्री. कुमठभाई इंगळे, मार्डीकर जी, माळी गुरूजी, तात्या नवले, गणेशकर व पाटील यांनीं केले. शिबिरांत प्रांताध्यक्ष श्री. विनायकरावजी पाटील, गोपाळराव खेडकर, ना. चौधरी, श्री धारिया, संस्थापक डॉ हर्डीकर, श्री. गुर्जर, श्री. बडवे, श्री. जोशी ची निरनिराळ्या विषयांवर बौद्धिके झाली. शिबिर व्यवस्था जिल्हा काँग्रेस अध्यक्ष श्री. नामदेवराव जगताप व मदार औन्दुबर पाटील यांनीं उत्तम राखण्यांत मदत केली.

वादल काँग्रेस पाठीचा कणा

श्री. चौधरी पुढे म्हणाले, "स्वरा- चे सुराज्य बनवून देशाचा विकास वयाचा असेल तर युवकांना संघ- त करून त्यांच्या मनावर संस्कार न त्यांची मने सुसंस्कृत बनविण्याचे म सेवादलच करू शकते असा झा विश्वास आहे व त्यासाठीच व्यबुद्धीनें मी प्रत्येक शिबिरांत दलाचा सैनिक या नात्याने जात तो. सेवादलांतूनच काँग्रेसची खरी- शक्ति मिळणार आहे व मिळत . सेवादल हे दिनदिन नियमित तीनें चालणारी संघटना आहे. दृष्टीनें संघटनेकडे जास्तीतजास्त पुरविणें अवश्यक आहे. काँग्रेस दल हे काँग्रेसच्या पाठीचा कणा- न आहे काँग्रेसमध्ये राहून तिच्या क कामांत निःस्वार्थ बुद्धीनें काम गाऱ्या युवकांची ही संघटना आहे. संघटनेविषयीं मला अभिमान . सेवादलाचा कार्यकर्ता निश्चित ाकडे शिस्तीनें वाटचाल करून ट्राच्या विकासाच्या कामांत तो ीरीनें व दृढ श्रद्धेनें भाग घेत ो. या वर्षाच्या विकासाच्या ांत सेवादलानें श्रमदानाच्या ांत भाग घेऊन उच्चांक गांठला तील युवकांच्या सद्भावना या संकट- कालीनप्रसंगी आपल्याबरोबर आहेत."

डॉ. मा. प. मंगुडकर यांचेहि छोटेसे भाषण झाले.

...मात भाग घेऊन उच्चांक गा...

...ष्ट्रा... ...न. मा. प. मगुडकर हाह यात्रसंगी उपस्थित होते. त्यांचाहि मार्गदर्शनपर भाषण झाले.

...राष्ट्रातून ८५ अधिकारी आले होते. शिबिराचे संचालक श्री. कुमठेकर, मंडीकर ... नवले, गणेशकर व पाटीलयानी केले. शिबिरांत प्रारंभी श्री विनायकरावजी पाटील, ... चौधरी, श्री धारिया, संस्थापक डॉ हर्डीकर, श्री. गुर्जर, श्री बडवे, श्री. जोशी याची निरनिराळ्या विषयांवर बौद्धिके झाली. शिबिर व्यवस्था जिल्हा काँग्रेस अध्यक्ष श्री. नामदेवराव जगताप व आमदार श्री.दुबर पाटील यानी उत्तम राखण्यात मदत केली.

सेवादल काँग्रेस पाठीचा कणा

श्री. चौधरी पुढे म्हणाले, "स्वराज्याचे सुराज्य बनवून देशाचा विकास करावयाचा असेल तर युवकाना संघटित करून त्याच्या मनावर संस्कार करून त्यांची मने सुसंस्कृत बनविण्याचे काम सेवादलच करू शकते असा माझा विश्वास आहे व म्हणूनच कर्तव्यबुद्धीने मी प्रत्येक शिबिरांत सेवादलाचा सैनिक या नात्याने जात असतो. सेवादल हेच काँग्रेसची खरी-खुरी शक्ति मिळवणार आहे व मिळत आहे. सेवादल हे दैनंदिन शिस्तीने चालणारी संघटना आहे त्या दृष्टीने संघटनेकडे जातीनिशी लक्ष पुरविले जाणारच आहे. काँग्रेस सेवादल हे काँग्रेसच्या पाठीच्या कण्यासमान आहे काँग्रेसच्या प्रत्येक कार्यक्रमांत शिस्तबद्ध पद्धतीने काम करणारी पुढारी ही संघटना आहे या संघटनेविषयी मला अभिमान आहे. सेवादलाचा एकेक सैनिक शिस्तीने वागून कष्ट करून राष्ट्राच्या विकासाच्या कामात तो हिरीरीने व दृढ श्रद्धेने भाग घेत असतो. या कार्याच्या विकासाच्या कामात सेवादलाने अग्रभागाचा कामात भाग घेऊन उच्चांक गाठला आहे, हे मी आहिले आहे महाराष्ट्राच्या सेवादलाने श्री कुमठेकर यानी एक नवीन शक्ति व वळण दिले आहे व त्यांच्या कामामुळेच महाराष्ट्रातील सेवादल संघटना चांगल्या पद्धतीने वाढली व वाढत आहे."

देशजागृतीचे कामाची अपेक्षा

प्रांतिक काँग्रेसचे सरचिटणीस श्री. धारिया यानी अध्यक्षीय भाषण करताना सांगितले, "आज देशावर आक्रमण आले आहे यावेळी युवकात देशाभिमानाची ज्योत जागृत ठेवण्याचे काम सेवादल करीत असल्याबद्दल मला समाधान वाटते" चीनच्या आक्रमणाबद्दल बोलताना ते पुढे म्हणाले, "चीनने विचार केला की, भारतात एकजूट नाही. त्याच्यांत फूट आहे भारतीय कम्युनिस्ट देशात गडबड केल्याशिवाय राहणार नाहीत व भारत अमेरिकेचा गटबंदित सामिल होईल व रशिया चीनला मदत करेल या त्याच्या सर्व कल्पना धुळीस मिळाल्या. आम्ही आमच्या तटस्थतेच्या नीतीवर दृढ राहिलो म्हणूनच त्या नीतीची फळे आज आपण चाखत आहोत. सेवादलाच्या कार्यकर्त्यांनी जनतेला बरोबर घेऊन व शिक्षण देऊन देशाच्या रक्षणासाठी कंबर कसली पाहिजे स्वातंत्र्य संग्रामात काँग्रेसची ज्योत तेवत ठेवून प्रकाश फैलावण्याचे कार्य सेवादलानें केले आहे व आज देशजागृतीचें कामहि सेवादल करील यांत शका नाही."

मिस् जेन अबेल यांचे भाषण

अमेरिकेच्या मिस्. जेन अबेल ह्या समारोप समारभास मुद्दाम मुंबईहून आल्या होत्या. त्याना लोकशाहीवर आधारलेल्या स्वयंसेवक संघटनेचे काम पाहायचे होते. त्यांनीहि छोटेसे भाषण केले त्या म्हणाल्या, "लोकशाहीवर आधारलेली शिस्तबद्ध युवकांची ही संघटना पहून मला खूप खूप आनंद होत आहे." चिनी आक्रमणाबाबत बोलताना त्या म्हणाल्या, "माझा व माझ्या राष्ट्रा-

तील युवकाच्या सद्भावना या संकट-कालीनप्रसंगी आपल्याबरोबर आहेत"

डॉ मा. प. मगुडकर यांचेहि छोटेसे भाषण झाले.

१०१ २५ जुलाई पुणे २
५।१०।६३

पू. डॉ. प्रहेत याजा साहेब प्रणाम

पण पत्रव्यवहार पोचला असालच ना? वाटत नाही आपल्याकडे आला असेल? आपण आल्यामुळे. एक सुखद उत्साह निर्माण झाला, त्याग व देशभक्ती यांचा उत्तम संगम आपल्याजवळ असतो हे कोणत्याही युवकांची मनोहर हरणार नाही?

हया पत्राला मी माझी भावना संघटनेच्या दृष्टीने पत्र लिहत आहे पू. डॉ साहेब रहत नाही. सेवादलाने मला रहणे शिकविले नाही. [redacted] आम्हास खूप कष्टकरींना लोड घ्यावे लागते मला विचारांनी जी गोष्ट पटली असेल तीं मी आचारात निश्चित आणतो हया शिबिरास विदर्भातून ३० सैनिक येतील असे पत्र मला दलपतिकडून आहे मग त्यापैकीकडून अजूनही सैनिक कां आलेला नाही. त्याचा जाब कोण विचारणार? त्या ३० सैनिकावर लिहिलेले मी सोडले असतो व ३० सैनिक कमी होतले असते तर शिबिरच्या सुदाधिकाऱ्यावर माझा वचक राहिला असता. भावनात्मक ऐक्य निर्माण करण्याचा प्रयत्न तर दूरच राहिला. जी माणसे गुरुजी हे दलपती आहेत ते हया प्रमाणे आम्हास कां फसविताल, व लोक घेऊन पळण्याचा प्रयत्न कां करितील? हयाचा जाब आपण विचारावा श्री तिवारी. हया वर्षाला नवी हा नाजूकारणी पणा देशाला घातक त्यांनी आणू नये. आजचा महाराष्ट्रातील युवक हा बुद्धीवादी व कर्तव्यदक्ष आहे भावनेच्या आहारी जाऊन काम करित नाही.

श्री पठाण गुरुजी यांनी हे शिबिर होतल्याबद्दल मला दोष दिला आहे हे मी आपणा श्री बोलेलो आहेच म्हणून पासून आला कॉलेजेस सुरु होत आहेत म्हणून शिबिर लवकर घेऊन आला कॉलेजेस सुरु होण्याचे आत संपविणे महत्त्वाचे होते. हे त्यांचेपर्यंतचे वाद उत्तर आहे. हे शिबिर श्री पठाण गुरुजी यांचे पूर्ण संमतीने व सल्ल्याने होतले आहे. दलपती हया नात्याने त्यांनी शिबिरास भेट द्यावयास हवी होती व शिबिर व्यवस्थित मार्गदर्शन करण्यास प्रयत्न करावयास पाहिजे होते. पण त्यांनी ते काही केलेच नाही व दोष माझ्या माथी मारण्याचा प्रयत्न केलेला आहे. असे त्यांनी काम करणाऱ्या युवकांबद्दल कां व्हावे हे मला समजले नाही त्यावर आपण व पू. कमलादेवी यांनी कृपया एकत्र विचार करावा हिच विनंती

माधवराव मुनघाटे
[illegible]

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस सेवादल
केंद्र - पंढरपूर.

जा. क्र. ८९
८।६।६३

वंदेमातरम

पूज्य डॉ ना सु हर्डीकरजी
काँग्रेस सेवादल संस्थापक

काँग्रेस सेवादल कार्यालय.
केंद्र - पंढरपूर
दिनांक ५ जून १९६३

महाराष्ट्र हादरा काँग्रेस सेवादल महाराष्ट्र विभाग
प्रदेश- महाराष्ट्र जिल्हा- सोलापूर केंद्र- पंढरपूर
एप्रिल आणि मे (मासिक अहवाल) १९६३

केंद्र संख्या— १) आझाद केंद्र नं. १ स्थळ - गोरक्षण पंढरपूर
२) आझाद केंद्र नं. २ " कैकाडी महाराज मठसमोर
३) आझाद केंद्र नं. ३ " (मुलींचे) गोरक्षण पंढरपूर

साहित्य वितरण १) लेझीम २) बालगटाकरिता- चेंडू २ (३) वाचनालय पुस्तके —
४) रींग नग २ ५) उड्या मारण्याच्या दोऱ्या नग ६

१) वाचनालय विभाग— पंढरपूर शहर काँग्रेस सेवादलातर्फे वाचनालय चालवले ग्रंथालयाचे ग्रंथपाल म्हणून श्री सो. ग. जगदाळे हे काम पाहतात.
या वाचनालयास अ. भा. काँग्रेस कमेटीतर्फे १) दल समाचार २) आर्थिक समीक्षा ३) महिला जगतिके प्रथमपर हे अंक विनामुल्य मिळतात. या मार्गदर्शनाखाली सेवादलाचे अ. भा. संघटक श्री स. का इनामदारजींनी दोन्ही वेळी सेवादलची रेकार्ड तपासले व त्याप्रमाणे सेवादल वाचनालयास त्यांनी मौल्यवान पुस्तके (१ ते ६) आणि इन्फरमेशन सिरीज पुस्तके पाठविल्याबद्दल आम्ही त्यांचे आभारी आहोत. वाचनालय मोफत असल्याने सर्व सैनिक त्याचा भरपूर फायदा घेतात व आपले बौद्धिक ज्ञानाचा विकास करतात. वाचनालयास सहाय्यक म्हणून श्री कु. ग. उळागडे व श्री नामदेव गायकवाड हे काम पाहतात.

२) विशेष घडामोडी— १) प्राथमिक प्रशिक्षण वर्ग - पंढरपूर शहर काँग्रेस सेवादलातर्फे एप्रिल महिन्यात (दि. १० ते ३०) सेवादलाचा प्राथमिक वर्ग सुरु करण्यात आला. त्यामध्ये एकूण (१५ सैनिक + १० महिला) = २५ सैनिकांनी भाग घेतला होता व जिल्हासंघटक श्री भो. बा. देशमाने यांनी वर्गाचे श्री. ग. सु. सरवळे यांनी सहाय्यक म्हणून काम केले.

२) शुभविवाहानिमित्त सप्रेम भेट - पंढरपूर शहर काँग्रेस सेवादलातर्फे माजी शहर संघटक श्री सुरेश गानमोटे यांचे शुभ विवाहानिमित्त सप्रेम भेट म्हणून बंद पाकिट (रु. ११) देण्यात आले.

३) प्रदेश संघटक - श्री आनंदराव कुमठेकर यांनी पंढरपूर काँग्रेस सेवादल भेट देऊन काँग्रेस कार्यकर्त्यांशी व पदाधिकाऱ्यांशी शिबिराबाबत योग्य चर्चा करून व श्री. स. का इनामदार अ. भा. संघटक यांच्या दौऱ्याच्या कार्यक्रमाची माहिती सांगून ते लगेचच S.T. ने पुण्यास पुढील

~~कार्यालयाचा~~ [illegible]

④ शिबिरासाठी मदत (कार्यक्रम आखणी) - पंढरपूर येथे सरलता (दि. २४ मे ते २ जून आणीबाणीच्या अधिनायकत्वाच्या शिबिरास लागणाऱ्या साहित्याचा पुरवठा करण्याबाबत सर्व सैनिकांच्या व कार्यकर्त्यांच्या बैठका घेण्यात आल्या. १) स्वागत समिती २) पुरवठा समिती ३) भोजन समिती नेमून आर्थिक बाबींचाही विचार करण्यात आला. धान्य गोळा करणे पैसा गोळा करणे शिबिरास्थळ जागेची भोजनाची व्यवस्था करणे आणि शिबिरास लागणाऱ्या सर्व पुरवठा करण्याकामी श्री. देशमाने सौ. सुमद्राबाई जोशी सौ. वत्सलाबाई केळगांवकर श्री. मालव श्री. गायकवाड यांनी पुढाकार घेतला व बहुमोल सहकार्य पाठवणी दिले.

⑤ पंढरपूर दि. १६ मे :- अ. भा. ~~काँग्रेस~~ संघटक श्री स. वा. इनामदारजी यांची पंढरपूर काँग्रेस सेवादलास भेट :-

अ. भा. काँग्रेस सेवादलाचे उत्साही व तडफदार अ. भा. संघटक पूज्य श्री स. इनामदारजी यांनी गोरक्षणाच्या मैदानावर आयोजित शारीरिक व सांस्कृतिक कार्यक्रमाची पाहाणी करून त्यांनी सेवादलाविषयी समाधान व्यक्त केले.

विकास कार्यासाठी सर्व तयार करावीत अ. भा. संघटक पूज्य श्री. स. वा. इनामदार यांचे सैनिकांना मार्गदर्शन.

येथील नगरपालिकेच्या उद्यानात त्यांनी सैनिकांना संघटनात्मक मार्गदर्शन केले. सेवादलाच्या कार्यविषयक बोलताना ते पुढे म्हणाले की; "राष्ट्राच्या संरक्षणाबरोबर त्याचा विकास आणि स्वातंत्र्याचा उपभोग अबाधित घेता यावा. अशा कार्यासाठी तयारी आपली सदैव तयार ठेवली पाहिजेत."

तसेच त्यांचे बरोबर असलेले प्रदेशीय संघटक श्री आनंदीराम कुमठेकर यांचे भाषण झाले. या कार्यक्रमास श्री ज. दा. इंगळे (कोपरगांव) श्री ज. रा. गडकिरे गुरुजी आदि कार्यकर्ते उपस्थित होते. यावेळी एकूण ८० ते ९० सैनिक उपस्थित होते.

⑥ श्री पांडुरंगाचा फोटो (स्वयंभूमूर्ती) (अ भा. संघटक आणी प्रदेशीय संघटक यांना) सप्रेम भेट - पंढरपूर शहर (काँग्रेस कार्यालय) सेवादलातर्फे आठवण म्हणून श्री स. वा. इनामदार अ. भा. संघटक आणी श्री आनंदीराम कुमठेकर ~~संघ~~ प्रदेशीय संघटक यांना श्री पांडुरंगाचा फोटो (स्वयंभूमूर्ती) सप्रेम भेट म्हणून देण्यात आले

⑦ प्रदेशीय काँग्रेस सेवादल आधिकाऱ्यांची
आणीबाणी शिबीर-स्थळ- पंढरपूर

पंढरपूर येथे दिनांक २४ मे ते २ जून अखेरपर्यंत प्रदेशीय
काँग्रेस सेवादल आधिकाऱ्यांचे आणीबाणी शिबीर घेण्यात

आले होते या शिबीरास महाराष्ट्रभरून प्रत्येक जिल्ह्यातील दोन अशा ८३
सैनिक अधिकारीगण उपस्थित होते, सर्वांनी शिबीरकार्य व्यवस्थित
करून दाखविल्याबद्दल सर्वांचे आम्ही आभारी आहोत.

विशेषता. - श्री आनंदीराम कुलकर्णी यांनी शिबीर भरविण्याच्या कामी
अतोनात परिश्रम घेतले व आमच्या विनंतीस मान देऊन त्यांनी पंढरपूर
शिबीर घेतले. याबद्दल आम्ही त्यांचे आभारी आहोत.

पंढरपूर शिबीरात भाग घेतलेल्या व मार्गदर्शन (अध्यक्ष सैनिक) सैनिकां

नांवे

सैनिकांचे नांव	वय	शिक्षण	कोण स्थळ
१) श्री सुरेश विश्वनाथ गानमोटे	२५	एस् एस् सी पास	धुवे ५८ पंढरपूर
२) श्री सोपान गणपत नागटिळक	२०	,,	,, ,,
३) श्री सरदार इनामदार शेख	२१	,,	,, - ०
४) श्री दिगंबर दत्तात्रय देवकर	२३	सातवी	,, ०
५) श्री शशिकांत कारिलाय मेनकुदळे	२२	एस् एस् सी	फलटण ६१ पंढरपूर
६) श्री विठ्ठल राजाराम देवकर	१८	१० वी	,, ,,
७) श्री तुकाराम पांडुरंग गायकवाड	२०	एस् एस् सी पास	,, ०
८) श्री दत्तात्रय लक्ष्मण कोळी	२०	,,	,, ०
९) श्री गंगाधर सुकदेव मसाळ	२१	,,	० ,,
१०) श्री नामदेवराव पांडुरंग गायकवाड	२२	सातवी	० ,,
११) श्री सुभाष दिगंबर पवार	१९	१० वी	० ,,
१२) श्री जगन्नाथ कृष्णा बाबर	२१	एस् एस् सी पास	० ,,
१३) श्री मुरलीधर नारायण कदम	१९	१० वी	० ,,
१४) श्री कुमारी सुरेखा दत्तात्रय मेंडे	१६	१० वी	० ,,

★ आमंत्रनपर प्रमाणपत्रवे ★

संपूर्ण नांव	वय	कार्य	पत्ता
१) श्री. पु. ना. अळवळकर	३८	हायस्कूल टीचर	कळेगल्ली पंढरपूर
२) श्री श्री अशोकराव दा मेनकुदळे	३८	,, ,,	स्टेशनरोड पंढरपूर
३) श्री औदुंबर बापूराव देशमाने	२९	शिक्षक	सरकारी दवाखाना पंढर.
४) श्री सुरेश विश्वनाथ गानमोठे	२५	,,	७० जुनीपेठ पंढरपूर
५ ,, सोपान. गणपत नागटिळक	२०	सेवादल	४३९२ दळेगल्ली पंढरपूर

आले होते या शिबीरास महाराष्ट्रभरातून प्रत्येक जिल्ह्यातील दोन असे ८३ सैनिक अधिकारीपण उपस्थित होते, सर्वांनी शिबीरकार्य व्यवस्थित करून दाखविले बद्दलचे सहकार्याबद्दल आम्ही आभारी आहोत.

विशेषता. - श्री आनंदीराम कुलट यांनी शिबीर भरविण्याच्या कामी अतोनात परिश्रम घेतले व आमच्या विनंतीस मान देऊन त्यांनी पंढरपूर शिबीर घेतले याबद्दल आम्ही त्यांचे आभारी आहोत.

पंढरपूर शिबीरात भाग घेतलेल्या व मार्गदर्शन (मध्यम सैनिक) सैनिकांची नांवे

सैनिकांचें नांव	वय	शिक्षण	कॅम्प स्थळ
१) श्री सुरेश विश्वनाथ गानमोटे	२५	एस् एस् सी पास	धुळे ५८ पंढरपूर ६३
२) श्री सोपान गणपत नागटिळक	२०	"	" "
३) श्री सरदार इनाम शेख	२१	"	" - ०
४) श्री दिगंबर दत्तात्रय देवकर	२३	सातवी	" ०
५) श्री शशिकांत काशिनाथ मेनकुदळे	२२	एस् एस् सी	फलटण ६१ पंढरपूर ६३
६) श्री विठ्ठल राजाराम देवकर	१८	१० वी	" "
७) श्री तुकाराम पांडुरंग गायकवाड	२०	एस् एस् सी पास	" ०
८) श्री दत्तात्रय लक्ष्मण कोळी	२०	"	" ०
९) श्री गंगाधर सुकदेव मस्के	२१	"	० "
१०) श्री नामदेवसा पांडुरंग गायकवाड	२२	सातवी	० "
११) श्री सुभाष दिगंबर पवार	१९	१० वी	० "
१२) श्री जगन्नाथ कृष्णा बाबर	२१	एस् एस् सी पास	० "
१३) श्री मुरलीधर नारायण कदम	१९	१० वी	० "
१४) श्री कुमारी सुरेखा दत्तात्रय मेंडे	१६	१० वी	० "

★ आमंत्रितांवर प्रमाणपत्रे ★

संपूर्ण नांव	वय	कार्य	पत्ता
१) श्री. पु. बा. अडवळकर	३८	हायस्कूल टीचर	दळेगल्ली पंढरपूर
२) श्री. श्री. अशोकराव. दा. मेनकुदळे	३८	" "	स्टेशनरोड पंढरपूर
३) श्री औदुंबर बापूराव देशमाने	२९	शिक्षक	सरकारी दवाखाना पंढर.
४) श्री सुरेश विश्वनाथ गानमोठ	२५	"	७० अकुलीपेठ पंढरपूर
५ " सोपान. गणपत नागटिळक	२०	सेवादल	४३९२ दळेगल्ली पंढरपूर

नोट:- माझे लिहिलेला मासिक अहवाल आणि माझेदीण घेतलेल्या सैनिकांची यादी सादर करताना आम्हास आनंद होत आहे. ही कृपा करून हा अहवाल पोहोचल्याबद्दल खाली उतरून उतार द्यावे ही विनंती.

ना पां गायकवाड
(नामदेव पांडुरंग गायकवाड)
केंद्रनायक
(माहेल विभाग)
कॉंग्रेस सेवादल पंढरपूर
दिनांक 10 जून 1963

स्था. ना. नागपूरकर
स्थानिक - अधिनायक
कॉंग्रेस सेवादल पंढरपूर
कांग्रेस सेवादल कार्यालय पंढ.
दिनांक 10 जून 1963

प्रत माहितीसाठी रवाना.
१) श्री सं. वा. इनामदारजी अ. भा. संघटक योजना
२) श्री आनंदीराम कुमठेकर प्रदेश संघटक योजना
3) श्री सुलेमान खॉं पठाण दलपति योजना
४) श्री नामदेवराव जगताप अध्यक्ष सोलापूर जिल्हा कॉंग्रेस कमेटी यांचे माहितीसाठी रवाना
दि ७/६/१९६३.

महाराष्ट्र प्रदेश कॉंग्रेस सेवादल
केंद्र - पंढरपूर.

पंढरपूर येथील कांग्रेस सेवा दल शिबिराच्या समारोपप्रसंगी मुंबई येथील अमेरिकन कॉन्सुलेट मिस् जेन अेवेल या भाषण करीत असतांना घेतलेल्या छायाचित्रांत (डावीकडून) श्री. मोहन धारिया, ना. मधुकरराव चौधरी व त्यांच्या मागें प्राचार्य मा. पं. मंगुडकर दिसत आहेत.

युद्धानंतरची शिथिलता हा आपला मोठा पराभव

आरोग्यमंत्री चौधरी यांचे परखड उद्‌गार

(आमच्या वार्ताहराकडून)

पंढरपूर, दि. ४ — हिमालयाच्या पठारावर चीनकडून झालेल्या लष्करी पराभवापेक्षां युद्धानंतर देशांत निर्माण झालेली शिथिलता हाच आपला अधिक मोठा पराभव आहे असा नामुष्कीचा उल्लेख भावी इतिहासकारांना करावा लागेल, असे परखड उद्‌गार आरोग्यमंत्री श्री. मधुकरराव चौधरी यांनी येथील कांग्रेस सेवादल शिबिराच्या समारोपप्रसंगी बोलतांना काढले.

अध्यक्षस्थानी प्रदेश कांग्रेसचे अध्यक्ष श्री. मोहन धारिया हे होते.

श्री. चौधरी पुढें म्हणाले कीं, चंद्रसूर्याला ग्रहण लागले तर त्याचें दुःख भारतीय जनता पाळते, इतकी ती भाविक आहे; मग भारतीय स्वातंत्र्याला लागलेले ग्रहण तिला निश्चित पाहवणार नाहीं, ही माझी खात्री आहे.

यासंबंधीं पुणे येथील शाहू कालिजचे प्रिन्सिपॉल डॉ. मा. पं. मंगुडकर, मुंबईच्या अमेरिकन कॉन्सुलेटच्या मिस जेन अेवेल वगैरे प्रमुख पाहुणे हजर होते.

मिस जेन अेवेल आपल्या भाषणांत म्हणाल्या कीं, पार्लमेंट व राज्यसभा असली म्हणजे लोकशाही आहे, असा अर्थ नव्हे. लोकशाही हा जीवनाचा मार्ग आहे. लोकशाही वृद्धिंगत होण्यासाठीं तुम्हीं जो प्रयोग करीत आहांत, त्यांत तुम्हांला पूर्णपणें यश येईल, असा माझा विश्वास आहे.

श्री. मोहन धारिया यांनीं आपल्या भाषणांत कांग्रेस कार्यकर्त्यांना कानपिचक्या देऊन, कांग्रेस सेवादलाची वाढ झाली पाहिजे, अशी इच्छा प्रदर्शित केली.

या सभेनंतर येथील साप्ताहिक 'हिंदू'चे संपादक व जनसंघ कार्यकर्ते श्री. पांडुरंग पंत घळसासी यांच्या नेतृत्वाखालीं एका शिष्टमंडळानें पाणी परिस्थितीबाबतचें एक निवेदन श्री. मधुकरराव चौधरी यांना सादर केले. हें निवेदन पाहून येथील कांग्रेसचे नगराध्यक्ष फारच गरम झाले.

कॉंग्रेस सेवादल - महाराष्ट्र प्रांत.

क्रमांक १०१ शुक्रवार १,
पुणे २. दि. ५-६-६२

विषय:- कॉंग्रेस सेवादल - शिबिर पंढरपूर येथील अहवाल.

सेवेस सादर प्रणाम.

महाराष्ट्र कॉंग्रेस सेवादलाच्या वतीनें नियोजित केलेले अधिकाऱ्यांचे शिबिर - सोलापूर जिल्ह्यांतील पंढरपूर शहरीं तारीख २३ मे ते २ जून १९६२ पर्यन्त होऊन ते यशस्वी रित्या पार पडले. हया शिबिरास धुळे, जळगांव, अहमदनगर, नाशिक, पुणे शहर, पुणे, सातारा, सांगली, कोल्हापूर, सोलापूर शहर, सोलापूर, औरंगाबाद हया १२ जिल्ह्यांतून ८५ अधिकारी आले होते. हयांत १४ अधिकारी कॉलेजातील तरुणांत काम करणारे होते, व अंतर मॅट्रिक व अल्पसे शिक्षण झालेले अधिकारी होते. त्यांत ८ भगिनी पण होत्या. नागपूर-विदर्भ विभागांतून १० अधिकारी हया शिबिरा येणार होते. परंतु तिकडून एकही अधिकारी हया शिबिरास आला नाहीं.

शिबिरास पूज्य श्री. विनायकरावजी पाटील, प्रांताध्यक्ष, पूज्य श्री. गोपाळराव खेडकर, ग्रामीण विकास मंत्री, पूज्य श्री. मधुकरराव चौधरी, आरोग्य मंत्री, पूज्य श्री डॉ.ना.सू.हर्डीकरजी संस्थापक, अ.भा.कॉं. सेवादलाच्या वतीनें म्हैसूरचे श्री.कृष्णन्, पू. श्री.धारियाजी, सरचिटणीस, अमेरिकेच्या कॉन्सुल मिस जेन अॅंजेल, शाहू कॉलेजचे प्रिन्सिपॉल श्री. मंगूडकर, श्री.जोशी, श्री. तात्या गुर्जर, श्री. बबनराव बडवे, यांनीं वेगवेगळ्या विषयावर औध्दिकें दिली. शिबिराच्या शिस्तीची औध्दिकें मी स्वतः, तथा श्री. माडीकर गुरुजी, तथा श्री. ज.दा.अंगळे, यांनीं घेतली. शिबिराचा - कार्यक्रम सकाळी ४ वाजेपासून ते रात्रीं १० वाजेपर्यन्त शिस्तीच्या खुणांवर अत्यंत पध्दतीने चालत असे. पहिल्या दिवशीं जो उत्साह होता, तोच उत्साह १२ दिवसानंतरहि हया लोकांत क्षणोक्षणीं दिसून येत होता. हें वरील नेत्यांनीं पाहिलेंच आहे, म्हणून ते लिहीं योग्य मानीत नाहीं. हया शिबिरांत : मी स्वतः (आनंदीराम कुमट - जळगांव जिल्हा शिबिराधिपति म्हणून, कार्यनायक श्री. ज.दा.अंगळे, अहमद नगर जिल्हा, श्री. गणेशकर शिक्षक, सोलापूर शहर जिल्हा, कार्यालय नायक श्री. टी.ए.पाटील, सांगली जिल्हा, वास्तूनायक श्री. तात्या नवले, सोलापूर जिल्हा, वास्तूनायक श्री.माडी गुरुजी कोल्हा जिल्हा, स्वागत अधिकारी श्री. ज.रा. माडीकर, सोलापूर शहर जिल्हा, हया प्रमा वेगवेगळ्या जिल्ह्यांतील प्रमुख अधिकाऱ्यांनीं हया शिबिरांत शिबीर अधिकारी म्हणून व केले. प्रत्येकानें आपापली जबाबदारी उत्तम रितीनें बजावली.

हया शिबिराची व्यवस्था करण्यांत श्री. नामदेवराव जगताप, जिल्हा अध्यक्ष, आमदार श्री. औदुंबरराव पाटील, श्री. तात्यासाहेब गुर्जर, श्री.बाबुलेसाहेब, नगरा तसेंच स्थानिक सेवादलाचे कार्यकर्ते श्री. औदुंबरराव देशमाने, श्री.सिंगण, श्री.नागटिळक श्री. केरप्पा गवळी, यांनीं बरेच श्रम घेतले.

ह्या शिबिरांत सरासरी दोन वेळेला मिळून २०० कार्यकर्ते भोजन व नास्ता घेत असत. भोजन साधे व उत्तम पध्दतीचे असे. शेवटच्या दिवशी गांवांतील प्रमुख मंडळींसह शिबिरार्थींना जिलेबीची मेजवानी देण्यांत आली. भोजन, नास्ता, मजूरी शिबिराची तयारी, निमंत्रण पत्रिका छपाई, जीप गाडीचा पेट्रोल खर्च, ड्रायव्हरचा पगार, स्टेशनरी, टायपिंग, तारा, पोस्टेज, टेलिफोन, व येणाऱ्या पाहुण्यांसाठी जादा खर्च आदि सर्व मिळून ह्या शिबिरांत अेकूण सर्व मिळून १७०० रुपये खर्च आला प्रत्येक शिबिरार्थीच्या पाठीमागे सरासरी रु. १-५५ न.पैसे खर्च आला. ह्यावरुन हे शिबीर किती काटकसरीने व व्यवस्थितपणाने चालविले गेले याची कल्पना येऊंशकेल

शिबिर दरम्यान वृत्तपत्रांत शिबीर कार्यक्रमास बरीच प्रसिध्दी मिळाली. सह्याद्रीचे संपादक श्री. अनंतराव पाटील व "समाचार" पत्राचे श्री. वैद्य यांनी ह्या कामी बरेच सहकार्य केले. त्यांचे प्रचार व प्रसिध्दीचे सहकार्य खरोखर उल्लेखनीयच आहे. ह्या शिबीरांतील प्रत्येक शिबीरार्थी आपापल्या विभागांत जाऊन जिद्दीने व निष्ठेने ध्येयावर व प्रशिक्षणावर लक्ष ठेवून कर्तव्यबुध्दीने काम केल्याशिवाय रहाणार नाही असा माझा विश्वास आहे. जय हिंद.

3-11-आनंदीराम कुमट

(आनंदीराम कुमट)
शिबिराधिपति व प्रांत संघटक

फोन न. ६५७२४

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमेटी

टिळक भवन,
टिळक रोड (दक्षिण), लोकमान्य नगर,
दादर, मुंबई २८.

अध्यक्ष
श्री. विनायकराव पाटील
उपाध्यक्ष
श्री. बाबासाहेब सवनेकर
सरचिटणीस
श्री. हरि गोविंदराव वर्तक
श्री. वसंतराव पाटील
श्री. मोहन धारिया

पू डॉ साहेब यांना सादर प्रणाम

आपले पत्र मिळाले सविस्तर पुढील प्रमाणे

कु कुदाताई कुलकर्णी हया भगिनी, आज ५ वर्षांपासून सेवादलात काम करीत आहेत. आमचा संस्था त्या इंटर सायन्सला पूना युनिव्हर्सिटीला बसल्या होत्या. ~~आम्ही~~ त्यांत त्या भगिनीला ४६% मिळे पडले आहेत परंतु त्या भगिनी सायकॉलॉजी या विषयांत ५% कमी पडले आहेत परंतु त्या भगिनी सायकॉलॉजी या विषयांत ५% सत्यामुळे येथील मेडिकल कॉलेजमध्ये त्या भगिनीना प्रवेश मिळू शकत नाही परंतु बेळगांवला अशा लोकांना प्रवेश देतात अशी बातमी आम्हाला मिळालेली आहे. त्या भगिनींना एम बी बी एस होण्याची इच्छा असल्यामुळे बेळगांवला खटपट करीत आहेत तेव्हा त्यांच्या विनंतीत आपण काही मार्गदर्शन करावे अशी त्यांची फार इच्छा आहे. यानी आमोमचे, इंदूरचे अधिवेशन केले आहे. याशिवाय आपण व त्यांचा सत्यव्यवहार होता. तेव्हा असे आपले सेवादल सैनिक जर उच्च डीग्रीज चे फळे तर जास्त आनंदाचे होईल. आजच सकाळ या दैनिकांत अशी जाहीर झाली आहे की, डोनेशन न देऊन बेळगांव मेडिकल कॉलेजमध्ये मॅडीसिन घेऊ शकते. त्याबद्दल आपणास काही माहिती मिळाल्यास अगर सहजासहजी प्रवास न होता मिळवता आले तर कृपा करून त्वरित कळवावे ही विनंती.

आपला

Grams: "CONGRESS"

GOA DAMAN DIU

PRADESH CONGRESS COMMITTEE

Ref. SD/ 643 /63. MARGAO (GOA), 21-6-63

Dear Doctor Hardikar,

Received your post card of 17th instant.

I fully agree with you that the Congress Organisation must stamp down all bad elements. We will require guidance from all corners, specially from those like you. We will have to discuss on the matter.

Congress Seva Dal is not yet organised in Goa. We have been trying to organise it and I think you are the authority in the matter. Shri Alvaro Pereira isin charge of the same and I shall discuss with him before writing again to you.

With regards

Yours sincerely,

(Purushottam Kakodkar)

Dr. N. S. Hardikar,
GHATAPRABHA. (Belgaum dist.)

MAHARASHTRA PRADESH CONGRESS COMMITTEE

President
Vinayakrao Patil
Vice-President
Babasaheb Savnekar
Secretaries
Hari Govindrao Vartak
Vasantrao Patil
Mohan Dharia

T. Phone : 65794

Tilak Bhavan
Gokhale Road (South),
Lokmanya Nagar, .
Dadar, Bombay 28.

Ref. No. पु० डॉ० साहेब. सादर प्रणाम - देश माहिती साठी पाठविणे आहे. अॅकडमी पुण्याला व्हावी म्हणून मी व पु० इनामदारजी विचारविनिमय करीत आहोत. त्याप्रमाणे आपला आग्रहाचा आग्रह कळविण्याची विनंती. पुण्याच्या पत्त्यावर पत्र यावे ही विनंती. धन्यवाद

Date 26/6/63

पू. श्री. इनामदारजी,

सादर प्रणाम,

आपल्या दोघांचे बेळगाँव ला. भो. से. अकडमी संबंधी बोलणे झाले होती. त्याप्रमाणे जागा पाहिली. जागा :- महाराष्ट्र सरकारच्या मालकीची आहे. म. सरकार ९९ वर्षांच्या करारानें (लीज् वर) आपर १९३८ सालच्या नियमानुसार अल्प किमतीत, एकरी अंदाजे २ ते २½ हजार रुपयाप्रमाणे देईल. शकेल एकूण ७ ते ८ एकर जमीन आहे. जवळच पाण्याचा ओढा आहे. पुरच्या पाण्यापासून धोका नाही. जवळच एका शेतात विहीर आहे. ५०-६० फूटावर पाणी लागूं शकेल. झाडी पण बरीच आहे. ४-५-६ मैलांवर नॅशनल डिफेन्स अॅकेडमी व ७-८ मैलावर सह्याद्रिचे डोंगर आहेत. ह्या जागेच्या अर्धा मैल अंतरावर एकड्या आहेत. कर्वे रोड मेन, व नॅशनल डिफेन्स अॅकेडमी रोड मेन, ह्या दोन्ही मेनरोडच्या मध्ये काली अंतरावर ही जागा आहे. ड्रेनेज, लाईट, वॉटर - लाईन्स ५०० फूटावरून आणता येतील. २ ते २॥ मैल अंतरावर जवळचे रेल्वे स्टेशन शिवाजीनगर आहे. जवळ जवळ ५०० एकरात वसती नाही.

हो जागा मी व नाशिकचे आपले आडनांव पुण्याचे कार्पोरेटर श्री. आर. यांनीही बरोबर जाऊन पाहिली आहे. आपले व पू. बाळासाहेब देसाई यांचे (ह्या खात्याचे मंत्री) संबंधही चांगले आहेत. ते सेवादलाचे वाहते आहेत. ते पण आपणास मदत करतीलच. पुण्याचे राजकीय, सामाजिक, ऐतिहासिक, सौंदर्यात्मक जीवन लक्षात घेता अॅकडमी पुण्यास होणें महत्वाचे आहे. आम्ही आमच्या सांगाल ती मदत व मेहनत करावयास तयार आहोत. आणखी कांही माहिती हवी असल्यास कळवावें. ही विनंती.

आपला नम्र

(आनंदराम कुमट)

प्रत :- पू. बाळासाहेब देसाई
व श्री. आर. यांजकडे
रवाना.

काँग्रेस सेवादल महाराष्ट्र प्रांत-म.प्र.कॉ.क. टिळक भवन
गोखले रोड, साउथ गल्ली, दक्षिण दादर, मुंबई- २८.

मुंबई.
ता. २०-७-६३

विषय - सेवादल कार्यालय तथा संघटनेसंबंधी परिपत्रक.

अत्यंत महत्वाचे व तातडीचे :

प्रति,
अ. भा. वि. वि.

(१) कळविण्यास आनंद होत आहे की, सेवादलाचे प्रदेश कार्यालय सुव्यवस्थित सुरु झाले आहे. संघटनेस स्थायी स्वरूप यावे व आपण येत असलेल्या परीक्षाचे जीवंत व जागृत रेकॉर्ड प्रदेश कार्यालयांत राखले जावे की ज्या योगे जिल्हा कार्यकर्त्यांना ते बघून स्फूर्ति मिळत राहील. म्हणून ह्या कामासाठी मुंबईतील अनुभवी व तडफदार सेवादल युवक श्री.सुरेश प्रधान ह्यांची नेमणूक करण्यांत आलेली आहे. आतां आपल्या पत्राची सुचना विनाविलंब आपणांस मिळत राहातील. श्री.प्रधान यांना हवी असलेली माहिती आपण त्यांना कळल्याबरोबर विना विलंब पाठवित जावे.

(२) ता.९ ऑगस्ट रोजी अ.भा.सेवादल ज्योत दिल्लीहून निघेल. ज्योतीचा मार्ग बदलला गेला आहे. ह्या संबंधी लवकरच आपणांस सूचना पाठविण्यांत येतील.

(३) ४० वा सेवादल वार्षिक उत्सवाचे उपलब्ध पोस्टर्स आपल्याकडे पाठविण्यात आले आहेत त्यापैकी काही पोस्टर्स ज्या ठिकाणी शाखा व केंद्र असतील त्या ठिकाणी त्वरित पाठवावेत. कोणास व किती पोस्टर्स पाठविली त्याची नोंद प्रदेश कार्यालयास त्वरित द्यावी.

(४) आपल्याकडून प्रदेश कार्यालयास नियमित रिपोर्ट मिळत नाही. हयाची नोंद द्यावी. हा महिन्याचा विशेष अहवाल तयार करण्याचे काम सुरु आहे. प्रांताध्यक्ष व अ.भा. कार्यालय यांना ह्या तीन महिन्यांत सेवादलाकडून गेलेला कार्यक्रमाचा रिपोर्ट सादर करावयाचा आहे. तरी सेवादल पध्दतिनुसार संख्याबल, सुरु शाखा, बंद शाखा व विशेष कार्यक्रम यादिंचा सविस्तर अहवाल आठ दहा दिवसांच्या आंत ह्या कार्यालयास त्वरित पाठवावा. आपल्याकडून अहवाल मिळाल्यावरच आपल्या जिल्ह्यांत काम सुरु आहे असें मानलें जाईल. ह्याची नोंद द्यावी.

(५) जिल्हा काँग्रेस कमिटीवर व मंडळ काँग्रेस कमिटीवर कॉ.आप्टे. सभासदांची सूची प्रदेश कार्यालयाकडून प्रकाशित केली जाईल त्यांनाच वरील काँग्रेस कमिटीवर प्रतिनिधी म्हणून काम करतां येईल. हयाची देखील नोंद द्यावी. मंडळ काँग्रेसच्या अधिकाऱ्यांची यादी त्वरित प्रदेश कार्यालयास सादर करावी.

(६) १ ऑगस्ट व १५ ऑगस्टचा कार्यक्रम स्थानिक काँग्रेस कमिटीच्या सल्ल्याने पार पाडावा व त्यांचा अहवाल प्रदेश कार्यालयास पाठवावा

आपला,
आनंदीराम कुमठे
(आनंदीराम कुमठे)
दलपतितर्फे

सेवादलाच्या प्रमुख अधिकाऱ्यांसाठी
माहितीसाठी -
अ.भा.कार्यालय,
[illegible]

G5 101 Shankar Nath
Poona 28
25/7/63

प्र० डॉ० साहेब,

सादर प्रणाम

१) माझ्या पत्नीची प्रकृती बरी नाही म्हणून मी पुण्यास आले तथा प्रदेश कार्यालय ठिक करण्याच प्रयत्न सुरु आहे. त्या संबंधीचे पत्र मिळालेच असेल

२) प्र० श्री बाबासाहेब चौधरी यांना त्रास कोठे फिरू नये म्हणून डॉक्टरांनी मनाई केली आहे. त्यांचा ब्लड प्रेस घेण्याची खूप अडचण आहे. त्यांची नस खूप खुरटले म्हणून प्रेस पट्टा बांधला आहे [Cervical Collar] दोन महिन्यांनी पट्टा सोडला जाईल दोन महिन्यानंतर ऑपरेशन चालेल का? असे त्यांनी विचारावयास सांगितले आहे काय करावे ते त्वरीत कळवावे ही विनंती

३) पुंढरपूर शिबिराची ओसरली कल्पना पू अजामदारची यांच्या त्रास आहे व म्हणून आपले मत त्या शिबिरासंबंधी मला पाहिजे आहे.

४) श्री कुलवान यांनी आपल्या समोर शिबिरास भेट दिलेली आपणांस अडचलच असेल आम्ही त्यांच भेटीचे स्वागतच केले होते.

9

कृष्णनर्नी रवोडसाठ रिपोर्ट नविनभाऊंची चास दिल
त्यांतील दोन प्रश्नांकडे तुम्हा मी आपले लक्ष
वेधित आहे. प्रश्न ① There were no Boar
in the camp : I say - There was Board
in the camp & still it is with me.
② There was no seperate arrangement
for ladies just as Bathroom, latreen
ete. I say - There was seperate
arrangement for ladies for bathing
bath, & for latreen. इतरही प्रश्न आहेत
पण ते तितके मी महत्त्वाचे मानीत नाही. म्हणा
वरील दोन प्रश्नांविषयीच कृष्णानर्नी मला खुलासा
काढण्याचा प्रयत्न केला ते खरोखर मला रुचले
नाही. आणि एवढे जर मला येत नसेल तर आपण
मला त्या पदावरून का काढले नाही? हे पत्र
मी कार गांधीयांनी आपणास लिहीत आहे
आत्तापर्यंत १९/२० प्रांतीय शिबिरे मी घेतलीत
त्यांतील बहुसंख्य शिबिरास आपण व प्र०
अ नानादारजी यांनी भेटी दिलेल्याच आहेत
म्हणून त्याबद्दल जास्त लिहिणे मी योग्य
मानीत नाही. पण सध्या दक्षिण प्रदेशात

येवून भोंडाभांडी लावण्याचा कोणी प्रयत्न होत आहे असे कृष्णानच्या ह्या रिपोर्ट वरून मला निश्चित वाटते आहे. व म्हणूनच वेळीच हे पत्र लिहून आपणास कळविले आहे त्यावर आपण कृपया मला मार्गदर्शन करावे हीच नम्र विनन्ती

आत्तापर्यंत एकाच प्रदेशात आठ वर्षे मी कादलीन महाराष्ट्राच्या सेवादलाच्या अति सहवासात आठ वर्षे कोणतीही माणूस जगू शकला ही. आठवर्षाजोडरही माझ्या प्रदेशातील माझ्या नेत्यांची माझ्यावर खूप सद्भावना आहे प्रेम आहे व विश्वास आहे हेच माझ्या कार्यकर्तीचे द्योतक आहे. हे पत्र मी आत्मविश्वास व आत्मसंतोषाने आपण माझे काम वाढीतले आहे म्हणून लिहिले आहे

सेवादलाच्या कार्यकर्त्यांकडून मला धोका वाटतो आहे, कारण ज्या गोष्टी जोवर्धन घडल्या नाहीत, घडणार नाहीत, त्या गोष्टी घडल्यात म्हणून सांगून सेवादलाचे अधिकारी बदनामी ५७ ~~मला~~ उघडा करतील, म्हणून गळो आत्ता शिथिलीचा सेवादलाच्या पदावरून

र होण्यास परवानगी द्यावी. तीच आपणास
नम्र विनंती

सेवादलातून किस्येक कार्यकर्ते बाहेर गेलेत
कित्येकांनी सेवादलाच्या रेकॉर्डवर जास्ती
पक्के केलेले मला आढळले आहे. इतरांप्रमाणेच्या
लोही माझा हेतू सेवादलातून जावे असणार
नाही, काय हीच धास्ती मनामध्ये धरून आहे.
आपल्या व पू० अनामदासजींच्या प्रेमामुळेच मला
आपल्याशी मुक्त देऊन मी काम करीत आलो
आहे. सेवादलाच्या भावना व सेवादलाचे ध्येय
यांच्या प्रती कोठेही विसर पडणार नाही. ही
शुभेच्छा व नम्र विनंती.

आपला सदैव सेवक
आनंदीराम कुमट
(आनंदीराम कुमट)

ता० माहितीसाठी:
पू० अनामदासजी यांचे कडे रवाना

सेस. गोवा दमण दीव 69 फोन ९८

प्रदेश काँग्रेस कमिटी

SD/1061/52. मडगांव (गोवा),

My dear Doctor,

Thank you for your card of 6th instant. It is a good news that you will come over here at the end of this rainy season, that is, in October. We shall look forward to receiving your programme to be sent from Delhi.

However we feel that some very competent organiser should come over here right now and start organising Seva Dal. You may advise us in this particular matter.

Awaiting to hear from you

Yours sincerely,

Purushottam Kakodkar

(Purushottam Kakodkar)

Dr. N. S. Hardikar,
C/o Health Institute,
HATARKABHA.
(Dist. Belgaum)

KERALA PRADESH CONGRESS COMMITTEE

CONGRESS HOUSE
TRIVANDRUM

III/c/28/63

25th August 1963.

Dr. N.S. Hardikar,
The Karnataka Health Centre,
Ghataprabha P.O.
Dharwar, Dist.
Mysore State.

Respected Sir,

It is long since we have written to you. Here our organisational work is slowly gaining ground, thanks to sound steps taken by Sri. Narayanji, while he was here during the year 1962 and the first half of 1963.

This year we propose to conduct Dist. Rallies in Trivandrum, and cannanore Districts. It is also proposed send minimum 50 volunteers to the zonal rally at Mysore during October.

We are glad to inform you that one representative from Kerala, Sri. S. Sivadasan is now accompanying the 40th year Flame party on cycle. We are further glad that the PCC extended their whole-hearted co-operation in the matter of financing his journey. They sanctioned Rs. 250/- for the trip Sri. Sivadasan has specific instructions to meet you and pay our respects to you when the Flame party reaches Ghata Prabha.

We are also glad that we were able to send 4 of our workers to the All India Dist. Officers Training camp at Nagpur during May, June, 1963. All of them came out successfully, with certificates.

We have organised at Trivandrum a study centre, " Dr. Hardikar Study Centre" by name. The aim of the study centre as laid out in its constitution is to work "in order to strengthen National sentiments, advocate and educate accepted National policies and principles and to develop inherent capacities of the individual". In order to achieve this, the study centre shall arrange, " debates, discussions, lectures and study classes on matters of current interest" and also conduct excursions, picnics, sports competitions, essay competitions etc.

The first ever preparatory meeting was held on 20-1-63 The affairs of the centre of which the KPCC President is the Chief Patron is managed by governing body of 7 members.

The formal inauguration of the centre was held on 26-6-63 at 10. A.M. Sri. U.N. Dhebar inaugurated. The KPCC President and Secretaries were present, as also other prominent congressmen.

The study centre have so far organised the following classes. The name of Chief guest and speaker and the subjec dealt with by them are given below :-

1) Sri. K. Sivadasan, Ex- M.L.A. Motive of the Chines aggression on India " - 24 - 2 - 1963.

2) Sri. K.K. Vasu Panicker, KPCC General Secretary, " Results of recent bye-elections in Kerala - 19 - 5 - 63-

3) Sri. U.N. Dhebar- " Role of Indian national congress in the present political situation" . Inaugural address 27-6-63

4) Sri. Pampan Madhavan M.L.A. "Modern trends in Socialism". 12 - 7 - 63-

5) Sri. K. Ramakrishna Pillai, Editor," The Malayali" . Daily "The Foreign Policy of India" - 28-7-63.

6) Prof. Achuthan Nair, Formerly of "Gandhigram" - Rural Economy of India" - 18 - 8 - 63.

The financial side of the centre is managed by the governing body and funds for the ~~proposo~~ are met by contributions from the KPCC and from the members.

Sri. Narayanji, the Pradesh In-charge is expected by the end of this month.

With respects,

Yours faithfully

Vijayakumaran

(C. Vijayakumaran)
SECRETARY
PRADESH SEVA DAL OFF
TRIVANDRUM.

Copy to :- All India office, New Delhi for information.

VCG,

पू० श्री. स.वा.जिनामदारजी - अ.भा.संघटक, नवी दिल्ली.

सेवेशीं सादर प्रणाम.

बऱ्याच दिवसांनीं आपले आज पत्र मिळाले. आनंद झाला. मी रात्रीच मुंबईहून येथें आलो. परत मुंबईला दोन दिवसांसाठीं मुंबईस जात आहे. दप्तराचें काम वाढले आहे. पोस्टर्स आधीं पाठवीत आहो. श्री. सुरेश हे पण मुत्साहानें काम करीत आहेत. आपण डायरेक्ट आम्हांस ऑर्डर दिली म्हणून आम्ही दप्तराचें अरेच काम करूं शकलो. दोनावर याल तेव्हां आपण पहालच. आपणांस समाधान होईलच. आम्हांस तरी नितांत समाधान आहे. भविष्याचा कार्यकर्त्यांना मार्ग-दर्शन मिळावे म्हणून निश्चित असे दप्तराचं काम करीत आहों.

अतिमहत्वाचें निर्णयासाठीं:

प्रांतांतील अरेच सेवादलाचे अधिकारी राजीनामे न देतां काँग्रेस कमिट्यांच्या निवडणुकीस उभे राहिले होते. त्याबद्दल मी दलपतींनां बोललों होतो. दलपतींनीं त्या गोष्टीकडे दुर्लक्ष केले. प्रांतांतील संघटनेस कळत न कळत या पध्दतीनें माझ्या समजुतीनें बाधीत वळण मिळत आहे. व कळत व न कळत अशा कार्यकर्त्यांना प्रोत्साहन मिळत आहे असेंही मी लिहीलें तरी ते चूक ठरणार नाहीं. मी कनिष्ट अधिकारी वारंवार याप्रमाणें वरिष्ट अधिकाऱ्यांबद्दल आपणांस संघटनेसाठींच लिहीत आहे. पुण्यांतील सेवादलाचें अरेच पदाधिकारी काँग्रेस कमीटीच्या निवडणुकींच्या रणांगणांत राजीनामे न देतां उतरले व बहुतेक सर्व निवडून आले आहेत. त्यांनीं अद्याप राजिनामे दिलेले नाहीत. त्यांचा नेता विभागनायक श्री. शिवाजीराव ढमढेरे हे जि.काँ.क. सेक्रेटरी झाले आहेत, व त्यांचें सहकारी मंडळ काँ.क. चे पदाधिकारी झालेले आहेत. हया गोष्टी दलपति यांना कळविल्या होत्या. दलपतींनीं त्यांकडे कां दुर्लक्ष करावे हेंच मला कळत नाहीं. इतकेंच नव्हे तर दलपति यांचें मला आज पत्र आले आहे त्यांत श्री. शिवाजीराव यांना राजिनामा देण्याबद्दल त्यांनीं लिहीले आहे, व पुढें त्यांनीं म्हटले आहे कीं दुसरा अधिकारी नेमेपर्यन्त आपणच (श्री. शिवाजीराव यांनीं) कार्य पाहावे. मला मोठे आश्चर्य वाटत आहे कीं हा प्रकार काय आहे. दलपति यांनीं जरा खंबीर राहून श्री. शिवाजीराव यांना नाव विचारण्याच्या अवेनीं ती जागा त्यांना परत बहाल केलेली आहे. हयाप्रमाणें त्या सर्वांना कळत नं कळत ते अशा-प्रकारें मुत्साहित कां करीत आहेत हेंच मला कळत नाहीं. महाराष्ट्रांत संघटन नाहीं. ही कैक वेळां आपणांस व दलपति यांना स्पष्टच कळविले आहे. लवकरच ज्योति पुण्यास येणार आहे. त्याद्दृष्टीनेंहि खास कांहींही हालचाली नाहींत. मी तरी अशा परिस्थितीत काय करावे हेंच मला कळत नाहीं. महाराष्ट्राच्या सेवादल संघटनेस यापुढे नीट वळण लागावे असें वाटत असेल तर दिल्ली दप्तरानें खालील दोन गोष्टी पर अद्यापि विचार करावा हीच नम्र विनंती: (अ) ने सेवादलाचें प्रांतांतील

वेगवेगळ्या निवडणुकीस उभे राहिले असतील त्यांना त्वरित अधिकारपदावरून दूर करावे. (ब) दलपति यांनीं या सर्व गोष्टीकडे दुर्लक्ष कां केलें याबद्दल गांभियानें विचारणा व्हावी.

प्रांतांत सेवादलाचें संघटन खास नाहीं. कार्यकर्ते आहेत. पण सेवादलाच्या दृष्टीकोनांतून संघटण झालें नाहीं, चालविलें जात नाहीं. सेवादलाचें अधिकारी (विशेषतः अ.मा.) दौऱ्यावर आले म्हणजे ओंगस सैनिक बैठकीस बसवून देतात व सर्वांची दिशाभूल करतात. अशा परिस्थितींत आम्ही प्रांतांतील अधिकाऱ्यांनीं थोडया गांभिर्यानेंच काम केलें तर तेंच संघटन उत्तम होऊं शकेल अशी माझी श्रद्धा आहे. मी माझ्या परीनें संघटन नीट चालविण्याचा प्रयत्न केलेला आहे. दलपति स्वतः दुर्लक्ष करतात. मी पाहीं केले तर त्याचा परिणाम खालच्या कार्यकर्त्यांवर पडत नाहीं व मला पेनल्युअर पत्करावे लागते, व कार्यकर्त्याकडून रोषही पत्करावा लागतो. अशा परिस्थितींत मी काय करावे हें निर्णयात्मक त्वरित कळवावे.

सांगली येथील शिबिराबद्दल मला दलपती व अधिनायक यांचेकडून अथापतरी काहींही कळले नाहीं. कळावे. ही विनंती.

आपला नम्र,

(आनंदीराम कुम

प्रांत सं घ ट क.

प्रत माहितीसाठीं

(१) पूज्य श्री.डॉ.ना.सू.हर्डीकरजी.,
घटप्रभा.

१०१ शुक्रवार पेठ. पुणे २

ता. १-९-६२

श्री. पठाण गुरुजी,
दलपति. म.का.सेवा
मुंबई.

यांसी.

सेवेत सादर प्रणाम.

श्री. शिवाजीराव यांनीं अद्याप राजीनामा दिलेला नाहीं. त्यांच्या अशाप्रकारच्या हालचालींबद्दल मी कैक वेळां आपणास सांगितलेलें होते, व १५ दिवसांपूर्वी आपण पुण्यास आलां असतां सांगितलेले आहेच. व त्यांना आपण राजीनामा देऊन दुसरा मनुष्य नेमेपर्यंत काम पहाण्यास सांगितलें आहेत हें करें केलेले नाहीं. वास्तविक निवडणुकीस राजीनामा न देतां उभे रहाणेंच चूक आहे. त्यासंबंधीं विचारणा करण्याचें आजून ठेवून परत काम करण्याचा आपण सल्ला देतां हें कसें. कारण धोरणाप्रमाणें जे निकटवर्ती अधिकारी आहेत तेच जोपर्यंत अधिनायक नेमला जात नाहीं, तोपर्यंत आपण त्यांना प्रमुख मानतो. मी स्वतः पुण्यास असतांना व पुण्याचें संघटने संबंधीं कैकदां आपणांस लिहून, सांदेखील आपण गांभिर्यानें कां घेतला नाहींत हेंच मला कळत नाहीं. हे सर्व संघटने पध्दतीस धरुन नाहीं असें मी स्पष्टपणें व अतिनम्रपणें दुःखानें कळवीत आहे. पुण्याचे सर्व अधिकारी हया निवडणुकींत पडलेले आपणांस ठाऊक असतांना आपण दुर्लक्ष कां केलेत.

पुण्यास ज्योतीचा कार्यक्रम तितकासा यशस्वी होणार नाहीं. त्यास माझा नाइलाज आहे. आपण प्रत्येक ठिकाणीं जाऊन आला आहांत व परत आपण निघाला आहांत. मग मी जाऊन काय करणार. आपण प्रत्येक ठिकाणीं दोन दोन तास थांबता, व भरकन दुसऱ्या गांवास निघून जातां. याप्रकारें दौरे करुन फायदा तरी काय. अशा प्रकारें दौरे केल्यास शक्तीचा व पैशांचा नुसता अपव्यय होतो व साध्य कांहींच होत नाहीं असें मला वाटते. व म्हणुनच आपला निकटवर्ती अधिकारी म्हणून मी साफ साफ हया पत्रानें आपणां कळवीत आहे. हयावर आपण योग्यतो विचार करावा ही विनंती. कळावे.

आपला विश्वासु,

आनंदीराम कुमट)
प्रांत संघटक.

Seva Dal Bulletin

75

ele : { Grams : 'CONGRESS'
Phone : ~~73111~~ 353527
Congress House,
BOMBAY - 4.

17, Bhangwadi,
Bombay-2 BR.

Published by : CONGRESS SEVA DAL, ALL-INDIA PUBLICITY & PROPAGANDA COMMITTEE

14th Oct. 1967

~~My dear~~ Respected Dr. Naik,

I received your letter dated 5th Oct. 67 written at Gharbarabha, it seems, it was posted at Hubli. Although it was

It is matter of satisfaction that you liked my humble work in writing the book on 'Bhavani', ~~my~~ successful films and Arts. The book is very much appreciated by those who have read it.

I have already translated my book 'Soneri Vel' in Hindi. Kundulal is trying to get it published from Delhi. The book is also being translated in Marathi. A friend of mine has assured me that he will publish it. My books for children ~~written by me~~ serialised in my children's Page in Jansakti is also being translated in Marathi for publication. These are some of the activities I am engaged nowadays. I have contacted All India Radio for inclusion of my stories in their children's programme. They have called me for discussions. I intend to meet them today.

As regards your suggestion to take up the work of writing History of Seva Dal, I talked with Vadibhai and with his consent and blessings I have already started collecting the material. Vadibhai informed ~~me~~ the Purohit of the Dussera Kumkum and flowers and chanted the Sanskrit verse ~~[illegible]~~ Now I hope that the work will go on along with other things and I will start writing

as soon as I collect information sufficient for a book. Before actual starting the writting I propose to come to you for collecting necessary data.

Karnataka Seva Dal has once again elected Sri Gundu V. Bhartiji as its G.O.C. He has written to me about their intention to celebrate Gandhi Centenary in a big way. They are to organise Grand exhibition on the above theme. Sri Bharti has also suggested that a delegation from Congress Seva Dal should be present on the occasion. He has suggested your name together with Shri Mumbarji and myself as the members of the delegation. I will write him to write to you directly.

Yours sincerely,

CONGRESS SEVA DAL,
All-India Publicity & Propaganda Committee
Congress House, V. P. Rd.,
BOMBAY 4.

To,
Shri N.S. Hardikar,
Karnataka Health Institute
THATTARHALLI
(Distt. Belgaum)
Bhivpuri Rd.

जा.न. 980 - 77
१५-१२-१९६३

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस सेवादल
केंद्र - पंढरपूर.

॥

काँग्रेस सेवादल कार्यालय
केंद्र पंढरपूर.

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस सेवादल महाराष्ट्र विभाग प्रदेश
महाराष्ट्र जिल्हा सोलापूर. केंद्र पंढरपूर सप्टेंबर आणि
आक्टोबर मासिक अहवाल १९६३

आझाद क्रं न १ स्वयं- गोरक्षण
आझाद क्रं नं २ कैकाडी महाराज मठ समोर.
आझाद क्रं नं ३ मुंढापे गोरक्षण व पंढरपूर
आझाद क्रं नं. ४ मौनी टाकळी केंद्र ता पंढरपूर

१) केशव [illegible] नगर
ता. कुर्डुवाडी "अ" श्रेणी मुकास उभा मारुतीचा ता
पंचायतीचा दुसरा क्रं ३०. ६ हा गायब.

पंढरपूर शहर काँग्रेस
सेवादलाकडे एक गायनाचा पार्टी. तीचा कुमार्ग कॉंग्रेसचे स्वयंसेवक
सा. गं. भालेराव हे काम पहातात. तीचे नाव सोफा असल्या
मुळे सर्व सैनिक याचा भरपूर फायदा घेतात. व आपल्या गाण्यास
कार्यक्रमास बोलावतात. तीचे सदस्य संख्या चार असे आहे.
ता. हा पार्टी गायकवाड हे काम पहात असतात.

कार्तिकी यात्रा पंढरपूर शहर काँग्रेस सेवादलाकडे म्युनिसीपल नगर पालिका तर्फे करण्यात आलेली
कार्तिकी यात्रेत १८ आक्टोबर ते १६ नोव्हेंबर पर्यंत काँग्रेस
सेवादलाचे ७५ सैनिक कामावर होते. त्यांनी समाधानकारक पणाने
सेवेचे काम पार पाडले. तसेच यात्रेमध्ये यात्रेकरुंची खांडी चुकलेल्या
लहान मुलांना त्यांच्या घरचा पत्ता सांगितले.

पंढरपूरपासून ५ मैल तांबे असलेल्या
टाकळी या गावी सेवादलाचे सहावे कार्यालय उघडले. सहावेळी
१० सैनिक व ३० सैनिक उपस्थित होते. टाकळी येथे श्रमदान
श्रमदान होऊन काँग्रेस सेवादलाचे तालुकदार व उत्साही कार्यकर्ते
श्री. मा. उ. सिंगण यांचे हस्ते मंदिरात आझाद क्रं. नं. ६ चे उद्घाटन
झाले. नंतर सहभोजन, व सहभोजनानंतर सांस्कृतिक कार्यक्रम
झाले. अधिकाऱ्यांची. मिटिंग्स. शिबीरे इ. झाले. श्री. मुना. कदम

ठेवून श्री. ह. दा. देठे यांच्यी निवडणूक करण्यात आली. नंतर पसा वेरीज आला.

२ ऑक्टोबर गांधी जयंती साजरी करण्यात आली सकाळी ९-३० वाजता नगर पंढरपूर तालुका काँग्रेस कमेटीचे अध्यक्ष श्री. देशभक्त बाबूराव जोशी यांचे व्याख्यान झाले नंतर कार्यक्रम समाप्त

पूज्य विनोबाजी आवे वाढदिवसानिमित्त पंढरपूर शहर काँग्रेस सेवादलातर्फे संदेश पाठविण्यात आला.

संदेश) पूज्य आचार्य विनोबाजी आवे । वंदनीय होवोत। यांच्या आशिर्वादाने पहावोत!! पूज्य भावे वाढदिवस सेवादल तर्फे "शांती ~~स्वातंत्र्य~~ दिन" साजरा करण्यात आला. त्यांचे ~~स्वातंत्र्य~~ शांती या विषयावर माहिती सांगून संचालन सैनिकांचे संघाची कवायत काय आहेत? या संबंधी पंढरपूर शहर काँग्रेस कमेटीचे अध्यक्ष श्री. दे. भ. बाबूराव जोशी यांनी मार्गदर्शनपर भाषण केले.

दुपारी एक मोठा मल्ल आखाडा सेवादलाच्या शिबिरार्थी यांचा कार्यक्रमात ठेवण्यात येऊन शिबिरार्थी उत्साहाने भाग घेतला होता. शिबिरार्थी आपल्या गावचा झेंडा, तसेच जिल्हा, तालुका झेंडा आदी साहित्यासह कार्यक्रमात सामील झाले होते. त्यात प्रथम सेवादल शिबिरार्थी व तेथील कार्यकर्ते सैनिक श्री. नाना गायकवाड व श्री. गोविंद आवर हातात सेवादलाचे ध्वज घेऊन "ध्वज वंदन" घोड्यावर बसले होते. अशाप्रकारे सेवादलाचे थाटात उत्साहाने भाग घेतला होता.

पंढरपूर सेवादलातर्फे पुणे येथे ज्योती कार्यक्रमाला स्वयंसेवक सैनिकास पाठविण्यात आले. सोलापूर जिल्ह्यातून एकूण ५० सैनिक पाठविण्यात आले. त्यात पंढरपुरातील १० सैनिक होते. सोलापूर जिल्ह्यातील सर्वच सर्व ५० सैनिकांमधून सायकलीवरून ज्योती सोलापूर जिल्ह्याची हद्द सांगवी महाराष्ट्रात पहिलेच उदाहरण होय

अ.नं.	सैनिकांचे नांव	वय	रुपये	पत्ता.
१)	श्री. सु. दि. पवार	१५	१०वी	हनुमान मैदान पंढरपूर.
२)	बा. ग. नागरिकर	१६	१०वी	दाते गल्ली पंढरपूर.
३)	स्व. काजी	१६	१०वी	हनुमान मैदान पंढरपूर.
४)	सु. उ. शिंगाडे	१६	१०वी	दाते गल्ली पंढरपूर.
५)	ना. सि. भिंगे	१५	१०वी	ना. पेठ पंढरपूर
६)	र. बा. उंडाळे	१५	१०वी	गवंडी गल्ली पंढरपूर
७)	ब. सु. अरकिले	२०	८वी	दाते गल्ली पंढरपूर
८)	ए. द. देठे	१५	१०वी	स्टेशनरोड पंढरपूर.
९)	सु. ना. कदम.	१६	१०वी.	स्टेशनरोड पंढरपूर.
१०)	ना. हू. साळवे	१६	८वी.	हनुमान मैदान पंढरपूर.

१) पंढरपूर सेवादल सैनिक हाय सैनिकांचा पत्ता
सापडला नाही कुणाला आणखी पत्ता लागल्यास
कृपया ता. सेवादल कार्यालय पंढरपूर यांना कळवावे.
धन्यवाद.

२) या यादीत सामील नसलेल्या सैनिकांना आज
हाय कमांड यांचे आदेश अनुसार उत्तर द्यावे.

वि. ग. देवधर.
कार्यालय मंत्री
पंढरपूर शहर काँग्रेस सेवादल

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस सेवादल
केंद्र - पंढरपूर.

दक्षिण कन्नड जिल्ला काँग्रेस कमिटि

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿ

SOUTH KANARA DISTRICT CONGRESS COMMITTEE

ಮಂಗಳೂರು-೧
MANGALORE-1

Date. 19 - 12 - 1962.

Dear Dr. Kardikar,

I returned fr... ...ly yesterday on some urgent private work and will be returning in a day or two to attend the session of the Council which will continue till the end of the month. I received your letter to-day. I have requested Dr. K. B. Shetty and Dr. M. V. Shetty to contact Miss Judy Fleming and arrange to take her round the town.

Yours in service,

K. K. Shetty

(K. K. Shetty)

MAHARASHTRA PRADESH CONGRESS COMMITTEE

Tilak Bhavan,
Khedgalli, Gokhale Road, South,
Dadar, BOMBAY - 28.

Telegraphic Address:
"EMPICICI" Bombay Dac
Telephone: 65794

President :
Vinayakrao Patil

Vice President :
Vasantrao Patil

Treasurer :
Hari Govindrao Vartak

Gen. Secretaries :
Mohan Dharia
Shankarrao Gedam
[illegible]nathrao Nimbalkar
R. Antulay

[illegible]

Phone : 65794 Grams : "EMPICICI" Bombay Dada

MAHARASHTRA PRADESH CONGRESS COMMITTEE

Tilak Bhavan,
ledgalli, Gokhale Road, South
Dadar, BOMBAY - 28.

Ref. :

પૂ. [illegible]

સાદર પ્રણામ

[illegible]

8.4

Phone: 65794

Grams: "EMPICICI" Bombay Dadar

MAHARASHTRA PRADESH CONGRESS COMMITTEE

Tilak Bhavan,
Shedgalli, Gokhale Road, South,
Dadar, BOMBAY - 28.

Ref.:

85

१०१ शुक्रवार पुणे २
३१-१-६४

पू० डॉ० साहेब

सादर प्रणाम

आपल्या आशीर्वादाने व विचाराने आमचे काम कुशल शांतीपूर्ण, जास्तीत जास्त कसे होईल त्याचा निश्चित दृढ मनाने प्रयत्न करीन. काम होत नाही, पैसा मिळत नाही, कार्यकर्ते येत नाहीत, म्हणून मी आपल्या- जवळ कधीही रडलो नाही. शक्ती चांगल्या पद्धतीने संघटित होत नाही, वगैरे वरिष्ठांकडून दुर्दैव पाहून पडत नाहीत म्हणून रडत होतो असे. कामाबद्दल अनेक प्रकारे [illegible] पाहून राहिले आहेत. सरकारी नियमांचे ही स्वरूप बदलून राहिले आहे. जनतेचे स्वरूपही बदलून चालले [illegible]. काम कोणते करावे हा ताण देणारे ठरविणे.

पू० जिनदासजी यांचे पत्र आलेले नाही. चिंता आहे. लोणावळा येथे आदिवासी [illegible] यांच्याशी ~~[illegible]~~ [illegible] बोलणे झाले आहे. ते पू० जिनदासजी यांना भेटणार होते. [illegible] जाणार आहे. ते [illegible] होणार आहेत. शिक्षणाचे [illegible] सिवाय मी [illegible] कसा लागेल व शिक्षणाचे [illegible] असा विचार आहे. कारण पू० जिनदासजींच्या [illegible] येथे काम करीत आलो आहे म्हणून तो चिंतेचा विषय ही [illegible] [illegible] नाही. आपल्या गुरुजींची सेवा [illegible] बहुत [illegible] [illegible] सेवा [illegible] ही [illegible] व्यक्तीची जहागीरदारी होऊ नये. नवीन- नवीन विचारांच्या [illegible] आव्हान ही [illegible] पाहिजे. व [illegible] [illegible] पाहिजे. आपले आजचे पत्र वाचल्यावर [illegible] [illegible] वाटते. [illegible] [illegible], [illegible] मी [illegible] [illegible] [illegible]

પ્રિ૦ ઉમાશંકરજી સાંચે કેટલે પાઠવિલે હી અહિ. મા ૬૯
આપણાંકર ત્યાંચી ભેટ દોન ચાર દિવસાંત પાઠવિત આહે. તેવાસક
નીવ માઝા અનુભવ ત્યાંચેચ ન કેવે ચિંતન આણિ વિચારાંની મી
ભરવાટલે આહે. કુઠલા હા દોન આપલ્યા ક્ષેત્રાવર આહી જાસ્ત
દિવસ જીવંત રાહુચ શકણાર નહી. આપ્લ્યાસહી કોંત વ લિખિત
કૃતીચી દિશા બદલવી પાહિજે. આજ તેવાદેખાત કામ કરણા઱્યાં સર્વ
અધિકારાંચી પરીક્ષા કેવળ વાણી આહે. લિખિત વિચારાંત નાહી,
આચારાંત નાહી. વરૂપત આહી લોકાંત્ય વળત પાહિજેલા આહોત..
સૌમ્ય બાલપણાંત વ હસ્યા ચાલૂ નાસપણાંત આહી કવિપણાચી પર્વા ન
કરતાં આપલી વૃત્તિરિતે નગણ્ય રહાવે આપણાંકર આપૅત કેલેલી આહે.
આપલ્યા અધિકારાત કોણ કુણાપાસૂની લાલચાંત હાત આહે વ કોણી કોંત્રી
કુઠલી ડાવ આહે. ડાવપણાચ મુળ વાઈટ નસતે. સંઘટનેત સાપડાંત
વાઈટ વિચારાંની મેળ બસતાત. આપલ્યાનીચ વાઈટ પણા વાટુચ નેતાસ્ત,
વાઈટ હોતાત. પ્રિ૦ ડૉ૦ કાંતિ, મનાચી કુંચક કોપારા દિલૂ. આપણાંકર-
દિલેલ્યા મન મોકળે કેલે આહે. વાટલ્યાસ- વડાંત કાહી વાટલ્યાસ-
પ્રમાણે આપલ્યા મૂદ્દ્યાસહી વાવા.

માઝા મુલગા વિલાપચ્ચ હુળાર મી મનાને વ મૂદ્દ્યાને
જોસાંવર વિશ્વાસ ઠેવૂન કામ કરણારા મુલગા આહે. આપ્લ્યા કરતાંના
મી મોઠા તોવિલ દોમ ઉંચ પાનકીવરચે વગલેલે આહે. અસો. માઝ્યા-
કડાને વ બાળપૂકીને મી આપણાંકર સમાધાન લિખિત રૂપ રાહિલ અવશ્ય
યા પ્રશ્નાંની વિચારાસાઠી. લિહીન આહે.

આપલ્યા પરિવારાસહ વંદન

ક કાલેલકરાંચ્યા

खाजगी

१०१ शुक्रवार पुणे २

६-२-६४

पू० डॉक्टर साहेब यांना

सादर प्रणाम.

• चूक झाली वा नकळे पण सोचे प्रायश्चित आपण मागाल
कसे देणार? ज्यो गादी झाल्याने त्या कविपणाला होम देणार का
आपण मुद्दाम अनेकदा द्वाळाराची निंदा केली आहे व कविपणाला काम
करण्या जाता जिवंतपणी ती माझ्या हं:कारणाची मला साहेब आहे.
हे प्रकरण नाचिजकविनं आपण जाणीवे वरी दयावे व मला
क्षमा करावे तीच कळकळीची विनंती

आपला कु

Personal

रमाजगी

४६

१०१शुक्रवार पुणे २
६-२-६८.

पू० आईसाहेबजी यांना सादर प्रणाम.

काल मी घरी पोहोचलो होतो. पू० डॉ० साहेब यांचेशी पुढील कामा संबंधी बोलचाल केली व तसे लेखी पण दिले तें आपल्याला मिळालेच असेल?

पू० आईसाहेबजी जें झाले तें अतिशय वाईट झाले ही दुःखद आहे. व म्हणूनच पू० डॉ० साहेबांकडे ही मनमोकळेपणाने बोलू शकलो नाही. आनंदाने त्यांचे बरोबर बेत घालूं शकलो नाही. त्यांनी सायंकाळी जेवावयास सांगितलेले पण मनांतील वैफल्याचे दुःखाची शरमेचे दुःख मी न जेवतां गाडी गोंधळी व घरी आलो. ज्या ज्या वेळी पू० डॉ० साहेबांना भेटलो त्या त्या वेळी नवीन स्फूर्ति व प्रेरणा घेऊन घरी आलो पण हयावेळी दुःखी मनाने व काहिर अंतःकरणाने घरी लोटावे लागले. दुःख हलकेपणी घडावयाचे नव्हते. पण जें झाले तें अयोग्य झाले पण प्रांताधिकारी यांनी ते केलेले तें अयोग्य केले असेही म्हणता येणार नाही. प्रांताधिकारी सरकारी कांही अडचणी असतील म्हणून त्यांचे निर्णय जाहिर करणे भाग पडले असावे. असो सांगणे मार्ग काढणे महत्वाचे आहे. संघर्ष तें वाढविणे मार्ग काढण्यास मी आपणांस समाजगतिरिक्त एक पत्र आजच विनंती करित आहे. झालेल्या बद्दल जें दोष यावयाचे असतील तें दोष मी वैयक्तिक संघटनेच्या विकासासाठी "मान्य-करावयास व भोगावयास तयार आहे. पण हे गोष्ट चिंतनीय संघटनेच्या दृष्टिने अयोग्य होईल असेच कार्यकर्ते तयार होतील. काम करणाऱ्या युवकांना आपण मार्ग दाखविला पाहिजे व तो आपण दाखविला आहेत, म्हणूनच हे पत्र लिहिले आहे. आपण जरा उदार व विशाल अंतःकरण ठेवून या प्रकरणाकडे पाहावे व मला त्वरित लिखित आदेश करावा हीच विनंती.

आपला मनःक्लेश झाला असेल तरी लिखित मोडण्या कामाने व वाग्बाणांने दूर होईल असा दृढविश्वास व संकल्प मनांत आहेच.

,बाकी ठीक आहे.

— आपला नम्र
आनंदराव

प्रतलिपी रवाना पू० डॉ० साहेबजी
यांचे कडे रवाना -

Phone : 65794

Grams : "EMPICICI" Bombay Dad

MAHARASHTRA PRADESH CONGRESS COMMITTEE

Tilak Bhavan,
Khedgalli, Gokhale Road, South,
Dadar, BOMBAY - 28.

Ref. :

Camp: - Bombay 28

13 - 2 - ६४

પૂ० ઇન્દિરાજી

સાદર પ્રણામ.

① ત્રણ દિવસમાં પાછા ફરીશું એમ કહ્યું હતું પણ હજુ ત્યાં જ છીએ. પ્રોગ્રામ ઘણો વ્યસ્ત છે. ઉમેદવારોની યાદી આજે ફાઈનલ થવાની હતી પણ હજુ થઈ નથી. ઉમેદવારો નક્કી કરવામાં ઘણી મુશ્કેલી પડી રહી છે. આપણા કાર્યકર્તાઓ ઓછા પડે છે. ઘણા ઉમેદવારો પોતાની રીતે પ્રચાર કરી રહ્યા છે. આ બધાને લીધે ઉમેદવારોની યાદી જાહેર કરવામાં વિલંબ થઈ રહ્યો છે.

② આજે સવારે પૂ० વસંતરાવદાદા સાથે મારી મુલાકાત થઈ. મુંબઈની પરિસ્થિતિ વિષે ચર્ચા થઈ. મુંબઈની પરિસ્થિતિ ઘણી ગંભીર છે. ત્યાં કોંગ્રેસ પક્ષ ઘણો નબળો પડી ગયો છે. ત્યાં કોંગ્રેસનું organisation ઘણું જ weak છે. પૂ० ઇન્દિરાજીની મુલાકાત અંગે પણ તેમની સાથે ચર્ચા થઈ. (આપને આ અંગે વિગતવાર તાર કરવામાં આવ્યો છે.)

③ આજે નાગપુર ફોન કરેલો. ત્યાં પરિસ્થિતિ ઘણી ગંભીર છે. પ્રાંતિક કોંગ્રેસ કમિટીની પણ ઘણી ખરાબ હાલત છે. ઉમેદવારોની પસંદગી અંગે પણ ઘણી ચર્ચા થઈ. આજે સવારે પણ ફોન કરેલો. પરિસ્થિતિ ઘણી ગંભીર છે. પણ ઉમેદવારોના કાર્યકર્તાઓ અને વાતાવરણ ઠીક છે. તમારે પૂ० ઇન્દિરાજી સાથે ચર્ચા કરીને જાહેરાત કરવી. આજે સવારે પંડિતજીના ઘરે ભજન ગાયું. સંજયના કાર્યક્રમોને લોકો પ્રતિસાદ આપી રહ્યા છે.

Phone : 65794 Grams : "EMPICICI" Bombay Dadar.

MAHARASHTRA PRADESH CONGRESS COMMITTEE

Tilak Bhavan,
Khedgalli, Gokhale Road, South
Dadar, BOMBAY - 28.

Ref. : Camp: - Bombay 28
13 - 2 - 67

પૂ. ઇન્દિરાબાઈજી
સાદર પ્રણામ.

(1) ત્રણ દિવસ પાછળ મી એથે આવે. ગોવાહટી વ આસામના કેટલાક સાથે ચર્ચા કરી. નિયમ- બોર્ડની બાબતે આજ ઉમેદવાર આસામમાં કરે તેમનું. નિયમ- બોર્ડ હજી બરોબર તૈયાર થતું આવે. આપણા સભ્યો- ઓછા આવ્યા. આવતીકાલે વર્કિંગ કમિટીને જે સેવાદળનો માલમાલ વગર કુરબાનીનો અહેવાલ રજૂ કરવાનો છે. શ્રી યુસુફજી સાથે પણ- નિયમ બોર્ડના ચેરમેન આવે.

(2) આજ સવારની પૂ. વસંતરાવ દાદા સાથે વાત કરી. શ્રી યુસુફજીના જીવન વિષે બોલવું કહ્યું. તેમની શ્રી યુસુફજીના સ્મારક ટપાલ પર ફોટો પુરો રાખવા અને સ્મારક ટપાલ ફોરમ Anti-Organisation or Pro-Anti Organisation ઘોષણા માટે કહે આવે. પૂ. ઇન્દિરાજી સાથે આજ વિષે આપણી વાત કરવી છે અને તેમના પ્રતિભાવ જાણવા છે.

(3) આજ નાગપુર ટુર અંગે આવે આવશે. સ્વાગત સમિતિ વ સાથે ટુર વિષે ચર્ચા કરી. ટુરની પણ તે ગોઠવણ. સ્વાગત અધિવેશન વિષે વિ. આંતરે સાથે મળી ગોઠવણ કરવા. સેવાદળ વિષે કાર્યક્રમ સોંપવામાં આવશે. પણ સેવાદળના કાર્યકર્તાની અમે વાત કરી. ઇમાને શ્રી યુસુફજી સાથે પણ ચર્ચા કરી. સંમેલન સમારંભ માટે સેવાદળ કુટુંબીઓ પણ બહોળા આવે. સંમેલનો કાર્યક્રમ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

પૂ૦ ડૉ૦ સાહેબ- માંડવી વગા રે પધ્ય પાવિન આજે.

વિશેષમા બોર્ડિંગ- ચોધરી- Minister, G. St. Patil, Deputy Mayor ચંદ્રશેખરભાઈ ગેલાણી M.L.A, ધી પબાપા યુવરાજી, ડૉ૦ સરોજીની બાબર P.P. PhD; આદી મહાનુભાવો પધારી આજે. સાથિસાર પુરસ્કાર આપી સન્માનિત આજે.

વિશેષ પ્રોગ્રામ મા આપણા બાળકો આજે આપણા આશીર્વાદ બાદ આપણા મિત્રોનુસાર જોરદાર ગાન બાજેવું ગેમેસ. ગમ્મત જેવું થા. એમા બાળકો પાસેના વસ્તુઓ બાળકો પાસ જોરદાર.

પછીચે ગુમ્મર પુરસ્કાર થાવે. મા આગળે પુરસ્કાર વિધિ આજે

આપણા આશીર્વાદ બાદ વિદાય

આપણા પવિત્ર સ્વપ્ન વંદન.

वा १०१ शुक्रवार पुणे ३

3 - 2 - ६४

पू० डॉ० साहेब सातव

सादर प्रणाम

सोबत पू० श्री. आ. वा. जिनोमदारजी यांना दहा पानकेसाठी आमंत्रण पाठविले आहे तो मी आज कडी पाठविण आहे. खरोखर मी सेवादलाला आज पर्यंत समजू शकलो ते बंधुभाव आणी त्यागामुळे.

पू० जिनोमदारजी यांचे प्रकाशन नाशिक. मी विनायकरावांना कान्टॅक्ट (Contact) केला. त्यांनी माझ्या नम्रतेचे संबंधी पू० जिनोमदारजी यांना सविस्तर लिहले आहे सर्व सांगितले. व मला म्हणाले चर्चेपेक्षा आपला कामाचा जास्त वेळ पाहीजे. पू० डॉ० साहेब मी कामासाठी हे विचार केलेले आहे दहा पानपद हे माझ्या डोक्यावर सतत वाचन व लेखन राहण्यासाठी ताणवार आहे. (कोणी वर्षा साठी) मी हे विचार आहे ते चांगल्या पद्धति पाडण्या साठी. मला खरोखरच वाचकांनी विचार केला तर फार आनंद होणार आहे. परंतु मी या गोष्टीला फारसे महत्व देत नाही. काम करणाऱ्या व्यक्तिंच्या पाठीशी सतत आपले पाठिंबा असणे गरजेचे समजतो. बाकी काही. मला आपली भेट घ्यावयाची आहे. पू० जिनोमदारजींच्या प्रकाशाची वाट पाहत आहे. काम जोरात सुरु आहे. व जिनोमदारजी यांचे प्रकाशन नाही.

श्री विनायकरावजी यांना मी आपले जिनोमदारजी यांना देण्यासाठी सांगितले होते. पुणे ते

કામના કારણે મળવા ઇચ્છતા મારી આગળ કાર્યવાહી
ના વિકાસને લઈને મારું વધુ વરસાદના વધુ
રૂબરૂ થવા માટે પરત ગોધરા નિર્ણય કરેલ
મારા કરતા. તેની વિકાસાર્થે ઓફિસર મી.
ગણોકરની આગળ કુદરતિ આપણા કામકાજ કરવા
નિમણૂકની આગળ મી.પટેલે કરવાની. ઉત્તરકુડ
વેસ્ટર્ન વ દિશાકુડ આડ અંતરી ઇચ્છાની મારી
ગયા. મી અમૃત રાજકુમાર કુશવાહ નાયબ
રાજ્ય આપે. કામ કુશ. કરવા કુશ કુશવાહ
ગયા. મી દાણ ચાર વર્ષની આપે મારું વાપ
કુશળ રાજ્યવાપારે આપે. મારા માફકી કુશ્યા.
મી ટ્રાવેલ્સ રોજકુડ, તમારી પરિસ્થિતીમાં
કુશળ રાજ્યવિનો. મી ક્રોપાવા ની સ્વસ્થ-
પરંતુ દુખાર નાથી મી સ્વસ્થ. રાજ્યાર નાથી. મા
દુખા કિસ્સે. કામ (કાંડવડ) મળવાવડું આપે.
આ ગરીબોનો આ ઝેરા સાની દિવા બોરોરાની સાંજ
કુમ્પા હાપરે!! તમે કુશ્યા વ તમારા આવવાનો
મારાવટ્ટાનો વડુગાડું રાજ પેટ્રૂણ રાજ્યવિનો. અરિ
મળવા આપણા ત્યારિ. રાજ્યાર્થે લીધેલ

સાવન વ આર્થિકડું આપણા પરિમ
સેવડું વ ચરણોના આપણા કામ આપે. ત્યાપરત્ર
પ્રતિક્રિયા સ્વરૂપુરમાં પૂ. ગોવિંદાનંદ કુંવારાડાનો

ઉત્તરદાયિત્વ

सेवादलका नया माड :-

"वे धन्यतम दिनको याद करके क्या हम आज रोते बैठे रहेंगे ? अुन दिनोंकी याद करके क्या शरमसे निचे मान डालकर बैठे रहेंगे ? अपने पूर्वजोंने, दोस्तोंने अपना खुन बहाया, वे शहीद हुअे, इसलिये वे अमर हुअे। अुनकी याद और अुनकी स्मृति ही हमारी स्फूर्ति हो सकती है।"

४० वर्षका गौरवमय इतिहास :—

हमारा सेवादलका इतिहास बना। ४० वर्षोंका घटनाओंका पूरा अनुभव तो मुझे नहीं। लेकिन जीन बातोंपर पूरा विश्वास बैठ सकता है, वह पाँच-दस बरससे बडे अुमरके साथीदारोंका जीवन मैंने देखा है, और बार बार अुनसे वह कहानीयाँ भी सुनता हुँ, तब लगता है- कि आजका बडा पुराना भी नहीं बल्की दस-पन्द्रह वर्षोंका परीवर्तीत घटना देखकर मन दु:खीत भी होता है और चिंता भी मनमें बैठकर द्वन्द्व करती है। फिर भी एक बात पानीकी तरह स्वच्छ तथा स्पष्ट है कि, हमारा सेवादलका इतिहास स्फूर्ति-दायक है, गौरवमय है। हम गर्वसे और अभिमानसे कह सकते है ऐसा अुज्वल।

स्वतंत्रता युद्धमें सेवादल को ध्येय पूर्ती :—

हमारा पहला लक्ष था स्वतंत्रता के क्रान्ती युद्धमें भाग लेना। काँग्रेसके नेता मोतीलालजी, दादाभाई नौरोजी, लालालजपतराय, नेताजी सुभाष बोस, राष्ट्रपीता गान्धीजी, सरदार वल्लभभाई पटेल, जवाहरलालजी और जमाने कितने नाम हमारे सामने है, अुन सभीको भारत युद्धमें साथ देना, देशको आझाद करना। देशके करीबनकरीब सभी (कम्युनिष्ट छोडकर) पक्षोंने काँग्रेसके झेंडेके नीचे अिकट्ठा होकर काँग्रेसको इस अग्नी युद्धमें साथ दिया। अुस वक्त खाते-पिते, सोते-जागते अेकही ध्यान और एकही भावना सभीके दिलमें और दिमागमें थी। "और वह स्वतंत्रता"। अखिर [illegible] को ध्येय पूर्ती हुअी, और देश आझाद बना। अब यहांसे संघटनका स्वरूप कैसा होना चाहिए यह हम सोचने लगे। स्वतंत्रके पहले हमारे सेवादल संघटनका क्या स्वरूप

सही मेझरमेंट लगाना होगा तो वह १९४६ में सेवादल संघटनका पूर्ण घटन हुआ तभीसे लगाया जाता है। जा सकता है।

एक बात निर्विवाद है स्वतंत्रता संग्राममें जीतना हिस्सा जीतनी बडी जिम्मेदारी सेवादलने उठाई उतनी और किसी स्वयंसेवक संघटनने नहीं उठाई। वह क्रेडीट चोर कोई हमे दे या न दे लेकिन वह क्रेडिट हम लेकर ही रहेंगे और लेते भी है।

सेवादलका निश्चित लक्ष :→

१९४६ में सेवादलका स्वरूप क्या होना चाहिए यह तय हुआ। स्वरूपमें बात स्पष्ट है कि काँग्रेसके साथ रह कर ही हमको काम करना है। काँग्रेसके साथ देनेके लिये हमारा जन्म है। फिर विधान बना, घटना बनी और कार्यक्रम भी बना। परिस्थितीके मुताबिक और कार्यकर्ताओंके शक्तीके मुताबीक उसमें तबदिलियाँ हुयी। यह मै जिसलिये लिख रहा हुँ की हम कभी कभी यह सोच बैठते है की उस समय यह था, वह था, और अब नही। या वह सही है, लेकिन हम यह भुलते है की, या वह परिस्थितीके अनुसार या परिस्थिती बदलो या वह भी बदला, या को परिस्थितीके अनुसार बदलना पडा। हम कार्यकर्ता कभी कभी वस्तुस्थिती को छोडकर सोचने लगते है और बहस और चर्चा करते है। किसी चीजके गहराईमें हम नही जाते और फालतु रोते बैठते है और कहते है उस समय था अब नही है अरे भाई उस समय था वह इस समय कैसा रहेगा और क्यो रहना चाहिये? परिवर्तनमेही प्रगति है। समय समय के साथ नया मोड हमें देना होगा, तभी हम आज जिंदा रह सकते है।

सेवादलका उद्देशमय कार्यक्रम :—

१९४६ के परिस्थितीके अनुसार सेवादलका और काँग्रेसका अुद्देश बना, तब देशके युवकोंको गठीत करना बहुत आसान था। देशमे कितनी भी उससमय न A.C.C., न N.C.C., न होमगार्ड, न ग्रामरक्षकदल न पूरे खेलके साधन, न अभ्यासके साधन। यह सब ख्यालमें लेके ही सेवादलने कार्यक्रम तय किया। शारिरिक, बौध्दिक, व्यवहारिक शिक्षण युवकोको देनेका। युवक मन कुछ चंचल तथा ज्ञानसाधन बढानेको, अुत्सुकता रहता है। वह भी फिल्मके

आधार रहता है। तो सेवादलमें वाद-विवाद, खेलकूद, गाना-बजाना ऐसी चिजे आकर्षक बनी। जिसलिये आकर्षण बना। अब वही कार्यक्रमको हाथमे लेके बैठे रहेंगे और सेवादलमे आकर्षण न यह चिल्लाते बैठेंगे तो वह हमारा अस्तित्व भी नष्ट होगा हो जायेगा

स्वतंत्रता मे देशकी परिस्थिति :—

१९४७मे देश आझाद बना। नेताओंने देशका विकासमय नक्शा तय्यार किया। देशने तेजीसे प्रगति की। A.C.C., N.C.C., होमगार्ड, ग्रामरक्षक द और भी कि। जिससे देशके युवकोंको आकर्षण निर्माण हो गया वह कितने कितने कार्यक्रमोंको हाथमे लिये गये। सही माने उससे ही हमारे सेवादलके कार्यक्रममें पुरा आसर हुआ।

सेवादलका संघटनात्मक कार्यक्रम गौरवमय है।

अखीर इस तो गौरव है की इस जिस कामके लिये युवकगण तैयार करते है, वह काम हमारी सरकार कर रही है, मानेही जो हमारा सिद्धान्तिक उद्देशबींदु था उसमे हम काफी हदतक यशस्वी हुये है। हाँ यहा इतना ही हुआ है कि जीतने मात्रामे हम थे उतने मात्रामें (संख्यामे) हम नहीं रहे। तो इन सभी घटनाओंसे ऐसा लगता है की हमें संख्याबल चाहिए या संख्याबलका मार्गदर्शन करनेवाले अनुभव कार्यकर्ता चाहिए

काँग्रेस सेवा के लिये सेवादल :—

तो अब यहाँपर हमारा पहला लक्ष्य ख्यालमें आता है, और वह है काँग्रेसके सेवाके लिये जन्म लिया है। तो उस कामके लिये कार्यकर्ता क्यों न हम तैयार करे? यह एक सिद्धांतिक बात है। यह यहाँ हमारी ध्येयपूर्ती है। क्या हम इस लक्ष्यमें यशस्वी हुये है? मेरा जबाब है बिलकुल कम। हम पुरानी बाते ही ख्यालमें रखते सोचते है और कार्यक्रम तय करते है। सही परिवर्तन अनुसरने होना चाहिए। सिद्धांतीक बातपर परिस्थितीनुसार न तो हम सोचते है, न हम चलते है। जैसा की हम बार बार करते है कि काँग्रेसके लिये वैचारिक, ध्येयवादी, जातीनिरपेक्ष, सेवाभावी, त्यागी और विधायक प्रवृत्तिके कार्यकर्ता तैयार करना है। सही माने हमने यहाँपर अब हमारा फोकस लगाना चाहिए।

जियेंगे तो शानसे नहीं तो.....

आजकल सेवादल आजकल एक फैशन बनी है। जो सेवादलमें थे और जो सेवादलमें नहीं थे, वह सब कहते हैं, कि हम सेवादलमें थे। ये सब सेवादलमें थे फिर दिमागमें एक तर्क वितर्कका निर्माण होता है, कि कितने सब सेवादलमें थे तो सेवादलकी ऐसी हालत क्यों बनी? कुछ दिन पहले भावनगर अधिवेशनमें पंडितजीके आध्यक्षमें पुज्य डॉ. हुर्डिकर साहबने "जीयेंगे तो शानसे नहीं तो गर्वसे मर जायेंगे।" यह नारा क्यों लगाना पडा? कॉंग्रेसमेंभी कितनी गडबडीयाँ चल रही है। जीतने कार्यकर्ता पार्टी के लिये चाहिये उसने क्या हम दे सकते है क्या? और दिये है क्या? दिये होंगे तो यहस्थिती क्यों? इसका जवाब अपने आपही टटोले।

सेवादल की पितृसंस्था कॉंग्रेस :- लोकशाहीमें जब अपनी पितृसंस्था ही देशकी कुश चला रही हो, जनताके कल्याणके लिये देशके विकासके लिये, गरीबी, अमीरी, उच्च-निच, अनपढी बुरहीनाही आदि भेदोंको मिटानेके लिये कॉंग्रेस काम कर रही है और हमने कॉंग्रेसकी सेवाके लिये जन्म लिया है, तो अब हमने इसके पूरे उद्देशोंको तथा कार्यक्रमोंको घरघरमें परिवर्तन करनेका सोचना चाहिए।

वही बहस वही चर्चा :- आजकी स्थितिमें पहले जैसा बडा उद्देश छोड कर छोटा उद्देश बनाकर काम करना उचीत होगा। इन सात आठ सालसे सेवादलके अधिकारी दो दिवारोंके अन्दर बैठकर आपसेमें बार बार वही चर्चा करते है। और नतीज कुछ नही हो रहा है। सेवादल चलते आया है, और भविष्यमें चलतेही रहेगा। अ के बजाय ब आयेगा, ब के बजाय क आयेगा, और फिर वही बहस और वही चर्चा कि कॉंग्रेस कमिटियाँ हमे मदत नही देती, युवक नही आते, केन्द्र नही चलते, हम तो रात्र और दिन काम करते है फिर भी हमारे कार्यका असर नही होता, सलामीके लिये ही हम है, M.L.A M.L.C., M.P., Z.P. आदिमें चान्स नही देते यह सब देनेके लिये घटना बनाओ दिल्लीसे सरक्युलर फेंको यही

निकम्मी चर्चा चलती रहेगी। इन चर्चाओंको बंद करना है और सही मायनेमें कॉंग्रेसके लिये ही हमें सेवा भावी, त्यागी विधायक प्रवृत्तीके कार्यकर्ता तैयार करना है तो हमारा लक्ष्य न केवल संख्याका बल्कि सिध्दांतोंका तय करना होगा यह जबतक नहीं होगा तब तक सेवादलमें नयी जान पैदा नहीं होगी

संख्याके बजाय आदर्शको महत्व दे :—

यदि हम सोचें तो कभी कभी मुझे ऐसा लगता है कि हम सही मायनेमें यशस्वी हुये है छोटासे छोटा सवाल मेरी निगाहके आगे है "हिंदुस्थान सरकी पैदेश नेतृत्व और विदेश नेतृत्व" हम क्यों नहीं पूरे कर पाये? इन सब घटनाओंसे मुझे ऐसा लगता है कि हम बड़ा बड़ा मोह छोड़कर हमारे कार्यकर्ताओं का निर्माण तासद सेवाके लेके कार्यक्रम उद्देश बनायें

आजकी देशकी हालत :-

आज त्याग की, भावना सेवा भाव की भावना, भाईचारेकी भावना, सहकारकी भावना धुंधलीसी हो रही है। कॉंग्रेसकी गरीबी, तासद मिट रही है, लेकिन यह कॉंग्रेसके आदर्शोंकी तासद नहीं है। मुस्लिम सांप्रदायिकके बीना नकलिया गाडा आरही है। और अब कुछ सेवादलका करना हो तो नई कॉंग्रेसका ढॉंचा कार्य करे। इन सब घटनाओंसे कभी कभी मुझे ऐसा लगता है की हम हमारा संघटनका पूरा ढॉंचा बदलने का क्यों न सोचे? आखिर खूप तेजीसे गांव हम न बदले तो की चलेगा, लेकिन बदलना होना महत्वपूर्ण है, नहीं तो हमारा गौरवमय इतिहास आगे चलके गौरवमय नहीं रहेगा। आज हम देशकी और दुनियाकी हालत देख रहे है सत्तेके बीना सत्ता हमारे हाथमें कैसे आयेगी, इसका ही तमाशा गांव चल रहा है। और सत्ता हाथमें लेकर सचाई इमानदारी और कर्तव्यकी भावना सामने रखकर काम करनेकी तमन्ना आजकी नहीं दिखाई देती

देशको गांधीजीकी देन :

यह सोचते सोचते ऐसा लगता है कि शायद गांधीजी हयात होते तो क्या ऐसा होता गांधीजीकी देन, और शिक्षण एक अजीब-सा था वे कभी सत्ता लोलुपतामें फंसे नहीं वे सादगीसे रह कर खुद करके फिर अपने साथीदारोंसे करवाते थे। उनमें एक नैतिक ताकद थी और उस ताकदसेही कुशल कार्यकर्ता तैयार हुये वहीं आज देशमें गाज बज रही है। लेकिन कैसे सेवकोंकी ~~कमी~~ संख्या दिन प्रतिदिन बढती जा रही है। उनको ~~गढ~~ तैयार करके ~~लिये~~ निकालनेके लिये ऐसे कार्यकर्ता तैयार करना चाहिए और यह काम सेवादलही कर सकता है यह मेरा दावा है।

धीरे धीरे सेवादल ऐसा क्यों न करे :

गांव गांवमें शिबिरोंके शिक्षण देते है वहां शिक्षण द्वारा सांस्कृतिक और ~~लेक्चर~~ कार्यक्रम करके सेवादल ~~लेक्चर~~ कार्यकर्ताके द्वारा छः छः महिनों एक जगह रखकर ~~कम~~ दिया तो उसमेंसे कर्तव्य परायण तो, निरपेक्ष बुद्धि राष्ट्रीय और इमानदारी सादगी और सेवा संस्था के साथ काम करनेकी कसौटीके चारित्रवान और गुणवान कार्यकर्ता हम न किन्तु कॉंग्रेसकेलिये जरूर देशके लिये तैयार कर सकेंगे। और शायद यह दीवा करे हमारा सेवादलका इतिहास सितारोंकी तरह चमकता हुआ गौरवमय विरासत देगा।

आप विश्वासी

आपका दासानुदास

श्रीकृष्णकुमार पुरोहित

MAHARASHTRA PRADESH CONGRESS COMMITTEE

President :
Vinayakrao Patil

Vice President :
Vasantrao Patil

Treasurer :
Hari Govindrao Vartak

Gen. Secretaries :
Mohan Dharia
Shankarrao Gedam
Eknathrao Nimbalkar
A. R. Antulay

Tilak Bhavan,
Khedgalli, Gokhale Road, South,
Dadar, BOMBAY - 28.

Telegraphic Address :
"EMPICICI" Bombay Dadar.
Telephone : 65794

Ref. : 109 दुकान, पुणे 9

24/2/89

पू० डॉ० साहेब यांना

सादर प्रणाम

आपली सभा नागपूरला होत आहे. हया वर्षात आपल्या पर्यंत आम्ही पोंचावे ते मला योग्य वाटत नाही पंरतु संघटने आधी पोंचल्या शिवाय गत्यंतर नाही. पू० आंबेडकरजी यांनी मला अटारी बोला विले कोणत्या ही परिस्थितीत प्रांत सोडून बाहेर जाणे मला योग्य वाटत नाही म्हणून मी आहे तेथे स्थिरतेने राज्य बसलो आहे. सोबत सर्व पत्र व्यवहार जे आंबेडकरजी यांना पाठविले आहे त्याच्या प्रति माहिती साठी पाठवित आहे. अशा परिस्थितीत मी काय करावे. प्रांताची सारी हकीगत सोबतच्या पत्रात आहे. छोटे छोटे गावातून असे ठराव यावयास लागले तर संघटन टिकणे कठीण जाणार ही निश्चयी आहे. व शिस्तीने व संयमाने वागून राहिलो आहे.

कळावे लोभ असावा.

आपल्या पायाचा सेवेत वंदन

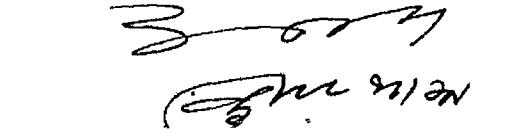

फोन नं. २०६५ 100 टेलिग्रॅम : "काँग्रेस"

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी

काँग्रेस भवन, पुणे ५.

१०१, शुक्रवार पेठ
पुणे २
२४-१-५४

पूज्य इनामदारजी,
आर्यवत भारतीय संदेशक, नवी दिल्ली
थाना

सादर प्रणाम

आपले आत्ताच पत्र मिळाले. आभारी आहे. मागील खेपेला जरा मैत्र्याच्या अडचणी वरोवर प्रदेशात काम त्वरीत सुरु व्हावे ही पण अडचण व्हावीशी होती च प्रांतीक काँग्रेस त्यांच्या फालावर न घ्यावा मी ७-८ दिवस प्रांताच्या बाहेर (नियोजे मला योग्य होणार नाही मला कोणत्याही व्यक्तीत चर्चा घडावयाची नाही विचास ठेवविश्वास या दोन्ही चळवळीच राहणार आहेत. माझा तब्येतीने महाराष्ट्रात यायचे काम उद्या करावयाचे आहे. वारंवार मी कामा-संबंधीच आपणास लिहिले आहे. योग्यवेळी पडण्यासारखे माझ्या पत्रात काहीच नाही असे मला वाटत आहे. मला त्वरीत इलाजास लागावयाचे आहे. हया दिरंगाईमुळे गोलात गडबड माजणार असे वाटू लागले आहे. मला तूर्त आपण प्रांत सोडून इकडे निकडे न पळविता व योग्यवेळी न टाकता त्वरीत करवावे हीच विनंती. नेमण्यक होऊन एक महिना होत आला तरी आपल्याकडून निर्णयात्मक काहीच कळले नाही. मी आतल्या पत्राची वाट पहात आहे. तरी कृपया आपण मला व प्रांता-ध्यक्षांना निर्णयात्मक काम त्वरीत करवावे ही नम्र विनंती. सोबत जो तुमारी चाल्याकडून आलेल्या पत्राची प्रत व वर्तमानपत्रात आलेल्या माहितीची प्रत, आपल्या माहितीसाठी पाठवत आहे. अशा परिस्थितीत मी येथून निघणे हे उचीत होणार नाही असे मला वाटते.

करवावे ही विनंती.

आपला नम्र,
मालदार (डी)

काँ. सेवादलांतील वाद

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटीने काँग्रेस सेवादलाचे दलपति म्हणून मुंबईतील श्री. सुलेमान खां पठाण यांना काढून त्यांच्या जागीं प. महाराष्ट्रांतील एका नवीन कार्यकर्त्याची नेमणूक केल्यामुळे नागपूरच्या सेवादलांत वादळी वातावरण निर्माण झालें आहे. प्रदेश काँग्रेसच्या या 'अन्याय्य' कार्याविरुद्ध पं. नेहरू, काँग्रेस अध्यक्ष श्री. कामराज, श्री. यशवंतराव चव्हाण यांच्याकडे तक्रारी गेल्या असल्याचें कळतें. श्री. पठाण गुरुजींनी ३५ वर्षांपूर्वी नोकरीचा त्याग करून सेवादलाच्या कार्याला वाहून घेतलें व संघटन निर्माण करून अनेक काँग्रेस अधिवेशनांत स्वयंसेवकांची शानदार मिरवणूक सेवादलाची ज्योत जी भारतांत ठिकठिकाणी मिरविली जाते तिच्या नागपूरमधील अपूर्व स्वागताबद्दल खुद्द प्रदेश काँग्रेसच्या अध्यक्षांनी नुकतेच पठाण गुरुजींचे पाठ थोपटले होते. अशा स्थितींत पठाणगुरुजींची बडतर्फी पाहून कार्यकर्त्यांना खेद न झाला तरच नवल.

नागपूर नगर काँग्रेसमध्ये सध्या उलटसुलट घटना घडत आहेत. श्री. मदनगोपाल अग्रवाल यांना कार्य[illegible] प्रतिनिधित्व बहाल करण्यांत आले असल्याचा आदेश अ. भा. काँग्रेसने धाडला आहे. नगर काँग्रेसच्या सदस्यांतून प्रतिनिधित्वासाठी ज्या निवडणुकी झाल्या, त्या ट्रायब्यूनलने बेकायदेशीर ठरविल्या. ट्रायब्यूनलने काय सांगलें केलें अशा आशयाचा ठरावही काँग्रेसने केला. पण ट्रायब्यूनलचा निर्णय मात्र अजूनपर्यंत रद्द ठरवून नगर काँग्रेस मोकळी झाली! नगर काँग्रेस कार्यकारिणीच्या या दुर्दैवीपणाबद्दल अ. भा. काँग्रेसकडे श्री. विरभाई यांच्याद्वारें तक्रार नोंदविण्यांत आली असल्याचें समजतें.

तेरी झालेली आहे !

काँ. सेवादलांतील वाद

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटीने काँग्रेस सेवादलाचे दलपति म्हणून विदर्भातील श्री. सुलेमान खा पठाण यांना काढून त्यांच्या जागी प. महाराष्ट्रातील एका नवीन कार्यकर्त्याची नेमणूक केल्यामुळे नागपूरच्या सेवादलात बरीच वादळी वातावरण निर्माण झाले आहे प्रदेश काँग्रेसच्या या अन्यायी निर्णयाविरुद्ध पं. नेहरू, काँग्रेस अध्यक्ष श्री. कामराज, श्री. यशवंतराव चव्हाण यांच्याकडे तक्रार गेली असल्याचे कळते श्री. पठाण गुरुजींनी ३५ वर्षांपूर्वी सेवादलाची स्थापना करून सेवादलाच्या कार्याला वाहून घेतले व संघटन निर्माण करून अनेक काँग्रेस अधिवेशनात स्वयंसेवी शारीरिक शिस्तविधी सेवादलाची ज्यांनी जी भारतात ठिकठिकाणी निरनिराळी जाते त्यांच्या नागपूरमधील अपूर्व स्वागताबद्दल खुद्द प्रदेश काँग्रेसच्या अध्यक्षांनी तसेच पठाण गुरुजींची पाठ थोपटली होती अशा स्थितीत पठाण गुरुजींची बदली करून कार्यकर्त्यांना खेद न झाला तरच नवल

नागपूर नगर काँग्रेसमधे सध्या उलटसुलट घटना घडत आहेत श्री. नंदनगोपाल अग्रवाल यांना काय [illegible] प्रतिनिधित्व बहाल करण्यात आले असल्याचा आदेश अ. भा. काँग्रेसने पाठविला आहे. नगर काँग्रेसच्या सदस्यांतून प्रतिनिधित्वासाठी ज्या निवडणुकी झाल्या, त्या ट्रायब्यूनलने बेकायदेशीर ठरविल्या ट्रायब्यूनलने वाचा गाळले केले अशा आशयाचा ठराव काँग्रेसने केला. पण ट्रायब्यूनलचा निर्णय मात्र अजून रद्द ठरून नगर काँग्रेस मोकळी झाली ! नगर काँग्रेस कार्यकारिणीच्या या दादागिरीबद्दल अ. भा. काँग्रेसकडे श्री. वैद्यभाई यांच्याद्वारे तक्रार गेली असल्याचे समजते.

काँ. सेवादलांतील वादळ

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटीने काँग्रेस सेवादलाचे दलपति म्हणून विदर्भातील श्री. सुलेमानजी पठाण यांना काढून त्यांच्या जागी प. महाराष्ट्रातील एका नवीन कार्यकर्त्याची नेमणूक केल्यामुळे नागपूरच्या सेवादलांत वादळी वातावरण निर्माण झाले आहे. प्रदेश काँग्रेसच्या या 'अन्यायी' निर्णयाविरुद्ध पं. नेहरू, काँग्रेस अध्यक्ष श्री. कामराज, श्री. यशवंतराव चव्हाण इत्यादींकडे तकारी गेली असल्याचे कळते. श्री. पठाण गुरुजींनी ३५ वर्षांपूर्व नोकरीचा त्याग करून सेवादलाच्या कार्याला वाहून घेतले व संघटन निर्माण करून अनेक काँग्रेस अधिवेशनांत सेवाकार्याची शाबासकी मिळविली. सेवादलाची ज्योत जी आज भारतात ठिकठिकाणी पसरविली जाते तिच्या नागपूरमधील अपूर्व स्वागताबद्दल खुद्द प्रदेश काँग्रेसच्या अध्यक्षांनी नुकतेच पठाण गुरुजींची पाठ थोपटली होती. अशा स्थितीत पठाणगुरुजींची बदली कोणाला कार्यकर्त्यांना खेद न झाला तरच नवल.

नागपूर नगर काँग्रेसमधील सध्या उलटसुलट घटना घडत आहेत. श्री. मदनगोपाल अग्रवाल यांना काय[illegible] प्रतिनिधित्व बहाल करण्यात आले असल्याचा आदेश अ. भा. काँग्रेसने दिला आहे. नगर काँग्रेसच्या सदस्यांतून प्रतिनिधित्वासाठी ज्या निवडणुकी झाल्या, त्या ट्रायब्यूनलने बेकायदेशीर ठरविल्या. ट्रायब्यूनलने काय चांगले केले असा आक्षेपाचा ठराव काँग्रेसने केला. पण ट्रायब्यूनलचा निर्णय मात्र अबेर राहिला. नगर काँग्रेस मोकळी झाली ! नगर काँग्रेस कार्यकारिणीच्या या दोंदीणाबद्दल अ. भा. काँग्रेसकडे श्री. विरभाई यांच्याद्वारे तकार दाखल करण्यात आली असल्याचे समजते.

डॉ मुसारी
जैनमंदीर जुनी शुक्रवारी
नागपूर

श्रीमान आदरणीय कुमठेकरे,

सादर प्रणाम —

आपली सेवादलाच्या प्रांतिय अध्यक्ष पदी नेमणुक झाली, याबद्दल आपले मी मनःपूर्वक अभिनंदन करतो.

आपल्या नेमणुकीने इकडे हर्ष आनंद होत आहे. तरुण कार्यकर्ता जी बातमी दिली ती ज्यांची यानीच दिली. तुम्ही कधी येणार म्हणजे आम्ही स्वागताचा कार्यक्रम अयोजीत करू. विशेष मुंबई संघाच्यासारखे असल्यास मी मेळा प्रत्यक्ष जाऊन घेईन. सध्या मी शाखा चालवीत व विठ्ठलराव अंकमवार आवश्यकते कार्य करीत आहोतच. जुन्या दत्तपतींनी स्वस्थता व उर्जापूर्ण गावेत इतर स्वयंसेवकांच्या सख्या देण्याच्या प्रयत्नात आहे मी. त्यावर सेवा केली तरी मुंबई वरून प्रधानचे एक गुरुजीस आले त्यांना तुमचे विषयासंबंधी आपला सर्व पत्रव्यवहार तुमचेच करा असा ठोडी शंका येते. होणार काहीं नाही पण आपणास नाम वाढवायचे आहे

शेंडे केशव गुंजाईस येऊन गेला तो नागपूरला नापास आल्याचे कळले. तुम्ही एकदा नागपूरला आले तर मी, शेंडे, पहाणे व सेवादल विद्यालय, राहुलवाल्याना गदा R.S.S.ची गदा या सर्व गोष्टी बाहेर पूर्ण कल्पना दी ज्या गोष्टी पहाणे शेंडे कंपनीने केल्या त्या सर्व तुम्हला मार्गत असल्यास विनायकराव पाटसकाना सांगण्यास काहीच एरका नाही ज्यांच्यामुळे तुने कर्ज सैनिक झाला. कष्ट झाल्याबरोबर नवीन दत्तपतीबद्दल आरोप करतो, अनादर गाजतिलो त्यावर हाच उपाय आहे. गैरजाबद्दल सर्व गोष्टी आहेत. तुम्ही मला मुंबईस बोलावित असाल तर मी स्वखर्चाने मेळा जाऊन घेईन. तरी तुम्हास आवश्यकता असल्यास तुमचो मुंबईची तारीख कळवा. बाकी मला जे जे तुमच्या फिरण्यासंबंधी कार्य करावयचे असेल तेही करीन आलेच पाहिजे संघा गडिनोरी विदर्भाचे लक्ष द्यावे. आम्ही सर्व तुमच्या बरोबर व आहोत आहोत. मुंबईस कापूर विकणे, सोसायटीतील पैसे खाणे व उधळणे अनैतिक व्यापार सेवादलाच्या नावावर सर्व गोष्टी आता संबंधीत जुन्या लोकांच्या बंद झाल्या. याबद्दल इकडे सर्वांना आनंद होत आहे.

कळावे

आपले विनीत
नाव लिहिण्याची आवश्यकता नाही

६०१ शुक्रवार, पुणे २

२० - २ - ६४

पू. अिनामदारजी

यांना

सादर प्रणाम

बीडचा कार्यक्रम रद्द झाल्यामुळे मी (जि. कॉ. क. चे शिबिर) परत आलो. आपले पत्र आत्ताच मिळाले. उद्याला कार्यकारणीची बैठक येथे आहे. व सर्व मिळून बोलणेही आहे

मी आता पर्यंत आपणास सर्व लिहून पाठविले आहे, सर्वांहे आपणास मेरठच्या वीज दुर्घटने होती, आहे व भविष्यात मी संवादकात अडचणी असतो तरी रचनात्मक दृष्टीकोन ठेवणार. पण आज मी जरा वेगळ्या अडचणीत आहे. आताच काही दिवसापूर्वी घटप्रभेस व औरंगाबाद येथे अध्यक्षाच्या बहिणीच्या लग्नास खर्चायला जावून आलो. जवळ जवळ १००/- रुपये खर्च झालेत. कर्जाचा बोजा मी माझ्या डोक्यावर घेऊ इच्छित नाही. वैयक्तिक बाबत सोडल्यास मला पैशाची दरवाढ करावी नाही. व तोंडा निघाला तर ५० हजार रुपये पण जमा करून दाखवीन. आपण कृपाकरून गैरविश्वास करू नका. तोंडा निघण्यावर माझे लायक असतांना काही गोष्टी साठी मी लायक नसलोहे. पण इतरांच्या तुलनेने मी निश्चित लायक आहे. हे वर्ष अनुभवाकरिता मी विभक्त आहे असो.

आपण विधानसभेस संवादक निर्माण केले. इतर राज्यापेक्षा उत्तम पद्धतीचे संवादक महाराष्ट्रात निर्माण झाले. जर प्रांतिक कॉ. क. चा व आजच्या नेत्याचे माझ्यावर विश्वास आहे. व मी सीनियर टेक्नो ऑफिसर आहे तर माझा उपयोग आपण मला मदत करून संघटन स्थिर करण्या व्यवहारास का नाही करीत नाही? हया वयातच मनात दुःख व खंत होत आहे याचा अर्थ असा मी आज काहीत आहे. की ~~[illegible]~~ मी लायक नाही किंवा आपला माझ्यावरील विश्वास उडाला आहे. पण अति स्पष्ट मनाचा जोडीदार असणार. म्हणून मी विचारांची गल्लत करीत

नाही व म्हणून काही घडलेलं जरी आपला गोंधळात टाकत असलं तर तो भविष्यात दूर होईल याची मला खात्री आहे. कारण मी कोणी चुकीचे नाही म्हणून माझा भीती वाटत नाही. म्हणून विचारांनी मी स्थिर आहे. निश्चयी आहे. प्रेम हा कॉन्ट्रोलच्या सत्याचे मी निश्चित सत्याचा सत्यमेव जयते तर आपण माझी पाठ थोपटावयास पाहिजे होतीस्त्यानि मला जास्त तरतरी आली असती. असो. मी नव्या मनात या कोणे घेतलेली आराज आहे. म्हणून विकलोस पक्के अभ्यास तयार आहे कारण मी माझ्या राहिलेल्या सर्व शक्तिनिशी आवर्जून आवजून आपणास लिहिले आ ~~कृपाकरून~~ विश्वास ठेवा. जो विश्वास आपला उडला आहे असे पत्र व्यवहारीक वाटते, मला दिनांकित पदाचा हव्यास नाही. नाही. नाही. पण संघटनेत काम करणाऱ्या व्यक्तिच्या पोलिसांत साक्ष देणाऱ्या व संघ चांगले वकील असावे. यच विचार मनात आहे हे का मी आपणास लिहित नाही म्हणजे मी मनात कोण आहे. चिंतन नेमके आहे व विषय काय? मला हे वाटत आहे ते मी लवकरच आपली भेट घ वाटत आहे. विषय हे आज वाचण्यात आहेत. एक समाचार वाच मनास दुःख झाले. काय हे चालले आहे. महाराष्ट्रचे संख्याबल 30 हजार? महाराष्ट्राचे पदाधिकारी संघाचाच जे हवे नाहीत ते जिल्हाधिकारी? हया सर्वांच्या नेमणुका झाल्या व आपण मान्य पिंडी केली? सर्व घटना मनास धक्का पोहोचविणाऱ्या आहेत. माझ्याबाबतीत घटनात्मक मुद्दा उपस्थित होऊ शकतो जी माझ्याकडे ज्या वयातील कोणे वर्षे आपणास दिली आहेत व आताही ते १० वर्षे द्यावयास तयार आहे. पण मला आधी माझ्या प्रांतात यश होऊ द्या. मी पंचे यशस्वी झालो तर इतर प्रांतात जाऊन म खरा खुरा उपयोग होऊ शकेल व माझा नैतिक पाठिंबा निश्चित प होऊ शकेल. म्हणून मी तुम्हाला प्रांतात आत्ताच जाणार्‍या तयार नाही म्हणून म्हटले होते. व आपला आदेश आल्यास तर मी अपमान निकोबारला जाण्याची तयारी ठेवली आहे. पूर्ण विश्वास ज्यो माणूस आपल्यावर टाकले त्या माणसाबद्दल आपण गैरविश्वास दाखवित आहात. या सर्व घटना मनास अस्थिर बनविणाऱ्या आहेत, हरी. पण मी मनास हवाहवासे ते पदरात पाडू शकलो माझ्या मनावर माझा पूर्ण ताबा आहे. निश्चयता आहे. सरकारवर आपणास माझा पूर्ण विश्वास असेल तर मी काम करावयास तयार आहे.

आता पर्यंतच्या काळ अध्याय पद्धतीने एक दुसऱ्याची सांगड घातली गेली. माझ्याकडून आपल्या सिनेमाचे आणखी काम करून घ्यावयाचे बाकी असेल तर आपण माझा लोककौल धारणी व विश्वास ६० सर्व काही उत्तम झालेले आपणास दिसेल. ह्या मंडळीने चांगला पाठिंबा दिला तो बांधा पर्यंतचे सर्व कार्यक्रम पुरा आहेत. (फक्त नागपूर शहर व जिल्हा सोडून) सर्वांची पत्रे माझ्या ताब्यात आहेत. ही बातमी आपणासही ह्या होती. माझ्या अंतरीक तर ही इच्छा पूर्तता आपण करू शकत होतो, ते करू शकलो नाही याची जाणीव व अनुभव आहे. ह्या वरूनच हि आपले समाधान होत नसेल तर मी दिलगिरीचा एकच काम बोलणार हे मी पत्रात बाजूलच राहिला.

आपणास खोटे बोलत असेल तर आपण म्हणाल तो व म्हणाल्याप्रमाणे सर्वांना भेटून बोलणी करू. व सत्य आपणास करून चुकलो नाही तर आपण निश्चित आदर पाठवा. यची माझा करावयाची नाही व यची करायची नाही हे ठरवून माझ्या पत्राचा शेवट होत होत की चुक झाली व मरतो आपण या घोषणेचे पाच मार्गदर्शन माझ्या मागे मारत असाल तर सर्वांना सांगा मी खासदारकीस व लोकसभेस तयार आहे. तरी आपला शेवटचा कार्यकर्ता बद्दल काय होत आहे यची कोणी माझ्याजवळ आहे व सर्वांचा आपला शेवटचा होत असेल तर मी आपला सिनेमाच्या कोणत्याही तयार नाही. मी माझा राजीनामा अहोरात्र तयार आहे

कळावे ही विनंती

आपला

आनंदराव कुंभे

१७१२५ कुमार ४०२.

२४-२-६४.

पू० डॉ० साहेबा यांना

~~सादर प्रणाम.~~

~~पू० ओंकारदादाजी यांचे हातं~~ काल पाठविलेल्या पत्राच्या प्रती आपल्या हातं माहिती साठी पाठविलेल्या आहेतच. सांपत्राला पुष्टी म्हणून मी सांगत आज सोबत आपल्या माहिती साठी पाठविलेले पत्र पाठवित आहे.

प्रांतातील सर्व अधिकाऱ्यांना गोंधळात टाकून व परिस्थिती क्लेषकारक बनून मला आता पू० ओंकारदादाजी यांनी कोर्टास बोलाविले आहे. पण मला जे बोलावण्याचे होते ते सारे सविस्तर मी लेखी लिहून पाठविले आहेच. अशा परिस्थितीत सर्वांना एकाएक न बोलावता, ~~[illegible]~~ व प्रांतीक कॉंग्रेस च्या हातांच्या कानावर न घालता मी थेट कसि पडत जाणे अनुचीत ठरणार नाही. म्हणून मी मौनच धारण करणे सर्वांना एकाएक बोलविणे आहे. अशा पद्धतीने तेरा जानेवारी पासून आतापर्यंत चौदा तरी महाराष्ट्रांतल्या वेगवेगळ्या ठिकाणी मी भाषणे केली आहेत. अशा वेळी हेडक्वार्टरची काही प्रांतीक कॉंग्रेसच्या जनसंघाच्या सहकार्यानेच कारवाया चालू आहेत का? व कारवाई होणार आहे का? असे हे सारे काय आहे. व कशासाठी? कृपया आपण जातीने हया प्रकरणात लक्ष्य घालावे व मार्गदर्शन करावे ही नम्र विनंती.

आपला विश्वासू सेवक वंदन —

[illegible]

909 शुक्रवार पेठ
24-2-68

पू० आंबेकरजी यांना सादर प्रणाम

आपल्या पत्रास काल मी उत्तर पाठविलेच आहे, त्यास दु[illegible] पुष्टी म्हणून हे पत्र मी पाठवीत आहे. आपल्या कडून अद्याप माहिती [illegible] झाला- तरी संघाची आताची जाहीर म्हणून, आपल्या कांही गैर समज झाला असेल ना अशी मला शंका आली म्हणून मी "गैर समज" हा शब्द वापरला जर- तसे नसेल तर मला कांहीच म्हणावयाचे नाही

मी जे मार्गदर्शना संबंधी आपणास लिहिले, त्या कोणत्या मी पाठविले त्या कामाच्या योजने संबंधी ज निर्णयात्मक आपल्या कडून कळावे तसा साठीच विनंती या व्यावहारिक माझ्या कानी कुठल्याही शंका कुशंका, गैर समज, रोधक नाही व आपणाही कांही देऊ नये अशी माझी प्रार्थना आहे. आपल्या कडून संघाची व आपल्या प्रांताची [illegible] जबाबदारी ती रोधनाची इच्छा आहे, व अधिक होण्याची शक्यता दिसत नाही म्हणून अशा परिस्थितीत प्रांतिक कॉंग्रेसच्या पदाधिकाऱ्यांच्या कामावर न घालता व सेवादलाचे अधिकाऱ्यांना कामात व्यस्त न करता पुढील सोडून मी पक्ष येणे विचारांती अयोग्य होईल असे मला वाटते तरी आपणास विनंती की कामा संबंधी आपण कळवावे

नियंत्रण मंडळ जे बरखास्त केले आहे त्यांची नावे आपल्याकडे आलीच असतील? पुढील कामकाजा संबंधी व प्रांतातील सेवादल संघटने संबंधी विचार विनिमय करण्या साठी लवकरच नियंत्रण मंडळाची सभा बोलाविणार आहे त्या साठी मला प्रांतातून कोणी सभासद नेमणे आहे व तसा परिस्थितीत सेवादल अधिकाऱ्यांना कामात व्यस्त ठेवणे ही अनिष्ट ठरेल म्हणून मी सर्वथैव कळावे ही विनंती.

आपला स्नेहांकित

आबासाहेब

महाराष्ट्र प्रदेश कॉंग्रेस कमिटी टिळक भवन, गोखले रोड साउथ गल्ली द. दादर मुंबई १४.

२५-२-६४.

प्रिय बंधु - जिल्हाधिनायक कॉंग्रेस सेवादल ---------

स.न.वि.वि.

आपण अगदी दिवसापासून सेवादलाचें काम आपल्या शक्तिप्रमाणें करीत आहात, त्याबद्दल आपण धन्यवादास पात्र आहात. प्रांतातील सेवादलाचे काम आजच्या परिस्थितीत जास्त जुठावदार व तेजस्वी स्वरूपाचे दिसले पाहिजे असे आपणा सर्वांना वाटते. हे काम करीत असताना आपणांस अनेक अडचणींतून मार्गही काढावे लागतात. आपल्या अशाच अडचणी माझ्या लक्षांत आहेत, म्हणूनच लवकर नियंत्रण बोर्डाची सभा बोलावण्याचे योजीत आहोत. त्यासाठी आपल्याकडून खालील माहिती हवी आहे ती त्वरीत पाठवावी. (१) आपण आपल्या जिल्ह्यात किती किती वर्षांपासून काम करीत आहात (२) जिल्हाधिकाऱ्यांची संपूर्ण यादी पत्त्यासह (३) जिल्ह्यांत किती केंद्र व शाखा सुरू आहेत (४) शाखा व केंद्र नायकांची नांवे पत्त्यासह (५) शाखा व केंद्राची सरासरी उपस्थिती (६) जिल्ह्यातील संख्या बल (७) जिल्ह्यातील गणवेशधारी सैनिक संख्या (८) मागील वर्षभरांत आपल्या - जिल्ह्यात आपण कोठे कोठे दौरे केले (९) त्या दौऱ्यांत आपला किती खर्च झाला व जिल्हा कॉंग्रेस कमिटीने आपणांस किती खर्च केला (१०) वर्षभरांत जिल्हा - कॉंग्रेस कमिटीकडून जिल्ह्यातील सेवादल कार्यासाठी कोणकोणत्या स्वरूपाची मदत मिळाली (११) आपणांस मानधन मिळते का? किती व कोणत्या स्वरूपाचे?

नियंत्रण बोर्डात प्रांतातील मान्यवर नेते घेतले गेले आहेत ते असे :- आमदार श्री. शंकररावजी गेडाम सेक्रेटरी नियंत्रण मंडळ, नामदार श्री. मधुकरराव चौधरीजी- शिक्षण दळणवळण बांधकाम मंत्री, ना. बॅरिस्टर जी. डी. पाटील उपमंत्री उद्योग व ~~नियोजन~~, आ. डॉक्टर सरोजिनीबाई बाबर- लोकशिक्षणाधिकारी महाराष्ट्र राज्य श्री. माणुसाहेब कांचोळे वकील, श्री. भानुदासजी वरधावे, श्री. पठाणगुरुजी, आनंदीराम कुमट. सेवादलाच्या कामाविषयी ज्यांना खरी-खुरी कळकळ व तळमळ आहे व वारंवार जे सेवादलाच्या कार्यक्रमास गणवेषांत उपस्थित राहून सैनिक बाण्याने काम करीतात असेच अभ्यासु व विचारवंत लोकप्रिय नेत्यांची व मागील दलपती यांचीही निवड ह्या मंडळात करून प्रांतअध्यक्ष पूज्य श्री. विनायकरावजी पाटील यांनी सेवादलाच्या अधिकाऱ्यांना व सैनिकांना कामाचे आवाहन केले आहे. ह्या आवाहनास जिद्दीनें साथ देण्यास तुम्ही व मी मागे रहाणार नाही याची मला खात्री आहे. महाराष्ट्र कॉंग्रेसचे नेते व महाराष्ट्र सरकारचे नेते सेवादल कार्यकर्त्यांच्या पाठीमागें आहेत. आपल्या प्रांताचा शासनाचा व संघटनेचा कार्यक्रम अेकमुखानें व अेकदीलानें चालला आहे हयाचीही जाणीव आपणास आहेच, त्याचप्रमाणे आपल्या प्रांताचा सर्वांगीण विकास झपाट्यानें होत आहे हे ही आपण जाणताच त्यात सेवादलदेखील मागे रहाणार नाही हयाची मला खात्री आहे. 'बंधूनो' नवीन स्फूर्ती, नवीन प्रेरणा घेऊन आपल्या ध्येयपूर्तीची सिद्धी करून घ्या अेवढेच हया पत्रकांत मी कळकळीनें लिहित आहे.

आपला नम्र, सही:- (आनंदीराम कुमट.)

महाराष्ट्र प्रदेश कॉन्ग्रेस कमिटी टिळक भवन, गोखले रोड साउथ गल्ली द. दादर मुंबई १८

१५-२-६४.

प्रिय बंधु ---------- जिल्हाधिनायक कॉन्ग्रेस सेवादल ---

स.न.वि.वि.

आपण ज्याच दिवसापासून सेवादलाचें काम आपल्या शक्तिप्रमाणें करीत आहात, त्याबद्दल आपण धन्यवादास पात्र आहात. प्रांतातील सेवादलाचे काम आजच्या परिस्थितीत जास्त उठावदार व तेजस्वी स्वरूपाचे दिसले पाहिजे असे आपणा सर्वांना वाटते. हे काम करीत असताना आपणांस अनेक अडचणींतून मार्गही काढावे लागतात. आपल्या ज्याच अडचणी माझ्या लक्षांत आहेत, म्हणूनच लवकर नियंत्रण बोर्डाची सभा बोलाविण्याचे योजीत आहोत. त्यासाठी आपल्याकडून खाल. माहिती हवी आहे ती त्वरीत पाठवावी. (१) आपण आपल्या जिल्ह्यात किती किती वर्षांपासून काम करीत आहात (२) जिल्हाधिकाऱ्यांची संपूर्ण यादी पत्त्यासह (३) जिल्ह्यांत किती केंद्र व शाखा सुरू आहेत (४) शाखा व केंद्र नायकांची नांवे पत्त्यासह (५) शाखा व केंद्राची सरासरी उपस्थिती (६) जिल्ह्यातील संख्या बल (७) जिल्ह्यातील गणवेशधारी सैनिक संख्या (८) मागील वर्षभरांत आपल्या - जिल्ह्यात आपण कोठे कोठे दौरे केले (९) त्या दौऱ्यांत आपला किती खर्च झाला व जिल्हा कॉन्ग्रेस कमिटीने आपणांस किती खर्च केला (१०) वर्षभरांत जिल्हा - कॉग्रेस कमिटीकडून जिल्ह्यातील सेवादल कार्यासाठी कोणकोणत्या स्वरूपाची मदत मिळाली (११) आपणांस मानधन मिळते का। किती व कोणत्या स्वरूपाचे।

नियंत्रण बोर्डात प्रांतातील मान्यवर नेते घेतले गेले आहेत ते असे :- आमदार श्री. शंकररावजी गेडाम सेक्रेटरी नियंत्रण मंडळ, नामदार श्री. मधुकरराव चौधरीजी शिक्षण दळणवळण बांधकाम मंत्री, ना. बॅरिस्टर जी. डी. पाटील उपमंत्री उद्योग व नियंत्रण, आ. डॉक्टर सरोजिनीबाई बाबर- लोकशिक्षणाधिकारी महाराष्ट्र रा. श्री. मामुसाहेब काचोळे वकील, श्री. भानुदासजी वरधावे, श्री. पठाणगुरुजी, आनंदीराम कुमट. सेवादलाच्या कामाविषयी ज्यांना खरी-खुरी कळकळ व तळमळ आहे व वारंवार जे सेवादलाच्या कार्यक्रमास गणवेशांत उपस्थित राहून सैनिक योग्य काम करीतात असेच अभ्यासु व विचारवंत लोकप्रिय नेत्यांची व मागील दलपती यांचीही निवड ह्या मंडळात करून प्रांतअध्यक्ष पूज्य श्री. विनायकरावजी पाटील यांनी सेवादलाच्या अधिकाऱ्यांना व सैनिकांना कामाचे आवाहन केले आहे. ह्या आवाहनास जिद्दीनें साथ देण्यास तुम्ही व मी मागे रहाणार नाही याची मला खात्री आहे. महाराष्ट्र कॉग्रेसचे नेते व महाराष्ट्र सरकारचे नेते सेवादल कार्यकर्त्यांच्या पाठीमागें आहेत. आपल्या प्रांताचा शासनाचा व संघटनेचा कार्यक्रम अेकमुखानें व अेकदीलानें चालला आहे ह्याचीही जाणीव आपणास आहेच, त्याचप्रमाणे आपल्या प्रांताचा सर्वांगीण विकास झपाट्यानें होत आहे हे ही आपण जाणताच त्यात सेवादलदेखील मागे रहाणार नाही ह्याची मला खात्री आहे. बंधूनो नवीन स्फूर्ती, नवीन प्रेरणा घेऊन आपल्या ध्येयपूर्तीची सिद्धी करून घ्या अेवढेच ह्या पत्रकांत मी कळकळीनें लिहित आहे.

आपला नम्र, सही :- (आनंदीराम कुमट.)

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी - टिळक भवन,

गोल्ड रोड, दादर,
मुंबई २८
ता. २७-२-१९६४

सर्व जिल्हा काँग्रेस कमिट्यांच्या अध्यक्षांसाठी

प्रिय बंधू,

स.न.वि.वि.

"काँग्रेस सेवादल काँग्रेसची पोलादी चौकट बनली पाहिजे व सेवादल संघटनेची आज ही तितकीच आवश्यकता आहे की जितकी स्वातंत्र्यपूर्व काळात होती." असे आपले पंतप्रधान पंडितजी म्हणतात. "सेवादलातून ध्येयवादी विधायक प्रवृत्तीचे आदर्श कार्यकर्ते काँग्रेसच्या दैनंदिन कामकाजासाठी तयार झाले पाहिजेत" असे आपले महाराष्ट्राचे सर्वांचे आवडते नेते पूज्य यशवंतरावजी चव्हाण यांनी नेहमी प्रतिपादले आहे. पूज्य यशवंतरावजी यांनी ता. २१-२-६४ ला पुण्यात झालेल्या प्रांतिक काँग्रेस कार्यकारिणीच्या सभेत देखील सेवादला व युवक काँग्रेसचे कार्य वाढले पाहिजे असे सांगितले. सेवादलाचे संस्थापक पूज्य डॉक्टर हर्डीकरजी म्हणतात 'महाराष्ट्रामध्ये सिंहा राज्यापेक्षा सेवादलाचे कार्य अधिक चांगले होऊ शकेल अशी परिस्थिती आहे.' यासाठी महाराष्ट्रातील सेवादल अधिक जोमदार व्हावे म्हणून त्यांनी अ.भा.संघटक पूज्य श्री.रिनामदारजी यांनाहीही दिल्लीस सूचित केले आहे. प्रांतिक काँग्रेस कमिटीचे अध्यक्ष पूज्य विनायकरावजी पाटील यांनी सेवादल पुन्हा जोराने चालना देण्याचे ठरविले आहे. त्यासाठी त्यांनी सेवादलास मानणारा व सैनिक बाण्याने सेवादलाच्या गणवेषांत सेवादलाच्या कार्यक्रमास उपस्थित राहून मार्गदर्शन करणारा लोकप्रिय नेत्यांचे नियंत्रणबोर्ड स्थापन केले आहे. हया बोर्डात सर्वश्री आ. श्री. शंकररावजी मोडक, मा.ना. श्री. मधुकरराव चौधरीजी, ना. बॅ.श्री.जी.डी. पाटील, आ. डॉ.सरोजिनीबाई बाबर, श्री.भानुदासजी वरघावे, श्री.भाऊसाहेब काळे वकील, माजी दलपति श्री. पठाण गुरुजी, व श्री.आनंदीराम कुमट हे आहेत. सेवादलाच्या कामकाजासंबंधी लवकरच विचारविनिमय करण्यासाठी हया बोर्डाची सभा घेण्याचे आम्ही योजित आहोत. त्यासाठी आपल्या जिल्ह्यातील सेवादलाची आजची परिस्थिति कशी व प्रांतिक काँग्रेस कमिटीकडून हया कामासाठी आपल्या अपेक्षा काय आहेत व आपल्या जिल्ह्यात सेवादलाचे काम अधिक जुटावदारपणे कसे करता येईल यासंबंधीच्या सूचना स्वरित पाठवाव्यात ही विनंती.

आपला

आनंदीराम कुमट

(आनंदीराम कुमट

सर्व प्रमुख नेत्यांकडे व
सेवादल अधिकाऱ्यांकडे
माहितीसाठी रवाना.

Phone : 65794 Grams : "EMPICICI" Bombay Dadar

MAHARASHTRA PRADESH CONGRESS COMMITTEE

Tilak Bhavan,
Khedgalli, Gokhale Road, South,
Dadar, BOMBAY - 28.

Ref. :

૧૦૧ શુક્રવાર કુંજ
૧૬.૨.૬૪

પૂજ્ય ડૉક્ટર સાહેબ
સેવંતી સાદર પ્રણામ

આપનું પત્ર મોહન કુટવારાવજી મારફતે મિલ્યું સાંભળી ઘી બાકીનું કામકાજ આપણાં માણસો પર્યંત કરાવી દેવું. આપ કૃપા કરીને આમની કાળજી રાખશો. આમનામાં કંઈ ન ચુકાય તેવી, તથા પત્ર મારફતે આપવાનું વરીયું. વ પૂ. ઉમેદાબાદવાળા વરીયું કરી રાખીયું. અસ્તુ.

દિલ્હીવાળા જાળવાનું મારાથી નાકાર નથીજ.

બીજા બીજા વીજ પત્રકો કાઢીને જુદાંજુદાં કામોનાં ઠામવાં આવે. માસિકી ૨૫૦ દિવસોનાં મહિ પર્યંત બી જાવવાનાં આંકડા તયાર આવે. વ આજ રેકર્ડની ફિ ગણતરી આપ પણ અહિંજ આવેલ. સાંભળી કામકાજ ચાલુંજ રાખવું આવે. વ પૂ. ઉમેદાબાદવાળા. સાંભળવાનું પણ પાછળથી આવે સાંજ બી હરકત આવે કોઈ "નિર્મળા વાર્તાની સકા બહુધા ૧૨, ૧૪ ના કરવી ૧૨ સાંભળી આંધી આ નગર આપણાંકડે એમને તારને જુદાંજુદાં".

112

PHONE : 73111.

CONGRESS SEVA DAL

~~ALL INDIA PUBLICITY COMMITTEE~~

CONGRESS HOUSE,

BOMBAY-1.

Date 19/3/64
20

પૂ॰ડૉક્ટર સાહેબ

આપ દિલ્હી પધારો ત્યારે

આપનો ફ્લાદી પત્રિકાનો માર્ચ દરમ્યાન

નો અંક મોકલ્યો છે।

આપની સલાહ અનુસાર

બિરલાજી પત્રિકાના સ્વરૂપમાં કુછ

ફેરફાર પરિવર્તન કરવાનું છે

કાર્યાલય વધારવું છે। ટેલિ-પ્રિન્ટર પણ

મંગાવવાનું છે

પત્રિકાનો વાર્ષિક ચંદો રૂ. ૧૨/૦૦ નો

કરવાનું છે। કુલનો ચંદો રૂ. ૧૬

આવવાનું છે, સિંગલ અંકનો રૂ. ૧૫

આવવાનો। કુલનો ખર્ચો રૂ૫૦

કોપીનો પોસ્ટનો ખર્ચો છે આવવો।

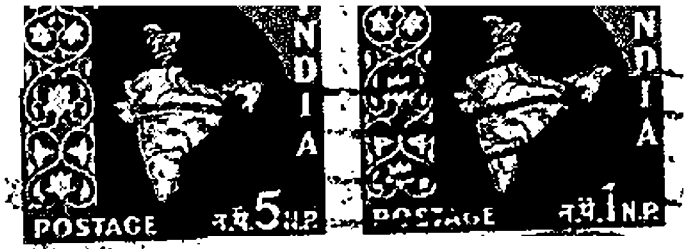

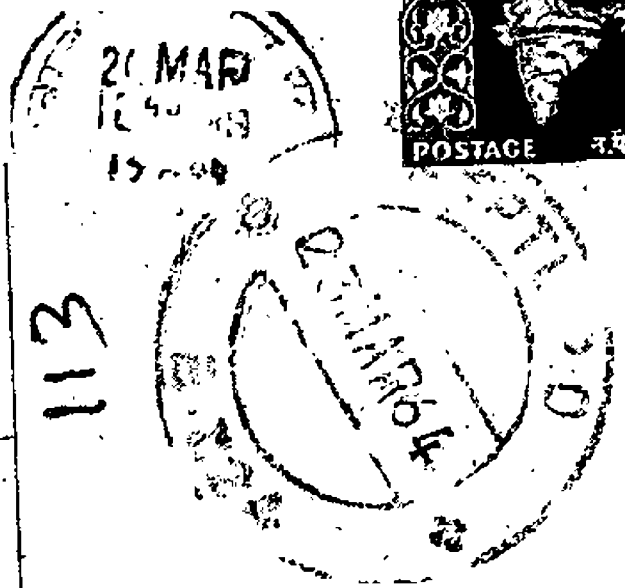

Dr. N. S. Hardikar,
Karnatak Health
Institute,
GHATPRABHA.
(Dist. Belgaum)
MYSORE STATE

.५/ पोस्टेज लागत
इंदौर के अन्य सब
अधिकारियों की तरह मुझ
को प्रचार-खर्च के रु.६०/
मिलने चाहिए/ जो मैं पत्रिका
के खर्च में लगा जाय तो
कुल रु.१२५/- का माल
और खर्च पत्रिकाके पहिले
दोगा है/ इसके अतिरिक्त
खर्च नुकसान होगा है/
किसी अधिक खर्चकी
मुझे आशा की जिम्मेदारी/
पत्रिका के सिर्फ दो ग्राहक
बने हैं/ (झूठ बोलने से -

Personal 14 101 Sadashiv Peth Poona
21 - 3 - 64

प्र० ज० साहेब यांना
सादर प्रणाम

दोन तीन दिवस झाले थांबलो आहे
श्री० देवराव दुधलकरांची वाट पाहत आहे. नेमणूकी
पूर्वी दिल्लीला प्र० अंबागणदारजी यांचेशी चर्चा झाली
आहे. १०,००० रु. मंजूर करणे योजना देवराव दुधलकर
यांचे शी कॉन्टॅक्टवर बजेट सत्र आरंभी कुठे पाठविणे.

माझा मित्र मेहुणा B. E. Mech II class
ला ४ मार्क्स्या पूर्वी पास झाला. संजय किर्लोस्कर ला
सायन्स ची आहे. मदतीचे व सहकार्याचे पत्र
आहेत. आपण सांगाल ती मला मदत करू
शकलो तर घरातील सर्व कुटुंबीयांना माझ्या बद्दल
अधिक आनंद होईल.

कळावे ही नम्र विनंती.

[illegible]

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी,

टिळक भवन, सेड गल्ली, गोखले रोड, दक्षिण, दादर, मुंबई - २८.

सेवादल विभाग.

मार्च १६, १९६४.

त. न. वि. वि.

सेवादल संघटनेच्या कामकाजासंबंधी चर्चा करण्यासाठी दि. रोजी मी आपल्या येथे येत आहे. त्या दिवशी सेवादल कार्यकर्त्यांची बैठक व्हावी. आपण व इतर पदाधिकारी यांच्याहि भेटी झाल्या तर मला आनंद होईल व सेवादल संघटनेच्या कामासंबंधी काहीं ठोस निर्णयहि आपणास घेतां येतील. त्या दिवशी आपण कोठलाहि दौरा न घेता येथे रहावे ही विनंती.

कळावे

आपला नम्र,

(आनंदीराम कुमठ)
दलपति,
काँग्रेस सेवादल, महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी,

दौऱ्याचा कार्यक्रम

दि. २९-३-१९६४	सोलापूर शहर व जिल्हा
दि. ३०-३-१९६४.	उस्मानाबाद
दि. ३१-३-१९६४.	बीड.
दि. १-४-१९६४.	औरंगाबाद व जालना.
दि. २-४-१९६४.	नाशिक.
दि. ३-४-१९६४.	पुणे -- मुक्काम.
दि. ४-४-१९६४ ते	मुंबई मुक्काम. व ठाणे जिल्हा
दि. ७-४-१९६४.	
दि. ८-४-१९६४.	पनवेल.
दि. ९-४-१९६४.	धुळे.
दि. १०-४-१९६४.	धरणगांव
दि. ११-४-१९६४.	जळगांव.
दि. १२-४-१९६४.	पुणे शहर व जिल्हा बैठक.
दि. १४-१५-१६ -४-१९६४.	मुंबई मुक्काम.
दि. १७-१८-४-१९६४.	पुणे मुक्काम.
दि. १९-४-१९६४.	सातारा.
दि. २०-४-१९६४.	सांगली.
दि. २१-४-१९६४.	इचलकरंजी.
दि. २२-४-१९६४.	रत्नागिरी

माहितीसाठी प्रत रवाना :-
सर्व जिल्ह्यांतील सेवादल कार्यकर्त्यांकडे.

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी,

सेवादल विभाग, टिळक भवन, शेड गल्ली, गोखले रोड, दादर,

नं. २८.

पत्रक कु, ३-६४ मार्च २६, १९६४.

स. न. वि. वि.

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटीचे अध्यक्ष, मा. विनायकरावजी पाटील, संघटणमंत्री, श्री. शंकररावजी गेडाम, मा. शिक्षण मंत्री, श्री. मधुकररावजी चौधरी, मा. नियोजन उपमंत्री, बॅ. जी. डी. पाटील, यांनी सेवादल संघटनेच्या कामात जातीने लक्ष घातले आहे. हे मी आपणास मागेच कळविले आहे. आपणास सेवादल संघटनेविषयी दि. २७-२-६४ रोजी पत्रक पाठवून माहिती विचारली होती. त्या पत्रकाची माहिती आपण अद्याप पाठविली नाही. कृपया सेवादल संघटनेच्या कामांत आपण आपल्या जिल्ह्यांपुरते जातीने लक्ष घालावे हीच विनंती आपणास या पत्रकाद्वारे करीत आहे. माझ्या कामांत मदत व्हावी म्हणून चांदा जिल्ह्यांचे धडाडीचे कार्यकर्ते श्री. देवराव दुधलकर ह्यांची प्रांतसंघटक म्हणून नेमणूक केली आहे. त्यांच्या नेमणुकीसंबंधी आपण आपल्या जिल्ह्यांत त्यांना कळवावे ही विनंती. जिल्ह्याजिल्ह्यांतून आमचे दौरे लवकरच सुरू होतील. त्या आधी आपण आपल्या जिल्ह्यांतील सेवादल अधिका-यांच्या नेमणुकीबद्दल विचार करून ठेवावा ही विनंती.

प्रांतातर्फे तसेच अखिल भारतीय सेवादलातर्फे मे १९६४ मध्ये कार्यकर्त्यांना तयार करण्यासाठी शिबिरांची योजनाही आखण्यांत आली आहे. या शिबिरांत आपल्या जिल्ह्यांतून जास्तीत जास्त कार्यकर्ते पाठवून आपण आपल्या जिल्ह्याचा लौकिकांत भर घालाल असा मला विश्वास वाटतो. या दृष्टीने आपण आपल्या जिल्ह्यांत सेवादलाच्या कामास जोराने चालना देण्याचा प्रयत्न करावा ही विनंती.

कळावे.

आपला नम्र.

आनंदीराव कुमठ

(आनंदीराव कुमठ)
दलपति,
काँग्रेस सेवादल, महाराष्ट्र प्रदेश
काँग्रेस कमिटी.

सर्व जिल्हा काँग्रेस कमिटीच्या
अध्यक्षांसाठी
माहितीसाठी प्रत रवाना
सर्व सेवादल अधिका-यांकडे

पहली.

मार्च १९५१ चा अहवाल.

ता. १ ते ६ दिल्ली :- ब. भा. संघटक श्री. इनामदारजी यांनी पुढील कार्यक्रमासंबंधी चर्चा करावयास दिल्लीस बोलाविले होते. (जाण्यायेण्याचा खर्च त्यांनी दिला.)

ता. १४ ते १८ मुंबई कार्यालय - नियंत्रण मंडळाच्या बैठकीत पुढील कामांसाठी १०,००० रु. बजेट मंजूर करण्यांत आले. श्री. दुधलकर यांची प्रांतसंघटक म्हणून नियुक्ती करण्यांत आली. कार्यालयांतील पत्र व्यवहार पाहिला. प्रांताध्यक्ष, श्री. विनायकरावजी पाटील, श्री. बळंतरावदादा, श्री. धारिया, श्री. गैडाम, श्री. अंतुले, आदि पदाधिका-यांच्या भेटी अथवा त्यांच्याशी बातचीत केली

ता. १९ ते २१ पुणे मुक्काम :- दल-सैनिक पक्का काढण्यासंबंधी नवभारत टाइम्सचे जातभीदार व गुजरात सेवादलाचे जुने कार्यकर्ते व उत्तम मूर्तीचे लेखक श्री. रंजन परमार यांच्याशी चर्चा करून स्कीम तयार केलीगेली. शहर सेवादलाच्या कार्यकर्त्यांच्या गांठीभेटी घेतल्या.

ता. २४ ते २६ मुंबई कार्यालय :- पत्रव्यवहार व दप्तर कामकाज.

ता. २७ पुणे मुक्काम.

ता. २९ पंढरपूर व सोलापूर. :- पंढरपूर येथे बैठक झाली व सहभोजन झाले. ८० सैनिक या कार्यक्रमास हजर होते. देशमाने, ना.ग. टिळक, व किंगण हे कार्यकर्ते उत्साहाने कार्य करीत आहेत. (२) सोलापूर येथे शहर जिल्हा व जिल्हाधिका-यांची संयुक्त बैठक झाली. श्री. माडीकर गुरुजी यांनी शहर व जिल्हा या दोन ठिकाणचे काम पहावे, श्री. देशमाने गुरुजी यांनी जिल्ह्यांतील संघटनेचे व श्री. गणेशकर यांनी शहर सेवादलाचे संघटनेचे काम पहावे. श्री. भगवान कल्हाण यांनी दोन्ही जिल्ह्यांचे कार्यालय एका ठिकाणी ठेवून सेवादल कार्यालयाचे कामकाज पहावे, अशा प्रकारची चर्चा झाली. शहर सेवादल कार्यकर्त्यांची बैठक झाली त्यांत ४० ते ५० कार्यकर्ते उपस्थित होते.

ता. ३० उस्मानीबाद व वाशी :- उस्मानाबाद येथे जिल्हाध्यक्ष, श्री. शिवाजी राव पाटील व श्री. दत्ताजीराव पाटील यांच्याबरोबर चर्चा झाली. नंतर काँग्रेस कार्यकर्त्यांची बैठक झाली. या बैठकीस ३०-३५ काँग्रेस कार्यकर्ते उपस्थित होते. सेवादलासंबंधी चर्चा झाली व मार्गदर्शन केले. जिल्हा सेवा-दलासाठी श्री. अमरसिंह धोरात, श्री. चंद्रकांत वीर, श्री. हणमंतराव पवार श्री. अनंतराव खवडे यांची नांवे मिळाली. सायंकाळी वाशी सेवादलास भेट दिली. ८०-९० सैनिक सेवादलांत उपस्थित होते. श्र. हणमंतराव पवार उत्तम काम करीत आहेत. येथे १०० सैनिकांचे शस्त्रदान शिबीर घेण्याचे ठरले.

ता. ११ बीड :- श्री. मंत्रीजी पमु.पी. व श्री. रामराव आवरगांवकर आणि शहर कॉंग्रेस कमिटीचे अध्यक्ष, श्री. [illegible] बोरा यांची भेट झाली. येथे सेवादलाचे कार्य नाही. जिल्ह्यासाठी श्री. सिद्दीकी श्री आवड, श्री. दुबे, श्री. बडे, श्री. शृंगारे, श्री. बोरा यांची नांवे मिळाली. हया सर्वांशी सेवादलाच्या कामासाठी बातचीत व चर्चा केली.

टीप :- (१) या दौ-यांत जिल्हा संघटन व्यवस्थित करण्याचा प्रयत्न केला गेला.

(२) अ. भा. शिबीरासंबंधी व प्रांतिक शिबीरासंबंधी नांवे घेण्यांत आली. प्रांतिक सेवादलाची योजना व त्यानी अंमलबजावणी प्रांतिक कॉंग्रेसचे अध्यक्ष, मा. विनायकरावजी पाटील, यांचे सेवादलासंबंधी [illegible] आपल्या अपेक्षा व्यक्त केल्या. शिवाय एप्रिलच्या १८२ तारखेस जालना, औरंगाबाद नाशिक येथील दौरा केला या दौ-याचा अहवाल एप्रिल महिन्याच्या शेवटी सादर करण्यांत येईल.

आपला नम्र,

आनंदीराम कुमठ

(आनंदीराम कुमठ)
दलपति.

माहितीसाठी :-

१) मा. श्री. विनायकरावजी पाटील,
२) मा. श्री. गैडामसाहेब,
३) मा. श्री. डॉ. हर्डीकर.
४) मा. श्री. स. वा. इनामदार.

कॉंग्रेस सेवादल महाराष्ट्र प्रदेश
टिलक भवन, खेडगल्ली (पूर्व)
गोखले रोड, दक्षिण, दादर,
मुंबई - २८

पहली.

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी,

टिळक भवन, खेड गल्ली, गोखले रोड, दक्षिण, दादर, मुंबई -२८.

सेवादल विभाग,

परिपत्रक क्र. ४ दिनांक : एप्रिल ६, १९६४.

प्रति,

जिल्ह्यांजिल्ह्यांतील सेवादलाची प्रमुख मंडळी एकत्रित यावी व सेवादलाच्या कामकाजाबद्दल त्यांना पूर्ण आकलन व्हावे म्हणून प्रांतिक सेवादलाच्या वतीने, मंडलाधिकारी शिक्षण शिबीर येत्या महिन्यांत घेण्याचे प्रांताने आयोजित केले आहे. हे शिबीर बहुदा १ मे ते १५ मे, १९६४ पर्यन्त औरंगाबाद अगर ठाणे या जिल्ह्यांत होईल. या शिबीरांत जिल्ह्यांत काम करीत असलेले व काम करूं इच्छिणारे होते करू कार्यकर्त्यांना प्रवेश देण्यांत येईल. शिबीरांत शारिरीक, तांत्रिक, शिक्षणाबरोबर बौद्धिक देण्यासाठी प्रांतातील अग्रगण्य नेतेहि हजर राहतील. या शिबीराचे उद्घाटन, मा. प्रांताध्यक्ष, श्री. विनायकरावजी पाटील हे करतील. भारताचे संरक्षण मंत्री, मा. श्री यशवंतरावजी चव्हाण, जर अमेरिकेच्या दौ-यावर गेले नाहीत तर, या शिबीराच्या समारोपासाठी निश्चित येतील. त्याचप्रमाणे अखिल भारतीय काँग्रेस सेवादलाच्या वतीने दि. ७ मे, १९६४ ते २७ मे, १९६४ पर्यन्त मेहमदाबाद येथे जिल्हाधिकारी शिबीर होत आहे. या शिबीरास जिल्ह्यांतील प्रमुखाने गेलेच पाहिजे व या शिबीराचा लाभ घेतलाच पाहिजे. आपण आपल्या जिल्ह्यांतील कार्यकर्त्यांची नांवे दोन्ही शिबीरासाठी या कार्यालयाकडे दि. २० एप्रिल १९६४ च्या आंत पाठवावीत.

आपण आपल्या वैयक्तिक कार्याचा अहवाल व आपल्या जिल्ह्याचा मासिक अहवाल अखिल भारतीय काँग्रेस सेवादल कचेरीकडे व या कार्यालयाकडे पाठविला नसल्यास त्वरीत पाठवावा.

आपण उत्साहाने व जिद्दीने कार्यास लागाल असा मला विश्वास आहे.

कळावे.

आपला नम्र,

(आनंदीराम कुम्ठ)
दलपति.

जिल्ह्यांतील प्रमुख सेवादल
कार्यकर्त्यांसाठी.

माहितीसाठी :- जिल्हा काँग्रेस कमिटी, कडे.

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी

टिळक भवन, गोखले रोड (दक्षिण), लोकमान्य नगर, दादर, मुंबई - २८.

दिनांक २१ एप्रील १९६४.

स. न. वि. वि.

औरंगाबाद जिल्हा काँग्रेस कमिटीच्या मदतीनें प्रांतिक सेवादलाचे मंडळाधिकारी प्रशिक्षण शिबीर ता. ४ मे ते १९ मे १९६४ पर्यंत औरंगाबाद येथें घेण्याचे निश्चित झालें आहे. या शिबीराला जिल्हा प्रमुख सोडून इतर सर्व अधिका-यांनी हजर रहावयाचे आहे. शिबीरार्थीनी ता. ३ मे रोजी रात्री पर्यंत जिल्हा काँग्रेस कमिटीच्या कार्यालयांत पोहोचावे. या शिबीराचे उद्घाटन मा. प्रांताध्यक्ष श्री. विनायकरावजी पाटील यांचे अध्यक्षतेखाली महाराष्ट्र राज्याचे मुख्यमंत्री मा. वसंतरावजी नाईक यांच्या हस्ते होईल.

उस्मानाबाद जिल्ह्यांतील वासी येथें श्रमदान शिबीर दि. १५ मे ते ३१ मे पर्यंत घेण्याचे ठरवीत आलेत. हयासाठीं रेल्वे कन्सेशन मिळविण्याच्या प्रयत्नांत आहोत. रेल्वे कन्सेशन मिळाले तरच हे शिबीर होईल.

औरंगाबाद येथें दि ४ मे ते १९ मे पर्यंत होत असलेल्या शिबीराचे वेळीं दि. १८ व १९ मे रोजी सर्व जिल्हा प्रमुखांची दोन दिवसांची बैठक होईल. सर्व जिल्हा प्रमुखांनी दि. १७ रोजी रात्रीं जिल्हा काँग्रेस कमिटी, औरंगाबाद येथें पोहोचावे. सर्व शिबीरार्थीजवळ युनिफार्मस्, सतरंजी, व अंथरण्या-पांघरण्याचे सामान व दररोज वापरण्याचे कपडे, बारा फूट पांढरी दोरी, लेखनाचे साहित्य, ताट, वाटी लोटी, बगल थेला इत्यादि साहित्य बरोबर असावेच.

शिबीरार्थीची नांवे त्वरीत या कार्यालयाकडे पाठवावीत. शिबीरांत इतर नेत्यांची बौध्दिकें ठेवलेली आहेत. महाराष्ट्र काँग्रेस कमिटीतर्फे लोणावळा येथें काँग्रेस कार्यकर्त्यांचे शिबीर होत आहे. त्या शिबीराच्या वेळीं सेवादल नियंत्रण मंडळाची बैठकघेण्याचे आम्ही ठरवीत आहोत. त्यासाठीं आपल्या कांही सूचना असल्यास त्वरीत पाठवाव्यात.

कळावें, ही विनंती,

आपला नम्र,

आनंदीराम कुमठ

(आनंदीराम कुमठ)

दुल्यपति
काँग्रेस सेवादल महाराष्ट्र प्रदेश.

प्रति :- सर्व जिल्हा प्रमुखांकडे,
प्रत माहितीसाठीं :- सर्व जिल्हा काँग्रेस अध्यक्षांकडे.

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी,

टिळक भवन, बुंड गल्ली, गोखले रोड दक्षिण, दादर, मुंबई-२८.

सेवादल विभाग

जा. क्र. एप्रिल २७, १९६४.

त. न. वि. वि.

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटीचे शिबीर दि. १२ व १३ मे १९६४ रोजी लोणावळा येथे होत आहे. हया शिबीरांत सेवादल विभागा-संबंधी चर्चा व्हावयाची आहे. म्हणून प्रदेश सेवादल नियंत्रण मंडळाची सभा दि. ११-५-१९६४ रोजी रात्री ९-०० वाजतां लोणावळा येथे मा. विनायकरावजी पाटील, अध्यक्ष, महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी यांनी बोलाविली आहे. आपण या बैठकीस न विसरतां उपस्थित रहावे अशी विनंती आहे.

कळावे.

आपला नम्र,

(आनंदीराम गुरुड)

श्री. गेडाम, सरचिटणीस, नियंत्रण मंडळ,
महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस सेवादल
तर्फे दलप्रमुख.

122

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी
सेवादल विभाग

टिळक भवन,
गोखले रोड,
दादर, मुंबई २८

दिनांकः २८-४-१९६४

सर्व जिल्हा प्रमुखां करितां.

ह.न.वि.वि.

शिबीरासंबंधीं खालील सूचना ज्या त्या शिबिरास व क्रमाने हजर रहाणाया कार्यकर्त्यांनीं लक्षांत घ्यावयात.

मंडळाधिकारी शिबीरः ता. ४ ते १९ मे पर्यन्त औरंगाबाद येथें हें शिबीर होत आहे. शिबीरार्थीनीं शिबिर साहित्यासह ता. ३ रोजीं सायंकाळीं ६ वाजेपर्यन्त औरंगाबाद जिल्हा काँग्रेस कमीटीत पोंचावे. हे शिबीर सर्वश्री। जगन्नाथ खटेा श्री. गायकवाड, श्री. अंगळे सालविलील. शिबीराची व्यवस्था श्री. पवार हाडेव अध्यक्ष जिल्हा काँग्रेस कमिटी औरंगाबाद, व श्री. सुखलाल जैन पहात आहेत.

जिल्हा प्रमुखांची बैठकः- ही बैठक औरंगाबाद अेवजीं ता. ११ व १२ मे रोजीं लोणावळा येथें प्रांतिक सेवादल नियंत्रण मंडलाच्या सभासदांसह होईल. प्रांत अध्यक्ष श्री. विनायकरावजी पाटील, सर चिटणीस गेडाम व मिश्राजीही त्या बैठकीस हजर रहातील. वरील तीन जिल्हा प्रमुख सोडून अितर सर्व जिल्हा प्रमुखांनीं लोणावळा येथें ता. १० रोजीं रात्रीपर्यन्त पोंचावे. हया बैठकीच्या वेळीं गणवेष असणें महत्वाचें आहे. हया बैठकीची व महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमीटीच्या बैठकीची व्यवस्था सर्वश्री श्री. शिवाजीराव ढमढेरे व श्री. शांतीलाल अगरवार यांचेकडें सोपविण्यांत आलेली आहे.

अ.भा.काँ क.चे मुंबअी येथील अधिवेशनः- मुंबअी येथें होत असलेल्या अ.भा. काँ कमेटीच्या बैठकीच्या व्यवस्थेंत मदत करण्यासाठीं मुंबअी प्रदेश काँग्रेस कमीटीचें सरचिटणीस श्री. महेश्वर ठाकूर व दलपति श्री. वाडीभाअी पटेल यांच्या निमंत्रणावरुन १० कार्यकर्त्यांना पाठवावयाचें आहे. हयासंबंधीं ज्या जिल्हाप्रमुखांना मी लिहीलें असेल त्यांनीं तिकडे कार्यरत ता. ११ मे रोजीं सकाळीं ६ वाजेपर्यन्त लोणावळा येथें पाठवावेत. हया तुकडीचें नेतृत्व श्री. सुरेश प्रधान व श्री. विठ्ठलराव अंकलवारजी करतील.

अ.भा. शिबीर, मेहमदाबादः- ता. ७ ते २७ मे पर्यन्त मेहमदाबाद येथें होत असलेल्या शिबीरासं ज्यांना मी कळविलें असेल त्या कार्यकर्त्यांनीं ता. ६ मे रोजीं सायंकाळ पर्यन्त मेहमदाबाद येथें पोंचावें. हया तुकडीचें नेतृत्व श्री. तात्यासाहेब नवलें, श्री. राम भुवड करतील.

टीपः प्रवास खर्च ज्याचा त्यानें अगर जिल्हा काँग्रेसनें अगर स्थानिक काँग्रेस नें करावा. शिबीरार्थीची संस्था जास्त असलेनें मंडळाधिकारी शिबीरांत महिलांना पाठवूं नये. महिलांसाठीं वेगळे शिबीर लवकरच घेतलें जाअील. कळावे.

आनंदीराम कुमट
दलपति

माह जून १९६४ का व्यक्तगत कार्य विवरण :-

नामः- आनंदीराम कुमट. पदः- दलपति प्रांतः महाराष्ट्र

कार्य जो किया गया हो --

१ जून से ७ जून :- स्व. पंडितजीके निधनके निमित्त राष्ट्रीय शोक सप्ताहमें मामुली पत्र-व्यव्हार - मुक्काम पुणे.

८ जून १९६४ :- नाशिक : स्व. पंडितजीकी रक्षा विसर्जन कार्यक्रमको नाशिकको गया। व्हाँपर कार्यक्रमके बाद कार्यकर्ताओंसे संघटनके बारेमे बातचीत - चर्चा ।

९ जून से १२ जून बंबई मुक्कामः- दफ्तर का कामकाज - पत्रव्यव्हार ।

१३ जून :- पूना मुक्कामः- तथा दौरेकी तयारी ।

१४ जून :- प्रवासः म.प्र.काँ.कं, के सरचिटणीस श्री निंबाळजीकरके साथ सेवादलके कामको गति मिलाने के लिये दौरा किया गया। सोलापूर जिल्हा के अध्यक्ष, पूना जिला के अध्यक्ष तथा पुना शहर जिला के अुपाध्यक्षजीसें केंद्र तथा सेवादल कार्यके बारेमें चर्चा ।

१५ जून :- अुस्मानाबाद :- जिल्हा काँग्रेस के अध्यक्ष तथा पदाधिकारी तथा सेवादल के कार्यकर्ता और काँ.क.कार्यकर्ताओंकी सभामें मार्गदर्शन ।

१६ जून बीड :- जिला काँग्रेसके तथा सेवादलके बैठकमें मार्गदर्शन, व्यक्तिगत बातचीत चर्चा । यहाँपर सेवादल कार्यकर्ताओंका संच अुत्तम है।

१७ जून - औरंगाबादः- जि. काँग्रेसके बैठक में अुपस्थित - सेवादल कार्यकर्ताओं बैठकमें मार्गदर्शन । व्यक्तिगत बातचीत । यहाँ सेवादल संघटन ठीक है

१८ जून नांदेडः- जि.काँ. क.के बैठकमें सेवादल बारेमें बातचीत - मार्गदर्शन भविष्यमें यहाँ सेवादलका काम व्यवस्थित शुरु होगा । जिलामें काम करनेके लिये कार्यकर्ताओं की सुची जिल्हाध्यक्षने दी गयी। कार्यकर्ताओंसे व्यक्तिगत बातचीत ।

१९ जून :- यहाँपर सेवादल का काम शुरु नहीं । जिला काँग्रेसके बैठकमें सेवादल संबंधी भाषण ।

२० जून :- पूना मुक्काम - विश्रान्ति ।

२१ जून :- शहर जिला तथा जिल्हा काँग्रेस कार्यकर्ताओंके सभामें अुपस्थित। शहर जिलाधिनायक श्री.मुवडने शहरके संघटनके कठिनाअीयोंके बारेमें सभा को जानकारी दी तथा सहायता देनेकी विनंतीवजा भाषण किया

२२ - २३ जून :- बम्बअी :- म.प्र.काँ क.के कार्यकारणीके तथा जिलाध्यक्षकोंकी बैठकमें अुपस्थित । सभीसे मुलाकात । बातचीत, तथा कार्यालयका पत्रव्यव्हार

२४ से २७ जूनः- पूना :- मुक्काम पूना - विश्रान्ति ।

२४ से ३० जूनः- बंबअी :- कार्यालयका काम काज म.प्र.काँ.क. सरचिटणीस प्रांत संघ दोनोंको साथ लेके भविष्यके कामकाजके बारेमें बातचीत - चर्चा - मार्गदर्शन ।

कार्य जो विचाराधित है :- (१) बंबअी कार्यालय का काम काज । (२) अ.भा.शिबीरके अुपस्थित रहना (३) कोपरगाव को जि.सेवादल कार्यकर्ताओंकी मीटिंग बैठकमें अुपस्थित रहना (४) जलगांव, धुलिया जिलाका दौरा करना

थान पुनाः ४-७-६४

तारीख: २४-६-१९६४

मा. श्री. जिनामदारजी,

सेवामें सादर प्रणाम।

प्रांतीय अधिकारी (१) श्री.आनंदीराम कुमट (२) श्री.देवराव दुधलकरजी जिल्हा अधिकारी (३) श्री.तात्यासाहेब नकले,सोलापूर (४) श्री. गायकवाड, सांगली. (५) श्री.जिंगळेजी, अहमदनगर (६) श्री.शिंदेजी, औरंगाबाद, (७) श्री. भगवान चौहान तथा(८) श्री. के.टी.राजीनकर,सोलापूर शहर जिल्हा (९) श्री.सुखलाल जैन, औरंगाबाद (१०) श्री.नारायणदास मुंदडाजी तथा (११) श्री.रमेशचंद्र दुबेजी, बीड, (१२) श्री. जगन्नाथराव कवडे तथा (१३) श्री हनमंतराव पवार, ओसमानाबाद (१४) श्री. दत्तामाऊी कन्सारा, नासिक (१५) श्री.प्रभाकर-राव मते, पुणें, (१६) श्री.माळी गुरुजी, कोल्हापूर (१७) श्री.टेकुलवारजी, चांदा, (१८) श्री. अंकलवारजी, नागपूर.

अुपरोक्त १, और २ नंबर अ.भा.शिबीर के लिये ३,४,५,६ नंबरके अधिकारी अ.भा. शिबीर तथा प्रांतीय ट्रेनिंग स्टाफ शिबीर के लिये तथा ७ से १८ नंबरतक के सभी अधिकारी अ.भा.शिबीर तथा श्रम शिबीर में भाग लेंगे । सभी अधिकारी ट्रेण्ड हैं। जिल्हा स्तर पर अुपरोक्त सभी अधिकारी अधिकारियोंके हैसियत से काम कर रहे हैं। अिस वक्त अ.भा.शिबीर में महाराष्ट्र के १६ जिलाओंमेंसे अधिकारी गण भाग लेंगे । समयपर सभी अधिकारी जोहरा पोहोच जायेंगे ।

नम्र निवेदन:-

(१) अ.भा.वार्षिक शिबीर जुले में लेना प्रॅक्टीकल नहीं । यह शिबीर काँग्रेस अधिवेशन के बादमेंही लिया जाय।

(२) अ.भा.सेवादल के ओरसे वर्षभर कार्यक्रम रहते है। यह अच्छा तो है लेकिन अ.भा. कार्यक्रमोंमें बार बार कार्यकर्ताओं को भेजना कठिनसा होता है। अिसलिये सेवादल के अॅक्टीव्हिटीज ज्यादा से ज्यादा प्रांतीय स्तरपर किया जाय । यह अॅक्टीव्हिटीज डीसेंट्रलाजीज़ करकेही ली गयी तो कार्यकर्ताओंको भी जिम्मेवारी का पूरा ख्याल आ सकता है ।

(३) कार्यक्रम तय करते समय कार्यक्रम वास्तववादी ज्यादा से ज्यादा प्रॅक्टीकल तथा जनताभिमुख होना चाहिये । जनता को सेवादल के कार्य की आवश्यक्ता महसूस होनी चाहिजे अैसा कार्यक्रम तय करनेपर जोर दिया जाना चाहिये।

भवदीय,

(आनंदीराम कुमट)

दलपति.

काँग्रेस सेवादल महाराष्ट्र प्रदेश
तिलक भवन, लक्ष्मी (पूर्व)
गोखले रोड, दक्षिण, दादर,
मुंबई - २८.

प्रति: मालेगांवके लिये.
श्री दा. गु. दांडेकरजी
सेवादल का स्वागत.

Grams: "Congress"

Phone : 73 111

Congress Seva Dal

Congress House
Vithalbhai Patel Road,
BOMBAY-4.

125

Date 29/6/64

Respected Dr. Saheb,

I had your card of 24th June 64. Thanks.

Please find a copy of the letter herewith. I have arranged with Saurashtra Trust to send you good exhibition of about hundred big photos depicting various moods of our departed leaders. I will write you as soon as arrange-ment is finalised. The exhibition is widely acclaimed, gone for & near and seen by thousands of people.

About collecting pictures of Nehru: Our friend Tolaram says he has got some 150 negatives of pictures of (P.T.O.

Panditji with Seva Dal. one wants cost of material to be paid. i.e. Rs. 2/- per full size copy. If you are agreeable we can select some from the negatives

I think before we start spending over this project it will be better to have an outline of the project so that we can decide where to spend and what to spend and who will spend.

Be sure I will get as many photos as free as I can. But for that you please send me about 25 letters on All India office letter head, requesting Press Photographers to donate Seva Dal

Gram : "Congress"

Phone · 73 111

Congress Seva Dal

Congress House
Vithalbhai Patel Road,
BOMBAY-4.

(3)

Date 29/6/[illegible]

photos. You may mention
wherein our intention of
buying cost of the material
if it is not possible to
donate. I will negotiate.
stamps of
in L ~~those~~ letters.

As regards correspondence
with Seva Dal Office. Vadibha
says Bombay must be having
very few letters during
the All India Rally
~~Those letteres~~ will be se-
cured. ~~But you can direct~~ may be directed
All India Office to send
a circular to the officers to
all the Seva Dal offices.
And publish it in Dal
Samachar. Of course we shall

(P. T. O.)

N.B. : Patrika was not allowed to [illegible] by Pradeshiya officers, initially. But after some days Wadibhai crashed this decision and it was posted few days before.

publish the appeal in our patrika's next issue.

I suggest you to write to Sri Pathakji, A.I. office, to contact P.I.B. office there and get a set of Panditji's photos. He knows some-body there.

If you think it fit we can issue an appeal through newspapers for the knowledge of old sena Dal workers for supplying photos with Panditji.

I think we must go methodically in the project, however I am trying my best.

Hope you are O.K.

29th June 1964.

The Manager,
Saurashtra Trust [redacted].
Bombay 1

Dear friend,

Dr. N. S. Hardikar, Sanchalak, All India Congress Seva Dal, desires to hold pictorial exhibition of "Moods of Nehru" at hi, Karnatak Health Institute township at Ghatprabha, Dist. Belgaum. I have to request you to kindly arrange to send the exhibition at the following address at your earliest convenience:-

Dr. N. S. Hardikar,
Karnatak Health Institute,
Ghatprabha, Dist. Belgaum.

I may inform you that the Institute is a centre of the social and cultural activities of the Dist. as well as for medical treatment.

Thanking you,

Yours sincerely,

G. O. C.
CONGRESS SEVA DAL,
BOMBAY.

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी: टिळक भवन - गोखले रोड, नेड गल्ली.

(सेवादल विभाग.) दादर, मुंबई २८

- - - - - - - - ता. २१-७-१९६४

सर्व जिल्हाधिकाऱ्यांसाठीं.

म. प्र.काँ. कमिटीची बैठक लोणावळा येथें झाली होती त्या बैठकींत सेवादल विभागास म. प्र. काँ. कमिटी कडून आर्थिक सक्रिय सहकार्य देण्याचें जाहीर झालें अ

सरचिटणीस श्री. शंकररावजी गेडाम यांनीं जिल्हा काँग्रेस कमिट्यांना ह्यासंबंधीं कळविलेंच आहे. मी पण आपल्याकडून योजना मागविली होती. कांहीं जिल्ह्यांतून योजना आलेल्या आहेत. पण ज्याच जिल्ह्यांतून अद्याप उत्तरें व योजना न आल्यामुळें ऑगस्ट १९६४ पासून ही योजना अंमलांत आणण्याचे जरा कठिण आहे. ह्यासंबंधीं विचारविनिमय करण्यासाठीं व आजच्या सेवादलाच्या दैनंदिन कामकाजा संबंधीं विचार करण्यासाठीं ऑगस्ट १९६४ च्या पहिल्या आठवड्यांत पांच दिवसांसाठीं शिबिरवजा बैठक कोपरगांव तालुक्यांत शिरडीच्या आसपास शुगर फॅक्टरींत घेण्याचें निश्चित केलें आहे. त्यासंबंधीं तारीख व स्थळ लवकरच कळविण्यांत येईल.

ह्या शिबीरांत जिल्हा अधिनायक, संघटक, शिक्षक, मंत्री, प्रचार व प्रसिद्धी अधिकारी, प्रवास अधिकारी, ह्याच जिल्हा अधिकाऱ्यांना प्रवेश दिला जाईल. ह्या शिबिरांत ज्या जिल्ह्यांतून पर्याप्त अधिकारी हजर रहाणार नाहींत त्याचीही दखल प्रदेश काँग्रेस कमिटी घेईल याची नोंद घ्यावी. शिबिरास मार्गदर्शन करण्यासाठीं मा० अमामदारजी, अखिल भारतीय संघटक, पांताध्यक्ष मा. विनायकरावजी पाटील, सर चिटणीस मा. शंकररावजी गेडाम, शिक्षण मंत्री मा. मधुकररावजी चौधरी, नियोजन उपमंत्री मा. बॅ. जी. डी. पाटील, हजर रहातील.

आपल्याजवळ गणवेश नसल्यास ह्या शिबिरासाठीं गणवेश शिवूं नये, गणवेशांत बदल झाला आहे. त्या ऐवजी मफ्ती (शर्ट, पेजमा - खादीचाच) असणें महत्वाचें आहे. ह्या शिबिरासाठीं कांहीं सूचना असल्यास त्वरित कळवाव्यात. त्याचप्रमाणें जुलै ६४ चा अहवाल अखिल भारतीय सेवादल कार्यालयास व प्रदेश कार्यालयास त्वरित पाठवावा.

पुण्यांतील रहाते घर मी बदलले आहे. नवीन घराचा व पत्ता:-

५४१।२ अ, सदाशिव पेठ,

लक्ष्मी रोड, पुणें २ हा आहे.

(ही जागा मुनायटेड ऑटोमोबाईल्स - लकडी पुलाजवळच आहे.)

कळावे.

आपला नम्र,

आनंदीराम कुमट

(आनंदीराम कुमट)

दलपति.

प्रत - माहितीसाठीं --

सर्व जिल्हा अध्यक्षांकडें रवाना.

पू० डॉ० साहेब.
आदर प्रणाम. 1249

हया मह॥पूर्ण शिबिरासाठी आपण आर्थिक-कार्यासाठी नवीन उत्साह व जोम घेऊन. प्रयत्नी करी असाल याचे ही विश्वास.

दौलतून -- ३१-७-१९६४

सर्व जिल्हयाधिकाऱ्यांसाठीं:

स.न.वि.वि.

जिल्हाधिकाऱ्यांच्या शिबिरासंबंधीचे माझें पत्रक मिळालेच असेल. हया पत्रकासोबत मा.श्री.शंकररावजी गेडाम यांनीं जिल्हाध्यक्ष यांना पाठविलेले पत्रक पाठवीत आहे. आपण आपल्या जिल्हाध्यक्षांना भेटून आपल्या येथून हया शिबिरास येणाऱ्या जिल्हा-अधिकाऱ्यांच्या प्रवास खर्चासाठीं मदत द्यावी.

हे शिबिर ता.८ ऑगस्ट १९६४ पासून सुरूं होऊन व ता.१२ ऑगस्टला सायंकाळीं संपेल. शिबिर स्थळ कोपरगांव पासून १६ मैलावर आहे. हे शिबिर कोळपेवाडी सहकारी साखर कारखान्यांत चालविण्यांत येणार आहे. कोपरगांव स्टेशनहून विनामूल्य शिबिरस्थळीं सर्वांना नेले जाऊन. ता.७ ऑगस्ट १९६४ रोजीं सायंकाळपर्यन्त सर्वांनीं कोपरगांवीं पोंचावे.

शिबिरास मार्गदर्शन करण्यासाठीं ता. ८ रोजीं मा.बॅ.जी.डी.पाटील, उपमंत्री नियोजनखाते, म.रा., ता. ९ रोजीं मा. मधुकररावजी चौधरी, शिक्षण मंत्री, म.रा., ता.१० रोजीं मा. अमामदारजी, अ.भा.संघटक, ता.११रोजीं मा. विनायकरावजी पाटील, प्रांताध्यक्ष व श्री.शंकररावजी गेडाम येणार आहेत. त्याचप्रमाणें लोकशाही समाजवाद व सहकारी चळवळ हयावर मार्गदर्शन करण्यासाठीं पार्लमेंटरी सेक्रेटरी मा.श्री. अण्णासाहेब शिंदे व मा. खताळ साहेब यांनाही निमंत्रण करण्यांत आले आहे. सेवादल संस्थापक पू० डॉ.साहेब यांनाही निमंत्रित केले आहे.

हया शिबिराच्या तयारीला कोपरगांव तालुक्यांतील कॉंग्रेस कार्यकर्ते श्री. शंकररावजी काळे, चेअरमन, को.स.सा.का., श्री.म्हाळु भागुजी आव्हाड अ.भा.कॉं.क.के व श्री. ज.दा. जिंगळे हे लागले आहेत.

हया शिबिराँस आपल्या जिल्हयांतील सर्व जिल्हा अधिकाऱ्यांसह आपण उपस्थित रहावे.

कळावे.

आपला नम्र

आनंदीराम कुमट
दलपति.
कॉंग्रेस सेवादल
महाराष्ट्र प्रदेश कॉंग्रेस कमिटी

प्रत - माहितीसाठीं सर्व जिल्हाध्यक्षांकडे रवाना.

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी.

टिळक भवन, गोखले रोड
खेड गल्ली, दादर
मुंबई २८. ता. १७।६४

सर्व जिल्हा अध्यक्षांसाठीं.

श्री ----------
अध्यक्ष, जिल्हा काँग्रेस कमिटी ---------
यांना

स.न.वि.वि.

काँग्रेस सेवादल काँग्रेसच्या सेवेसाठीं काँग्रेसच्या पोटी जन्म घेतलेले एक संघटन आहे. हया संघटनेकडें पूर्वीपासूनच जरा दुर्लक्ष झालेलें दिसतें. हया संघटनेतून काँग्रेसच्या दैनंदिन कामकाजासाठीं विधायक प्रवृत्तीचें सेवाभावनेचें व शिस्तीचें कार्यकर्ते आपण तयार करूं शकतो, व ते काम सेवादलानें केलेले आहे. सेवादल संघटन शक्तिशाली करण्यासाठीं, महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी प्रयत्नशील आहे व आमचा सक्रिय आर्थिक मदतीचा हात आपल्यासमोर आहे. हयाचा उपयोग आपण आपल्या जिल्हयांतील सेवादल संघटन भरभक्कम करून घेण्यासाठीं केला पाहिजे. हयासाठीं सेवादलाच्या पदाधिकाऱ्यांना आपल्या जबाबदारीच्या कामाची पूर्ण कल्पना यावी म्हणून आम्ही तारीख---८--- ऑगस्ट १९६४ पासून ता.---२--- ऑगस्ट १९६४ पर्यन्त अहमदनगर जिल्हयांतील कोपरगांव तालुक्यांतील ~~श्रीरामपूर~~---- येथें एक शिबीर चालविणार आहोंत. हया शिबिरांत फक्त जिल्हाधिकाऱ्यांनाच परवानगी दिली जाईल. आपल्या येथून हया शिबिरास सर्व जिल्हा पदाधिकारी उपस्थित रहातील अशी व्यवस्था आपण करावी व आपण त्यांना रेलवे भाडयातील खर्चास मदत देऊन त्या शिबिरास पाठवावे. सेवादलाच्या कामासंबंधीं आपल्या कांहीं सूचना असतील तर त्याहि पाठवाव्यात. शिबिरासंबंधींचें श्री.आनंदीराम कुमट - दलपति - यांचें पत्रक सोबत आहेच. मला खात्री आहे कीं आपल्या जिल्हयांतील सेवादलाचे पदाधिकारी हया शिबिरास उपस्थित राहून आपल्या जिल्हयाचा गौरव वाढवितील. करावे. ही विनंती.

आपला नम्र,
शंकरराव गेडाम
(शंकरराव गेडाम)
सरचिटणीस व सेक्रेटरी
सेवादल नियंत्रण बोर्ड --
महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी.

प्रत माहितीसाठीं
सर्व सेवादलांच्या जिल्हा अधिकाऱ्यांकडें
रवाना.

ROLL No 15

DR. N. S. HARDIKER

PAPERS

PAGE No

CONTD FROM :- FILE No 82 72

To

FILE. No :- 90 PAGE No 130

S.P.A
23.12.83

CONTD IN NEXT ROLL 16

MICROFILMED BY

NEHRU MEMORIAL MUSEUM

AND LIBRARY

TEEN MURTI HOUSE

NEW DELHI

DR N. S. HARDIKER

PAPERS

MICROFILMED AT

GHATPRABHA